

QUỐC GIA NGHĨA TỬ

ĐẶC SẢN
Trường Cựu Thầy Bạn Xưa

Trường Niệm

Ban Giám Đốc:

- Y sỹ Đại Tá Trương Khuê Quan - Viện Trưởng VGDQGNT
- Trung Tá Bùi Trọng Chi - Phụ Tá Viện trưởng VGDQGNT
- Trung Tá Nguyễn Hữu Thông - Hiệu trưởng THPTQGNT
- Thầy Đỗ Trọng Huê - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
- Thầy Bửu Trí - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
- Thầy Phùng Ngọc Cảnh - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
- Thầy Hoàng Hữu Tiểu - Hiệu Trưởng Trung Học QGNT Huế
- Thầy Nguyễn Ích Xuân - Hiệu Trưởng QGNT Đà Nẵng
- Thầy Tôn Thất Dương Kỳ - Hiệu Trưởng QGNT Đà Nẵng
- Thầy Đặng Trần Dữ - Hiệu Trưởng THQGNT và THPTQGNTSG
- Thầy Phạm Thanh Liêm - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
- Cô Phan Thị Dẫn - Hiệu Trưởng Tiểu Học QGNT Biên Hòa
- Thầy Nguyễn Hoa - Hiệu Trưởng QGNT Đà Nẵng
- Trung Tá Nguyễn Hàn Tý - Giám Học Trung Học Kỹ Thuật QGNT Saigon

Giáo Sư:

Cô Cao Kim Nương - Âm nhạc
Cô Lưu Thị Lệ - Anh Văn
Cô Nguyễn Thị Thuật - Công Dân TH
Cô Hương - Vạt vật (hiển thể thầy Vũ Kim Chi)
Cô Bùi Thu Dung - Sử Địa
Cô Nguyễn Thị Hiếu - Toán - Anh Văn
Cô Nguyễn Kim Liên - Tổng Hợp
Thầy Lê thiện Duyên
Thầy Trần Văn Đát - Pháp Văn
Thầy Nguyễn Huy Quang
Thầy Huỳnh Thanh Khiết - Hội Họạ
Thầy Thân Trọng Thắng
Thầy Văn Bá
Thầy Ngọc Minh
Thầy Lâm Hữu Bằng - Pháp Văn
Thầy Trương Thế Khôi - Toán
Thầy Nguyễn Xuân Nghiêân - Lý Hoá
Thầy Huỳnh Văn Ân - Pháp Văn
Thầy Trần Quốc Giám - Sử Địa
Thầy Đặng Mạnh Cương - Công Dân, Sử Địa
Thầy Đỗ Đại Thanh Văn - Giám học KT
Thầy Nguyễn Cao Mỹ - Mỹ Thuật Họạ
Thầy Bùi Dã - Việt văn và Pháp văn
Thầy Bùi Văn Đắc - Tổng Giám Thị KT
Thầy Phan Tấn Chữ - Điện tử
Thầy Hồ Văn Thành - Điện nhà
Thầy Nguyễn Duy Định - Anh văn
Thầy Nguyễn Văn Hồng - Ly' Hóa KT
Thầy Ngô Đức Tựu - Tổng Giám Thị KT
Thầy Dương Xuân Lợi - Anh văn
Thầy Hoàng Vinh - Lý Hoá
Thầy Hoàng Đình Lộc - Anh văn
Thầy Nguyễn Sa Trần Bích Lan - Triết học
Thầy Huỳnh Hữu Luận - Việt văn
Thầy Hoàng Trọng Nồng - GS QGNT ĐN
Thầy Lương Văn Liên - Sử Địa
Thầy Phạm Đình Khuyến - Toán
Thầy Lê Quan Tấn - Pháp văn
Thầy Vũ Ngọc Vinh - Lý Hóa
Thầy Lê Thái Ất - Công Dân, Việt Văn
Thầy Hồng Quang Anh - Lý Hóa
Thầy Vũ Viết Dy - Anh Văn
Thầy Phạm Nghệ - Âm Nhạc
Thầy Ngô Đức Hải - Kỹ Thuật
Thầy Huỳnh Minh Tâm - Tổng Hợp
Thầy Nguyễn Mạnh Cẩm - Công Dân
Thầy Phan Văn Bình - Hiệu Đoàn Trưởng
Cô Nguyễn Thị Xuân Nga - Việt Văn
Thầy Nguyễn Thế Thọ - Kỹ Nghệ Sắt
Thầy Nguyễn Hồng Xý - Sử Địa
Thầy Nguyễn Sơn - Toán
Thầy Nguyễn Đức Quảng - Sử Địa
Thầy Nguyễn Văn Xiêm - Anh Văn
Thầy Nguyễn Ngọc Anh - Kỹ Thuật
Thầy Huỳnh Sơn Cương - Hiệu Đoàn Kỹ Thuật

Nhân Viên:

Trung Ủy Lưu Thế Huân-Khu Trưởng Nội Trú
Ông Nguyễn Văn Đương - Nhân Viên
Bà Vũ Thị Mão - Giám Thị
Ông Nguyễn Văn Kinh - Tổng Giám Thị
Ông Vũ Đức Thiêm - Giám Thị
Ông Huỳnh Thanh Liên - Giám Thị
Ông Đỗ Văn Tồn - Nhân viên PHC
Ông Lê Văn Hạnh - Nhân viên Phòng Tài Vụ
Bà Nguyễn thị Thu Ba - Giám thị Khu NT
Cô Nguyễn Thị Mộng Điềm - Nhân viên TV
Cô Nguyễn Thị Thanh - Giám thị
Thiếu Tá Đinh Hợp
Thiếu Tá Lê Văn Út - Giám Thị
Đại Ủy Nguyễn Văn Vỹ-Trưởng Khu Nội Trú
Cô Trần Thị Phùng - Giám Thị
Ông Trần Văn Phiên - Giám Thị

Học Sinh

TỔNG HỢP:

Hoàng văn Quỳnh
Hà Xuân Vinh
Nguyễn Ngọc Phương
Nguyễn Ngọc Tùng

KỸ THUẬT:

Nguyễn Kim Chung 73
Nguyễn Như Mạnh73
Nguyễn văn Thành72
?? Tiến KT 72
Hoàng Phan Cư
Nguyễn Ngọc Giao 73

?? Khâm

Nguyễn Minh Quyên
Bùi Vinh Phương
Đỗ Khắc Hùng
Đỗ Khắc Nghĩa
Phan Xuân Khải 72
Nguyễn Như Hùng 71
Nguyễn Kim Dung 73
?? Tuất 73

Nguyễn Hoàng Lan KT
Lưu Văn Nhân KT
Ngô Văn Hùng KT
Phan Thị Lý Oanh KT
Nguyễn Duy Hy KT

PHỔ THÔNG

Lê Ngọc Bình 65
NguyễnThị Kim Chi 65
Trần Thị Chè 65
Nguyễn Đức Công 65

Lưu văn Vị 67

Trịnh Minh Nhật 68
Trần Khán Sơn 68
Nguyễn Thị Chai 68
Nguyễn Hùng Sơn 68
Đình Kỳ Sừu 68
Nguyễn Hữu Hoàng 68

Lê Văn Tuyệt 69

Nguyễn Duy Tín 69
Phạm Thị Chiến 69
Phan Văn Vãng 69
Lưu Thị Mùi 69

Nguyễn văn Nghiệp 70

Đình Trọng Hưng 70
Trần Thanh Nhân 70
Trương Hoàng Ba 70
Nguyễn Ngọc Anh 70
Nguyễn Ngọc Trinh 70
Vũ thị Mến 70
?? Thắm 70
Hoàng Huyền 70
Vũ Thị Hoa 70

Trần Thị Lan 70

Đỗ Thị Mão 70
Đình Thị Tha 70

Hoàng Vi Anh 71

Nguyễn văn Hiến 71
Lê Văn Phước 71
Nguyễn Thế Hoà 71
Trần Ngọc Tru 71
Hoàng văn Sơn 71
Lê văn Khiên 71
Thê' 71
Đình Thị Mai Quê' 71
Nguyễn văn Long 71
Phạm Đình Cấn 71
Trần Thanh Thế 71
Trần Nam 71
Nguyễn Văn Minh 71
Kiều Công Lý 71
Nguyễn Ngọc Yến 71
Nguyễn Trọng Thước 71
Vũ Quốc Tuấn 71
Hoàng Xuân Tiến 71
Đỗ Đình Bằng 71

Ngô Ngọc Bằng 72
Phan Thị Yến 72
Nguyễn Thị Ba 72
Phạm TTuyệt Hồng 72
Wang văn Chung 72
Trần Đình Đặc 72
Lê Khắc Thế 72
Vũ Văn Khá 72
Lâm Hồng 72
Trần Xuân Hùng 72
Nguyễn Hoàng Hùng 72
Nguyễn Đức Chí 72
Vũ Đình Tế 72
Nguyễn Văn Hải 72
Đoàn Thị Vui 72
Nguyễn Văn Sơn 72
Nguyễn Thị 72

Tăng Lý Công 73
Đèo Văn Bắc 73
Cao Văn Hải 73
Nguyễn Thị Thu Hà 73
Vũ hữu Đình 73
Phạm Văn Quảng 73
Trần thị Tuyết 73
Phạm Thị Nga 73
Giáng Hương 73
Lê Quang Anh 73
Trần Quang Trung 73
Hoàng Thị Mỹ 73
Đào Văn Huy 73
Đoàn Đức Phong 73
Nguyễn Anh Phi 73
Mai Cao Tăng 73
Nguyễn Văn Phong 73
Nguyễn Đình Vỹ 73
Phan Cao Chỉ 73
Đoàn Công Tạo 73
Lê Tuấn Kiệt 73
Phạm Gia Long 73
Nguyễn Đức Thành 73
Đỗ Ngọc Vinh 73

Nguyễn Tiến Dũng A 74

Đàm Quang Chung 74
Phạm Thị Bạch Văn 74
Nguyễn Thị ThanhVân 74

Phan văn Phương 74
Trần Văn Trung 74
Nguyễn Đình Sơn 74
Lê Minh Châu 74
Nguyễn Văn Mậu 74
Nguyễn Mạnh Hùng 74
Vũ Sơ Thắng 74
Lê Thị Thu Nga 74
Trần Quốc Minh 74
Nguyễn Thanh Tùng 74
Tử Đức Cường 74
Trương Chí Dũng 74
Nguyễn Xuân Hùng 74

Nguyễn Thành Long 75
Trần Thanh Phong 75
Hoàng Xuân Phúc 75
Đình Thị Nhu 75
Nguyễn Văn Hưng 75
Lê Hoài Trinh 75 NT
Đoàn Thị Lan 75
Nguyễn Minh Quy' 75
Trần Hiến 75
Lưu Thị Kim Loan 75
Lê Thị Thanh Đạm 75
Lò Kim Doan 75

Trương Tuyết Dung 75
Trương Thị Vàng 75
Đoàn thị Như Mai 75
Trần Quốc An 75
Lê Đức Sơn Nam 75
Thu Trang 75
Lương Đình Thuận 75
Trần Văn Hùng 75
Nguyễn Kim Thu 75
Vũ Thị Thêu 75
Nguyễn Thị Bích Thủy
Nguyễn Thị Xuân 75
Phạm Đức Vương 75
Lê Ngọc Dung 75
Nguyễn Xuân Hoàng 75
Thu Lang 75
Lê Thị Kim Liên 75
Hoa Thị Nga 75
Nguyễn Việt Cường 75

NỘI TRÚ:

Đặng Minh Hùng
Vũ Thị Hoa
Nguyễn Đức Thiệu
Đình Văn Dũng
Nguyễn Văn Thiệu
Nguyễn Thị Huệ

QGNT HUẾ

Lê Đức Thành

Hiệu đoàn ca QUỐC GIA NGHĨA TỬ

Chung Quân

Ta đoàn học sinh con yêu Tổ Quốc. Nơi chỉ hiện
sinh con yêu Tổ Quốc Cố gắng bút
ngang cùng tiên nhân gắng công. Một lòng vì non sông, một lòng thề
nghiên học hành luôn gắng công. Một lòng vì non sông, một lòng vì
cứu quốc. Một lòng còn sáng chói tình yêu nước. Ta đoàn học...
đất nước. Vì mẫu cờ sáng chói tình yêu ...

1.
2.
...người Hôm nay đây mái trường yên vui Xây tương lai đoàn ta sáng
tươi. Nào cùng đi lên! nào cùng tiến tới! Vai kề vai sánh cùng thế
giới! Một lòng hy sinh! Một lòng quyết tâm! Ta cùng nhau tiến bước hiện
ngang, tiến bước àm àm ta cùng nhau nối chí hào hùng Thề đồng
tâm kiến thiết non sông nhà Ta đoàn học ... nhà...

1. D.C. 2.

Ninh Quốc Bảo 73

Ban Chấp Hành Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử

Trưởng khối điều hành :
Nguyễn Xuân Hải KT

Thư ký: Võ Minh Phượng TH

Thủ Quỹ: Mai Đức Phú 69

Sinh Hoạt Đối Nội:
Anh Phạm Văn Oanh 73

Sinh Hoạt Đối Ngoại:
Anh Phó Thịnh Trương 71

Khuyến Học:
Anh Trịnh Hoài Nam 73 và chị Bùi
thị Nam 65

Tương Thân Tương Trợ:
Chị Phan thị Diệu Hỷ 75

Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử

Địa chỉ liên lạc:
c/o QGNT
10357 Hite Circle
Elk Grove, CA. 95757

Email :
bchgnt2012@yahoo.com

Trang Nhà:
<http://quocgianghiatu.com>

Diễn Đàn:
gdqgnt@yahoo.com

Ban Tổ Chức Đại Hội Quốc Gia Nghĩa Tử chân thành ghi ơn Quý Thầy Cô, Quý Anh Chị QGNT, các Mạnh Thường Quân, các Nhà Bảo Trợ đã giúp đỡ cho sự thành công của Đại Hội QGNT 2019 cũng như sự hình thành của quyển Đặc San “Trường Cũ Thầy Bạn Xưa”. Vì phải đưa báo đi in cho kịp ngày đại hội, BBT xin được thứ lỗi nếu có những sai sót.

- Chị Laura Herbeuoux
- Trung Lâm Realtor
- Công Ty Golden Trust - Ngọc Thảo và Kiều Hạnh
- Tiệm Bánh Mì Thanh Hương - San Jose
- Thầy Ôn Tấn Lương
- Thầy Nguyễn Lộc Thọ
- Cô Nguyễn Thị Hòa
- Cô Hoàng Mai Dung
- Thầy Lữ Anh Tú
- Cô Đỗ thị Phụng
- Cô Nguyễn Thị Nhi
- Cô Phạm Thị Bảo Ngọc
- Cô Trần Thị Chương
- Thầy Vũ Xuân Đào
- Thầy Phạm Trọng Phu
- Chị Trần Thị Ngọc Ánh QGNT Đà Nẵng
- Anh Bùi Ngọc Minh QGNT Đà Nẵng
- Anh Lê Văn Nghĩa QGNT Huế
- Chị Nam Bùi 65
- Chị Đinh Thị Mạc 68
- Anh Lê Hồng Đa 68
- AC Đỗ Duy Dung 69
- Anh Mai Đức Phú 69
- Chị Trần Ngọc Minh Châu 70
- Chị Nguyễn Thị Bích Yến 70
- Chị Phạm Thị Thôn 70
- Anh Ngô Đăng Cương 70
- Anh Phạm Minh Đốc 71
- Chị Ấn Danh 71
- Chị Nguyễn Kim Oanh 72
- Chị Lê Thị Minh Nguyệt 72
- Ấn Danh 72
- Chị Trần Thị Thanh Thủy 72
- A. Nguyễn Ngọc Quỳnh 72
- Chị Nguyễn Thị Ngọc Ánh 72
- Anh Trịnh Hoài Nam 73
- Anh Mai Viết Khánh 73
- Chị Kiên Đô 73
- Chị Lê Ngọc Mai 73
- Chị Đỗ Thị Hoa 73
- Chị Bùi Hà 73
- Anh Nguyễn Hữu Hè 73
- Chị Nguyễn Thị Kim Khánh 73
- Anh Vy Văn Định 74
- Chị Nguyễn Kim Diệp 74
- Chị Vũ Thị Thịnh 74
- Chị Nguyễn Thị Tường Vân 75
- Chị Nguyễn Ngọc Bích 75
- Chị Hồ Thị Ngọc Lang 75
- Chị Lê Thị Kim Loan 75
- Anh Đan Ngọc Lợi 75
- Chị Ấn Danh 75
- Chị Dương Thu Huyền 75
- Chị Phạm Thanh Nga 75
- Anh Nguyễn Xuân Hải KT-
- Anh Phạm Văn Hát KT
- Anh Nguyễn Quốc Bảo TH
- Chị Võ Thị Minh Phượng TH

BAN TỔ CHỨC Đại Hội QGNT 2019

- Anh Trịnh Hoài Nam: Trưởng BTC
- Anh Mai Đức Phú: Thủ quỹ
- Anh Phạm Khắc Phụng: Phó BTC - Trật Tự
- Chị Nguyễn Thị Ánh Nguyệt: MC
- Anh Phạm Hữu Thừa: Đặc San
- Anh Phó Thịnh Việt: Văn Nghệ
- Chị Võ Thị Minh Phượng: Vận Động - Tiếp Tân
- Anh Phạm Minh Đốc: Vận Động
- Anh Phó Thịnh Trương: Ngoại Vụ
- Chị Trần Thị Tường Vân: Vận Chuyển
- Chị Huỳnh Như: Chỗ Ở
- Anh Phạm Văn Oanh: Kế Hoạch
- Anh Mai Viết Khánh: Thông Tin
- Anh Phan Nhật Tân: Cổ Vấn
- Chị Bùi Nam: Nội Vụ

MỤC LỤC

SINH HOẠT GĐQGNT

- 30 - Chúc Tết Thầy Cô
- 159 - Hoạt động của QGNT Cần Thơ
- 160 - Sơ Lược Các Hoạt Động GĐQGNT trong hai năm qua.
- 161 - Tâm Tình Về Việc Tổ Chức Đại Hội 2019

VĂN NGHỆ - BÚT KÝ

- 103 - Đuốc Việt Hành Khúc
- 106 - Lá Cờ Năm Cũ
- 108 - Trang Nhật Ký
- 112 - Những Ngày Trên Đất Bạn
- 116 - Dòng Nhớ
- 118 - Trang Thơ Cây Nhà Lá Vườn
- 121 - Thơ Trịnh Hoài Nam
- 122 - Nếu Chẳng Vì Duyên
- 123 - Thơ Ngô Thị Thanh Vân
- 124 - Về Lại Camp Asan
- 127 - Tìm Về Nơi Bắt Đầu
- 130 - Nghệ Thuật Hoa Đất - Clay Flower
- 134 - Gia Tài của Má
- 135 - Tự Cảm
- 135 - Tình Khúc Rumba
- 136 - Thu Không Xanh Biếc
- 139 - Xanh
- 146 - Đi chơi xa nhà, bỗng nhớ về bạn xưa
- 156 - Tưởng Nhớ La Alhambra

CHỦ ĐỀ: “TRƯỜNG CŨ THẦY BẠN XƯA”

- 08 - Làm Sao Quên
- 10 - Nhớ Trường Xưa
- 11 - Ngôi Trường Ký Ức
- 12 - Trang Thơ Thầy Hồ
- 14 - Trường Cũ Thầy Bạn Xưa
- 16 - Trường Tôi Ơi Sao Mà Thương Nhớ
- 17 - Thơ Về Người Về Trường
- 18 - Chỉ Còn Trong Ký Ức
- 19 - Hoài Niệm
- 20 - Ký Ức Của Tôi
- 22 - Đoàn Khúc: Trường Cũ Thầy Bạn Xưa
- 25 - Trang Thơ
- 26 - Một Thoáng Suy Tư
- 27 - Tôi Và Bạn
- 28 - Kỷ Niệm Với Thầy Cô
- 30 - Chúc Tết Thầy Cô
- 32 - Chút Suy Nghĩ Tinh Nghĩa Thầy Trò
- 33 - Nhớ
- 34 - Thư Gửi Thầy
- 37 - Cảm Xúc Đầu Thu
- 38 - Chuyển Du Ngoạn Huế
- 39 - Nỗi Niềm
- 40 - Bạn - Trường Xưa
- 41 - Tình Bạn Trường Q
- 43 - Mắt Nai
- 44 - Có Ai Nhớ Cùng Không?
- 45 - Người Bạn Cũ
- 48 - Trang Thơ Minh Phượng
- 52 - Bạn Tôi - Bọn Tôi
- 53 - Đàn Bướm Trắng Trên Khung Trời Mộng
- 54 - Một Trời Kỷ Niệm
- 60 - Tìm Về Lớp Cũ, Gặp Lại Thầy Cô Xưa
- 68 - Vừa Đồng Môn - Vừa Là Anh Em
- 70 - Nhớ Bạn Bè
- 73 - Kỷ Niệm Đáng Ghi Nhớ Về Ba
- 74 - Trang Thơ
- 76 - Tình Cờ
- 77 - Nguyệt Quới Nở Hoa
- 78 - Còn Nhớ Một Thời
- 80 - Các Trang Hình Ảnh Cũ
- 90 - USAID Và Các Chương Trình Học Bổng.
- 100 - Nhớ Bông Hoàng Hậu Tím Ở Trường Q
- 104 - Những Đoạn Đời Có Nhau
- 158 - Tấm Ảnh Cũ 50 Năm

TÌM HIỂU

- 90 - USAID Và Các Chương Trình Học Bổng
- 132 - Hạnh Phúc Và Tiền Bạc

LỜI CẢM ƠN:

Xin chân thành cảm ơn quý thầy cô, quý thân hữu, các đồng môn QGNT đã gửi bài vở, hình ảnh, và tài chánh... cho Đặc San “ Trường Cũ Thầy Bạn Xưa ” QGNT 2019 được thành hình.
Ban Biên Tập Đặc San QGNT 2019

ĐẶC SAN
QUỐC GIA NGHĨA TỬ 2019
“ TRƯỜNG CŨ THẦY BẠN CŨ ”

THỰC HIỆN:
Ban Tổ Chức Đại Hội QGNT 2019

BAN BIÊN TẬP:
Phạm Hữu Thừa 72
Phan Nhật Tân 70
Nguyễn Văn Thanh 72
Phan Diệu Hỷ 75

TRANG BÌA, ARTWORKS:
Ninh Quốc Bảo 73

TRÌNH BÀY, ARTWORKS:
Mai Viết Khánh 73

GÓP MẶT:
Giáo Sư Trần Ngọc Hồ
Giáo Sư Nguyễn Lộc Thọ
Giáo Sư Võ Kim Sơn
Giáo Sư Trương Đạm Tuyết
Giáo Sư Đỗ Trọng Hoà
Nguyễn Minh Lập 65
Trần Tú 68
Nguyễn Diễm 69
Phan Nhật Tân 70
Điền Thái Thủy 70
Kiểu Công Lý 71
Phạm Trần Lâm 71
Lê Khánh Hoà 71
Phạm Minh Đốc 71
Đặng Bích Loan 71
Phạm Hữu Thừa 72
Nguyễn Văn Thanh 72
Vũ Thái Loan 72
Ngọc Ánh 72
Nguyễn Thị Ngọc Hương 72
Lê Quang Mỹ Ngọc 72
Nguyễn Kim Thanh 73
Đỗ Hoa 73
Phạm Văn Đức 73
Phạm Văn Oanh 73
Trịnh Hoài Nam 73
Mai Anh Việt QGNT Khóa Đàì Loan
Nguyễn Thị Anh Anh 74
Hồ Thị Ngọc Lang 75
Lê Thị Khanh
Nguyễn Thị Thanh Trang 75
Phạm Thanh Nga 75
Kim Tiếng 75
Lăng Tùng 75
Dương Thu Huyền 75
Ngô Thị Thanh Vân 75
Nguyễn Ngọc Hải 75
Võ Thị Minh Phượng TH
Nguyễn Thị Ánh Nguyệt TH
Nguyễn Mạnh Lâm KT
Huỳnh Khương Trung KT
Phan Thị Hạnh QGNT Huế
Nguyễn Thị Kim Chi QGNT Huế

Lời Mở Đầu

Trường Xưa... Thầy... Bạn Cũ

Được sinh làm người, lớn lên và đi học thành nhân, một chuyện dường như bình thường với mỗi chúng ta, nhưng thực ra đó là những may mắn vô cùng lớn lao mà không phải ai trên đời này cũng đều có được. Ngay cả ở những nước phát triển, số người được ăn học đến nơi đến chốn cũng vẫn chiếm một tỉ lệ khiêm tốn trong tổng số cư dân cả nước. Vì thế Trường Học và Thầy, Bạn luôn là những thành tố quan trọng rèn đúc nhân cách và phẩm giá của một con người.

Trường có thể chỉ là một chiếc sập gỗ, với dăm ba đứa trẻ giọng đọc ê a, ngồi quanh Thầy, chiếc điều bát và ấm nước chè xanh; có thể là một gian nhà nhỏ với những hàng chiếu trải, dăm học trò cúi khom người nắn nót từng nét bút trên những trang giấy bản; hoặc có thể là những phòng ốc khang trang bằng đèn phấn trắng với Thầy Cô luôn nghiêm trang chững chạc trong phong cách mô phạm... Cho dù không gian có đổi thay, nhưng cái hồn của Trường Xưa vẫn mang dấu vết vừa thiêng liêng, vừa thân thiết, như một ánh đuốc soi suốt cuộc đời của mỗi con người.

Thầy là người khai tâm mở trí, chỉ lối đưa đường cho ta biết từng mặt chữ, từng âm thanh: những mẫu tự đan quyện vào nhau thành thơ thành văn thành hồn quê tình nước, thành nghĩa nặng công dày, thành ánh sáng đẩy lùi tối tăm, nhỏ mọn, nâng tay ta lớn lên, đưa chân ta bước tới từng chặng từng chặng đường dài.

Và Bạn, là những người cùng ta hòa chung giọng trong bản trường ca đi học, là người giúp ta nhìn ra những cái hay dở của riêng mình, là người đặt ra cho ta những dấu mốc thử thách phải vượt qua, là người giúp đỡ ủi an ta những lúc buồn lòng nản chí.

Có những tháng ngày ta đã quên đi, và cũng có những tháng ngày ta luôn nhớ mãi: Vào Trường, Ra Trường, Xa Trường Xưa, Thầy Bạn Cũ - Chuyến Xe Yên Bình Nhất Trong Đời, để bước xuống dòng sông đời sóng vùi mưa dập. Sau những gian truân khắc khoải biết là bao, ta mới nhận ra rằng mình đã may mắn biết chừng nào khi đã có Một Thời Đi Học.

Và cứ thế ngày qua tháng lại, những bóng người sẽ nhạt phai dần sau màn sương kỷ niệm của ký ức về Trường Xưa, Thầy - Bạn Cũ chỉ còn lại trong ta... biết mấy ngậm ngùi!

BBT-ĐS2019

Thầy Nguyễn Lộc Thọ

LÀM SAO QUÊN.....

QUỐC GIA NGHĨA TỬ.....

Mỗi lần nhắc đến cụm từ "Quốc Gia Nghĩa Tử", xin thú thật, lòng tôi cảm thấy dâng lên một nỗi bùi ngùi xúc động, không làm sao diễn tả cho tặn cùng hết những tâm tư. Cả một trời kỷ niệm như hiện về...tuy rằng trí nhớ ngày nay đã bị "sói mòn" rất nhiều theo với thời gian năm tháng trôi qua.

Làm sao quên được...ngôi trường Trung Học Quốc Gia Nghĩa Tử thân yêu mà tôi đã được May Mắn và Hạnh Diện phục vụ từ niên học 1966 (1967 ?) cho đến ngày nghỉet ngã 30 tháng 4 / 1975, ngày mà ngôi trường bị xóa tên trước nhất ngay từ ngày đầu tiên khi quân cộng sản cưỡng chiếm Miền Nam Tự Do.

Tôi tốt nghiệp ra trường năm 1962 với nhiệm sở đầu đời "gõ đầu trẻ" tại Trung Học Tổng Phước Hiệp Vĩnh Long và sau đó được Bộ Giáo Dục biệt phái qua Bộ Cựu Chiến Binh rồi được chỉ định về Trường QGNT. Tôi đã ăn cơm Miền Nam, uống nước Miền Nam, được ăn học, được sống dưới sự bảo vệ của Người Lính Việt Nam Cộng Hòa Miền Nam.....nhưng tiếc thay tôi chỉ đến đáp được Công Ôn Đất Nước trên dưới 13 năm, quả thật là quá ít ỏi so với số tuổi đời còn lại cho đến ngày hôm nay.

Đáng lẽ ra tôi phải "dạy học" cho đến ngày về hưu mới gọi là làm tròn bốn phận, trả đủ món nợ mà đất nước Miền Nam thân yêu đã dành cho cá nhân tôi ....chứ đâu phải về

hưu sống già, bỏ xác trên phần đất Hoa Kỳ này, một què hương thứ hai đã cứu mang, giúp tôi và gia đình tôi cơ hội xây dựng cuộc sống mới. Cám Ôn Miền Nam đã nuôi tôi lớn lên, tạo cho tôi lý tưởng phục vụ trong ngành giáo dục lớp người trẻ, những mầm non tương lai của đất nước ... nhưng than ôi, nửa đường đứt gánh, giấc mộng tan vỡ, thân phận dở dang !.

Cám Ôn nước Mỹ đã cho tôi được hít thở trở lại bầu không khí Tự Do ! Tôi luôn luôn cảm thấy được May Mắn và Hạnh Diện vì được đưa về dạy tại một ngôi trường đặc biệt, là một trường công lập nhưng không giống như những trường công lập khác trên toàn quốc, đều trực thuộc Bộ Quốc Gia Giáo Dục.

Trường QGNT được Tổng Thống Ngô Đình Diệm đứng ra thành lập và khánh thành năm 1963, để đền đáp Công Ôn các Chiến Sĩ Đã Hy Sinh Vì Tổ Quốc, trực thuộc Viện Giáo Dục Quốc Gia Nghĩa Tử. Viện Giáo Dục Quốc Gia Nghĩa Tử là một cơ quan công quyền, độc lập có tổ chức Hành Chánh, Quân Sự, Tài Chánh với một Ngân Sách riêng. Thành phần Giáo Chức giảng dạy, nếu là dân sự thì từ Bộ Quốc Gia Giáo Dục chuyển sang và quân sự là những Quân Nhân gốc Giáo Chức hoặc ngành chuyên môn được biệt phái từ Bộ Quốc Phòng. Nhớ lại cũng vui: trong những buổi Chào Cờ đầu tuần, trong hàng ngũ "Thầy Giáo Dạy Học" có rất nhiều bông mai vàng trên cổ áo kaki chen lẫn với những "cổ trắng trơn" !

Viện Trưởng và Phó Viện Trưởng Viện GDQGNT từ ngày thành lập đến tháng 4/1975 là Đại Tá Trương Khuê Quan (qua đời tại Hoà Lan hay Bỉ?) và Trung Tá Bùi Trọng Chi (qua đời tại Hoa Kỳ). Còn nhớ, Sĩ quan đặc trách an ninh nhà trường là Thiếu Tá Lê Văn Út (bào đệ Thống Tướng Lê Văn Ty) là một sĩ quan lớn tuổi, vui tính, sáng nào cũng có mặt ở Phong An Ninh đặt ngay cổng trường để "điểm danh" các Thầy trò.

Trong số các Hiệu Trưởng, hai vị mà tôi có dịp gần gũi nhiều nhất là Thầy Hoàng Xuân Thiệu và Thầy Phạm Thanh Liêm. Thầy Liêm là người bị bắt buộc bàn giao Trường QGNT cho đám cộng sản tiếp thu, trong đó có một nữ Giáo Sư Pháp Văn nằm vùng bấy lâu nay tại trường mà tôi quên mất tên (theo lời kể lại của Thầy Liêm).

Tôi được may mắn học hỏi rất nhiều về ngôi trường "bán quân sự" này, được trang bị đầy đủ về cả hai lãnh vực: Trường Phổ Thông và Trường Kỹ Thuật. Sau này còn có thêm Trường Tổng Hợp nữa. Ngoài ra Trường còn có chế độ Nội Trú dành để giúp đỡ các học sinh (nam, nữ) ở xa gia đình.

Tôi rất Hãnh Diện (hay nói đúng ra với chính cá nhân tôi) là tôi có cơ hội phục vụ, gần gũi với những học sinh kém may mắn, là những "Nghĩa Tử Của Quốc Gia", những "...Người Con Yêu Tổ Quốc" (Hiệu Đoàn Ca QGNT), đã có những người Cha, những người Mẹ đã Hy Sinh Trong Cuộc Chiến Bảo Vệ Tự Do Cho Miền Nam.

Tôi không có cơ hội cầm súng chiến đấu ngoài chiến trường như người lính chiến, nhưng đáp lại tôi cảm thấy có bốn phận tiếp tay trang bị về giáo dục, kiến thức cho con em họ để có cơ hội vươn lên, không thua thiệt bất cứ học sinh một trường nào, mong cho mai sau trở thành người hữu ích cho quê hương đất nước! Có khá nhiều cựu học sinh QGNT đã được học bổng xuất ngoại du học và rất thành đạt trên xứ người.

Tiếc thay, thời gian tôi "đến" với Trường QGNT quá ngắn ngủi để tôi Trả Nợ Đất Nước và "đi" quá nhanh để tôi có thể làm tròn trách nhiệm của một thầy giáo... Một lời Tạ Lối với các QGNT phải bị bỏ dở nửa chừng con đường học vấn, bị nhiều điều đứng, gặp nhiều nghịch cảnh sau Tháng Tư Đen năm 1975.

Tôi trầm nghĩ từ bao lâu nay, Thầy giáo như Ông Lái Đò có được niềm vui đưa sang sông mỗi năm một số học trò thân yêu tốt nghiệp nhưng ...buồn thay còn có rất nhiều chuyện dở phải đành....lỗi hẹn vì bị đánh chìm giữa giòng sông!

Làm sao quên được...những năm tháng "đứng" trong lớp học ở Trường QGNT. Ngày đó...bây giờ...Gần 45 năm đã trôi qua. Lớp Đệ Nhất ...năm ấy (lấy cái mốc cuối cùng năm 1975) các Anh Chị được 17, 18 tuổi. Hôm nay các Anh Chị đã đến tuổi về hưu hay cũng sắp về hưu. Nhanh quá! Sợ quá! Riêng các Anh Chị ra trường trước đó thì nay có người đã là Ông Bà Nội, Ông Bà Ngoại.

Tôi không nghĩ mình còn sống được đến hôm nay để gặp lại các Anh Chị? Ngày nay trong mỗi lần Họp Mặt QGNT, khi có dịp tiếp xúc với Anh Chị, hỏi thăm ba điều bốn chuyện và khi được biết "Con hơn Cha, nhà có phước Trò hơn Thầy vận nước mới hưng" tôi thật sự rất sung sướng, vui mừng và hãnh diện nhìn thấy Anh Chị và Con Cái thành đạt nơi xứ người!

Gặp lại các Anh Chị, tôi nhớ lại ngay "ngày trước" Anh Chị ngồi ở bàn nào, ai học hành chăm chỉ ra sao, tôi cố hình dung, tật xấu của Thầy, tánh xấu của Trò, tất cả mọi thứ kỷ niệm như đang trôi dạt tuy rằng trí nhớ đã tàn tạ đi nhiều! Có những đêm tôi nằm mơ thấy mình đi dạy trẻ, để học trò đứng đợi ngoài hành lang (cái thời mà học sinh rất có tinh thần kỷ luật), leo lên cầu thang không kịp thở.... có lúc mơ thấy đang thao thao bất tuyệt giảng bài (Triết) nhưng nửa chừng bị "đứt gánh" tiếc hùi hụi.!

Nói thật với các Anh Chị, hồi đi học, đọc sách rất nhiều cũng có thêm chút hiểu biết nhưng tới chừng ra đi dạy thì gần như ..."trật lất đường rầy". Dạy là dạy từ chương để học sinh đi thi nên có muốn nói thì nói cũng chả được bao nhiêu thành ra cuối cùng thì ....các Anh Chị cũng chả nhớ gì hết vì ...hệ số Môn Triết chỉ có 2 so với các môn khác của Ban A và Ban B.

Tôi chỉ còn nhớ có hai Chương mà tôi "dài dòng" hơn là bài "Đam Mê" (Tâm Lý Học) và bài "Lương Tâm" (Đạo Đức Học). Tiếc rằng QGNT không có Ban Văn Chương C. Thêm một chuyện buồn. Mấy năm sau này (theo Giáo Dục Mỹ?) bài thi môn Triết chỉ còn một bài Luận ngắn (10

điểm) và 5 câu hỏi (10 điểm). Ai đời một bài văn dùng lý luận mà lại đặt dưới hình thức câu hỏi? Cho nên môn Triết dần dần bị "mất giá" và chắc cũng sẽ bị đào thải vì theo chương trình của Mỹ họ không dạy môn Triết ở lớp 12! Bên Pháp hiện nay vẫn còn để thi luận văn Triết trong các kỳ thi Tú Tài.

Làm sao quên được...những đêm ứng trực tại trường. Phiên gác đêm 29 chuẩn bị đón Tết Mậu Thân 1968, anh em chúng tôi vừa rời trường sáng 30 thì cộng sản mở đợt Tổng Công Kích Tết Mậu Thân vào đúng ngày Mừng Một Tết. Vũ khí nhà trường cấp phát chỉ là loại Carbine M1. Một toán quân cộng sản khởi động tấn công từ Nghĩa Trang của người Pháp cạnh Trường QGNT, nhằm mục tiêu phi trường Tân Sơn Nhứt. Đại Tá Không Quân Lưu Kim Cương, Chỉ Huy Trường phi trường TSN bị tử thương trước Trường QGNT khi điều động trận phản công.

....Làm sao quên được phiên gác ứng chiến cuối cùng đó khoảng ba, bốn ngày trước khi có lệnh buông súng đầu hàng ngày 30/04/1975. Một đêm ứng chiến buồn thảm, tinh thần mọi người đều bị giao động mạnh vì tiếng đạn pháo kích, vì tiếng phi cơ âm ỉ lên xuống bên phi trường, cảnh náo loạn của người dân chạy "loạn cộng sản".

....Thế rồi nước mắt nhà tan! Làm sao quên được....những lần Họp Mặt Đại Hội QGNT qua nhiều Chủ Đề khác nhau ở Hoa Kỳ để các Anh Chị Cựu QGNT có dịp hội ngộ cùng nhau, kết nối lại tình đồng môn bạn hữu. Hoan Hô Tinh Thần Các Q. Tôi xin thán phục các QGNT bên nhà đã thường xuyên tổ chức Ngày Họp Mặt Tri Ân Thầy Cô rất long trọng, ấm áp Tình Nghĩa Thầy Trò cũng như tổ chức thăm viếng các Bà Mẹ QGNT và những Cựu học sinh kém may mắn với hoàn cảnh khó khăn.

...Chị Lê Khánh Hòa lúc nào cũng là con chim đầu đàn luôn luôn có mặt và góp phần điều động những cuộc họp mặt.... một con người chịu kể vai chia sẻ "gánh nặng" với bạn bè. Chị cũng đã nhiều lần sang Hoa Kỳ chung vui với các kỳ Đại Hội và còn hướng dẫn các thành viên QGNT sang tham dự. Một bông hồng tặng chị, mà tôi hay gọi biệt danh là Nha Trang!

Tôi cũng có đến góp mặt các lần Đại Hội

ở Bắc Cali và vẫn còn nhớ các Anh Chị chịu khó "vác ngà voi" như Anh MV Khánh, Anh MĐ Phú và Chị Châu, Chị V.Thiên Kim, Chị LT Minh Nguyệt, Chị Thanh Nga giàu lòng từ thiện, Nhạc Sĩ Trần Quảng Nam, Ca sĩ Lê Hằng, Anh HK Trung (rất năng động), Anh NX Hải (hay cười lớn tiếng!), BT Lan, ...rất nhiều Anh Chị QGNT tôi còn nhớ mặt nhưng phải tội quên mất tên. Một lời xin lỗi!

Riêng Nam Cali, tôi được cơ may "gần gũi" với các QGNT nhiều hơn. Nhớ lại những Anh Chị đã bỏ công sức hình thành các Đại Hội QGNT hải ngoại đầu tiên như Anh NC Thiêng, Anh Ng.Hà Peter, Anh PH Thừa (nói ít làm nhiều), Anh TH Nam (đứng đầu Giải Khuyến Học), hai Anh PT Trương, PT Việt (liên lạc, cố động viên), Anh PK Phụng, Anh Phương té lấu, các anh Võ Ngọc Lê, Ng Tùng, PT Lâm, Ng Bá Đạt, PĐ Chiến ... .về sau có thêm sự đóng góp vô cùng tích cực của các Chị BT Nam (chỗ nào khó, có Chị Nam), M.Phượng (giàu lòng hoạt động xã hội), Như Huỳnh (Nữ Hoàng Số Xổ đem niềm vui đến mọi người!), Chị Hoa, tôi cũng không quên những chị đến từ các tiểu bang xa như chị Bích Yến (Khoa học gia/Texas), Chị Cẩm Hồng (lúc nào cũng nhiệt tình, vui vẻ/Texas), Chị Huyền Nga (nhà địa ốc/Florida), Chị Hoàng Quan Thư (Pennsylvania).

... Nhớ không hết! Lại xin lỗi nữa! Mỗi lần Hạp Mặt, dù ở Bắc hay Nam Cali....được nhìn thấy tận mắt những nụ cười rạng rỡ, tay bắt mặt mừng, chào hỏi huyền thuyên, "mày mày tao tao", ca hát vui vẻ.....của các Anh Chị QGNT, tôi cũng cảm thấy các Anh Chị cũng như cá nhân tôi, tất cả đều cùng nhau "Trẻ" lại, cùng nhau "Sống" lại "Những Ngày Xưa Thân Ái" với muôn vàn kỷ niệm dưới Mái Trường Quốc Gia Nghĩa Tử! Mỗi người trong chúng ta đều có những kỷ niệm chung và riêng. Các Quốc Gia Nghĩa Tử hãy Thương Yêu nhau và mãi mãi phát huy Tinh Nghĩa QGNT bất diệt!

Tôi nhớ có ai nói " Many people will walk in and out of your life but only True Friends will leave footprints in your heart" !!! Làm sao quên đươc..... Xin Cầu Chúc Đại Hội Quốc Gia Nghĩa Tử năm 2019 đạt nhiều Thành Quả Tốt Đẹp. Mang Niềm Vui Tròn Đầy Tình Nghĩa Đến Tất Cả Các Anh Chị Quốc Gia Nghĩa Tử khắp nơi trên thế giới.

Một Thầy Giáo QGNT

Nhớ Trường Xưa

*Trường còn đó mà nay người đâu hết,
Nghĩa địa Tây buồn, cái mà chẳng còn ai;
Đổi diện qua đường là Trại Chăn Nuôi
Cả heo bò, nay cũng đều vắng bóng;
Nơi cổng trường đâu còn ai trông ngóng;
Mỗi cuối tuần không cổng một, cũng cổng hai;
Chở nhau đi trên những đoạn đường dài,
Không qua Bảy Hiền cũng qua Lăng Cha Cả;
Nhớ lại khuôn viên Quốc Gia Nghĩa Tử,
Shape chữ U với hai khúc ba lấu;
Nội trú chạy dài qua khu Kỹ Thuật ở phía sau,
Võ Tánh ngay mặt tiền bao giờ thấy lại;
Qua Bảy Hiền là đường Nguyễn Văn Thoại,
Võ Tánh nối dài chạy thẳng xuống Chi Lăng;
Sân Vận động Quân đội phải đi ngang,
Nơi anh em tôi dợt chơi banh đá;
Những cặp giò huấn luyện bởi các chú:
Vinh sói đầu, với Đục Một, Đục Hai;
Mỗi lần dợt xong cùng nhau tới lại rai,
Bún thịt nướng trên đường Lê Văn Duyệt;
Hoặc "Cây Cờn", rửa mặt ôi ngon tuyệt;
Rồi cà phê "Đức" đổi diện trại Lê Văn Duyệt;
Mỗi cuối tuần, mấy thằng cùng tới để ngắm em,
Rồi lâu lâu rủ nhau tắm "pis sin";
Qua Đặng Đình Đáng để vào Đệ Nhất Khách Sạn.
Mỗi lần nghe chuông đổ là nhớ thầy Duyên Hạc, (1)
Đánh thức cuộc đời qua bình luận Việt văn,
Mỗi lần Tết, thượng sĩ Mách, đại úy Mười chạy lăng xăng;
Entertainment thì có thầy Pháp văn Lý Thành Báu,
Tới chùa Chi Lăng mượn thêm quần áo;
Rồi múa lân, cùng ảo thuật với kịch thơ.*

*Nay còn đâu hăng hái của ngày xưa,
Chỉ còn là những nhớ nhung, kỷ niệm.*

*Ngôi buồn gác cảnh nghĩ vẫn vợ,
Bóng tối không gian xuống ở thờ;
Tuồng lại trường xưa như giấc mộng,
Giật mình nuốt lệ, tình cơn mơ.*

Trần Tú (QGNT 68)

(1) Duyên Hạc Lê Thái Ất, Giáo Sư Việt Văn

Ngôi Trường Ký Ức

“Chào Cô”.

Có gì lạ đâu đối với nhiều người! Nhưng với tôi, nếu là tiếng chào của một Quốc Gia Nghĩa Tử, tự nhiên cảm xúc rất lạ vụt lên. Xin hỏi quý Thầy Cô đã từng sống dưới mái trường QGNT có cùng cảm xúc lâng lâng gợi nhớ ngày nào?

Trường mở cửa cuối năm 1963 đón chào một đoàn học sinh rụt rè bên mẹ ngõ ngang bước vào ngôi trường thật khang trang lúc bấy giờ. Tôi cũng theo chân một số ít ỏi giáo sư dân sự, được biệt phái sang Bộ Cựu Chiến binh để giúp một đoàn học sinh thật đặc biệt học tập. Vài tà áo dài màu phất phới bay trong đoàn giáo sư kaki oai vệ trong bộ quân phục thẳng nếp. Đội ngũ nữ giáo sư chúng tôi tuy ít cũng cảm thấy hãnh diện, vui lây với đoàn chim non trong tà áo dài trắng lẫn trong các nam sinh đồng phục áo trắng quần xanh. Điều kiện duy nhất để các em được nhận vào trường không qua một kỳ thi tuyển nào là nhờ vào gia tài của Cha để lại: hy sinh tính mạng gìn giữ tổ quốc. Các em được xếp lớp tùy theo tuổi tác và khả năng. Vậy mà khi tốt nghiệp, nhiều Quốc Gia Nghĩa Tử nhờ chính khả năng của mình mới được gửi đi du học tại Hoa Kỳ trong chương trình Leadership Program do USAID tài trợ. Những du học sinh trong chương trình này phải thi đỗ Tú Tài II với hạng Bình hay Bình Thứ.

Sứ mệnh của Trường Quốc Gia Nghĩa Tử được Trung Tá Trương Khuê Quan hân hoan mang về nhân một chuyến công du ở Hòa Lan. Đây là loại mô hình “Pupilles de la Nation” của nước Pháp. Rất may, Tổng Thống Ngô Đình Diệm thích thú đón nhận ý kiến gọi là chút “Ôn Đến Nghĩa Trà cho những Người Vị Quốc Vong Thân” và ban hành lệnh xây cất trường cấp thời. Trường được xây xong vào tháng 8 năm 1963 trở thành di sản cho Tổng Thống Nguyễn Văn Thiệu trong thời Đệ Nhị Cộng Hòa cũng đặc biệt tiếp tục phát triển ngôi trường. Khu Nội Trú và Trường Kỹ Thuật được xây để đáp ứng thêm nhu cầu của học sinh càng ngày càng tăng cùng với chiến tranh leo thang. Đặc

biệt Phu Nhân TT Nguyễn Văn Thiệu được các em học sinh thân thương gọi là “Mẹ” vì bà dành nhiều công sức chăm lo cho đời sống các học sinh.

Thế mà Trường Quốc Gia Nghĩa Tử ở Ngã Tư Bảy Hiền, Quận Tân Bình ngày nào giờ đây trở thành Ngôi Trường Ký Ức. “Xác” trường còn đó nhưng sứ mệnh của trường đã bị tiêu diệt!!! Trong ba ngày Hội Thảo tại trường UC Berkely 16-18 tháng 10, năm 2016*, tôi được mời nói về nền Giáo Dục Việt Nam trong thời Đệ Nhị Cộng Hòa. Nhân cơ hội này tôi có dịp cập đến ba trường bị khai tử non khi mới được 12 tuổi. Mỗi loại trường đó mang một sứ mạng riêng. Và với tôi mô hình trường Quốc Gia Nghĩa Tử là một Điểm Son trong nền giáo dục Việt Nam. Thế mà chính quyền sau 1975 nở lòng nào xóa sổ danh xưng của ngôi trường thân yêu của chúng ta. Nhưng liệu họ có xóa được và xóa hết tinh Thần Trò của chúng ta dưới mái trường QGNT không? Xin hỏi quý Thầy Cô và các Quốc Gia Nghĩa Tử đã từng ra vào cổng trường Quốc Gia Nghĩa Tử trong Miền Nam Việt Nam.

Võ Kim Sơn Từng vui buồn dưới mái trường QGNT Sài Gòn từ 1963- 1967. viết xong 5/14/19

Ngã Tư Bảy Hiền nhìn từ bệnh viện Vì Dân

Thầy Hồ, thầy Đạt và thầy Thiệu

Trang Thơ Thầy Trần Ngọc Hồ

Vài dòng tâm sự

Thầy Cô mà đã đến trường này,
Có ít người muốn rời khỏi ngay
Ngày tháng thương nhau như bạn quý
Xa nhau thì nhớ chẳng nào khuấy
Học trò ngoan ngoãn đều hay giỏi
Quyết chí bền lòng từng phút giây
Tiếc thay biến cố làm xa cách
Thầy trò gặp lại lúc nào đây?
Bảy năm học tập tháng ngày trôi
Mong ước mai sau trở thành người
Tiếp bước tương lai thành tựu lớn
Dồn công học tập mãi không thôi
Nào ngờ biến cố xảy ra tới
Khiến đứa còn lại, đứa xa khơi
Xin hỏi ông Trời đùa giỡn thế
Làm cho đau khổ các trò tôi

Gửi các em học sinh Trường QGNT

Các em được chọn muôn phương
Các em yêu mến cái trường của ta
Phong ba bão táp xảy ra
Em nào cũng thấy xót xa đau buồn
Có em thì đã lớn khôn
Có em nhỏ dại tâm hồn ngây thơ
Làm sao mà tính bây giờ
Đường đi nước bước còn chờ mai sau
Chờ ngày thành tựu còn lâu
Gián nan chắc phải làm đầu khó khăn
Bây giờ nay đã thành thân
Thầy trò gặp lại có phần đồng vui
Dù cho ngày tháng chôn vùi
Tấm lòng vẫn thấy bụi ngùi xót đau
Mỗi lần được gặp lại nhau
Lúc nào cũng thấy lo âu bồi hồi
Luôn luôn hết đứng lại ngồi
Thầy trò phải chịu thiệt thòi nhiều hơn
Ở đây phân biệt vẫn còn
Dù cho tài giỏi chẳng khôn bằng người
Chỉ là giúp việc mà thôi

Vài dòng tâm sự gửi các Thầy Cô trường QGNT

Mỗi lần gặp lại trường ta
Lần nào cũng thấy xót xa đau buồn
Đứng nhìn dòng lệ trào tuôn
Quay lưng vẫn thấy cái hồn chơi vơi
Bước đi không nở chân rời
Khi về nhớ lại khung trời ngóng trông
Trường ơi có nhớ ta không?
Còn ta, ta vẫn nhớ mong hàng ngày
Ban đêm ta ngủ không say
Ban ngày chẳng muốn dờ, hay chuyện đời
Dù cho sóng gió tới nơi
Lòng ta vẫn giữ một lời sắt son
Sông đã cạn, đá đã mòn
Còn nay, ta chỉ muốn trọn lời thề
Dù cho sóng gió sơn khê
Phong ba bão táp luôn kề bên tai
Hôm nay gánh nặng hai vai
Thầy Cô dạy bảo một vài lời khuyên
Còn như lãnh đạo ai mời đến ta
Được việc thì ở quá xa
Làm sao đủ sống cả nhà nuôi thân
Còn như việc khác ở gần
Dành cho người khác họ thân người nhà
Trời kia thì ở quá xa
Ta không hề muốn ta sa vào vòng
Ta đi tứ xứ chỉ mong
Ngày nào sự nghiệp đã xong sẽ về

Tưởng tượng ra tình cảm của các em sau biến cố xảy ra với các Thầy Cô sau ngày 31-4- 1975.

Có ngày em trở lại trường,
Lòng em cảm thấy nhớ thương các Thầy
Thầy Cô được xử sao đây,
Người thì bị đuổi, người đẩy đi xa
Người đi cải tạo bao la,
Người đi miền Bắc, người ra phương nào?
Bây giờ biết tính làm sao,
Để tìm cho thấy cách vào thăm đây.
Sự thể đã đến thế này,
Chỉ còn biết đợi cái ngày được tha.
Em nghĩ ngày ấy không xa,
Tưởng đâu vài tháng nào ngờ vài năm
Cho nên muốn gặp để thăm
Công ơn Thầy dạy nhớ thâm mà thôi
Tháng ngày thương nhớ khôn nguôi
Kêu lên một tiếng với Trời biết không
Chúng em luôn nhớ trong lòng
Biết bao thay đổi trong vòng trần ai
Hôm nay cho đến ngày mai
Các em vẫn nhớ hoài hoài không quên

Thầy Trần Ngọc Hồ

Thầy Hồ, cô Nga dạy Anh Văn

Hình lớp 9 P7 niên khoá (69-70) với Cô Thục dạy văn.

Đại hội lần thứ 11 với chủ đề :

Trường cũ Thầy bạn xưa

Trường cũ tên không còn nữa !!!

Điều đặc biệt hơn tất cả các trường Trung học trước 1975. Tất cả thay đổi hoàn toàn. Thấy trò tan tác khắp nơi trên thế giới.

Ngày nay, mỗi năm có dịp về ngang trường cũ, cố gắng nhìn từ xa cổng vào... Một cảm xúc bồi hồi, tim se thắt. Bao nhiêu ký ức quay về như cuộn film được chiếu lại.

Ba tôi hy sinh trong đợt 2 cộng sản tổng công kích năm 1968 vào Ty Cảnh Sát Quốc Gia Định Tường (Mỹ Tho). Nên chị em chúng tôi có một BẢN ÁN QGNT như các bạn đồng môn.

Vì là con gái đầu lòng, Ba tôi cho vào trường đạo công giáo do các bà soeers dòng thánh Phaolô giảng dạy (dù gia đình theo Phật giáo), phu nhân TT NV Thiệu cũng là cựu học sinh trường này.

Khi Ba không còn: nhà cháy, Mẹ mang bầu chưa sinh, nuôi dạy 7 con còn ngày thơ và phụng dưỡng Mẹ chồng.

Qua thông tin trên đài phát thanh. Má tôi đã quyết định dắt tôi lên Sài Gòn, xin học và ở nội trú, đầu còn chút khăn tang.

Ngày đầu tiên tôi rất nhiều bỡ ngỡ, sợ sệt, lo âu, nhút nhát...nhất là lại học chung với con trai.

Kỷ niệm vui: Ngày khai trường nhận lớp 9 P7 do sinh ngữ Pháp vẫn ít, nên nhập chung nam nữ vào một lớp. Các bạn nam dành hết những bàn phía trên. Bạn con gái ngồi phía sau. Cầm đầu là HT Đông như “nữ tướng ra trận” nói to: “tụi bây phải chứa lại 3 dãy bàn cho con gái chứ?” Vẫn không thay đổi! Thế là nhóm nữ sinh ừa vào lấy cartables quăng ra... một trận chiến ì xèo giăng co... xảy ra. Đến khi Thầy Giám Thị hay tin vào can thiệp nhóm nam sinh mới chịu.

Nhớ giờ toán đầu tiên, Thầy Quang dạy toán lớp 10 B3 tự giới thiệu tên nói giọng Bắc: tên Quang mà Quang có dê (G). Cả

lớp cười to khoái chí, từ đó gọi tên là Thầy Quang có dê.

Kỳ ĐH 2009 có dịp gặp Thầy nhắc lại, và hỏi: Bây giờ tên của Thầy không đổi vẫn còn dê (G) dù định cư nước ngoài?

Thầy Phong dạy Sử Địa miệng móm, da trắng hiện ở Montréal Canada. Thầy vừa đến hành lang hay bước chân vào lớp, bọn này đều nói với nhau: “Gió đến rồi “.

Thầy Thơm dạy vật được học sinh đặt câu đối tên theo vùng miền :

- Thầy Thơm (miền Trung) ăn khóm (miền Nam) tắm Bãi Dứa (miền Bắc) - Cô Đào (Trung) hái mận (Nam) vịn cành roi (Bắc).

Tháng 11/2016, nhóm Q 73 và chị Bích Yến Q70 được hội ngộ với Thầy khi Thầy sang Pháp du lịch. Thầy vẫn không thay đổi nhiều, tâm sự nếu kiếp sau được làm người vẫn xin làm Thầy và nhất là dạy trường con tử sĩ quốc gia?? Rất tiếc kỳ này Thầy trả lời do tuổi già không bay sang nam Cali được.

Ở Paris thỉnh thoảng nhóm Q 73 được gặp Cô Thục dạy Hoá qua sinh hoạt cộng đồng hoặc có dịp đồng nghiệp của Cô hay học sinh muốn thăm, gặp gỡ.

Từ môi trường đạo tư thục sang trường QGNT, tôi cảm nhận tình thương của các Thầy Cô tận tâm dạy dỗ thương như con (dù có phá phách nghịch ngợm của tuổi học sinh.) Và ngược lại chúng tôi hay xung con với quý Thầy lớn tuổi bằng tiếng BỐ thân thương đã bị chiến tranh cướp đi. Như Bố Vỹ, Bố Khiết, Bố Nghệ, Bố Bình, Má Ân (Thầy Ân dạy Pháp văn)

Bùi thanh Vũ là lớp trưởng với dáng cao nhất nhì lớp, nghiêm nghị như nhà mô phạm. Đến phiên Vũ trực vệ sinh, dù đi học bằng xe “lam” vẫn mang đi và về cây chổi quét lớp. Dáng đi như người lính với cây chổi như cây súng, oai vệ, ai cũng phì cười.

Khi lớp có 1 giờ trống do giáo sư vắng mặt bất ngờ, Thầy giám thị bắt ngồi trong lớp ôn bài, im lặng. Tôi ngồi chung bàn với NT Hoàng cùng ở nội trú dân tỉnh Kiến Hoà (Bến Tre.) Vũ nghe tiếng xì xì quay lại nói : “không được nói chuyện!” Tụi nầy trả lời “làm muốn cho thầy giám thị hả?”

Một lần Vũ đứng giữa bục giảng trả bài, đến đoạn quên ngập ngừng, bạn ngồi bàn trên nhắc, Vũ còn rầy: “ không được

nhắc!” đến Cô giáo cũng phì cười.

Trái đất xoay tròn, sau mấy chục năm, tôi và Vũ cùng định cư Paris và vùng phụ cận sinh hoạt chung, nhắc lại kỷ niệm xưa. Nhân vật nầy còn xác nhận: “Sao hồi đó tui kỳ quạ? “

Đó là tiêu biểu nếp sống gia đình con nhà lính VNCH, có nền giáo dục đầy Nhân Bản.

Thời đi học đa số các bạn đều ghét TD Chính dù học giỏi, thông minh nhưng tánh hay chọc phá, chạy lăng xăng, nói nhanh liếng thoắng. Nhưng sau nầy gặp lại vài lần, có dịp chung với Kim Khánh và Mai Liên tại Montréal hay nam Cali ai cũng mền hết ghét rồi, bây giờ thay đổi 180 độ, rất tình cảm, dành ưu tiên cho bạn mọi điều.

Qua trang mạng thông tin, sau bao nhiêu năm, 4 người chung lớp 11B3, cùng định cư Paris được nối lại. Nhờ Nghiêm văn Minh làm đại diện Châu Âu của diễn đàn, được sinh hoạt kết nối các bạn thời nội trú, chung lớp hoặc cùng niên khoá, đồng môn dưới mái trường Q, chúng tôi vẫn dễ thân quen mỗi khi có dịp nhau.

Lần gần nhất tháng 10 /2018, Huyền Nga, Tuấn Mỹ sang Pháp, cùng tôi và Tô Tuyết 73 vượt đường xa gần 500 km đến Strabourg tìm Bùi thị Hà 73 (dân nội trú

mà ai cũng biết hoàn cảnh đặc biệt của Hà), cuộc hội ngộ đầy cảm xúc cùng ôm nhau khóc. Sau 2 ngày chung vui để lại nhiều kỷ niệm sau hơn 45 năm không gặp, không biết tin tức về nhau.

Các bạn vẫn ao ước được tái ngộ, nhưng hoàn cảnh, điều kiện, thời gian có được không? Thời thì tụi DUYÊN.

Vẫn ngâm ngùi nhớ quý Thầy Cô theo qui luật ra đi ngày càng vắng, và các bạn chung lớp vội đi sớm như : Mai cao Tăng (chết trận), Trần Ánh Tuyết (tự tử chết cả gia đình ngay ngày 30 tháng 4 năm 1975) chỉ có Trần Anh Dũng về nhà Bà ở Chợ Lớn nên còn sống hiện định cư ở Pháp. Nguyễn Quang Trung, Giáng Hương, Cao văn Hải, Lê Quang Anh (em chị Lê Quang Mỹ Ngọc), Đoàn Công Tạo....

Thời đi học ngồi nghe Thầy Cô trên bục giảng tôi mong ước với nghề phấn trắng bảng đen. Mong thành hiện thực được sống một năm đúng ý nghĩa người Thầy.

Sau hơn 13 năm tiếp theo chán nản, thất vọng... Cả thời thanh xuân tiếc nuối... Giờ ngồi suy ngẫm lại tôi hối tiếc bị bắt buộc chạy theo thi đua thành tích, mà không tròn trách nhiệm người Thầy đúng với chức năng.

Paris vào Xuân 2019,HLB.

Hình chụp Q73 tại Paris: Đứng: chị Bích Yến, Vũ, Hoa, thầy Thơm.
Ngồi: Dung, cô Thục

Hình chụp Hoa, Hà, Tô Tuyết, Tuấn Mỹ, Huyền Nga.

Trường Tôi Ơi - Sao Mà Thương Mà Nhớ

Hết các năm học, 1,2,3,4,5. - Lên trung học, tự dưng thấy mình lớn hẳn - đệ thất, đệ lục..., mà cũng ngộ nha! Lớp 6, là thất, lớp 7, lại là lục, rồi đệ ngũ, đệ tứ, - rồi lại trở về số thứ tự, lớp 10,11,12. Cứ mỗi năm lên mỗi lớp là tốt rồi, chẳng học trò nào quan tâm, chẳng có ai thắc mắc

Xem ra đường học vấn của tôi khá là thuận lợi, kể càcon đường từ nhà đến trường, học tiểu học cũng là trường công, trường Võ Tánh gần nhà, đi bộ cũng được, thích thì đi xe ngựa, ngồi phía trước, mới nghe lọc cọc đó, mà đã đến nơi, muốn được đi xa hơn một chút, tan trường tôi đi bộ đến chợ Phú Nhuận, rồi lên xe ngựa về nhà. thích nghe tiếng vó ngựa, lọc cọc, lọc cọc, thích được bác nài cho nắm dây cương ngựa, một chút thôi cho ra vẻ vậy mà! (phải mà hồi đó có fb, hẳn là có mấy tấm hình đẹp rồi.)

Lên lớp đệ thất, chỉ một chuyến xe buýt vàng, hay một chuyến xe lam đón ở ngã tư Phú Nhuận là đến trường. Trường tôi, trường Quốc Gia Nghĩa Tử, không chỉ là trường công, mà còn là ngôi trường được nhiều ưu ái, được thương yêu, và được cả đến ơn đáp nghĩa, ngôi trường mà các học sinh đều có chung một số phận của thời

chiến tranh. Bởi vậy trong tâm của chúng tôi luôn đậm đà tình cảm sẻ chia và tương trợ.

Hồi học tiểu học, áo phông tay trắng, quần phông xanh. Lên trung học được mặc áo dài bay bay thích lắm. Hôm nhập học chị chờ đến trường, tìm lớp đệ thất 1, tôi chọn ngồi bàn nhất, dãy thứ hai từngoài cửa bước vào, tôi ngồi kế bạn Thạch thị Minh Tâm, chẳng hiểu từ đâu mà 3 đứa chúng tôi lại hình thành bộ ba với tên đặt là “tam quái” Nguyệt - Loan - Ngọc, mặc dù 3 đứa không ngồi gần nhau, mà 3 đứa có gì là “quái” đâu chứ! (Lê thị Minh Nguyệt, Thái Loan, Đàm thị Ngọc.) Chúng tôi có một ký hiệu, mà tên tôi luôn đứng ở giữa N_N.

Thời gian học lớp đệ thất 1, đứa nào cũng bé tí, thầy cô thì trẻ măng, cô Băng Sơn xinh lắm, giọng nói của cô trong và rõ, cô giảng bài xong, cô hay đưa tay nhìn đồng hồ, nghe tiếng chuông reo là cô cầm cái nón lá bước nhanh ra khỏi lớp, tôi nói với Minh Tâm, chắc cô mình đói bụng, Minh Tâm cười chum chim, mà cũng không phải là chum chim đâu! nụ cười đó hay hay thế nào ấy! Lên lớp đệ lục, không còn học chung với bạn Minh Tâm nữa.

Năm đầu trung học trôi qua thật nhanh, vui quá, đến nỗi tôi không muốn lên lớp, vì sợ không vui bằng lớp cũ!? Lên đệ lục 1 tôi và Ngọc Hoan ngồi chung bàn, rồi không biết cơ duyên gì mà “tam quái” phát triển thành “ngũ quỷ”, thêm hai thành viên Ngọc Hoan, Mai Hương. Năm đứa hiền khô, có quỷ quái gì đâu trời!

Lên tứ 1, nhóm chúng tôi có thêm chị Lê Thanh Kim Liên, thành “lục quỷ”. Qua năm đệ tam, vì phân ban, nên nhóm cũng “ngậm ngùi” “mùa thu lá bay”.

Tôi có một kỷ niệm với chị Phạm Kiều Xuân và Đàm thị Ngọc, mang vết thương thành sẹo (nghe ghê quá hả?) Chuyện là vậy, chị Kiều Xuân mới sắm xe Velo Solex, chị chở hai đứa đi một vòng trong trường, Ngọc ngồi trong, tôi ngồi ngoài, không chỗ vịn, khi xe chạy ngang cái rãnh đang làm ống nước, xe tưng lên, tôi bị rớt xuống đất, đầu gối bên phải đập vào mặt đường, quần rách, máu chảy, chị Xuân và Ngọc dìu tôi vào phòng y tế làm vết thương, nhìn cái đầu gối bị rách lổ lổ thấy phát sợ, đi, ngồi thật đau, vết thương hơn hai tuần mới lành, để lại cái sẹo lớn, xấu đau, lâu lắm mới mờ dần.. Chị Xuân ơi, bây giờ chị ở đâu?

Năm học đệ ngũ, tôi rất ấn tượng cô Phan Nguyệt Vân, tướng tá cô to cao, bước đi mạnh mẽ, không hiểu sao tôi lại nghĩ cô như đại tướng Cao Văn Viên vậy, mặc dù chẳng có gì liên quan cả!!! (À! Đường như cũng có chút chút hay sao đó!

Thôi, cũng không nói đâu, chắc các bạn có học với cô đều đoán được?) Giọng nói miền nam của cô rất đồng dạng, nhưng khi cô giảng những bài Việt văn nghe nhẹ và ngọt làm sao! Cô hay nhờ tôi đem thư cho cô Mỹ đen của đại học đường Ohio, văn phòng gần thư viện.

Năm đệ tứ 1, chúng tôi vào ban hợp xướng của Thầy Nghệ. Thầy dẫn đi diễn ở Câu lạc bộ không quân Huỳnh Hữu Bạc và một vài nơi khác vui lắm! Thích nhất là nghe tiếng vỗ tay rào rào của khán giả mỗi khi thấy phát tay, là ban hợp xướng đang ngân nga câu hát cũng im bật đồng loạt

Tôi cũng không quên những giờ học Hán văn với thầy Nghĩa, giờ Lý Hoá với cô Kim Anh, cô Lương Kiều Miên dạy âm nhạc? Cô Dương Chi dạy Anh văn..... Thầy Cô ơi, có bao giờ thầy cô nhớ chúng em không?

Qua năm lớp đệ tam, chúng tôi không còn số 1 nữa, mà là đệ tam A3, rồi lớp 11A2, 12A2. Năm chúng tôi ra trường là lệnh tổng động viên toàn quốc, mùa hè đò lửa 72. Lệnh của nhà trường là các lớp 12 không được tổ chức tất niên chia tay, nhưng lớp chúng tôi “rón rén” bước qua hàng rào kỷ luật, “lén lút” mang nhạc cụ lên lầu 3, rồi hát nho nhỏ, đàn khấy êm êm, trống xập xình nhẹ nhẹ, mấy đứa thay phiên ra đứng cầu thang hai đầu để nghe có bị vang không, và để anh chừng thấy giám thị. Thấy có vẻ yên tĩnh, nổi lo hạ nhiệt, chúng tôi rời vị trí canh giữ, về lớp cùng nhau hát: Phiên gác đêm xuân, Mộng chiều xuân, Anh đi chiến dịch... Trời! Thầy hiệu trưởng Hoàng Xuân Thiệu. “Thầy không nói gì bước tới lấy cái trống quảng xuống sân cờ. “Thôi rồi còn chi đâu em ơi!...”. Tôi không nhớ gì tiếp sau đó, chỉ biết là cả lớp không bị kỷ luật, ngay cả cái trống bẻ, chúng tôi cũng không bị bắt đền.

Thầy bất ngờ và thất vọng, vì mấy tên “chủ chốt” là những đứa học trò mà Thầy và ban giám học vẫn vào lớp phát bảng danh dự hàng tháng. Thầy ơi! Chúng em có lỗi lớn lắm, mấy chục năm trôi qua rồi, chúng em vẫn muốn nói lời xin lỗi đến Thầy. Thầy thương chúng em mà, phải không thầy? Nhưng lúc đó tụi em buồn lắm, vì Thầy tát bạn đánh trống quá mạnh tay!

Người bạn cho mượn trống cũng thương chúng tôi nữa, phải không?

Làm sao biết được thời chiến tranh ai còn, ai mất!!!!???

Thời gian trôi qua, đi qua....Đất nước không còn tiếng súng, tiếng bom. Mọi người dù ở nơi đâu cũng chúm mũi, đầu tắt mặt tối lo cho cuộc sống. Mấy mươi năm sau, có Internet mọi người tìm được nhau, rồi có fb, thông tin liên lạc nhanh như chớp, trò chuyện qua lại, hình ảnh được chia sẻ từng giờ, từ món ngon mỗi ngày, cây ra trái, nụ nở hoa, con đường góc phố, rồi những khuôn mặt học trò xa xưa, giọng ca, tiếng hát, trời nắng không mưa, mưa hoài không dứt,.. Mọi thứ đều muốn tâm tình, muốn kể, và muốn kể.

Hồi đó, vẫn còn nhiều chuyện chưa nhớ hết.

Phạm Vũ Quê Hương

VỀ NGƯỜI VỀ TRƯỜNG

Quốc quốc thâm sâu tiếng quốc kêu
U uẩn trời mây xám lối về
Ô m lấy thân gầy: Đồi cánh rừ
C ổ quốc vời trông lệ ướt mi

G ời chút lòng xưa đến cố nhân'
I như tiếng nấc mãi trong lòng,
A i hay hồn lẫn hòa trong máu

N on nước rên vang mãi tiếng ngân
G ọi tiếng tình ơi – be bé ơi
H òm nay cách trở mấy phương trời
I m nghe hè đến mùa hạ nhớ
A i để hạ sang mãi vẫn chờ....

T ình ơi ngày ấy dẫu qua....
U sầu vẫn đợi có sang dịp dẫu ...???

Kiểu Công Lý 71

Q uê hương xa cách ngàn trùng
U i chao, sao nhớ mái trường dẫu yêu
Ô m trong lòng biết bao điều
C òn nguyên kỷ niệm những chiều thiết tha

G ìr đây dù đã cách xa
I n trong tâm tưởng loài hoa học trò
A i ơi trở lại bến đò

N hờ mang trao gửi điệu hò tiếng ca
G ia Đình Nghĩa Tử Quốc Gia
H òm nay hợp mặt bạn xa bạn gần
I êu thương trân quý ân cần
A nh em xum họp gieo vắn mền thương

T hầy cô, bằng hữu, ngôi trường
Ư ơm mơ, dệt mộng mười phương một trời.

phạm văn đức QGNT73

QUỐC kêu gọi bạn âu sầu
GIA đình ly tán còn đâu bạn hiền
NGHĨA tình bằng hữu thiêng liêng
TỬ Kỳ khóc Bá Nha thiên thu buồn
NHỚ thương rồi đập đàn luôn
VỀ đây xum họp tiếng chuông nguyện cầu
MÁI nhà yêu dấu in sâu
TRƯỜNG ơi nhớ mãi dạ sầu tái tê
DẤU buồn ngày tháng lê thê
YÊU thương một cõi đi về tuổi thơ
THUỞ còn trong trắng đại khờ
NÀO ai biết được bây giờ gặp nhau

Lê thi Khanh

Chỉ còn trong ký ức

Đã hơn 43 năm, nói chính xác còn 30 ngày nữa là 44 năm tôi chưa thực sự được nhìn lại ngôi trường xưa, ngôi trường có tên thể hiện lên sự quan tâm, tình cảm thân thương giữa con người với con người :

QUỐC GIA NGHĨA TỬ

Tôi nói thật sự vì thật ra tôi cũng đã được “thăm lại” ngôi trường qua những hình ảnh mà các anh chị em Quốc gửi qua các diễn đàn, facebook, email...

Tôi thật bồi hồi xúc động khi nhìn các tựa đề :” thăm trường xưa”, “về lại trường cũ”...v.v..

Nước mắt tôi muốn trào ra, nhưng tôi cố ngăn lại, tôi không muốn khóc vì tôi sợ nước mắt làm nhòà đi những hình ảnh thân thương yêu dấu mà tôi sắp được nhìn lại.

Khi tôi run run mở những tấm hình ra, tôi thật bàng hoàng: Ngôi trường thân yêu của tôi đây sao? có nhầm lẫn không? Vì so với trí nhớ của tôi ngôi trường trong những tấm hình này quá khác xa quá, khác từ cái bàn, chiếc ghế, khác cả nơi để xe, sân chào cờ, nó lại không còn cả cổng sau nơi tôi vẫn đứng chờ giờ mở cửa trường.

Đâu rồi ? Cầu lạc bộ, sân banh, nhà để xe, phòng y-tế, thư viện...

Lúc này, tôi không cần ngăn những giòng nước mắt nữa, vì lần này tôi thực sự muốn khóc, khóc vì thấy uất nghẹn, thấy mình bị mất mát quá nhiều

Suy nghĩ đó làm tôi liên tưởng giống như ngày ba tôi hy sinh vì sự vi phạm hiệp định của Việt cộng năm 1968, từ ngày đó tôi không còn được gặp ba tôi nữa, và bây giờ ngôi trường của tôi cũng vậy, tôi đã thực sự mất nó rồi, và cả cuộc đời còn lại của tôi, cũng không bao giờ được nhìn lại nó nữa

Cũng như hình ảnh của ba tôi, ngôi trường thân yêu chỉ còn được gặp lại trong ký ức mà thôi

Lincoln ngày 31 tháng 3 năm 2019

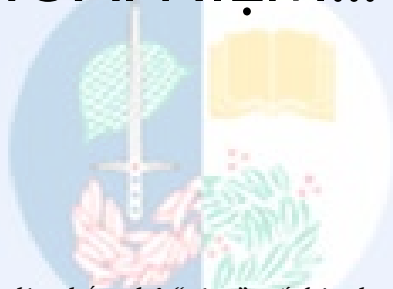
Dương thị Thu Huyền 11A2/75

Hương-Trúc-Tin-Huyền

HOÀI NIỆM...

Nhận lời nhắn nhủ “rằng” viết bài cho Trường xưa, bạn cũ...

Nhưng...viết gì bây giờ nhỉ?

Viết về ngôi trường yêu dấu ngày nào, vừa bước qua cổng đã thấy ngay một sân cỏ rộng mênh mông mà ngày nay, nghe các anh chị nói hình như đây là ngôi trường duy nhất ở thành phố mang trong lòng cả 1 sân banh...

Hay viết về cánh cổng trường cao vút, mỗi khi đứng trong sân, nhìn cánh cổng trường đóng kín như vòng tay người mẹ hiền che chở khỏi những cơn bão, hiểm nguy bên ngoài mà ngày nay, mỗi lần đi ngang trường vẫn thấy thêm vô cùng một lần được hưởng lại cảm giác đó...

Hay viết về ngày đầu tiên được mặc chiếc áo dài đi học, đứng trước gương thích thú cứ cố...ruồn người lên một chút để thấy mình lớn thêm 1 tí mà ngày nay, mỗi khi nghĩ lại thấy mình thật...trẻ con...

Hay viết về lần đầu tiên lạ lẫm khi được học với thật nhiều Thầy Cô khác nhau, chỉ cùng chung một điểm là Thầy Cô nào cũng rất thương yêu học trò mà ngày nay, mỗi khi nhắc đến từng người vẫn thấy trong lòng giật lên niềm tôn kính, tri ân...

Hay viết về những trò nghịch đùa tai quái của đám học sinh với những Thầy Cô khả kính của mình mà ngày nay, mỗi khi ngồi nhắc nhớ, có những người vẫn cảm thấy áy náy, ăn năn...

Hay viết về những bữa ăn trên nhà ăn nội trú, chỉ cơm gạo đỏ, “canh toàn quốc”, thịt kho, đậu xào nhưng vẫn giành nhau ăn thật ngon lành mà ngày nay, không ít người đã công nhận những bữa ăn đó đã góp phần nuôi sống bao con người...

Hay viết về những “trận thư hùng” khi có hai anh chàng nào đó...muốn chứng tỏ mình là người lớn làm Thầy Cô đã phải hết sức nín cười khi xử phạt mà ngày nay, khi gặp lại đã có những nắm đấm được tươi cười dứ lên...

Hay viết về những trò đùa tai quái, những tờ giấy với những dòng chữ “xin hãy đánh tôi”, “tôi thích bị đòn”...đã được khéo léo dán vào lưng nhau mà ngày nay, đã chuyển thành những tràng cười sáng khoái...

Hay viết về những chiếc áo dài thỉnh thoảng lại bị “cột đuôi” lại với nhau mà ngày nay, khi gặp lại mới biết có đứa đã từng suýt bị đòn vì về nhà với chiếc áo dài rách ngang eo...

Hay viết về bụi dây leo chằng chịt, tối om dưới gầm nhà ăn nhưng không hiểu sao cả bọn lại đặt tên “Động hoa vàng” mà ngày nay, mỗi khi nghe đầu đó có tiếng hát cất lên “rằng xưa có gã từ quan...” là ít nhất trong lòng 2 con bé học sinh ngày nào lại chùng xuống, ngẩn ngơ...

Hay viết về hàng cây Diệp trong sân trường, không hề dựa vào kiến thức vạn vật học, chỉ vào kiến thức...văn học, (sau lần một cuốn truyện Tuổi Hoa được phát hành), cả trường đồng loạt gọi tên “Cuờm thảo vàng”...mà ngày nay, mỗi khi đi đâu, nhìn thấy cây này đều ước mơ mình có đủ thời gian để lập lại những hành động của ngày xưa: nhặt hoa về khâu thành chuỗi...

Hay viết về những cuộc tình đầu vừa chớm nụ ngày nào mà ngày nay, khi kể lại vẫn có những khuôn mặt bừng đỏ, ngượng ngùng đến tội...

Hay viết về...người chị yêu dấu, đã gắn bó cả một thời tuổi trẻ với ngôi trường dấu yêu – từ làm học trò rồi làm cô giáo – một cô giáo được biết bao học trò, đồng nghiệp quý mến, thương yêu nhưng đã phải tức tưởi lia đời khi tóc vẫn khá xanh để giờ đây, vĩnh viễn không còn được hưởng niềm hạnh phúc nhìn thấy sự thành nhân của những đứa học trò đáng yêu ngày nào...

Ánh Nguyệt

Chúng ta ai cũng sống và lớn lên cùng những kỷ niệm vui buồn, hạnh phúc và đau khổ. Có dịp ngồi nhớ lại, những cảm xúc ấy đã in dấu đậm sâu vào tâm thức và ký ức của mình, nhiều nhất là tuổi học trò. Lúc còn học tiểu học cả Cha Mẹ vẫn còn; lên cấp hai, thì Cha đã hy sinh. Vì là Cô Nhi nên được vào học trường Quốc Gia Nghĩa Tử. Xa trường đã mấy mươi năm, nhưng tôi vẫn nhớ hoài biết bao kỷ niệm của cô học trò ngày ấy.

Ngày nhập học được đi cùng Mẹ đến trường QGNT Huế. Tôi rất ngỡ ngàng vì so với các trường khác, nó nhỏ bé đơn sơ, mộc mạc quá. Từ cổng vào, một dãy lớp học với cái trống nhỏ; tiếp là nhà xe lợp tôn thấp. Sân trường hẹp bằng đất, trước lớp là hàng cây muối, nhìn cũng thoáng buồn. Thế nhưng ngôi trường ấy đã ôm ấp tôi từ lớp đệ thất đến lớp 12; với bao nhiêu kỷ niệm vẫn đủ sức lay động trong tim và là hành trang yêu thương để vào đời.

Nhớ mỗi buổi đến trường phải đứng chờ ở cổng phụ; chờ đến lúc bác Cai trường đánh trống, cổng mới mở ra, học trò chen nhau vào, vội vã đến nhà xe xếp vào mõi bên trong cho bọn con trai nghịch ngợm khỏi xả hơi xì lớp. Giờ ra

chơi vội vàng đua nhau ra cửa lớp như đàn ong vỡ tổ để dành địa phận sân chơi: nào là rỗng rần lên mây, nhảy dây, gạch khuôn chơi ô hàng; nào là bịt mắt bắt dê, nhiều lúc níu nhau bị rách toét cả áo.

Vào giờ học các bộ môn, môn nào yếu thi phạt phỏng lo sợ, hể nhìn Thầy rà ngón tay lên xuống danh sách họ tên trong sổ khuyến điểm là tim tôi thoi thóp, toát mồ hôi. Nhớ nhất là môn Toán của Thầy Phan Đình Quế, chưa làm bài tập, Thầy vừa kêu trúng tên là tôi xiu ngay tại chỗ. Cô Lê thị Châu dạy Lý Hoá, Thầy Vĩnh Khôi dạy Anh văn – English for Today -; Thầy Lê văn Thoang dạy môn Sử Địa, tính Thầy rất vui. Thầy Lê Trọng Đội dạy Giảng văn, Thầy Nguyễn văn Trọng dạy Triết; Thầy Nguyễn Mê phụ trách Quân Sự Học Đường. Thầy Trương Đình Nam dạy Công Dân, Thầy rất hiền. Hiệu Trường trường là Thầy Huỳnh Hữu Tiểu, rồi Thầy Bửu Đôn; chỉ nhớ được ngắn ấy Thầy Cô!!! Ngoài những môn học rất phong phú, Thầy Cô rất tận tâm với học trò. tôi còn được học môn Gia chánh, đan len, thêu thùa; những môn học đòi hỏi sự khéo tay và nhiều nhẫn nại do các Cô tận tình bày vẽ. Cô Thầy đã giúp chúng ta mở mang kiến thức làm hành trang vào đời.

Ôi! những ký ức ủa về trong tôi, ngập tràn suốt trong bảy năm với trường; những âm thanh sống động vui nhộn trong giờ ra chơi và khi bãi học. Lại nhớ gần đến mùa hè, những hàng phượng đã bị bọn học sinh trèo bẻ, để lấy từng cánh phượng ép vào trong sách vở thành những con bướm xinh xinh; những tà áo dài trắng tung bay mỗi ngày với sáu vài mười hai nhịp Trường Tiền, với vành nón che nghiêng mỗi khi có các anh theo tổ tình. Biết viết gì đây để trang trải hết nỗi lòng lưu luyến của tuổi học trò?

Những hình ảnh Thầy Cô cùng học trò đây áp kỷ niệm đó, bây giờ biết tìm đâu? Có chăng chỉ còn lại trong ký ức một thời để nhớ, mãi mãi chẳng hề xóa nhòa cho dù thời gian có nghiệt ngã.

Sau biến cố năm 1975, nhiều Thầy Cô và các bạn phải tha phương nơi đất khách quê người. tưởng rằng sẽ chẳng bao giờ có cơ hội gặp lại. Thế nhưng... với lòng khát khao yêu thương của mọi người, Cô Thầy, học trò QGNT cùng một số anh chị em đại diện đã chọn ngày Tri Ân Thầy Cô làm ngày hội ngộ để các học trò năm xưa có dịp quy tụ cùng nhau ôn lại những kỷ niệm ngày còn đi học; để cùng nhau vừa khóc, vừa cười cho gia vị trường QGNT chúng ta thêm mặn mà thương yêu, ghi đậm nét son tuổi học trò một thời ngây thơ vô tư ấy.

Mặc dầu bây giờ mái tóc nhiều người đã bạc trắng với thời gian; nhưng tình Q, tình cảm Thầy Cô, học trò vẫn mãi trong sáng, yêu thương như ngày nào.

Phan thị Hạnh

K2 Q75 Huế

Cô Hiếu, cô Nga đại diện QGNT Saigon cùng thầy hiệu trưởng QGNT Huế và học sinh trong dịp cứu trợ bão lụt miền Trung

QGNT Saigon đi thăm lăng tẩm ở Huế

Học sinh QGNT Saigon và QGNT Huế tại trường QGNT Huế

Đoản khúc:

TRƯỜNG Q ....Ngàn nỗi nhớ !

Nhớ khốn khổ với áo dài. Năm lớp 6 A1, A2 lần đầu tiên mặc áo dài rất lúng túng với hai tà áo dài thông lòng vướng víu bước chân. Giờ Vạn vật cô Băng Sơn gọi A2 lên bảng vẽ con gà. A2 một tay cầm phấn vẽ, một tay túm hai tà áo, gom một cục, giữ trước bụng. Cô BS lo lắng hỏi: Anh Anh đau bụng à - Không ạ. Bỏ tà áo xuống nhưng chỉ một lúc lại tóm gọn hai tà áo máng vạt vèo trên tay ...cô gắt: bỏ áo xuống - em sao vậy? Cả lớp cười rầm ...

Hết năm lớp 6 mấy cái áo dài đi học cái nào cũng vá chằng vá chịt ở ngang eo vì rất nhiều nguyên do: cột 2 tà lại cho gọn để nhảy dây - tết áo, rượt bắt nhau, nắm áo nhau khi chơi cá sấu lên bờ - rách toạc tà sau, bị bánh sau xe đạp cắn đứt tà áo... ôi thôi... áo dài!!!

1968 - A2 học lớp 7A1, A2 đạp xe hăng hái đến trường, hôm ấy trời mưa to quá, nhà để xe ngập nước; đạp xe chạy loanh quanh trong nhà để xe mà không dám dừng lại vì không có chỗ nào đậu xe được .. Quá nhiều những con trùng to tướng, những con cuốn chiếu đỏ loét, mập ú cỡ ngón tay nằm khoanh tròn hoặc bò loăn ngoằn đầy ra làm A2 khiếp vía không dám thò chân xuống. Đã thế mấy tên húi cua lại còn chơi trò bắt giun ném nhau làm A2 kinh hoàng liền tẩu thoát ra ngoài và đạp thẳng lên nơi để xe của Thầy Cô. Lầm lét dẫn xe vào bị thầy Oanh giám thi chặn lại. A2 xanh mặt vừa lạnh, vừa sợ lắp bắp kêu nài: “Thầy ơi ! nhà xe tùm lum Trùng đen thù lùì, sâu thì cả đống , đỏ loét , mập ú ù, bò lổn nhổn, con sọt muốn xiù luôn, không dám dựng xe đâu thầy ơi..!” Thầy Giám thi ngăn người một lúc rồi mới bật cười và gật đầu ...Mừng cũng mém xiù đó nhe!...

Nhớ cây Táo quanh năm chi chít trái non

trên cành ở cửa sau trường, năm 1969. Những trái táo non không có đủ thời gian để chín vì lũ học trò Q luôn dòm ngó “vạch lá tìm sâu” kỹ quá mức cần thiết!.. Nhưng đặc biệt đó là nơi chôn vùi một đoạn tóc dài của K. lớp 9A để tuyệt tình anh T. lớp 11B. Bí mật lỗ quên hơn 48 năm, giờ chợt nhớ nên cũng chỉ thì thào cho cả trường cùng biết thôi đấy!

Nhớ năm học 69-70 lớp 9A1, Thầy Nguyễn Văn Thơm dạy Vạn vật, vui vui và rất hiền. Trong một buổi học thầy phát bài quay ronéo cho cả lớp. A2 cầm tờ tài liệu xem thoáng qua, chiếu tương ngay một chi tiết rồi dài giọng rêu rao: “Nguyễn Văn Thơm tự Hoài Minh à?.. Thơm thì được rồi! còn bày đặt Hoài Minh chi vậy??? Chưa nói hết câu bị một cái đá vào chân của Ánh ngồi kế bên, cùng lúc cả lớp cười khúc khích ... A2 đang ngẩn tò te chưa hiểu gì thì cộp.. cộp tiếng thước gỗ lên bàn làm con bé giật bắn người! Má ơi! Thầy lừng lững đứng ngay bên cánh trái của A2!! chết rô.ô.ôi làm sao bây giờ.!!!? Thầy lừ mắt nhìn “tội đồ A2“, không nói gì, tay nhịp thước, thông thả đi lên phía trên, miệng thì tùm tùm cười. A ha! Thầy THƠM rất hiền mà !?

Nhớ các niên khóa trường Q từ Q65, 66,..., 74, 75. Chỉ duy nhất Q74 phải trải qua thi tuyển vào lớp 6 năm 1967. Sĩ số 800 trúng tuyển trên tổng số 2000 dự thi, thế nên A2 cảm thấy có quyền vinh vào là học trò Q74 .! không hề e ngại. ... uh!

Trường Q xa rồi, bao tiếc nhớ .....!!!

Ngày 06/05/2019

NGUYỄN THỊ ANH ANH - A2-74

Hai nữ sinh 74 đạp xe ở sân sau

Thầy Nguyễn Văn Thơm

Các thầy Tấn - thầy Thơm - thầy ? - thầy Hồ - thầy Ân

Sân sau trường QGNT nhìn từ nhà để xe.

Kỷ Niệm với Bạn

Ngày đầu tiên vào nội trú, năm đó tôi được 11 tuổi. Cô bạn bé nhỏ của tôi với cặp mắt tròn xoe, to và đen như hạt nhãn, vui vẻ chào đón, sốt sắng hướng dẫn tôi đi nhận giường và còn giúp xếp đồ vào tủ.

Lần đầu tắm trong khu nội trú, đang xát xà phòng bỗng dưng có tiếng gõ cửa cùng lúc với giọng nói rất “giang hồ”: ‘Mày có ra không thì bảo, đây là phòng tắm của tao’. Tôi hoảng hồn quần vội khăn tắm chạy ra, không kịp dội nước nên khắp người còn đầy xà phòng. Cô bạn mới -tên TV- liền vẫy lại và bảo tôi vào tắm chung cùng buồng; mừng quá, tôi nhận lời ngay. Tôi nhỏ tuổi hơn, so về vóc dáng chưa phát triển như cô bạn nên có nhiều điều chưa biết ngay cả những khác biệt về thân thể của mình và bạn, nhờ cô bạn tận tình giải thích. Ôi, đẹp sao cái ngày xa xưa ấy.

TV được mẹ nấu ăn cho mỗi tuần, lúc nào cũng chia sẻ với tôi. Nhờ vậy, tôi được thưởng thức nhiều món ăn ngon, tôi thích nhất là món thịt heo mắm ruốc ăn với cơm và dưa leo, rất bắt cơm.

Tình bạn của chúng tôi kéo dài hơn 45 năm sau, với bao nhiêu là thay đổi của đời sống. Cho đến bây giờ, chúng tôi vẫn thường xuyên liên lạc với nhau hàng tuần, mỗi khi tôi đi bộ trong sở làm.

Thương lắm cô bạn của tôi ngày ấy.

têtamthừa

Nhớ Về Thầy Cô

- Đệ thất ngay giờ học đầu tiên tại trường QGNT, giờ Toán do thầy Nguyễn Sơn dạy thầy đưa ra một thí dụ mà còn nhớ lời thầy tới bây giờ: “Một sợi chỉ thẳng là hình ảnh của một đường thẳng.”

- Giờ Vạn Vật có cô Băng Sơn tới lớp đội chiếc nón lá với khuôn mặt thật trẻ và trắng hồng như nữ sinh hơn là một cô giáo.

- Còn nhớ hoài giờ Anh văn thầy Dương Xuân Lợi, những bài học Anh Văn đầu tiên trong đời, cứ nghe giọng thầy lập đi lập lại: “This is a chair - That is a table...” Không ngờ những bài học đầu tiên đó

lại thực dụng cho tới bây giờ. Tại đại hội QGNT 2003 ở San Jose, có nghe thầy Phạm Nghệ kể về thầy Lợi, nói thầy Lợi có liên hệ với thầy về anh vợ hay em vợ gì đó và đã mất.

- Thầy Châu dạy Việt Văn còn nhớ giờ làm bài, thầy ngồi tại bàn nhìn học sinh bên dưới. Mắt thầy đeo kính đen nên bọn học trò không dám ho he vì không biết thầy đang nhìn đứa nào.

- Đệ Lục có thầy Vân không nhớ họ, có ai nhớ xin bổ túc. Người thầy to cao tóc hơi quăn dạy Toán, khi giảng bài mắt thầy lúc nào cũng nhìn thẳng tới bức tường cuối lớp.

- Thầy Thu dạy Việt Văn với giọng Bắc khi thầy kể chuyện “Thằng Lượm” của nhà văn Duyên Anh nghe thật hấp dẫn, cả đám học trò cứ im lặng ngồi nghe chăm chú. Với lứa tuổi 12, 13 chắc đứa nào cũng nghĩ “Thằng Lượm” có thể là mình nếu mình không được đi học.

Về Trường:

- Năm 2013 nhân dịp kỷ niệm “50 Năm QGNT” tôi có phỏng vấn thầy Hoàng Xuân Thiệu cho Tập Kỳ Yếu thi được thầy cho biết: “Tổng số học sinh cho mỗi niên khóa là 3500 học sinh, chia ra 65 lớp, 60 lớp học tại hai dãy building chính, còn 5 lớp học tại khuôn viên nội trú.

Con số 3500 học sinh mỗi niên khóa nếu tính từ niên khóa đầu tiên 63-64 tới niên khóa cuối cùng 74-75 tổng cộng là 12 niên khóa. Có những học sinh học suốt bảy năm trung học và cũng có những học sinh chỉ học một năm, còn lại là từ hai đến sáu năm. Lấy con số trung bình là ba hay bốn niên khóa và nhân lên 3500 ta sẽ có con số tổng số học sinh QGNT là từ 10500 tới 14000 học sinh. Từ khi có dịp sinh hoạt QGNT lại qua các diễn đàn nếu ước tính tổng cộng các cựu học sinh đã liên lạc được chỉ khoảng trên dưới 1000. Như vậy con số trên 9000 cựu học sinh còn lại đang ở đâu, làm gì...

- Cổng sau là cổng chúng ta đi vô đi ra mỗi khi đến trường. Đi vô tới cổng sẽ qua ông bà Giám Thị xét coi có đeo phù hiệu trên áo không? Không có là không cho vô. Nhiều lần trò vô trước gỡ huy hiệu ra đưa qua hàng rào cho bạn mình và thường dùng cơm nguội để dính huy

Học sinh QGNT thăm viếng cô Băng Sơn

Thầy Khôi - Thầy Lợi - Thầy ??

Cổng trường sau nơi học sinh ra vô.

Lễ Chào Quốc Kỳ nhân dịp khánh thành Thư Viện trường QGNT

hiệu vào áo.

- Ngay cổng sau vào bên tay phải là Cầu Lạc Bộ, hiện nay thì Cầu Lạc Bộ này đã biến mất.

- Có lần đi qua Khu Chăn Nuôi gặp mấy đứa cùng trang lứa gọi mình là “Quốc Gia Nghĩa Địa”. Thời gian đó cạnh trường có khu nghĩa địa.

- Năm nào thì đổi từ Đệ Nhất, Đệ Nhị... qua lớp 11, 12 ....Năm 1970.

- Có ai học vào buổi tối không, những năm cuối cùng 74, 75 nghe nói trường có dạy buổi tối vì không đủ lớp cho hai buổi sáng và buổi chiều.

Chị Lê thị Khanh nhờ chuyển bài thơ với lời nhắn.. Có bạn nào nhớ một buổi học mà nửa chừng các bạn Nam đòi đổi chỗ vì...

Xin đổi chỗ

Giờ Việt văn
Cô giảng truyện Kiều
Cô gọi Lành bình thơ
Giọng Bắc ngọt ngào sâu lắng
Bài thơ dứt rồi
Lớp vẫn còn im lặng
Rồi giọng cô Nữ trầm trầm vang lên
Cô đang say sưa thao thao bất tuyệt
Thì một giọng Nam “mới lớn” ô ề...
“Thưa Cô cho tụi em đổi chỗ”
Cả lớp giật mình như tỉnh cơn mơ
Cô dịu dàng hỏi lại “vì sao ? “
“bởi vì các bạn gái mặc áo ngực đen tụi em không học được”...
Thế là bọn con gái rất được Cô thương
Nay phải đổi chỗ ngồi cuối lớp
Còn các bạn trai thì ngồi gần bàn Cô giáo
Con gái nhìn nhau “bởi vì Cô rất đẹp phải không nào”

Chủ nhật buồn

(Thương về các bạn Nội trú)
Khung cửa sổ nhìn ra đường
Phố chiều nay không ai nhường lối em
Nội trú lặng lẽ buồn thêm
Sân trường vắng vẻ tiếng chim êm đêm
Chiều tím rơi mắt ướt mềm
Mẹ xa, em cách như chim lạc bầy
Chủ nhật đây nội trú buồn
Chỉ còn em với cô đơn cuối tuần

Lê thị Khanh

Trên Đường Đến Trường

- Xe Lam cũng có nhiều người nhớ. Xe chạy đường Võ Tánh qua trường có lẽ phát xuất từ Bà Chiểu, qua Phú Nhuận, Lăng Cha Cả, tới trường và sau đó Ngã Tư Bảy Hiền.

- Đường xe Lam khác chạy từ Trương Minh Giảng tới Lăng Cha Cả là trạm chót. Tới Lăng Cha Cả thì một là qua đón tiếp xe đường Võ Tánh tới trường, còn không thì chịu khó lội bộ khoảng hơn nửa cây số tới trường. Có chữ có nghĩa là lội bộ, đi bộ là chữ đi bằng “Lô CA Chân”, bạn nào nhớ là chữ này bắt nguồn từ đâu không

Những niên học tại trường Q

Nhập học lớp đệ Thất niên khoá 1965-1966 cho đến khi rời khỏi trường; trải qua 7 năm theo học bậc Trung học tại trường Quốc Gia Nghĩa Tử, tôi đã qua các lớp sau: đệ Thất 13, đệ Lục 7, đệ Ngũ 6, đệ Tứ (?)- kể từ niên khoá này, bắt đầu đổi thành lớp 9 -, 10B3, 11B3, 12B.

Không biết do sự sắp xếp theo phương thức nào đó, tôi luôn được xếp vào lớp sau cùng của cấp lớp, thí dụ: năm đầu tiên vào, trường có 13 lớp đệ Thất, tôi học lớp cuối cùng; năm sau, có 7 lớp đệ Lục, tôi học lớp Lục 7; và cứ thế khi lên đệ nhị cấp, có 6 lớp 10: 3 lớp ban A (vạn vật) và 3 lớp ban B (toán), tôi học lớp 10B3; lên lớp 11 cũng vậy. Chỉ đến năm lớp 12, niên khoá 71-72, tôi được “may mắn” xếp vào lớp 12B vì năm nay trường chỉ có một lớp ban B.

Nghiem lại có thể vì năm đầu tiên, vì thủ tục giấy tờ bị chậm trễ, tôi nhập học trễ sau ngày khai giảng gần hai tháng, nên được xếp vào lớp sau cùng. Các năm sau, cứ thế mà lên lớp. Hơn nữa, tôi lại (bị?) chọn sinh ngữ chính là Pháp văn, thời đó có lẽ nếu chọn Anh văn là sinh ngữ chính sẽ được “chuộng” hơn chăng? Nhưng cũng vì vậy mà kể từ năm đệ Tứ, lớp chúng tôi trở thành một trong số rất ít lớp nam nữ học chung, kéo dài cho đến năm sau cùng. Như đã viết ở trên, năm này chỉ có một lớp 12 ban Toán, gồm tất cả các bạn vừa qua được cửa ải Tú tài 1 - và vẫn muốn tiếp tục học ban Toán - của cả ba lớp 11B (B1 và B2 ban Anh văn, B3 ban Pháp văn) niên khoá trước; cộng thêm vài anh chị mới chuyển trường. Cả lớp chỉ có năm nữ sinh. Vì số học sinh chỉ đủ cho một lớp nên gồm cả hai sinh

ngữ chính (Anh văn và Pháp văn), do đó đến giờ học sinh ngữ, chúng tôi phải đổi lớp học.

Ghi lại chuyện này, chỉ là thoáng hồi tưởng của một thời học sinh. Sau này qua một số tin tức của các bạn bè cùng trường, còn được biết có những năm học sinh Q phải qua một kỳ thi trước khi vào trường. Không biết đó là kỳ thi tuyển hay thi xếp lớp???

Phạm hữu Thừa Q72

Ngẩn ngơ ...

Thời gian nhanh hay chậm

Rồi cũng sẽ trôi qua

Trường xưa hay trường cũ

Trong ký ức chẳng nhòa

Hôm qua tiếp ngày mai

Thấy cô, người bạn cũ

Ngồi đây trong hiện tại

Chợt nên tiếng thở dài!

Thấy cô ơi ... bạn ơi ...

Ai còn mất, nơi nao!?

Cả một đời lặn lội

Nhớ ... như lá xôn xao

TN 02/19/2019

Ngẩn Ngơ ...

Mãi còn đọng nhớ nhưng

Tà áo trắng thẹn thùng

Tan trường ai sánh bước

Trên đường về mông lung

Sáng vào lớp tình cờ

Ai thổ lộ vẫn thơ

Viết trên bàn phấn trắng

Đọc rồi bỗng ngẩn ngơ

"Nụ hồng như má em

Nụ đỏ như môi em

Cho ta xin một nụ

Về cắm giữa trái tim "

Vẫn thơ dẫu xa xăm

Vẫn in đậm trong lòng

Chẳng để tên tác giả

Đến giờ ai nhớ không (!?)

KT75

Mộng ...

Người mới nhắc giấc mơ thời tuổi trẻ ...
Đã trắng đầu còn mộng buổi tan trường
Áo ai trắng đường về trưa nắng chói
Hay chỉ trong lòng vướng chút nhớ thương
Hai hàng sừng chào tiễn “Hôn Tử Sĩ”
Bạn bè, người thân ,, nằm đó xuôi tay!
Cờ Tổ Quốc phủ quan tài lạnh lẽo ...
Vành khăn tang ai bịt kín quanh đầu!
Thầy Cô cũ, từng người, lòng còn nhớ
Năm mươi năm chưa gặp lại đôi lần!!!
Đôi lúc cũng đổ thừa, câu “duyên - phận”
Hay tại mình ... “lọt lọt” ..... dạ phân vân ...
Vâng người ạ ... đời ... giấc mơ chẳng tỉnh
Để lắm khi chơi với mộng trần gian ...

TN 02/21/2019

Trường Xưa...

Bạn Cũ Cô Thầy

Trường Xưa...Bạn Cũ Cô Thầy ...
Bao tình thương mến tháng ngày không phai
Trường xưa ...tên gọi không hai
Quốc Gia Nghĩa Tử sát vai chung lòng
Về trong ký ức mênh mông
Lá xanh, áo trắng, nắng trong, mưa vàng
Trường xưa... nỗi nhớ thành thang
Thầy Cô, bạn cũ, dặm ngàn chim bay
Về đây rũ bỏ đắng cay
Tìm trong hạnh ngộ, quên ngày xa nhau ...
Trường xưa năm tháng nhiệm mầu
Thầy Cô, bạn cũ sắc sâu trọn đời....

Minh Phượng

Trường Xưa

Có một con đường ai cũng nhớ
Đó là con đường mang tên Võ Tánh
Buổi tan trường áo trắng rợp đường đi
Bao năm qua vẫn còn trong tâm trí
Có một bến xe không thể nào quên
Đó là bến xe lam Lăng Cha Cả
Bến xe mà sau này ta vẫn nhớ
Một cái tên trên cả những cái tên
Có một ngôi trường mang nhiều kỷ niệm
Chỉ nghĩ thôi cũng đã rất tự hào
Đó là ngôi trường Quốc Gia Nghĩa Tử
Một cái tên nghe ấm áp xiết bao
Chúng ta những con người đồng cảnh ngộ
Mang trong tim một giòng máu hào hùng
Của non sông của thế hệ cha anh
Cùng nung nấu dưới mái trường yêu dấu
Bao kỷ niệm buồn vui giờ trở lại
Tìm đến nhau tâm sự một đôi lời
Mái đầu xanh giờ đã trở pha sương
Năm tháng cũ hằn lên trên khóe mắt
Người xuôi ngược khắp nẻo đường đất nước
Kẻ tha hương trôi nổi tận xứ người
Nhưng tất cả đều một lòng mong ước
Được một ngày họp mặt dưới trường xưa.

Tuyết Linh

QGNT tham gia Trại hè QGNT tại Trường Thiếu Sinh Quân Vũng Tàu

Một thoáng Suy Tư....

Khoảng thời gian nào đó trong cuộc đời, mình đã trở thành Quốc Gia Nghĩa Tử (QGNT). Một QGNT đồng nghĩa với những bất hạnh, thiếu thốn; vốn sinh trưởng trong một gia đình thiếu vắng người Cha – hoặc Mẹ – hay một trong hai đáng sinh thành bị tàn phế, hy sinh để phục vụ Tổ Quốc.

Trong hoàn cảnh đất nước mới phát triển, chiến tranh kéo dài, đời sống gia đình các QGNT lẽ đương nhiên gặp phải rất nhiều khó khăn, từ việc lo miếng cơm manh áo hằng ngày cho đến việc học hành cho chúng tôi, đều đè nặng trên vai người chủ gia đình còn lại.

May thay, nhờ sự quan tâm của chính phủ và các nhà hảo tâm giúp đỡ, chúng tôi vẫn được cấp sách đến trường, sinh hoạt, vui chơi và học hành như mọi đứa trẻ khác cùng trang lứa.

Chiến tranh ngày càng khốc liệt, để đáp ứng phần nào nhu cầu cần thiết ngày càng tăng; các trường trong hệ thống Viện Giáo Dục (GD) QGNT lần lượt ra đời trải dài trên nhiều tỉnh thành khắp đất nước, tính đến tháng 4 năm 1975 đã có: Sài Gòn – bao gồm trường Trung học Phổ thông, Trung học Kỹ thuật và Trung học Tổng Hợp -, Huế, Đà Nẵng, Cần Thơ, trường Tiểu học QGNT Biên Hòa.

Thầy, Cô của chúng tôi ngoài trách nhiệm dạy dỗ về văn hóa - bằng tình

thương yêu của bậc Cha Mẹ - còn là những người anh, người chị lớn hướng dẫn, giúp đỡ những đứa em nhỏ dại. Gần gũi, tâm tình để cảm thông và chia sẻ.

Thành phần Giáo Sư, ngoài những Thầy Cô đã tốt nghiệp ngành Sư Phạm, gia nhập quân ngũ, được biệt phái về Trường; còn có những QGNT sau khi hoàn tất bậc Trung học, Đại học; được ưu tiên cứu xét tuyển dụng để đảm trách những công việc trong Viện liên quan đến giáo dục, hành chánh, giám thị, thư viện, nội trú,.....

Chính vì thế, sự giao tiếp giữa các học sinh và người phụ trách càng thêm gần gũi, thân mật như người trong một gia đình. Đó là một đặc điểm hầu như duy nhất chỉ có ở Viện GD QGNT.

Sau năm 1975, ngôi trường ngày xưa vẫn còn đó, nhưng tất cả đã đổi thay cùng vận nước; Thầy Cô chúng tôi hầu hết đều vướng vông tù tội vì là thành phần quân nhân biệt phái, số còn lại được phân phối đi những trường khác, các học sinh QGNT còn đang theo học trong thời gian đó đều bị đuổi ra khỏi trường và tự xoay sở xin tiếp tục học tại các trường gần nơi cư ngụ.

Đã 44 năm qua đi, những QGNT ngày xưa – lớn nhất :17 tuổi năm 1963, trẻ nhất:11 tuổi năm 1975 – nay đã là Ông Bà. Thầy Cô chúng tôi, phần lớn đã

không còn nữa, số ít ỏi còn lại cũng không tránh khỏi bị lão hoá theo với thời gian.

Thời gian là viên thuốc nhiệm mầu giúp quên đi những gì nên quên, đồng thời cũng làm phai nhạt dần đi những gì đáng nhớ. Biết là vậy, nhưng mấy ai trong chúng ta không cảm thấy đôi chút bồi hồi, tiếc nhớ mỗi khi có dịp nhắc lại khoảng thời gian thân ái đó.

Cha mẹ chúng ta và ngay cả chính chúng ta nữa, có lẽ không ai mong muốn con mình sẽ trở thành QGNT. Chúng ta đã không có quyền chọn lựa số phận của mình. Với tất cả sự giúp đỡ, đùm bọc, hướng dẫn của gia đình, học đường cộng thêm những nỗ lực của chính mình; chúng ta đã vượt qua bao khó khăn, trở ngại để tồn tại và phát triển, chúng ta có quyền tự hào về điều đó.

Còn bao lâu... 10, 20, 30... năm nữa, có còn ai nghe và biết đến trước kia có một nơi đã từng cuu mang, nuôi dưỡng và dạy dỗ những “đứa con của đất nước” trở thành những con người hữu dụng. Hãy cùng tìm đến với nhau, nhắc nhở và trân quý về những kỷ niệm đáng ghi nhớ đó trong tình thân của: “Trường Cũ....Thầy Bạn Xưa”.

Phạm hữu Thừa Q72

*Gần đây chim Q tim về đàn rất đông, bài thơ này tôi viết cũng với cảm xúc lạc đàn tim về mái ấm.
Tôi tên Ngô Thị Thanh Vân - Q 75.*

TÔI VÀ BẠN

Có những hạt thương cay ghìem tận sâu đáy mắt
Cùng những nỗi niềm không lời trong cái siết chặt tay
Có những bâng khuâng vòng ôm chặt bờ vai
Ký ức trong tôi - bạn... ập ùa nổi về hiện thực

Đâu phải là mơ - trái tim thật đang thổn thức
Chẳng phải hoang đường liên tưởng viễn vông
Không phải cô đơn quay về kỷ niệm đắng lòng
Sự thật tay trong tay - mắt trong mắt còn nguyên tình thân mến

Chỉ một ánh nhìn cho chúng mình về đến
Sân trường xưa áo trắng... như chỉ mới hôm qua
Hơn bốn mươi năm còn vẳng tiếng ve ca
Trong vòm phượng xót xa nhớ thấy thương bạn

Chẳng phải là mơ đâu thôi túi hờn trong những đêm dài suốt sáng
Không còn một mình lần tìm trong vô vọng buồn tênh
Đã tìm thấy nhau rồi dù chặng đường cuối gặp ghềnh
Đừng để lạc mất nữa trong biển người quen nhưng lạ

Tôi - Bạn dù hướng đời có muôn vạn ngã
Nhưng máu tim cùng có một thời tiếc nuối không phai
Cùng có chung “ánh mắt” không còn được cùng ngắm nắng ban mai
Âm thầm khắng hẳn sâu đến tận cùng chua xót

Dĩ vãng ngủ yên theo tiếng “pháo” lẩn sau chót
Giấy nẩy đêm này thôi không còn giầy xéo trái tim
Chặng đường chúng mình qua như những thước phim
Đắng đót - chát chua - chúng mình lại tìm thấy được nhau trong khoảng ngọt ngào thân ái!

N.T.TV

Quý Thầy Cô
trường Trung
Học Tổng
Hợp QGNT

Kỷ Niệm với Thầy Cô

Thầy Phạm Nghệ

Lúc còn trong ban hợp ca của trường TH, tụi Phượng cũng được thầy dạy hát bài Viễn Du, nhưng bài khiến Phượng mê, và xúc động khi hát nhất là bài Tình Ca của Phạm Duy (“Tôi yêu tiếng nước tôi, từ khi mới ra đời người ơi...”) và bài “Những Nẻo Đường Việt Nam”. Phượng nhớ khi hát mà thật rung động, cứ chực ứa nước mắt vì những lời nhạc âm ắp tình quê hương dân tộc... Có thể nói thầy là một trong những vị Thầy, Cô đã nung đúc, khơi sáng lên niềm hãnh diện và lòng yêu thương tổ quốc qua những bản nhạc đó với giọng hát hào hùng, tha thiết của Thầy...

Phượng học nhạc với Thầy Nghệ năm lớp 7 và thầy hay kể chuyện đời xưa khi thầy còn trẻ. Những câu chuyện Phượng mê nghe Thầy kể nhất là về những kỷ niệm hào hùng thời chống Pháp. Cái quá khứ thắm đậm lý tưởng quê hương thời đó khiến Phượng liên tưởng đến nhân vật chính trong Giòng sông Thanh Thủy của Nhất Linh....

Một trong những câu chuyện thầy kể về thời đó là việc chào quốc kỳ. Thầy bảo các em phải quý từng phút giây chào cờ, vì hồi xưa lúc còn bị Pháp thuộc, thầy chỉ được chào cờ lén. Nếu bị phát giác trong lúc chào cờ thì tiêu đời! Thế nên, thầy bảo: “Các em phải trân trọng từng giây phút được hiên ngang đứng chào lá quốc kỳ, được hát quốc ca đồng dục mà không sợ bị bắn bỏ!” Câu nói ấy ám ảnh Phượng không ít những năm đầu lúc mới qua Mỹ. Trường trung học Phượng theo học lúc mới qua có cái lễ chào cờ mỗi sáng thứ hai trong thánh đường (auditorium). Mỗi lần chào cờ Mỹ là Phượng khóc như

mưa vì cứ nhớ đến lúc chào lá cờ vàng thân yêu lần cuối trên tàu năm 75, trước khi vào vịnh Subic Bay....

Sau hơn 35 xa cách, lần đầu tiên được gặp lại Thầy ở nhà anh Trịnh Hoài Nam khi Thầy qua Nam Cali chơi (tháng 6, năm 2010). Vì Thầy ở khách sạn và cần người chờ đến nhà anh Nam, Phượng tình nguyện đến đón thầy. Vừa gặp mặt, thầy hỏi ngay: “Hồi xưa em có trong ban hợp ca của trường phải không?” Phượng cảm động quá, vì nghĩ sau mấy chục năm rồi mà Thầy vẫn còn nhớ mình, chớp mắt dạ lia dạ lia. Phượng hỏi “Sao thầy nhớ con hay vậy?” Thì Thầy trả lời: “Để thôi mà! Em nào có trong ban văn nghệ, hay hợp ca của thầy thì thường thường trông tạm được! Thế em tên gì?” :)

M. Phượng
13/3/2012

Ban Đại Hợp Xướng và thầy Phạm Nghệ
(nhân dịp lễ phát thưởng)

Học sinh QGNT thương tiếc Cô Kim Nương

Cô Kim Nương

Phượng nhớ cô có giọng nói thật trầm ấm, dịu dàng và nụ cười nhu hòa, e ấp. Vì mê cô và muốn...lấy lòng cô, cả lớp Phượng năm đó đồng lòng chung kiếm hoa tươi để chưng lên bàn cô mỗi khi cô dạy! Thường thì hoa dại thôi nhưng có lần một đứa đem vào hoa hồng, cô nhìn hoa, cười tươi hơn cả hoa và khen hoa đẹp quá. Xong cô cắm hoa lên...ngắt ra một cánh rồi đưa lên miệng cắn! Phượng nhớ cả lớp ngẩn ngơ nhìn không hiểu tại sao mà cô mẩn kỳ rứa! Thấy vẻ chưng hửng của tụi Phượng, cô nhẹ nhàng giải thích rằng nhìn hoa cô chợt nhớ hồi nhỏ lúc ở Đà Lạt, cô hay ngắt và ăn hoa hồng trên đường về nhà sau khi tan trường. Phượng nhớ có đứa hỏi hoa có ngon không cô thì cô bảo hoa hồng ngọt lắm! Phượng nghe và thèm quá, chỉ mong có hoa hồng để ăn thử cho biết. Sau đó cô nói một câu nghe thật cảm động và thương ơ là thương, cô bảo: "Tội nghiệp mấy em quá, trời nóng như vậy mà mấy em phải ngồi yên dưới đó, cô được đi lại trên bục này, và có thể đi qua đi lại thật thoải mái. Còn các em chắc là buồn ngủ và mệt mỏi lắm phải không?" Cô như vậy hỏi ai mà không thương? Khi cô mất, Phượng có đi đám tang cô ở nghĩa trang Mạc Đĩnh Chi, và nhóm HS TH hát bài "Hè Về" cô dạy vì Mẹ cô yêu cầu hát bài gì đó cô đã dạy để tiễn cô..Bài hát được hát trong những tiếng nức nở, rời rạc thật buồn vì tiếc thương cô..(

Thầy Đức

Phượng nhớ thầy hay la mắng học trò về cái tội viết chữ bừa bãi, đứa nào viết bê bối thầy bắt "sổ" cả trăm lần một câu nào đó để chữ viết được nắn nót hơn. Một hôm sau khi đưa bài lại cho Hiến (một nam sinh nổi tiếng phá phách và hay diễu cợt, khôi hài trong mọi chuyện) thầy bảo Hiến phải "sổ" cho thầy 100 lần câu gì đó, Hiến cứ từng từng bảo "thưa thầy em không biết xổ, thầy chỉ em xổ đi thầy!" khi cả lớp bắt đầu cười hình hích, Hiến còn chưa buông tha : "em chỉ biết.. xổ ở nhà thôi thầy, ở đây thầy bắt em xổ thì kỳ quá!" Đến lúc đó thì cả lũ học trò cười như vỡ chợ, tội nghiệp thầy chỉ thở dài ngao ngán, bầm bầm : "đồ quý!".

Thầy thường giảng giải, phân tích từng câu trong Lục Vân Tiên cho tụi Phượng thấy là người xưa hay hơn tụi Phượng đời nay nhiều bao nhiêu. Rất nhiều lần thầy phán: "người xưa hay lắm, có thương yêu nhau cũng vẫn không dám sàm sỡ. Nếu muốn trao vật gì cho nhau, thì phải để trên mâm, trên đĩa, rồi người nhận mới lấy, chứ không như "lũ quý" tụi bây bây giờ, thấy là tươm tước!". Và thầy trích câu (Lúc Kiều Nguyệt Nga định ra chào cảm ơn Lục Vân Tiên) như sau:

"khoan khoan ngồi đó chớ ra,
nàng là phận gái, "thiếp" là phận trai!"

"Lũ quý" năm đó học Lục Vân Tiên không biết thấm nhập bao nhiêu,

nhưng chỉ chực chờ thầy nói lỡ một câu nào là cười hình hích, nên khi thấy dùng chữ "thiếp" trong câu Lục Vân Tiên nói với Kiều Nguyệt Nga, cả lớp cười nghiêng ngửa, và thầy lại phải lắc đầu thở ra vì tuy hay "mày tao" với học trò, thầy lại rất hiền và chắc chắn là thương bọn "nhà không nóc" lắm!

Lúc mới tựu trường, ngay ngày đầu năm học thầy bảo: "Làm gì thì làm, con người ta khác với thú vật ở chỗ biết hướng thượng, tìm cách thăng hoa đời sống, và vì thế, muốn "làm người" đúng nghĩa, các em phải biết đi tìm chân thiện mỹ!" Lúc mới nghe thầy nói thì cả đám im thin thít ghi chép đàng hoàng. Nhưng dần dần, vì thấy thầy hiền, lại hay nhắc nhở cả lớp bằng câu này, (cùng là vì giọng thầy êm êm, như "lời mẹ ru" buổi trưa hè khiến nhiều đứa ngủ gục) các bạn trong lớp bắt đầu dùng câu châm ngôn này của thầy để gheo lại thầy, ví dụ như vậy:

Một lần trước khi đến giờ thầy, Hiến và Phong đứng lên và tuyên bố là hôm đó cả lớp sẽ "đình công" không học, không ghi chép và sẽ giả bộ...ngủ gục hết khi thầy bắt đầu giảng bài. Hiến lý luận như vậy, nếu một vài đứa ngủ thì Thầy còn gọi và phạt cấm túc hay cho zero chữ nếu cả lớp đồng gục hết thì không lẽ Thầy phạt hết mấy chục mạng sao. Tuy thấy chuyện chọc gheo thầy đúng là "mất dạy", nhưng Phượng cũng tò mò muốn xem phản ứng thầy sẽ ra sao nên cũng giả vờ úp mặt lên bàn vờ ngủ khi cả đám gục xuống cái rụp. Tội nghiệp, chắc là thầy buồn lắm nhưng chỉ ngồi trầm ngâm, không nói một tiếng gì. Nhưng đã hết đầu! Giả bộ gục chừng...1 phút, không nghe tiếng thầy, Phong ngẩng đầu lên làm ra vẻ ngạc nhiên, ngây thơ hỏi: "Sao thầy không giảng nữa thầy?" Khi Thầy vẫn ngồi im, Hiến trả lời hộ thầy: "Im mày, Thầy đang đi tìm chân thiện mỹ!" Nhớ lại thấy tội thầy chi đâu. Mà thầy hiền ơ là hiền, chỉ thờ ra ngao ngán vì lũ học trò quá quý. Giờ mà gặp lại thầy chắc cả bọn sẽ đồng thanh xin lỗi thầy và xin thầy phạt cho đáng tội mới đỡ áy náy phần nào vì những trò đùa quái đản năm xưa...

Minh Phượng
18/3/2012

Chúc Tết Thầy Cô

Đến 9 giờ ... hẻm 63 Lê văn Sỹ chỉ có mặt 4 em 71
... Huyền, K Sơn, Nguyệt, K Hòa.

Thầy Hồ tươi cười đón học trò ... nhận lời chúc
xong thầy bảo chờ ... Thầy lên lầu mang xuống
một xấp giấy chọn đưa 4 bài thơ dành cho Thầy Cô
(đồng nghiệp) và học sinh QGNT ...

KH có chụp ảnh lại sẽ gửi các bạn xem sau.

Từ giã Thầy, chúng tôi đến nhà cô Trắc cô khỏe
nhưng đã hơi lẩn .... cô nhận ra 2 học trò quen
mặt. Nhắc tên K Sơn và K Hòa cô à ... nhớ ngay ...
các em hay đến thăm cô nhưng chỉ lát sau cô hỏi
lại ... sao các em biết nhà cô vậy ... thương cô quá.

Rời nhà cô Trắc định đến Thầy Chương, Cô Tiên
như mọi năm, nhớ lại các em 75 vừa mới đến hôm
qua. Hội ý chớp nhoáng, trực chỉ ... Thảo Điền

Cô ra mở cửa cho hay Thầy Long khỏe nhiều chỉ
hai chân hơi yếu. Vô phòng khách nhà Thầy chắc
các bạn nam sinh thích rượu Tây, rượu Tàu phải
là ưa lắm ... có cả những hũ rượu Thầy ngâm đủ
loại. Thầy rót cho Huyền ly rượu ngâm hải cầu cả
10 năm ...

Chúc Tết Thầy Cô xong, chúng tôi đến Chu văn
An tìm nhà Thầy Đạo. Hai tài xế lộn đường quanh
quẩn mãi mới kiếm ra nhà.

Thầy Cô rất vui. Cô nói chuyện thật nhẹ nhàng
về kinh Phật, thầy sôi nổi về hát hò nhưng điểm
chung ... hạnh phúc rạng ngời. Chúc Thầy Cô mãi
luôn là cặp đôi hoàn hảo.

Trên đường về lại thành phố ... trưa nắng chói
chàng ... trễ quá rồi chia tay thôi.

Mong sao Thầy Cô thật nhiều thật nhiều sức khỏe.
Như Thầy Long tâm sự khi các em vào bệnh viện
các em mới thấy sức khỏe quý hơn vàng.

Xuân Kỳ Hợi

Vài hình ảnh ghi lại

Niềm Vui

Cuối đời được gặp lại nhau
Bạn bè cùng lớp ngày nao chung trường
Nhà Q mở rộng mười phương
Anh chị em vẫn tình thương thuở nào
Mừng vui cười nói xôn xao
Tự nguyện giới thiệu: trường nào, lớp xưa
Vui như mở hội ban đầu
Quây quần cùng với Thầy Cô bạn bè
Biết bao kỷ niệm tìm về
Một thời áo trắng, tung tăng phượng hồng
Bốn tư năm thoáng qua song
Người thành đạt, kẻ long đong chốn nào
Ví như một trận mưa rào
Nhưng tình Q mãi rõ ràng mai sau
Ôi cùng cảnh ngộ lao đao
Từ nay mãi mãi chúng mình có nhau

Phan thị Hạnh
K2 Q75 Huế

Hội Ngộ

Thấm thoát mấy mươi năm đã qua
Tuổi như mới đó chưa phai nhòa
Hôm nay hội ngộ cùng ôn lại
Áo trắng trường xưa tuổi ngọc nga

Mừng sao gặp lại Thầy Cô cũ
Đã cho ta kiến thức vào đời
Ân cần vui vẻ cùng thăm hỏi
Dâng tặng đóa hoa biết ơn Người

Lũ bạn thẳng trăm trong cuộc sống
Người còn kẻ mất, đứa bay xa
Qua bao gian khổ thời ly loạn
Tóc điểm sương còn nhớ thiết tha

Kể lể cùng nhau bao kỷ niệm
Thân ái bên nhau của những ngày
Sống trong ký ức thời đi học
Để có niềm vui với tuổi này

Thời gian đi mãi không ngừng lại
Tình xưa nghĩa cũ vẫn còn đây!
Được về sum họp ngày tao ngộ
Áo trắng trường xưa vẫn nhớ hoài

Phan thị Hạnh
K2 Q75 Huế

14/1/2007: GS Nguyễn Đức Hiếu đọc lời vinh danh GS Nguyễn Khắc Kham trong Lễ Bách Tuế Khánh Thọ tại San Jose (hình Viện Việt Học)

Chút Suy Nghĩ về Tình Nghĩa Thầy Trò

Sau gần năm mươi năm rời xa Trường Xưa, tình nghĩa Thầy Trò của những người học sinh Việt Nam ngày trước nhìn chung vẫn còn giữ được tinh thần “tôn sư trọng đạo”, nhìn riêng mỗi trường có nét đặc sắc không thể nhòa lẫn với nhau.

Nhân loại đã có những bước nhảy về mặt khoa học kỹ thuật trong nửa thế kỷ qua, nhưng về văn hóa thật ra chúng ta đã bước từ thế kỷ 20 sang thế kỷ 21. Có những nét đẹp được lưu giữ từ thế kỷ 19, đến nay có vẻ hơi xa lạ với những người quen dần văn minh Âu Mỹ, quen không khí tự do phóng túng, như khăn đóng áo dài cho phái nam, bên trong áo trắng bên ngoài áo lương hay áo the, quần ống sớ, giày Gia Định hẳn sẽ rất lúng túng khi phải chen chúc trong một sân ga với những toa xe có thể chạy với tốc độ trăm cây số một giờ. Nền hình ảnh của một cụ già 80 tuổi trong trang phục ngày xưa, quỳ lễ mừng thọ bách tuế Thầy của mình đã là một hiện tượng lạ mắt với đám thanh niên hai ba mươi tuổi. Những người thanh niên ấy không hiểu vì sao để biểu tỏ lòng tôn trọng của mình, mà cụ già 80 tuổi phải rạp mình trên chiếu rất chân thành, vì họ chưa hề được sống trong không gian văn hóa ấy, tầm mình trong dòng sông văn học ấy. (*)

Những người lớn tuổi sinh ra ở châu Á có dịp hít thở không khí văn hóa phong kiến sẽ không lạ lùng trước những biểu thái xã giao trong quan hệ nhân sinh. Chịu ảnh hưởng các tư tưởng của Phật giáo Nho giáo về vũ trụ và nhân sinh, quan niệm duy tâm duy linh, quý trọng tinh thần xem nhẹ vật chất, dễ dàng

khiến họ chấp nhận một sự thực, tri thức là vốn quý của con người. Để có tri thức chúng ta phải trao đổi, và sự trao đổi ấy không chỉ là sự mua bán đổi chác nhất thời, vì với vốn liếng tri thức ấy họ sẽ có một cái nhìn mới, một tương lai mới và một cuộc đời mới. Lợi nhuận phát sinh từ sự thủ đắc tri thức làm con người trân trọng nguồn suối của tri thức, tri ân cảm nghĩa người đã trao truyền cho mình vốn liếng một đời.

Sau gần ngàn năm ảnh hưởng Khổng Nho, người Việt Nam không còn xem Nho giáo như một thứ văn hóa ngoại lai, mà đã chấp nhận Nho giáo là một khuôn mẫu xã hội trật tự, kèm theo các nghi và lễ của nó. Sau hai thế kỷ tiếp cận văn hóa Âu Mỹ, sự pha trộn giữa cũ và mới đem lại cho chúng ta một khuôn mẫu xử thế thoáng hơn về mặt hình thức nhưng về nội dung cũng còn nhiều nét tương tự như xưa.

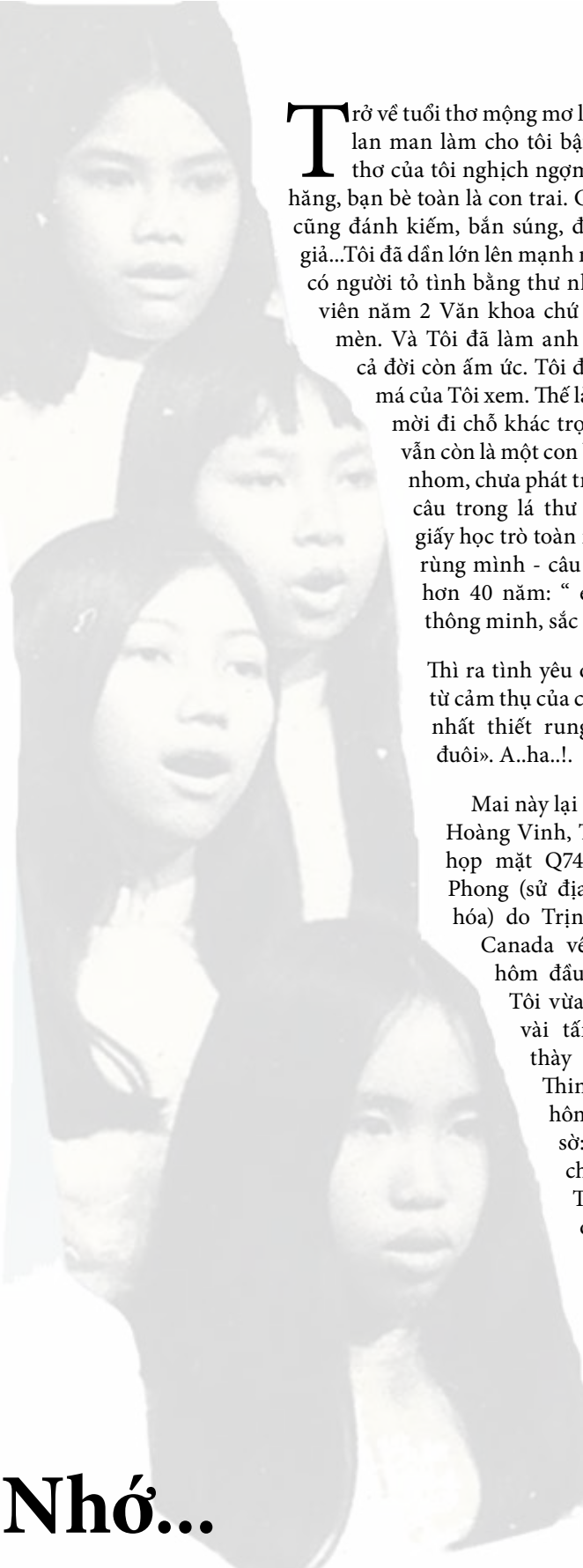
Khác với các Trường Trung Học khác ở miền Nam, Trường Quốc Gia Nghĩa Tử đã thực hiện được một số hoạt động văn hóa xã hội đáng nêu ra: Lễ Tri Ân Thầy Cô, Vinh Danh Cha Mẹ, Tương Thân Tương Trợ, Khuyến Học. Tuy không có được quy mô rộng rãi về ngân sách, nhưng về thời gian, các chương trình này đã được duy trì khá lâu, và không chỉ vào những ngày nhất định trong năm, mà còn luôn luôn đáp ứng được những khi cần thiết nhất. Điều này làm cho mối liên hệ giữa con người với con người trở nên thân thiết, nồng ấm hơn, nâng cao phẩm chất và giá trị tinh thần của những người cống hiến và nhận lãnh, hàm ngụ tinh thần trách nhiệm, lòng quan hoài, trắc ẩn là những phẩm chất hiếm quý trong thời đại kim tiền vật chất đi đầu.

Xin cảm ơn các Anh Chị Em QGNT trong nước đã thay mặt cho các anh chị em học sinh ngày trước thực hiện và duy trì các sinh hoạt văn hóa xã hội đáng trân trọng này.

phan nhật tân

Trở về tuổi thơ mộng mơ là những suy nghĩ lan man làm cho tôi bật cười hoài. Tuổi thơ của tôi nghịch ngợm, quậy phá hung hăng, bạn bè toàn là con trai. Chơi thì ngày nào cũng đánh kiếm, bắn súng, đồ vật, đánh trận giả...Tôi đã dẫn lớn lên mạnh mẽ, tự tin. 12 tuổi có người tỏ tình bằng thư nhé. Một ông sinh viên năm 2 Văn khoa chứ đâu phải loại cà mèn. Và Tôi đã làm anh chàng có lẽ nhớ cả đời còn ảm ức. Tôi đã đưa thư ấy cho má của Tôi xem. Thế là anh chàng được mời đi chỗ khác trọ học. 12 tuổi tôi vẫn còn là một con bé đen nhẻm, gầy nhom, chưa phát triển. Tôi nhớ một câu trong lá thư đây kín 4 trang giấy học trò toàn những lời hẹn hò rùng mình - câu mà Tôi nhớ mãi hơn 40 năm: “ em là một cô bé thông minh, sắc sảo !...”

Thì ra tình yêu đôi khi phát sinh từ cảm thụ của cái đầu chứ không nhất thiết rung động từ cái « đuôi». A..ha..!

Mai này lại đi đám tang thầy Hoàng Vinh, Tôi nhớ buổi tiệc họp mặt Q74 VN cùng thầy Phong (sứ địa), thầy Vinh (lý hóa) do Trịnh Kim Ngân từ Canada về chiêu đãi mới hôm đầu tháng 5 /2007..

Tôi vừa mới rửa thêm vài tấm ảnh có hình thầy để tặng cho Vũ Thịnh. Vào ĐĐQ hôm nay mới sững sờ: Thầy đã qua đời chiều hôm qua! Trên trang diễn đàn Q hai hôm nay liên tục tin chia buồn của Q các niên khóa từ khắp nơi bày tỏ sự tiếc thương thầy...

Thế là kỷ niệm với thầy Hoàng Vinh mãi mãi thuộc về quá khứ. Nhớ hôm ấy thầy hỏi Anh Anh học thầy năm nào? Tôi lúng túng không nhớ rõ lắm nhưng cũng thành thật thưa:” dạ cái thuở làm thí nghiệm rượu quỳ xanh hóa đỏ ạ! Đường như lớp 6....ôi chào ! 40 năm!!!

Ai rồi cũng sẽ một lần nhắm mắt xuôi tay! Đời sống náo nhiệt, bận bịu lo toan, danh vọng và bản cùng; cõ đi về có phải chốn bình yên!?

Tôi chợt ngộ ra nông nổi cũng dành cho con nít sống lâu năm như Tôi đây vậy. Dù sao cũng thêm được một ý vẽ thêm cho cái tôi của mình đậm đà tính chất hiếm chứ không quý! Im lặng để tự hoàn thiện bản thân! Cuộc sống có biết bao điều gai góc đang dần hàng đợi mình thu vén. Bỏ qua một bất đồng quan điểm; quên đi một tình thân giờ đã vô hiệu! thì ra cũng nhẹ nhàng thôi! Không, là kết cục của vạn vật! hiểu như thế sẽ không còn gì bận tâm nữa.

Cái gì cũng thế: có đến thì sẽ có đi, có sinh ắt có diệt, không có gì tồn tại mãi. Qui luật sống mà, thế nên là lẽ thường của hợp và tan. Chỉ cần sống và tin vững chắc cái tâm của mình là đủ! Cười thì có hao tổn chi đâu mà không ban phát cho tha nhân!? Thế nên Tôi sẽ luôn giữ nụ cười trên môi - nụ cười độ lượng - ...

Ý nghĩa cao xanh!

Ở cõi cuối cùng của cuộc sống!

Dẫu rằng hư ảo, thế nhưng tôi...

vẫn yêu em với tình trường cửu!

Và đó là ý nghĩa cao xanh !

(Trụ Vũ)

Năm 17 tuổi, Tôi được Trụ Vũ tặng bài thơ này. Khi đó khoái chí vì được nhà thơ có tiếng tặng thơ nhưng cũng ngán ngấm vì thi sĩ hom hem cũ kỹ quá. Năm đó Trụ Vũ khoảng sắp si 50 tuổi. Và thật ra Tôi cũng không hiểu bài thơ muốn nói gì. Chỉ cho rằng đó là tình vô vọng!

Bây giờ đã qua ngưỡng tuổi ấy. Tôi cảm động sâu sắc ý nghĩa của bài thơ và thi sĩ thì đã ra người thiên cổ lâu rồi!!!

Vậy là thơ đã ở trong ta và quả là tình trường cửu!

ANH ANH 74.

Nhớ...

Những Dòng Thư Thăm Hỏi Đến Thầy...

Xin gửi đến Ban Biên Tập Đặc San 2019 những dòng thư thăm hỏi của Loan đến thầy Lê Quan Tấn như là một bài viết đóng góp cho đặc san kỳ này. Một sự ngẫu nhiên là lá thư Loan gửi được đề ngày 15 tháng 5 cũng là thời hạn chót nộp bài.

May 15, 2005

Kính thưa thầy, Trước hết em xin kính lời vấn an thầy. Đào điện thoại cho em hôm nay kể chuyện chuyển về Việt-Nam của vợ chồng Đào và cho em biết có gặp thầy. Thầy vẫn còn tráng kiện và rất vui khi gặp lại học trò cũ.

Bên này khi tụi em gặp nhau chuyện nói cũng là thầy cô và trường lớp ngày xưa. Thời trung học luôn là những kỷ niệm khó quên vì tiểu học thì còn nhỏ chưa biết gì mà đại học thì chẳng được mấy năm vả lại lúc này đã nghiêm chỉnh nên ít phá hơn....

Em nhớ niên khóa 63-64 (đệ thất 4) thầy dạy tụi em môn pháp-văn. Lúc đó thầy còn rất trẻ, thầy dạy học trò với tất cả nhiệt tình. Những món quà mà thầy cho (như là những quyển sách nhỏ in thơ ngụ ngôn bằng tiếng pháp của La Fontaine rất dễ thương) đã khích lệ cho việc học của chúng em rất nhiều. Em nhớ lúc thầy dạy danh từ nào thì thầy đã vẽ hình về chữ đó (như là le blé thì vẽ hình nhánh lúa, la chaise thì vẽ cái ghế...v...v...) đã làm cho tụi học trò nhỏ chúng em vui hơn mà học.

Những năm ở trường thầy đã dẫn dắt tụi em làm công việc xã hội rất nhiều. Thầy

có nhớ một năm (hình như là đệ lục thì phải) thầy trò mình đi bán vé số để giúp bão lụt miền trung không? Có một người ngoại quốc đã xin được chụp hình chiếc áo dài và muốn tà áo phải được vén qua bên để biết y phục phụ nữ Việt-Nam được mặc như thế nào và tụi em phải hỏi ý thầy có cho phép không...v...v.... Và thầy trò mình đã cười rất nhiều hôm đó. Cũng như những lần đi cắm trại.

Từ khi ra xứ ngoài, em chẳng gặp được một người bạn nào cho mãi đến tháng 8, 2003 khi tình cờ đọc trên báo thấy có tin về trường. Từ đó đến nay em đã tìm lại được rất nhiều bạn học cũ (nghĩa là sau hơn 28 năm)

Liên lạc được với các bạn, em biết có vài lần họp mặt thầy cô và học trò ở VN. Các bạn có gửi hình sang nhưng em tìm hoài mà chẳng biết ai với ai vì sau hơn 30 năm nên khó nhận ra. Hỏi các bạn thì được cho biết thầy không có tham dự. Bọn học trò chúng em luôn luôn quý mến thầy cô. Thầy nhớ thu xếp để đi nhé thầy. Cho bọn học trò chúng em có cơ hội tỏ lòng biết ơn và để nhắc nhở về những kỷ niệm mà giờ đây còn dẹt tỏ bày.

Thư gửi đến thầy không biết địa chỉ đúng hay sai vì Đào cho qua điện thoại. Đào nhờ em thưa dùm với thầy là Đào-Dung kính lời thăm thầy. Sau những ngày nghỉ phép bây giờ phải đi cày lại thầy ạ. Bên này cuộc sống rất bận rộn và tất bật. Đào rất vui khi về bên ấy gặp được thầy cùng các bạn.

Em kính chúc thầy luôn được nhiều sức khỏe và mọi sự như-ý.

Kính thư, Bich-Loan

Date: Mon, 16 May 2005 02:11:03 -0700
(PDT) Subject: Re. mail 16 May 2005

Chao Bich Loan ! T hat la mot bat ngo rat thu vi doi voi thay khi nhan duoc buc thu dai cua Bich Loan .Duoc Bich Loan nhac lai nhung ky niem thoi ao trang, thay nhu duoc song lai khoanh khac vo cung qui bau ma thay ngo nhu da vinh vien xoa nhua tu lau lam roi. Thoi gian va nhung bien co dau thuong nhu con hong thuy da cuon di tat ca. Su mat mat to lon nhat co le la nhung tam long giua con nguoi voi nhau thuoc nhung ngay xua than ai do..

Thay xin duoc cam on Bich Loan that nhieu.

Thay nho lai ngoi truong do, nhung dua tre do, thay van nghe trong long thanh than vi thay da miet mai, am tham cong hien cho hoc tro cua thay tat ca nang luc va tuoi tre cua minh Thay da nhan lanh va hoan thanh xuat sac tat ca nhiem vu ma nhieu nguoi vi co nay co no lan tranh : day hoc, sinh hoat Hieu Doan, lam ke hoach, . dieu hanh khu noi tru...

Thay tim niem vui voi cac anh giam thi(deu la cuu hoc sinh va cung chung chi huong voi thay) nghe cac anh ke lai tung hoan canh cua tung dua em trong khu noi tru va cung nhau tim cach giúp do. Neu con dip viet cho thay, Bich loan se duoc doc nhung ky niem ve ngoi truong, ve nhung dua em ma bay gio khong biet “ ai con ai mat, ai nguoi ve dau...” Thay thay qui nhung cau chuyen thi tham ke cho nhau nghe.

Cho thay gui loi cam on va chuc moi su tot lanh den Dao-Dung. Bich loan hoi xem may tam anh Dung chup trong do co thay, thi se thay thay “van con trang kien “ nhu the nao.

Mot lan nua xin cam on Bich Loan va chuc thanh dat, vui khoe.

Thay Le quan Tan

Bên này khi tụi em gặp nhau chuyện nói cũng là về thầy cô và trường lớp ngày xưa. Thời trung học luôn là những kỷ niệm khó quên vì tiểu học thì còn nhỏ chưa biết gì mà đại học thì chẳng được mấy năm vả lại lúc này đã nghiêm chỉnh nên ít phá hơn...

May 17, 2005

Kính thưa thầy,

Nhận được thư thầy em rất vui vì sau khi gửi thư đi cứ ỷ thắc mắc không biết thầy còn nhớ Bích-Loan là ai không.

Đọc thư thầy biết được ý của thầy sẽ không còn thắc mắc sao thầy không đi họp mặt nữa và khi nào có dịp về thăm lại quê nhà em sẽ cùng các bạn đến thăm riêng thầy.

Nhờ thầy làm “ông phó nhòm” (và em biết thầy rất ưa thích chụp ảnh) nên mới có những tấm ảnh kỷ niệm mà giờ đây rất quý với rất nhiều học sinh của trường. Rất tiếc khi rời quê hương em đã để lại nhà những hình ảnh và quyển lưu bút mà thầy đã “mở hàng” bằng cách khoét một hình tròn để vừa đủ thấy mắt em, một tấm ảnh thầy chụp trong lớp của năm học đệ lục? hay đệ thất? Cái mặt rất ư là ngu ngơ, khù khờ..... Và sau đó khi dọn nhà, gia đình em đã làm thất lạc. Cũng như tấm hình thầy chụp ghép 2 dãy lớp học mà em đã nghe rằng thầy phải leo tận trên nóc nhà bên viện để chụp.

Cám ơn thầy đã gửi cành hoa phượng. Ở Mỹ không có loại hoa này. Mỗi khi xem hình thấy cây phượng vĩ, tự nhiên em thấy trong lòng mình một cảm xúc bàng khuâng khó tả có thể vì tuổi học trò ai cũng yêu mến bông hoa phượng lúc hè về?

Em sẽ viết thư thăm thầy mỗi khi có dịp (Vì bên này chuyện gì cũng phải tự mình làm cả thầy ạ. Nhân công rất đắt nên không ai có thể thuê người làm, ngoại trừ những người rất giàu hay làm thương mại. Thợ nấu ăn, thợ làm vườn, thợ sửa nhà....cũng đều là mình, chỉ khi nào bị hư trầm trọng thì mới kêu người tới sửa thôi). Thành ra bây giờ em “bá nghệ”, thầy ơi....

Xin thầy khi có dịp viết cho em đọc những kỷ niệm ngày xưa về ngôi trường và những học trò của thầy, thầy nhé.

Kính chúc thầy luôn an-khang.

Bích-Loan

Cảm Xúc Đầu Thu

Hành trình 500 km vừa đi-về kết thúc 2 ngày sum họp với GD Nội Trú QGNT để cúng viếng thầy Lê Quan Tấn; 49 ngày về với cõi vĩnh hằng, đã để lại trong tôi bao cảm xúc, xin được ghi lại nơi đây như một nén tâm hương thành kính dâng lên Thầy yêu thương của chúng con!

ACE nội trú QGNT thân mến! 40 năm trước hoặc xa hơn, thầy Tấn mặc dù chỉ là một Giáo Sư còn rất trẻ-Nhưng ấn tượng trong tôi Thầy là một người cha, người Anh lớn trong một đại gia đình mà đa số là mồ côi cha! Những đứa trẻ thơ ngày ấy rất sợ sự uy nghi của Thầy, sự đạo mạo nghiêm cẩn của một Giáo Sư-Khu Trưởng.Nhưng cũng cảm nhận được sự thương yêu, chăm sóc cho mọi nội trú sinh của Thầy. Trên cương vị của mình,Thầy đã làm việc với tinh thần trách nhiệm và với tất cả tâm hồn!

Thầy Tấn của chúng ta có cuộc đời khá là đặc biệt phải không ACE? Điển hình là nhiều thế hệ học trò đã gắn bó với Thầy suốt bao nhiêu năm tháng. Các Anh Giám Thị ở nội trú nam đều là học trò của Thầy, sau này là cộng sự, là bạn tâm giao... như các Anh; Chương, Cầu, Tuynh, Nhật, Luật...Các Chị; Yến Nhi, Khánh Hòa, Kim Sơn...Q75 như Loan Lê, HồngThu, Kim Tiếng, Lâm Nhung...các bạn Đình Đoàn, Minh Hiệp.....luôn luôn gắn gũi, quan tâm đến cuộc đời thăng trầm của Thầy qua từng giai đoạn-Nhất là sau 75 và những ngày sau này khi sức khỏe của Thầy không được tốt. Tôi được biết tất cả những sự kiện trên là khi về cúng viếng Thầy được nghe kể lại từ các Thầy là bạn cũ của Thầy, những Anh Chị lớn, các bạn còn lại..... Mọi người luôn đồng hành với Thầy từ khi cuộc sống Thầy nhiều xáo trộn và sức khỏe yếu đi, các Anh chị ở nước ngoài cũng giúp đỡ, động viên nhiều lắm!

Một người thầy cũ của hơn 40 năm về trước mà được hàng trăm học trò của nhiều thế hệ QGNT nhớ đến, yêu thương thì thật là “Đặc biệt”, thật đáng để chúng ta ngưỡng mộ phải không anh chị em?

Nếu ai bảo rằng cuộc đời Thầy Tấn là chuỗi ngày bất hạnh, tôi

sẽ bảo rằng không! Bởi vì cuộc đời của Thầy khá đặc biệt nên thầy đã nhận được một sự ưu ái cũng thật đặc biệt của nhiều thế hệ học trò. Những tình cảm mà ACE đã cuu mang và chăm sóc cho Thầy minh chứng cho một tình cảm thầy trò đẹp đẽ mà xã hội ngày nay khó mà có được!

Đầu sau Thầy của chúng ta cũng là người trần tục không phải là thánh, Thầy đã sống trọn vẹn với số phận đã định sẵn cho Thầy, là những người học trò xưa cũ, ACE chúng ta chỉ mong giữ lại những hình ảnh đẹp của Thầy, những kí ức tốt lành về khu nội trú năm xưa. Cầu chúc hương linh của Thầy sớm tiêu diêu nơi miền tịnh độ, về với cõi Phật xa xăm - nơi đó sẽ là những ngày tháng bình an của thầy mãi mãi!!!! ACE thân mến.

Mùa thu là mùa tôi thích nhất trong năm, mặc dù miền Nam không có 4 mùa rõ rệt. Mùa thu có lá vàng bay, có trời xanh và mây trắng-Có cơn gió nhẹ đưa hương thoang thoang mùi hoa bưởi hoa lan, mùa mà những bài hát ca tụng nó thật sâu lắng, thân thương....ACE QGNT của chúng ta đang ở vào Mùa Thu Của Cuộc Đời! Những khát vọng của tình yêu đôi lứa, của sự làm giàu, chinh phục những đỉnh cao....không còn mảnh liệt nữa-Đây là lúc lòng ta lắng lại, hồi nhớ về kỷ niệm xưa dưới một mái trường-Nơi đã chấp nên những đôi cánh ước mơ đầu đời, với những tình cảm bạn bè, tình thầy trò tình khôi vô cùng cao đẹp...

Những ngày đầu thu này-đi dự lễ 49 ngày Thầy mất, chứng kiến những tình cảm ưu ái của các Thầy đồng nghiệp với Thầy, những thế hệ QGNT-NT không quản ngại đường xá xa xôi tập hợp về đông đủ để cúng viếng Thầy, tôi thật sự xúc động-nước mắt rưng rưng...Ở cái tuổi U50-U60 của chúng ta, giữa cuộc sống xô bồ như hiện tại mà chúng ta được sống trong không khí hạnh phúc như thế thật là hiếm có phải không tất cả ACE?

Rất mong tình cảm của ACE chúng ta được bền vững theo thời gian,chúc mọi sự tốt lành đến với mọi người!

Ngọc Hải, Cao Lãnh, những ngày đầu thu.

Chuyến Du Ngoạn Huế & Baptême de l'air

Vừa kết thúc niên học 70-71, Thầy Lê Quan Tấn hỏi tôi đi với Thầy vào Bộ Tư Lệnh Không Quân, tôi hỏi lại Thầy: mình sẽ học thêm máy bay nữa hả Thầy. Thầy bảo: không, mình sẽ xin phương tiện máy bay đi Huế. Bắt đầu từ năm đệ Tam, lớp Kỹ thuật của tôi chỉ còn lại mười mấy đứa. Thật may mắn cho sở thích về máy bay của tôi khi được học Pháp văn với Thầy Tấn, Thầy thật dày dặn trong ngành hàng không dân sự và quân sự.

Rồi những bài tập Pháp văn trong giờ của Thầy dẫn đến những câu chuyện của Charles Linbergh với chiếc phi cơ mang tên Spirit Of Saint Louis lập kỷ lục vượt Đại Tây Dương. Hay những bài về kỹ sư Marcel Dassault với những kiểu máy bay Caravell hay Mirage F1. Thầy Tấn đã dạy Pháp văn cho tôi đến Đệ Nhất. Qua Thầy, có hai lần chúng tôi đã được Đại Ủy Sĩ Phú đưa vào thăm đơn vị kỹ thuật của phi trường Tân Sơn Nhất và Biên Hoà.

Và những gì tôi ước mơ cũng đã đến, một chiếc C-123 sẽ chở chúng tôi ra Huế, tôi được báp-tê-mê de l'air bằng C-123; đây là loại phi cơ vận tải quân sự, tốc độ khoảng 270 km/giờ. Phi hành đoàn gồm 5 người, với 2 động cơ cánh quạt và 2 phân lực phụ, máy phân lực chỉ hoạt động khi cất cánh, khả năng chở khoảng 60 người.

Đến ngày khởi hành, xe GMC đưa chúng tôi vào cổng Phi Long; đến khi lên phi cơ, nữ sinh và các Thầy được ngồi hai hàng ghế vải dọc theo cửa sổ, còn nam sinh ngồi dưới sàn, có nhiều dây an toàn giăng ngang và mỗi người phải bám tay vào dây.

Như đã có sự sắp xếp trước, sau khi phi cơ đã rời phi đạo và bay được 15 phút đang ở độ cao 4000-4500 mét trong tình trạng bình phi; Thầy Tấn gọi từng học sinh đến ngồi vào ghế co-pilot, được nhìn bầu trời phía trước khi phi cơ đang bay; dường như phi cơ bay chậm lắm, phải mang máy nghe vào mình mới nghe được viên Thiếu Tá pilot báo mình phải làm gì, ngoài ra tiếng động cơ máy bay ồn lắm, có lúc vượt qua những đám mây.

Sau khi đáp xuống phi trường Phú Bài, chúng tôi được đưa về trú ngụ tại trường QGNT Huế, nơi đây đã có sẵn các anh chị em QGNT Huế. Đêm đầu tiên, một vị Thiếu Tá của Quân Đoàn 1 đến tường thuật lại cuộc hành quân Lam Sơn 719 vừa xảy ra không lâu. Sáng hôm sau, Phu Nhân của Thiếu Tướng Phạm văn Phú đãi chúng tôi món bún bò Huế tại một quán trên đường Trần Hưng Đạo. Những ngày sau đó, chúng tôi được đưa đi thăm các lăng tẩm của các Vua nhà Nguyễn, chỉ thiếu Lăng của Vua Gia Long vì nằm trong vùng thiếu an ninh (trong website QGNT có đăng tấm hình chùa Thiên Mụ được chụp trong chuyến đi này).

Sáng sớm ngày cuối cùng, chúng tôi được đưa đến sông Hương; bên cạnh cầu Tràng Tiền đã đậu sẵn 2 chiếc tàu của

hải quân đưa chúng tôi theo dòng sông Hương ra cửa Thuận An, vòng quanh Phá Tam Giang và chúng tôi được tắm biển Thuận An. Gần 2 giờ trưa, trên bầu trời xuất hiện 4 trực thăng Chinook CH-47 và một trực thăng UH-1, tất cả đều thuộc không lực Hoa Kỳ. Chiếc UH-1 chở nhóm văn nghệ QGNT về trước để chuẩn bị văn nghệ tại Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn 1 tối nay, bốn chiếc Chinook đưa số còn lại đến khi nhìn được sông Bến Hải và cầu Hiền Lương mới trở về Huế. Tối hôm đó, tất cả chúng tôi cùng tham dự và chung vui văn nghệ trong BTL Sư Đoàn 1.

Trở lại Phú Bài, vẫn chiếc C-123 và phi hành đoàn cũ đưa chúng tôi ghé phi trường Đà Nẵng. Tại đây, vì phải chờ 3 tiếng để bảo trì phi cơ, chúng tôi được xe GMC của phi trường đưa đến núi Sơn Trà để ngắm nhìn toàn cảnh thành phố Đà Nẵng. Đoàn học sinh về lại Tân Sơn Nhất vào khoảng 9 giờ đêm.

Tôi biết, trong chuyến đi đó, không phải chỉ có tôi là người duy nhất được baptême de l'air và thật là một kỷ niệm tuyệt diệu của thời học sinh. Thấy Tấn sau này có cho tôi biết vị Đại Úy trưởng phi cơ – người đã chở chúng tôi – được thăng cấp Trung Tá và đã hy sinh trong chiến trường Phước Long tháng Giêng năm 1975 lúc đang lái một chiếc C-130.

29-4-19 hkt

Quý Thầy tại trường QGNT và đi du ngoạn ngoài trời

Học sinh QGNT Huế

Nỗi Niềm

Ngày xa trường, tóc hãy còn xanh mượt!
Chừ trắng phau, vẫn ao ước quay về
Trong cơn mơ, ngày tháng mỗi mong hoài!
Thăm lại trường, Thấy Cô, bè bạn cũ

Trường xưa ơi, biết bao ngày xa vắng
Có còn chẳng những cây muối nắng vàng?
Tiếng trống trường còn thôi thúc vang vang
Chen chúc nhau xếp hàng vào lớp học.

Có còn chẳng tiếng bầy ong võ tổ?
Thấy Cô vào thì ổn định êm re
Giờ khảo bài nhiều nét mặt xanh lè
Chưa học thuộc, vì mãi chơi quên hết!

Nhớ những buổi nô đùa trong sân nắng
Bật mắt bắt dê, vạt áo rách rồi
Hái cỏ gà ngói thắt cục đá nhau
Đứa nào thua thì cúi đầu bạn gỡ

Bao kỷ niệm trở về trong trí nhớ
Thấy Cô ơi! Có còn đó hay không?
Bạn bè ơi ngày ấy nhớ quay cuồng
Nay mỗi người một phương trời xa thẳm.

Rồi bỗng có một ngày duyên hội ngộ
Được gặp Thầy Cô, các bạn đây rồi!
Dù không còn giờ vào lớp ra chơi
Cũng vui bởi những ngày ta mong đợi.

Trường xưa ơi! có còn như ngày trước
Bao năm qua ta vẫn nhớ tên trường
Khi quay về trường cũ đã xóa tên
Không còn nữa, tìm đâu ra được nữa!!!

Phan thị Hạnh
K2 Q75 Huế

“BẠN..”

Bạn ơi, Bạn nhớ gì không..?
Ngày xưa..lớp cũ, bạn bè rất chuyên
Ra chơi mình vẫn hàn huyên
Chuyện trò tán dóc, hẹn hò vui ghê!

Bây giờ nhắc lại còn mê..!
Những ngày vui cũ vọng về đâu đây.
Làm sao còn có những ngày..
Những ngày vui về..bạn bè đó đây.

Tay mình, tay bạn trong tay
Cười cười.. nói nói. bao điều trao nhau
Những lời thân mật biết bao!
Bạn ơi, bạn hồi ngày nào năm xưa.

Những chiều, những sớm, những trưa
Hẹn hò, hò hẹn...tay thì nắm tay..
Bây giờ sao có những ngày..?
Những ngày vui cũ, đi vào...”lãng quên”...!

Dạ Hoài /ML Ng/Q -65
(Thân tặng các Bạn năm xưa Q/65 QGNT)

Trường xưa..QGNT

Nhớ sao ôi những năm xưa
Nhớ ngôi trường cũ rất là khang trang
Lầu cao phòng học sáng choang..
Lối vào thật rộng có người lính canh

Thầy dạy đa số quân nhân
Kỷ luật nghiêm túc...giảng bài rất hay
Đầu tuần chào đón Quốc kỳ
Tung bay trước gió thêm phần uy nghi

Phượng ơi, hè ấy mùa thi..
Rồi ta chẳng gặp...chia ly năm nào.
Xa nhau,..Bạn khoác chiến bào
Đường vào quân ngũ lên đường xông pha

Bạn thời bước lên xe hoa..
Bao năm cách biệt phương trời rẽ chia
Từ ấy..mỗi đứa chia lìa..
Đường đời vạn nẻo trong thời chiến chinh

Người ơi nước đã thanh bình
Nhưng rồi...ai nấy sống đời tha hương
Thầy trò cách biệt muôn phương
Kẻ thời đã mất..chiến trường xả thân

Giờ đây cuộc sống tha phương
Tình cờ gặp lại tóc thời điểm sương
Còn đâu...tuổi ngọc thiên đường..!
Còn đâu...trường cũ..nhớ thương năm nào..!

Chỉ còn ký ức..hư hao
Bỗng nhiên nhớ lại..ngày nào xa xưa..
Hôm nay trời đang giăng mưa
Nhớ ngôi trường cũ (QGNT) đâu đây..
hiện về...

Dạ Hoài / ML Ng/Q 65
Để nhớ 3B2-2B2..(63-65)QGNT

Chúc mừng...

Đại Hội Nam Cali.. 06-28,29,30/2019

Cali nắng đẹp muôn màu...

Tháng 6 lại đến Hè về gặp nhau

Bạn ơi..Bạn hồi..hãy mau

Cùng nhau hội ngộ ta thời mừng vui..

Còn gặp nhau, còn nói..còn cười

Chuyện xưa..ngày cũ..nối lời tri âm

Cuộc đời lắm những thăng trầm..

Dù cho sóng gió, hãy còn vững tâm

Nắng mưa..ta vẫn nhủ thầm..

Hy vọng..còn mãi dư âm tuyệt vời.

Mong sao miệng vẫn mỉm cười

Trường cũ ghi nhớ mãi thời khó quên..

Bạn ơi ghi nhớ...vào tâm

Tháng 6..Bạn nhớ nhớ về đừng quên..!

Gặp nhau trôi hết muộn phiền

Tri âm tri kỷ tha hồ..hàn huyên

QGNT, trường vẫn..muôn niên..

Ta ghi nhớ mãi..Bạn hiền, Thầy xưa..

Cho dù nắng gió..đầy đưa..

Tôi đây, bạn đó..ta thời gặp nhau

Thời gian còn lại..trôi mau..

Bạn còn..bạn mất..ta buồn chia tay..

Đại Hội Họp Mặt Xum Vầy

Hãy mau..nhé Bạn..cùng nhau hẹn về..!

**Quốc Gia Nghĩa Tử mãi còn trong tâm.

DH/ML Ng(Q-65 VA -02/2019

Chúc mừng Đại Hội thành công

Thân tặng các Bạn QGNT

Riêng thân gửi các Bạn đồng niên 2B2 (63-65)

Thoại, Thiệp, Hùng, Bích, Nam, Mai, Ngọc, (VA-CA)

Tình Bạn Trường Q

Chúng mình những đứa trẻ cô nhi của ngày xưa, gặp lại nhau sau bao năm tháng điều linh của đất nước - tưởng rằng ngàn ấy thời gian sẽ làm cho tất cả chúng ta quên đi bao kỷ niệm thời niên thiếu của chúng mình. Nhưng không - thưa các bạn, thời gian chỉ làm cho vết thương lòng của ACE chúng ta thêm nhức nhối- chỉ chờ có dịp là bùng lên thành những cảm xúc dâng trào như những ngày qua. Những ngày ở Đà Lạt mù sương - xứ sở của những tình yêu và nỗi nhớ. Đó là những ý nghĩ đầu tiên khi về đến quê nhà, sau khi đã "no nê" tình cảm của thầy trò - bè bạn - tình yêu gia đình trong những cuộc sum vầy đầy luyến nhớ.

..... Gặp nhau đây - rồi chia tay- Đường trường sông núi - Gặp nhau trong phút giây - Rồi mai đây đường tương lai. ...

Những giai điệu của bài hát cũ không còn nhớ tên và cả thuộc lời được Lăng Tùng và chị Khánh Hòa nhắc đến gợi nhớ cho tôi những cảm xúc cuộc đời của chúng mình, cũng đúng như qui luật tự nhiên: cuộc vui nào cũng phải tàn, nhưng trong lòng hình như còn tiếc nuối, lưu luyến làm sao !. Với thời gian ấy có lẽ là chưa đủ cho những tâm tình, bè bạn sau bao nhiêu năm dài xa cách- biệt tin nhau , có lẽ ACE mình vẫn còn may mắn gặp lại nhau, ngẫm lại diễm phúc hơn nhiều ACE khác đến giờ chưa một lần hội ngộ sau gần 40 năm dài dang dăng!

Thời gian hai năm gần đây chúng mình đã gặp nhau nhiều lần hầu như là những khuôn mặt cũ (đã tâm sự thật nhiều...). Ngày Hiệp (Biên Hoà) thông báo là anh Hoàng Phương đã về, và hẹn gặp nhau tại nhà anh Nghi (Long Thành) mình mừng lắm! Vì hai anh này là "thần tượng" của mình hồi học ở trường Q khu nội trú nam - nhớ hai anh ấy rất nhiều tưởng sẽ không bao giờ được gặp lại -thật là hạnh phúc! Có một điều thoảng bản khoăn là không biết các anh còn nhớ mình không? Có thông cảm cho mình không? Sợ rằng mình sẽ bề bàng khi không nhận được tình cảm ấy.

Nhưng thật là tốt đẹp tình Q thật cao cả, các anh ấy vẫn là thần tượng của mình như ngày xưa ; mình vẫn là một thằng em " bé nhỏ" của các anh (mặc dù mình thật là to xác và đã lên chức ông nội rồi).

Hôm ấy còn được gặp lại các anh: Huỳnh Xuyên - Tri Phương- Tuấn Anh..., các chị: Khánh Hòa - Khánh Mỹ- Lan Hương..., các bạn Hiệp -Tài - Dũng -Ánh Tuyết,...thật đồng vui. Anh Nghi có bảo: từ nay về sau mọi việc gì dù vui hay buồn em cũng báo cho anh biết để anh em tâm tình san sẻ, động viên nhau - mình thật là cảm động...

Rồi từ ngày ấy ACE mình cứ điện thoại gọi nhau - hẹn ngày gặp lại. Qua tết có dịp ra Huế được gặp anh Trung Sinh là dân nội trú mừng lắm lắm...Cũng như đi Đà Lạt chuyến nầy được gặp anh Trung Loan-anh Đông Phước: Đây là những anh em trường Q của chúng ta lưu lạc khắp mọi miền, khi gặp lại nhau cũng lưu luyến tung bừng đầy tình cảm thân thương.

Quay lại chuyến đi Đà Lạt - Ngày "phái đoàn" Biên Hòa xuống mừng nhà mới của mình ở Cao Lãnh, nhắc đến chuyến đi Nha Trang-Đà Lạt của hai năm trước

vui lắm, khi được gặp lại Lăng Tùng- Thanh Bùi ở Nha Trang và thấy khu trường Nguyễn Thanh Vân ở Đà Lạt đầy ấn tượng. Mọi người quyết định sẽ thực hiện liền một chuyến đi Đà Lạt khi có các thành viên mới tham gia như: anh chị Nghi- chị Hồng Oanh- chị Ánh Tuyết..vì thời gian ngắn nên không ghé Nha Trang nhưng sẽ có bất ngờ về sau... Thế là xuất phát hai cánh quân: một xe khởi hành từ BH do Ánh Tuyết làm chủ xị, một xe khởi hành từ SG do bếp trưởng Kim Tiếng lo liệu gồm các chị: Nam Bùi-Khánh Hòa cùng các cháu- chị Kim Sơn và cháu- vợ chồng cô em út Hải Sơn+Mộng Hoàng-đi sô lô có Tuệ Khanh. Hẹn gặp nhau tại ngã ba Dầu Dây đêm 13 / 7 / 2014, đêm ấy cũng là đêm chung kết của World Cup 2014. Xe đi đêm thật là vui nhưng không ai thấy buồn ngủ cả, trò chuyện râm ran suốt cả chặng đường. Đến Đà Lạt vẫn còn kịp xem bóng đá vì mới 3 giờ sáng. Nam được ưu tiên xem bóng đá ở sạp cà phê trong chợ ĐL, Nữ thì đi chợ sớm mua thức ăn chuẩn bị cho các bữa ăn trong ngày (phải nói Ánh Tuyết thật là khéo, thu xếp mọi việc đầu vào đấy từ việc chợ đến ăn, nghỉ của tất cả mọi người- thay mặt ACE cảm ơn Ánh Tuyết thật nhiều và nên phát huy cho những chuyến đi kế tiếp).

Biệt thự Gia Huy nằm gần dinh 3 Bảo Đại là bản doanh của đoàn Q là biệt thự có 8 phòng với trang thiết bị và màu sắc trang nhã, có sân để xe ô tô, có karaoke có tiện nghi tương đối đầy đủ giúp mọi người sinh hoạt thật thoải mái từ khâu ăn uống - vui chơi giải trí đến nghỉ ngơi.

Buổi sáng đầu tiên đến Đà Lạt, sau một hành trình dài qua đêm trên xe ai nấy đều thấm mệt, nhưng không ai muốn nghỉ ngơi cả, tất cả đều muốn tranh thủ đến viếng thăm thầy. Vì thời gian ở ĐL chỉ gói gọn trong hai ngày nên ai nấy đều quý từng phút giây ở bên nhau, vui chơi - trò chuyện suốt...* Trường hợp cảm động nhất và cũng là bất ngờ sự hiện diện của hai bạn Lăng Tùng +Thanh Bùi vượt 120km bằng xe Honda từ Nha Trang qua ĐL- giữ đúng như lời đã hứa, vất vả gì cũng vượt qua, hoan hô tinh thần trường Q của 2 "ông" nhé!

Sau khi bộ phận hậu cần lo ăn sáng xong, mọi người y phục chỉnh tề-đẹp đẽ, chụp hình lưu niệm xong, ra xe xuất phát đến viếng thầy (đã điện thoại trước). Hai xe chạy vòng vèo trên những con đường nhấp nhô có nhiều hoa của thành phố ĐL vào một buổi sáng mờ sương- báo hiệu một ngày vui cho mọi người hân hoan đón nhận.

Nhà thầy là một biệt thự khá rộng, đẹp trên đường Bạch Đằng nhưng hôm nay quá chật vì gần ấy con người (cả hai xe gần 30 người), và thật " vỡ òa " niềm vui khi Taxi tấp nập ghé vào: vc chị Ngọc Lang- vc Lâm Nhung -vc Lê Thế đều kịp lúc xuất hiện thật là đồng vui nhộn nhịp.

Có tận mắt chứng kiến cảnh tượng này mới thấu hiểu rõ tình Q của chúng ta. Thầy Vân rưng rưng nước mắt và nói rằng đời thầy không ngờ được có những giây phút mà những học sinh U 50, U 60 đến viếng thăm trong những năm còn lại của cuộc đời. Có lẽ sức sống mãnh liệt của trường Q ở đây chăng ?

Ở nhà Thầy hay ở biệt thự Gia Huy - ở các khu vui chơi: Hồ Than Thở -Thung Lũng tình yêu-suối Vàng-cà phê đối

thông- cà phê Thủy Tạ ...hay khu du lịch mới mở là làng Điều Khắc Đất Sét. Các tay máy nghiệp dư của ACE thì nhau bấm, chụp tiếng gọi nhau í ới, cảnh làm dáng tạo hình của những ông bà nội ngoại thật là sinh động vô cùng. Mọi người cố ghi lại những khoảnh khắc bên nhau càng nhiều càng tốt: cảnh hát hò - cảnh cụng ly - cảnh cười rữ - cảnh tranh nhau kể chuyện bùi ngùi khi nhắc đến kỷ niệm xa xưa nào đấy???

Hai ngày - thời gian quá ngắn cho cuộc hội ngộ sau gần 40 năm dài xa cách! Rồi cũng đến lúc phải chia tay về với gia đình, cái còn lại là những gì mà tất cả ACE mình đã cảm nhận trong hai ngày đó ! Có lần một thì sẽ có lần hai lần ba, mong sao chúng ta còn thực hiện được nhiều hành trình đầy ý nghĩa và thân thương như thế này mãi. Cố gắng sống vui, sống khỏe, sống vị tha - gần nhau hơn, thương yêu nhau hơn - đừng vì những việc nhỏ nhặt mà giận nhau, hờn nhau làm cho cuộc sống của những ông, bà già chúng ta nặng nề thêm nhé ACE ơi ! Tôi tha thiết mong lắm đó- chúng ta là ACE cùng một nhà mà phải không nào???!!!

Riêng tôi để đến được chuyến đi này phải mất cả tuần chuẩn bị -vì ở xa nên hơi bất tiện, phải khởi hành sớm hơn các bạn: ba giờ sáng đi xe CL đến BH, 9 giờ vc Ánh Tuyết đón về nhà bạn chờ đến giờ đi. Lúc về khi mọi người về đến nhà rồi thì vc tôi còn phải đi một đoạn đường nữa, về đến CL là 1 giờ sáng. Những sự việc trên không là gì cả vì mình tự nguyện, thử hỏi cuộc đời của chúng ta đây đến cuối đời còn được bao nhiêu cuộc vui như thế này? Sự giàu có -tiền bạc - sức khỏe có giữ mãi được đâu, được vui lúc nào chúng ta nên tranh thủ vui lúc ấy ,các ACE có ủng hộ ý kiến này của tôi không? Khi ngồi trên xe về quê trong đêm vắng, được sự quan tâm lo lắng của các bạn qua điện thoại lòng tôi ấm lạ. Hôm qua điện thoại với anh Nghi, anh ấy bảo hai em lên xe về, Anh thấy nao nao....làm sao ấy. Nghe những lời anh ấy nói một thằng đàn ông như tôi mà còn cảm thấy mũi lòng. Đây mới là tình bạn của trường Q.

Lời cuối của tạp bút này là chúc sức khỏe đến Thầy -Cô của chúng ta ở VN cũng như ở hải ngoại - chúc gia đình của tất cả ACE được hạnh phúc, sống có ý nghĩa để con cháu sau này nhìn thấy mà học tập noi theo. Đó là truyền thống quý báu mà trường Q đã trao tặng cho thế hệ mai sau.

Ngọc Hải - Thành phố Cao Lãnh, ngày 20 /7/2014

Mắt Nai

Mắt Nai ai một thời ta nhớ mãi!
Dáng thanh thanh với áo trắng giải hồng
Nón bài thơ che nắng Huế tháng ba
Cùng xe đạp, hàng ngày ngôi trường ấy

Mắt Nai xưa, nay tìm đâu ra nữa
Đường Phượng bay hai ba bận một ngày
Cửa Đông Ba, Thượng Tứ cứ ra vào
Cầu Trường Tiền, áo trắng bay đầy lối

Nhớ lớp trường với biết bao kỷ niệm
Mộng chưa thành giấc già phải chia xa
Người thương ơi biệt chỗ mô rồi?
Hàng khắc khoải những đêm buồn thương nhớ!

Ai có hiểu Thầy Trò ngày đi học?
Mới biết rằng hoài niệm chỉ là mơ
Để giải bày niềm tâm sự chơ vơ
Lẳng đọng trong tôi nỗi buồn dang dở!

Mắt Nai ơi một thời ta vẫn nhớ
Tuổi học trò thơ dại quá ngu ngơ!
Để bây giờ như gió thoảng trong mơ
Cứ tiếc mãi những ngày xa xưa ấy

Tình mắt nai, ngây thơ và trong sáng
Đất nước buồn, có lúc phải phân ly
Rồi mắt nai theo gió cuốn bay đi
Tìm đâu nữa, mắt nai thời áo trắng

*Phan thị Hạnh
K2 Q75 Huế*

Có ai nhớ cùng không?

Có những tấm hình cũ,
nhưng vẫn mới trong ta.
những kỷ niệm đã xa
như thể mới hôm qua
Không biết ngày xưa ấy
Ai đi theo mình về.
Ai đứng đợi ngoài ngõ
chờ đưa vội phong thư
Ai héng!

Trong lòng mình luôn nhớ
Thầy thuở ấy đẹp trai,
Cô giáo mình xinh lắm,
Ngồi học ngắm cô hoài
Và trong lòng không quên,
bạn từ năm đệ thất
đến tận lớp 12,
chuyện gì cũng kể hết
cả đau bụng nhức vai
Thương ghê!

Rồi mình vào đại học
Rồi chiến sự nổi trôi
Mùa hè thì đồ lửa
Mùa xuân xám âm u
Trường, thầy cô, bè bạn
Tan tác khắp muôn nơi
Ôi Trời!

Mấy mươi năm trôi qua
Buồn đau cũng lắng đọng
Cười vui cùng nỗi niềm
Thấu lòng trong ánh mắt
Mấy mươi năm gặp lại
Như một giấc mơ đời
Có người còn, người mất
Người giàu, người khổ đau
Đời...

Hai năm, và hàng năm
Hẹn ngày về hội ngộ
Có bạn mới tìm về
Có bạn cũ ra đi
Buồn..

Chúng mình cùng cảnh ngộ
Một thuở chung mái trường
Biết bao nhiêu kỷ niệm
Càng già càng nhớ thương
Năm tháng trôi qua mau
Tóc càng thêm bạc màu
Đừng lạnh lùng sương khói
Khi vẫn còn gặp nhau
Nha!

PV Quê Hương

Người Bạn Cũ

Anh với tôi học chung trường Trung học, dù thời gian anh theo học ở đó rất ngắn. Anh lớn tuổi hơn và học trên tôi bốn lớp, chúng tôi không quen biết nhau khi còn học Trung học. Năm tôi mới bước chân vào ngưỡng cửa Đại học, qua vài người bạn chung (LTSỹ và NVNghiệp), chúng tôi mới quen nhau. Thế mà sau này lại là “bạn thân” với nhau, cùng sinh hoạt trong nhiều công việc, vui chơi . . . ; anh làm công chức còn tôi sống đời sinh viên nghèo ăn bám gia đình, chúng tôi gồm thêm vài bạn nữa thân thiết với nhau suốt mấy năm trước thời điểm năm 1975.

Thời cuộc đổi thay, cùng với mọi người, chúng tôi cũng chìm đắm và tan tác trong cơn “hồng thủy”. Với cái “lý lịch” không được “trong sáng” đối với chế độ mới, chúng tôi phải cố gắng xoay sở để sống còn trong thời gian đầu. Tôi trở thành một công nhân viên sản xuất, lập gia đình và an phận với đời sống rất khiêm nhường. Gia đình anh may mắn thoát khỏi VN trước ngày đất nước đổi chủ; riêng anh kẹt lại, khó khăn trong thời gian đầu.

Dần dà, đời sống anh khá hơn nhờ sự trợ giúp của gia đình từ nước ngoài. Chúng tôi vẫn giữ mối dây liên lạc, biết tin tức về nhau dù không thường xuyên vì hoàn cảnh không cho phép. Thành thạo, anh vẫn ghé thăm tôi, hai đứa lại có dịp ngồi với nhau bên ly cà phê, nhắc nhớ lại những chuyện buồn vui của thời gian trước. Anh cũng không ngại thổ lộ với tôi những dự định rời bỏ quê hương của riêng anh, dù ở giai đoạn đó việc làm

này rất nguy hiểm và khá tế nhị: ở vào thời buổi những suy tính đó phải rất cẩn trọng và giữ kín, kể cả với những người thân trong gia đình để tránh sự liên lụy phiền phức.

Hoàn cảnh gia đình tôi lúc đó, chuyện ra đi là một điều không tưởng, một ước mơ quá lớn ngoài tầm tay mà những dự tính của anh đều không có tôi; kể ra như vậy để cho thấy chúng tôi rất tin tưởng và tôn trọng nhau. Đời sống ngày một khó khăn, phức tạp; chúng tôi mất dần tin tức về nhau.

Hoàn cảnh đẩy đưa, tôi thoát khỏi nước trước anh, mấy năm sau chúng tôi bắt liên lạc lại với nhau trên đất Mỹ và tình bạn của chúng tôi lại khăng khít như xưa. Mặc dù hoàn cảnh gia đình và ngay cả tính tình chúng tôi ngày càng khác biệt nhau thêm. Anh lập gia đình, không có con; với bản tính năng động, quen biết nhiều và không bận bịu về con cái, anh có thêm những điều kiện để tham gia khá nhiều những sinh hoạt cộng đồng. Chúng tôi cũng còn những suy nghĩ tương đồng nên dù hoàn cảnh sống và bản tính an phận cố hữu không cho phép, tôi và anh cũng vẫn có cơ hội sinh hoạt chung với nhau trong vài lãnh vực: tương thân tương trợ, cựu học sinh trường trung học.

. . . Vợ chồng anh sống chung với Mẹ và bà chị. Hai gia đình chúng tôi khá thân thiết trong đời sống và sinh hoạt. Gia đình nhỏ của tôi nói chung và tôi nói riêng quý trọng và xem Cụ Bà như Mẹ mình. Còn nhớ ngày xưa thời tụi tôi mới đi với nhau, lúc đó anh chưa kiếm được việc làm, còn tôi là cậu sinh viên lính mới

tò te theo đòi cuộc sống tự do không bị sự ràng buộc, dòm ngó của gia đình. Nhiều hôm hai đứa lang thang cả ngày, gần tối mới về nhà anh, cả nhà đã dùng cơm chiều từ lâu và vì không dự trữ nên không để phần cơm, bụng đói meo mà túi thì cả hai cùng “rách”, anh lục lọi trong bếp tìm được một bịch mì gói, nặn nì Bà Cụ được vài đồng lẻ mua thuốc lá. Hai đứa tôi ra công viên Cộng Hoà, chia nhau mấy miếng mì khô khốc và dẫn bụng bằng nước phong tên; ngồi tán gẫu nhìn trời mây nước đợi đến khuya hẳn mới mò về trèo lên nằm ngủ ở balcon, sáng sớm hôm sau lại kéo nhau lang thang tiếp.

Trong cuộc sống hội nhập, anh và tôi làm hai công việc thuộc hai lãnh vực khác hẳn nhau, thế nhưng chúng tôi vẫn thường xuyên gặp nhau hàng tuần. Nhu cầu sinh hoạt và phát triển của một Cộng đồng mới trên đất Mỹ chính là hấp lực lôi cuốn anh ngày càng hăng say lao vào với những hoài bão của một trung niên với chút kinh nghiệm sinh hoạt - được huấn luyện, có tổ chức - từ hồi còn trẻ, nhờ những quen biết có sẵn của những người thân trong gia đình; thêm vào đó là sự tìm hiểu và ghi nhớ của riêng mình, anh dễ có được những tương quan rất cần thiết trong mọi sinh hoạt.

Cá nhân tôi từ ngày may mắn thoát khỏi nước, định cư trên xứ sở này, cùng gia đình sống một cuộc sống bình thường của một người Việt tỵ nạn; không trực tiếp tham gia vào các sinh hoạt mang tính cách chính trị, đảng phái, . . . v. v. . . vì cảm thấy không phù hợp.

Đời sống cứ thế trôi đi, anh với tôi có vài sinh hoạt cùng nhau như tương thân tương trợ, bạn bè cũ mới và dù khá bận rộn với những việc riêng, chúng tôi vẫn luôn có cơ hội gặp gỡ thường xuyên hàng tuần nên qua anh tôi cũng biết được khá nhiều tin tức. Vì quen biết và sinh hoạt với nhau từ những ngày còn trẻ, tin tưởng và hiểu biết rõ tính tình của nhau nên chúng tôi rất dễ chia sẻ, trao đổi, bàn luận với nhau nhiều vấn đề cho dù có nhiều khi chúng tôi hầu như bất đồng quan điểm thậm chí có vẻ đối nghịch nữa.

Nhưng cũng chính vì nhu cầu sinh hoạt và sự khác biệt quan niệm, để gìn giữ một tình bạn lâu đời, chúng tôi thường cố gắng giới hạn tránh đụng chạm đến những vấn đề tế nhị để đưa đến xung khắc.

Nhìn chung hai chúng tôi rất khác biệt, bề ngoài anh nhanh nhẹn, năng động hơn tôi nhiều; nhưng khi chỉ có hai đứa tôi với nhau, cần phải tranh luận về vấn đề gì, tôi lại sôi nổi, ồn ào trong khi anh thường ít nói hẳn đi. Cũng có thể nhờ vậy mà chúng tôi luôn giữ được một khoảng cách cần thiết vừa đủ tránh cho nhau những va chạm khó cưỡng lại. Tình bạn của chúng tôi cứ kéo dài theo thời gian trong tình trạng: hời hợt bên

ngoài nhưng đầm ấm chiều sâu; có khi bằng đi cả tháng không gặp, anh bỗng ghé lại nhà rủ tôi kiếm một chỗ nào đó ngồi với nhau, những lúc đó tôi hiểu anh có những điều cần được chia sẻ, góp ý.

Đời sống cứ thế dần trôi, một hôm nhận được điện thoại của vợ anh cho biết anh đang nằm nhà thương, chị cần tôi đến ngay. Linh cảm có chuyện chẳng lành, đi làm ra tôi ghé vào thăm, anh tỏ vẻ ngạc nhiên và bối rối khi thấy tôi. Miễn cưỡng trả lời vu vơ vài câu hỏi của tôi, đồng thời anh quay ra trách vợ – chị ngồi ngay cạnh đó – chuyện không có gì sao lại liên lạc lung tung, hiểu ý anh nên nhân dịp có những người thân bên chị vào thăm, tôi cáo từ ra về sau khi hẹn sẽ trở lại thăm sau.

Trước khi vào thăm, qua dạo hỏi tôi đã biết khu vực anh nằm dành cho những người mang chứng bệnh hiểm nghèo; đến khi gặp, anh cố tỏ ra không có gì quan trọng nhưng vì là bạn thân thiết với nhau lâu năm, biết rõ tính tình của nhau nên tôi không lạ gì qua phản ứng không muốn người khác tỏ ra thương hại của anh. Tuy nhiên vì thời gian gần đây, anh có tham gia một vài sinh hoạt hoàn toàn không phù hợp với sự suy nghĩ và nhận thức của riêng tôi; chúng tôi cũng có nhiều lần trao đổi và tranh

luận về những việc này, sau cùng không ai thuyết phục được ai và như thường lệ, chúng tôi tôn trọng nhau bằng cách tránh không đề cập đến những bất đồng và giới hạn những lần gặp gỡ.

Thỉnh thoảng khi có nhu cầu gặp nhau, anh thường chủ động tìm đến tôi; vì như đã đề cập ở trên, đời sống sinh hoạt của tôi những năm sau này rất trầm lắng, an phận, khác hẳn với cuộc sống sôi nổi, nhiều biến động và cần nhiều sự trao đổi, chia sẻ của anh. Và thêm điều khá quan trọng là anh biết rõ những thói quen và nơi chốn tìm tôi khi cần. Thí dụ như lần chúng tôi gặp nhau – khoảng vài tuần trước khi được tin anh ngã bệnh -, anh cho biết đang soạn gần xong và sẽ cho in quyển gia phả của dòng họ anh; tôi hỏi xin một quyển, anh cười cười: "bạn không phải trong họ thì cần làm gì?". Tôi biết anh hỏi chỉ để mà hỏi thôi, nhưng vẫn "hóm hỉnh" trả lời: "Dù không trong họ nhưng vẫn thấp nhang cúng Bà hàng năm thì xin có được không?".

Kể ra những chi tiết nhỏ cho thấy chúng tôi thân thiết và khá hiểu tính ý của nhau, có rất nhiều điều chỉ có hai chúng tôi biết và chia sẻ cho nhau mà người khác ngay cả những người thân trong gia đình hai bên cũng không biết được. Qua những người bạn chung, tôi được biết anh đã trải qua vài đợt hoá trị, tình hình bệnh trạng ngày càng xấu hơn, sức khoẻ sa sút nhiều tuy nhiên về mặt tinh thần tương đối khá vững vàng. Một lần đang ngồi với vài người quen, thấy một người bạn chung lái xe lại và điều anh ra khỏi xe, tôi ngỡ ngàng, xúc động chạy lại đón; người bạn chung cho biết anh đòi chờ đến thăm tôi.

Ngồi với nhau nhưng không nói chuyện được nhiều vì có đông người chung quanh, anh phải trả lời nhiều sự thăm hỏi, không tiện cho chúng tôi tâm sự riêng; tôi nhận thấy thần sắc anh rất xấu, tỏ lộ sự mệt mỏi nhiều so với vài lần gặp gỡ trước đó, hình như anh đã chấp nhận số phận. Đó là lần cuối cùng chúng tôi gặp nhau, anh mất chỉ sau đó ít lâu. Ngày đưa tiễn anh, cũng có một vài điều bất ưng ý, nhưng rồi cũng xong. Qua một kiếp người. ....

Các anh Tín - Nhân - Đa - Thiêng

Bạn T. thân mến, tụi mình cách xa nhau đã hơn mười năm rồi. Thời gian sau khi bạn đi xa, tôi cũng gặp vài trục trặc trong cuộc sống (thất nghiệp, . . .), cộng với những hiểu lầm nhỏ gây thêm nhiều sự muộn phiền không tránh khỏi. Lúc đó, để tự giải tỏa phần nào những suy nghĩ của riêng mình về tình bạn, tôi có viết một đoạn văn về một vài người quen nhưng hoàn toàn không đề cập gì đến “người” tôi muốn nhắc nhớ và chia sẻ, vì “người ấy” chính là bạn mà bạn thì không còn nữa để sẻ chia. Viết rồi, để đó, ngày này qua tháng khác, thỉnh thoảng đọc lại chỉ để gợi nhớ thôi. Qua hai lần thất nghiệp, dọn đồ đạc tới lui, bây giờ không biết “nó” thất lạc nơi nào rồi. Thôi cũng chẳng sao.

Từ nhiều năm nay, gia đình tôi vẫn giữ được thói quen hàng năm cứ đến ngày ba mươi cuối năm âm lịch, sau khi ăn cơm chiều, sẽ cùng nhau đến vài ngôi chùa gần nhà lễ Phật, thăm viếng di ảnh của những người thân quen đã quá vắng - trong số đó có Cự và bạn - và về nhà cúng Giao Thừa.

Ngày cuối năm Mậu Tuất vừa qua, trong lúc đang thăm di ảnh của anh NMThu, MVHưng, . . . và bạn vì để cùng một nơi, đứa con trai của tôi - năm nay đã 32 tuổi - sau khi lễ Phật cũng đang ở cạnh đó, tiện thể tôi có giải thích những quan hệ, quen biết của mình với những người quá vắng. Nhắc đến “Bác T.,” nó nhớ ngay và nhắc lại vài chi tiết quen thuộc của hai đứa, lại còn nhớ cả cách vợ chồng tôi thường gọi vợ của bạn trong tình thân thiết khi xưa; ngạc nhiên và khá xúc động về việc đó vì chuyện đã lâu rồi, nay bỗng được nhắc lại bằng cách không ngờ nhất. Do đó mới có bài viết này.

Trước kia, khi còn sinh hoạt với nhau, tôi gọi bạn là Ông và xưng tôi, còn bạn thì gọi tên và cũng xưng tôi; thỉnh thoảng mình có thay đổi cách xưng hô: gọi nhau là bạn, xưng tôi với nhau. Thời đó chắc chẳng bao giờ tụi mình để ý đến sự đổi thay đó đâu? Với tôi, sau nhiều năm quen biết và thêm nhiều năm xa cách, trải qua nhiều biến cố, đổi thay, mất mát trong đời sống; dù không còn gặp nhau nữa, mình vẫn còn có nhau: **Tình bạn.**

Mượn lời thơ của anh PNTân và bài viết của PVĐức khi được tin bạn ra đi để gợi nhớ:

(Tưởng niệm NDT)
*Hoa hồng còn thắm đỏ
Vừa xong lễ tình nhân
Sao anh nằm lại đó
Bỏ cuộc chơi dương trần
Anh trở về quê cũ
Ghé lại con đường xưa
Ly cà phê buổi sớm
Trời lát phất cơn mưa
Đi vòng qua vườn cỏ
Đêm hội chợ năm nào
Bọn mình còn rất trẻ
Tiếng cười còn âm cao
Ghé Hồng Bàng, Cao Thắng
Bình Minh rồi Hoàng Hôn
Vào cà phê Năm Dường
Ngồi cho hết cơn buồn
Lang thang chiều đại học
Quay gót về trường xưa
Áo dài em trắng quá
Mình đứng hoài trong mưa
Mấy mươi năm xa cách
Gặp lại một đôi lần
Chuyện trò chưa nói hết
Trời mới vừa sang xuân
Chiều nay về quận bảy
Nghe tiếng đàn bên sông
Ngồi ngâm nga câu hát
Nhớ nhau bỗng lạc lòng
Thôi bình yên giấc ngủ
Và vui chơi bạn bè
Cuộc chơi dù dang dở
Chúng mình không cách chia*

Phan Nhật Tân (nguồn:qgnt@yahoogroups.com)

DWF Feb. 18-2009 Phamvanduc:

*Vài kỷ niệm với anh Nguyễn Duy Tín
(nguồn:qgnt@yahoogroups.com)
08/08/2003*

-Drop off tôi xong, MVK chạy thẳng để đón các anh chị em khác, giao tôi cho mấy anh đang ngồi tán gẫu ở phòng khách. Một anh tên Th. bắt tay tôi (tôi có nói chuyện qua điện thoại với Th. trước đó), giới thiệu với anh Tín: “đồng môn của mình và là đồng nghiệp với Tạo đấy”. Anh Tín nhìn tôi, hình như tôi không thấy anh cười và có vẻ kín đáo: “Thế hả?”.

Mãi đến khi nhận phòng xong, trở xuống, tôi chào anh từ xa; anh lắng lắng tiến đến gần, khẽ nói: “Tạo khỏe không, cho hỏi thăm nhé!”. 08/09/2007

-Khi ngồi cạnh huynh trưởng NDT trong bữa cơm trưa, tôi có hỏi thăm về một người quen, anh lắc đầu nói không biết. Tôi mang lời thăm hỏi của một người anh khác từ Dallas đến hai anh. Sau này tôi mới biết, người bạn kia đang nằm nhà, mà lòng quặn đau từng khúc. . . . . Hôm qua khi em báo tin cho anh Tạo, anh Tạo rung rung nói: “Thế là Tín đã đi rồi”.

Anh Tạo ít nói, nhưng khi nhắc đến những ngày sinh hoạt chung với anh Tín, LTSỹ, Th. . . giọng anh sôi nổi hẳn lên. Em cũng hãnh diện lây, vì qua các anh, anh Tạo quý mến và kính phục QGNT rất nhiều.

Phạm hữu Thừa Q72 (tháng hai năm 2019)

Thầy Cô trong niềm nhớ

Thầy Cô trong niềm nhớ
 Lời ai vẫn vang vọng từng giờ
 Hành trang trong cuộc sống
 Nhân nghĩa luôn nguyện lòng

Tình thương vẫn giữ theo ngày tháng trôi
 Trường xưa...ấm êm ru một vòng nôi
 Thầy Cô đã đến như một giấc mơ
 Làm soi sáng ngời tin yêu ngày thơ ...

Giờ đây ta cười vang
 Cùng chung sức xây lại ngày vàng
 Dù Xuân, Thu, Hạ, Đông
 Tình Q mãi sáng soi bao tấm lòng...
Phượng Võ

Nhà Cũ....

Năm nào về lại thăm trường xưa
 bóng đổ trưa hè gió đẩy đưa
 lâu cũ hành lang... nay trống vắng
 nhớ Thầy Cô biết mấy cho vừa...

“Nhà” cũ còn đây, Thầy Cô đâu
 lá rơi hiu hắt lá vương sâu
 bao đời dâu bể theo năm tháng
 Trường đổi tên rồi! nghe nhói đau...

Từng ấy lâu mang bao nhớ thương
 cờ bay phất phới giữa sân trường
 Tiếng Thầy nghiêm chỉnh thao thao
 giảng*
 Tan học: theo Cô những đoạn
 đường!**

Gửi đến Thầy Cô khắp mọi nơi
 Lòng yêu thương kính mến trong trời
 dẫu xa xăm vẫn luôn ghi tạc
 Mong chúc Thầy Cô nay thành thời

Giờ đếm trên tay được mấy người
 tình Cô Thầy... mãi nét son tươi

cho hồn năm cũ không trần trở...
 dẫu ngủ yên cũng mỉm miệng cười

**Tiếng thầy Hồ thuyết giảng dưới chân
 cờ
 ** Đi cùng đường về với cô Thanh Tâm
 ra bến xe lam*

Minh Phượng

Trường tôi...

Có giấc mơ nào như bức tranh
 con tàu nghiêng sóng một màu xanh...
 Ba về! Ôi tiếng reo mong đợi
 Đỗ Má cùng con giấc mộng lành

Khoảng đời thiếu vắng một vòng tay
 Nhật cánh phượng hồng theo gió bay
 Thương trường mến bạn quên thân
 phận...
 Nỗi nhớ về Ba vẫn lắt lây!

Theo lá sân trường gửi mến thương
 Trời xanh mây trắng những con
 đường
 Dấu trong tâm thức mù khơi ấy
 Bạn hữu cô thầy mãi vấn vương

Và một ngày kia - một sáng thôi
 Sóng xô cơn mộng vỡ tan rồi!!!
 Cả thành phố cũng mang tên lạ
 Bao thổi! Bao niềm thương nỗi trôi...

Có nhớ gì không sân cỏ xưa?
 vắng vắng dư âm tiếng vui đùa
 Những hôn xưa lại thăm nơi cũ
 Đã ngỡ ngàng hay nỗi tiếc chưa...

Dầm lớp học xưa ở trên lầu*
 Mưa về xanh lá mát lòng nhau
 hun hút mắt nhìn không dám gọi
 cho thoáng ngập ngừng chân bước
 mau...

Vẫn mãi vọng vang khúc “Trường
 Tôi”
 Bạn cũ năm xưa cũng xa rồi...
 Tám hướng dặm ngàn trôi lang bạt
 Vẫn hoài thương nhớ mãi trường tôi

*Minh Phượng
 02/ 2012*

*Trường TH lớp ở trên lầu khu nội
 trú.

Tưởng Niệm...

Nửa thế kỷ...cùng dàu biển đổi
Chỉ còn đây ký ức xa xôi
Ngày qua ngày..vẫn lặng thầm trôi...
vùng kỷ niệm triển miên sóng vỗ

Thầy cũ, bạn xưa...bao nỗi nhớ
Lá năm nào ấp ủ trang thơ
Từng người đi khuất núi... sương mờ
Duyên nghiệp rũ tan, nay phải nợ...

Vẫn biết đời phù vân ảo mộng
kiếp người hay - dở, giữa hư không
vẫn không quên, nhớ áng mây hồng
lòng tưởng niệm, thương yêu vẫn sống

Thấp nén hương, che tiếng thở dài
Chút lòng xin gửi, dấu bi ai
trong mưa hiu hắt mong thanh tịnh
mong những thân tình chẳng nhạt
phai

Minh Phượng

Bạn xưa...

Một ngày email chợt hiện ra*
Thêm một cánh chim đã về “nhà”
bao nhiêu nhưng nhớ trong ký ức
lũ lượt trôi tràn dẫu đã xa

Bạn kể phải đi kinh tế mới**
sau 75, nghiệt ngã cuộc đời
đắng cay nào chất mãi không vơi
bảy người chết... chôn bao mong
đợi***

Tháng tư ấy... dần dà cũng rõ
những oan hồn khao khát tự do
cổ lắt lầy kiếp sống con người
trên quê Mẹ... trăm luân cây cỏ

Giờ tìm bạn - về trong nỗi nhớ
Nội trú năm nào, kỷ niệm ngày thơ
Cùng có cha đạp đến sông núi
gặp bạn rồi vẫn ngỡ là mơ

Vẫn nhớ Trường ơi “ông cố nội”****
Những thân tình chưa hết phai phôi
bao tháng năm chua xót trong đời
xin rũ bỏ đón đầu trời nổi

Về lại bên tình thân trong sáng
dấu mật mù bằm bảy thu sang
vẫn thiết tha theo dấu tìm đàn
để cùng thấp tin yêu xán lạn

Minh Phượng.

Chú thích:

* Một hôm Ông Vĩnh Trường (lớp 8-75) tình cờ lên mạng, đánh chữ Tổng Hợp QGNT và đã thấy được trang web TH, và liên lạc lại được với các bạn TH đã hơn 37 năm biệt tin.

**Gia đình Trường đã phải đi vùng KTM sau 75, rất tang thương, vất vả...

*** bảy người thân(trong đó có hai con trai của Trường) đã bỏ thân trong vùng KTM.

****Biệt hiệu của Ông Vĩnh Trường là Ông Cố Nội (được đặt bởi một thầy của TH), và bạn bè cứ thế mà gọi Trường là ông Cố Nội.

Bốn Mùa Nghĩa Tử

The Four Seasons and the Tree of Life

Xuân khứ xuân lai xuân bất tận...
mong sao giữ được chút tình thân
“Mùng mên” đã qua hoa vẫn nở
theo dằm câu chúc thật ân cần

Và nhớ năm nào nghe tiếng ve
chao ơi rộn rã buổi trưa hè
phượng đỏ ép trong trang sách cũ
đôi nhìn ngơ ngẩn lá mưa me

Rồi tóc xanh xưa cũng đổi màu
theo ngàn mơ ước cứ trôi mau
thu về hiu hắt như cơn mộng
nghĩa tử trọn đời...có nhớ nhau?!

chớp mắt bằng khuâng thoáng bụi
hồng
mây đường che khuất một giòng sông
ước mong khoảnh khắc tương thân
cũ
ấm buổi tàn đông - ấm mãi lòng

Minh Phượng

Lại nhớ...

Về theo chim bạt ven trời
ngàn xưa thăm thẳm đôi vời hư không
mưa tuôn suốt cuộn theo dòng
mang thời thơ cũ trở vòng loanh
quanh

tìm trong chiếc lá tươi xanh
trời, mây, mơ ước...cũng đành trôi xa
sáng nghe chim hót hiền nhà
chờ đôi cánh nhỏ la đà hương què

xin tươi mát buổi mai về
xin trôi mãi bên lề quạnh hiu
xin diều vẫn vọng tiếng tiêu
và xin làn khói lam chiều dâng cao

nắng xưa in bóng hôm nao
cho thêm ấm dịu câu chào đơn sơ
những ngày mưa cũ dẹt thơ
cánh hoa ép mỏng ơ hồ lá xanh

giọt vàng rơi rớt long lanh
thắm bao hy vọng trong lành mến
thương
xin cho đi lại con đường
bao lưu luyến gửi mái trường thân yêu

dẫu đời nghe thoáng cô liêu
còn trong góc nhớ bao nhiêu bóng hình
đó đây Q một chữ tình
dù năm tháng đã khiến mình hay
quên

ngày về còn nhớ bao tên
gió xao xác lá dạo lên cung đàn....

Minh Phượng

Cảm Ơn

Cảm ơn anh chị hôm nào
đường xa chẳng ngại, thăm chào mến
thương
ngày xưa chung một mái trường
ngày nay chung sức trên đường tương
thân
cảm ơn anh chị xa gần
niềm tin khơi lại ân cần cho nhau
trải qua giông bão thương đau
niềm tin yêu ấy ngàn sau ru đời...

Kỷ niệm ngày xưa...

Kỷ niệm ngày xưa....chẳng phai phôi
khi lìa xa, tưởng mất nhau rồi
một ngày gặp lại, tim chao động
nghe mến thương tràn, vui mãi thôi...

Hôm xưa áo trắng gió tung bay
sân cỏ ướt cùng hoa nắng say
kẻ ngóng nhìn - người quay ngoắt
mặt
rồi nghe nuối tiếc những năm dài...

Rồi cũng gặp nhau, ời quá vui!
những tình thân cũ chẳng sao người
chuyện ngày xưa trắng trong, thơ
mộng
giây phút tương giao... đỡ ngậm ngùi

M.Phượng

Kỷ niệm bên cô thầy

Kỷ niệm bên cô thầy
hằng mấy chục năm nay
lời ai còn vang vọng
sau dẫu bể đổi thay...

bên giông bão chơi vơi
vẫn cảm ơn Phật Trời
có thầy cô dìu dắt
thương mến một khoảng đời

Ơn Thầy Cô xưa ấy
cho ấm buổi hao gầy
mang bình an, hy vọng
dẫu mất mát, chua cay

giờ thầy cô tóc trắng

mong hết những nhọc nhằn
mong vui trong tuổi hạc
an mạnh những mùa trăng

M.Phượng

Memories with Teachers!

good old times... still stirs
through changes, hardship
their voices still linger...

baring storms, losses
thankful still to God
for teachers who taught
with love, that period ...

the gift of teaching
brought warmth... far reaching
render calming peace
even through breaching

Your hair's become gray...
wishing in your days:
Find joy, serene peace
with full health, always.

M.Phượng

Bạn Cũ, Trường Xưa....

Có những điều tưởng như không có
thể
xảy ra rồi vẫn cứ ngỡ ngàng
lây lắt trong tim một cõi đi về
khi cơn lốc cuốn đi lời hứa trẻ...

cũng không ngờ sau bao năm “gặp”
lại
hơn nửa đời những ray rứt tàn phai
hối tiếc khi xưa - khó tỏ nên lời..
và năm tháng xưa dần câu ái ngại!

Bạn xưa ời vẫn còn trong góc nhớ
những thân tình vương vấn của ngày
thơ..
khi sóng chưa đưa chân khuất xa bờ
cùng dẫu bể mang oan khiên trắc trở

Trở lại trường xưa: Sài gòn đổi mới!

ghé thăm “nhà” lòng chợt thấy chơi
vơi
những bóng xa xưa tranh tỏ tranh mờ
Vùng kỷ niệm tràn về... bao mong đợi

Vẫn nghe tim nguyện thầm: bi, trí,
dũng!
hôm nào mơ thấp sáng lửa Quang
Trung
dẫu trở trêu con tạo cú xoay vần
nhưng đây đó vẫn còn bao sen súng...

Còn được bao năm để ta gặp lại
từ bốn phương về tay lại cầm tay
dầu lửa thừa sợi tóc bạc ngang đầu
trong tia mắt tình Q xưa vẫn trái...

M.Phượng

Tiếng cười Q

Xanh lá trường xưa vẫn là “nhà”
tiếng cười bạn cũ lúc gần, xa
lời cô thầy dạy luôn ẩn hiện
mơ ước, yêu đời...nở rộ hoa...

Và dẫu sóng to đẩy bao lần
vẫn còn giữ mãi những tình thân
đôi phần sưởi ấm tim khô lạnh
để dẫu xa vẫn thấy thật gần

Cảm ơn ai khúc khích môi cười
cho ấm lòng dù đã mấy mươi...
trong sáng, an lành tình Q vẫn
từng ngày cho hạnh phúc bên đời

Và sau bao mất mát đau thương
dẫu bể lâu nay đã tỏ tường
trắng lạnh vành khăn tang thuở ấy
nay thành mây ngũ sắc tình thương

Quê hương - trường cũ...một khoảng
đời
thương nhớ muôn trùng vẫn lên khơi
bài học năm nào, câu hát cũ
vẫn thiết tha vang vọng bên trời

Minh Phượng
5/16/2012

Nhớ Thầy Cô

Theo gió thu về cho vấn vương
Xa quá! Vẫn thương một ngôi trường
Vẫn nhớ Cô Thầy, lời giảng dạy...
đã dắt dìu soi sáng muôn phương

Nhớ lắm Thầy Cô những năm nào
viết bài trên bảng, bục gỗ cao
mắt thương yêu trải lòng thương mến
đám học trò cha mắt, lao nhao...

ký ức...chất chiu những thâm tình
xuyên qua từng góc nhớ lung linh
Thầy cô luôn thiết tha răn bảo
Hãy nhớ công Cha Mẹ hy sinh

Ngày nhỏ chép ghi những lời thầy
ngày ngày mực tím dính đầy tay
bao năm qua vẫn còn vang vọng
lời Thầy Cô... mơ ước với đây

Chúc Thầy Cô được buổi an nhàn
vẹn toàn sức khỏe lúc thu sang
bên gia đình cháu con thương mến
học trò xưa tạc dạ lời vàng....

Minh Phượng

Nỗi nhớ thành tên...

Đã mấy thu rồi bao con trăng
vẫn còn trong góc nhớ mây giăng
Những ánh mắt nhìn hun hút lạ
làm chùng vạt áo, bớt tung tăng....

Tháng tư về nỗi nhớ lên khơi
bao quất quay xưa ngõ xa vời
khê mở chốt then vùng kỷ niệm
thương tiếc lại tràn lan khôn ngơi...

Sóng cuốn cho đời trôi muôn phương
Nam, Bắc, Đông, Tây vạn nẻo đường
hội ngộ tay cầm tay rướm lệ
rồi lại chia lìa...thêm nhớ thương

Xum họp một nhà: mơ ước thòi..
dòng đời chia cắt vẫn xa xôi
nhưng tình Q ấy không sao dứt
Những tay run xao xuyên bồi hồi....

Lại nhớ! chào ơi những năm nào
lên trường...lòng xanh thắm nồn nao

mai đây tan hợp nhưng vẫn mộng
một chỗ quay về dấu hu hao

Còn lại trong đời được bao nhiêu
câu chúc trao nhau buổi sáng, chiều
mong làm chim én mang xuân đến
môi cười ấm sưởi nổi cô liêu...

Minh Phượng
4/2012

Cúc tím xưa

Có những điều tưởng đã trôi xa
nhưng vẫn luôn lay lắt nhặt nhòa
ký ức nào góp gom thoảng mộng
cho cuộc đời chợt bỗng thăng hoa

Bên những chuyến về cho nhớ thêm
có tiếng reo cho đá cũng mềm!
xao xuyên góc hồn mưa ướt giọt
đi, về, thao thức những ngày, đêm

Người đang vui: bạn về chốn cũ!
cho nhớ ngày lát phất mưa thu
bên gốc cây ngoài sân nội trú
cúc hoa màu tím ngọt lời ru

Cúc tím xưa cho mến thêm trường*
ánh mắt hiền cô trải lòng thương
khi em kêu: “thích ghé cúc tím!”
ước sao cúc nở khắp ven đường!

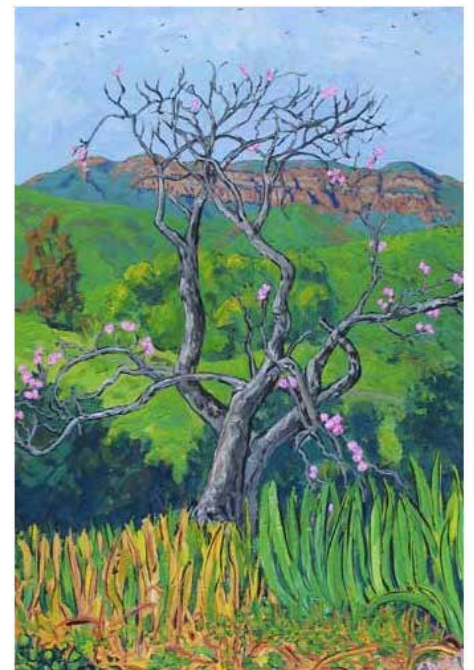
Những con đường đất nước năm xưa
ngàn cây xao xác dưới cơn mưa
có me rơi thành ô mai ngọt
bao thương yêu đong mẩy cho vừa

Ngày thơ ấy tuổi xanh lá thắm
ước mơ nào theo mãi trăm năm
dâng què hương hết cả tâm tình
chợt một buổi tan hoang, sóng đằm!

Giờ trở lại... đường xưa mất dấu
bao linh hồn phiêu dạt nơi đâu?
cảnh thay, “bây” xưa cũng đổi màu!
chim ngơ ngác buồn không thiết
đậu....

Xin tan đi bao điều nghiệt ngã
cho một ngày đất nước hoan ca
trong ấm no dân chủ mọi nhà
trong nhân bản, tinh thần lan tỏa
M.Phượng

*Đằng trước khu nội trú có trồng hoa
cúc tím (kể câu thang lên văn phòng
trường Tổng Hợp), đẹp vô cùng. Vì
mê cúc tím, có lần, khoảng đầu năm
lớp 7, trước khi trường TH được mở,
Phượng và Đoàn Thu lang thang “đạo
chơi” sau giờ học, vô khu nội trú để...
bút cả mấy cụm cúc tím. Đang say sưa
bút cây, thì Phượng giật mình khi cô
giám thị của nội trú từ tốn hỏi: “mấy
con đang làm gì vậy?”. Bị bắt quả
tang, Phượng giật mình, lập bập nói
: “dạ tại con thích bông tím”. Cô cười
hiền rồi hỏi: “Con bút hết đi rồi mấy
chị trong nội trú còn bông đâu nữa để
ngắm, con nghĩ sao? “ Phượng “đục”
mặt, ngong luôn vì không biết trả lời
sao thì cô hỏi tiếp, “con lấy bông về
làm gì”, Phượng nói “dạ để con trồng
ở nhà!”. Nghe vậy, cô chỉ cười hiền rồi
nói “thôi cũng được, nhưng đừng bút
hết nghe, không có bông, sân ở đây trụi
lụi, hết đẹp! “ Phượng cùng bạn cảm
ơn cô rồi rít rồi vừa đi, vừa chạy, u
một hơi, qua cánh đồng sân vận động
về lại bên trường PT...thật là “hú ba
hôn chín vía” vì là học trò thì ai cũng
sợ nhất là bị Giám Thị hỏi thăm....

Ban Đại Diện Học Sinh Niên Khóa 1969-1970. Đứng từ trái qua phải: Phạm Xuân Trường-Trần Đức Nghĩa-Đinh Văn Thám-Kiều Thị Sơn-Nguyễn Thị Thuật-Lê Quang Mỹ Ngọc-Trần Ngọc Lâm-Nguyễn Anh Dũng-Nguyễn Văn Nghi-Thái Văn Hoàng-Nguyễn Văn Tuyền-Bùi Văn Thuấn-Ngôi: Vũ Thị Trinh-?-?-Nguyễn Thị Lan- Nguyễn Thị Lê-?-?-Lê Thị Bạch Tuyết

Bạn Tôi, Bọn Tôi

Năm học đệ lục, giờ Việt Văn, thầy Đạo cho lớp bình luận câu tục ngữ "Chọn Bạn Mà Chơi". Cặm cụi làm bài, tôi muốn chứng minh phản đề, cho rằng không phải và không nên như vậy. Chẳng bé mười ba tuổi chưa đủ kiến thức và can đảm để bơi ngược dòng nên đành đổi lòng theo truyền thống vậy. Nộp bài từ năm 1965 nhưng chưa bao giờ đồng ý với bản thân về câu nói ấy. Mãi đến năm nay, 2019, dịp may đời người rồi cũng đến.

Hôm nay, biết mình vẫn chưa đủ kiến thức, nhưng tự cho rằng đã đủ kinh nghiệm và can đảm để phản đề, lật mặt sau của câu "Chọn Bạn Mà Chơi" cho thỏa chí ngang bướng. Bài nộp trễ 54 năm nên chỉ còn cách nộp cho Đặc San QGNT.

Từ hồi còn chưa là QGNT, tôi đã từng chung trường với Bùi Thái Lan ở trường Mossard Thủ Đức. Sau ngày ba tôi mất, tôi lại được chung trường với Phan Sĩ Tuấn ở trường Nam Tiểu Học Thủ Đức. Những điều này, chẳng ai biết được, không ai chọn

được. Mãi đến lúc đã già, quá cả "ngũ thập tri thiên mệnh", trên đất khách quê người năm 2012, tụi tôi mới nhận ra được sự sắp xếp ngẫu nhiên của cuộc đời. Lần ấy có Bùi Mạnh Hoàn từ Úc sang thăm bạn bè QGNT, đặc biệt là Q71. Rượu vào lời ra, tôi tâm sự vụn vể tuổi ấu thơ của mình. Sĩ Tuấn ngắt lời tôi để xác minh khung thời gian thuở ấy.

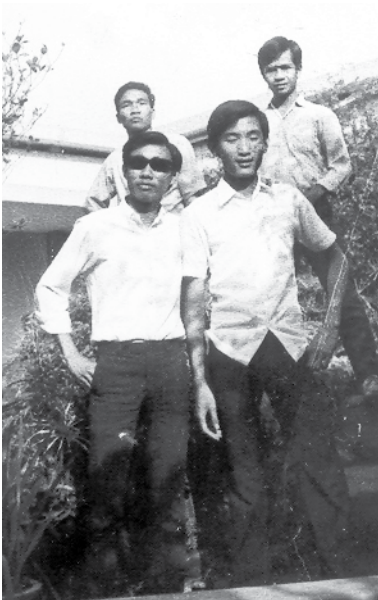
- Ủa, vậy hả. Năm đó tao cũng học trường Nam Thủ Đức. Vậy mày có nhớ tên ông hiệu trưởng là gì không? Đúng là Sĩ Tuấn, luôn trác nghiệm trí nhớ bạn bè.

- Nhớ chứ. Ông Chuộc, chữ C. Tôi trả lời không suy nghĩ.

- Thế còn tên cô giáo, thầy giáo mày còn nhớ ai không?

- Nhớ chứ, cô Phi, cô Thiệt, thầy Mười. Đứa nào cũng thích cô Phi vì cô mặc áo dài... mông.

- Vậy là đúng rồi, mày có học tiểu học thật.

Hình chụp 4 Q71 tại Hồ Nhật Bản Từ trái qua phải: Bùi Mạnh Hoàn-Nguyễn Thăng Long-Phạm Trần Lâm-Trần Đức Nghĩa

Những ngày trong Cô Nhi Viện Quốc Gia Thủ Đức tôi không hề "Chọn Bạn Mà Chơi", nhưng định mệnh vẫn đưa đến cho tôi bao nhiêu người bạn khác. Nguyễn Văn Đạo và Nguyễn Ngọc Lập là hai thái cực xa vời, nhưng cả hai đều là bạn cô nhi của tôi. Rồi cùng gặp nhau ở trường QGNT, bạn bè cũ mới thêm bớt không hề do suy nghĩ chọn lựa. Lớn rồi, đậu tú tài 1, năm đứa tôi rờm đời kết nghĩa vườn đào, long trọng kết nghĩa ở nhà Mạnh Hoành gần chợ Hòa Hưng. Thái Lan, Sĩ Tuấn, Mạnh Hoành, Thăng Long và tôi... năm đứa cú thể mà gặp nhau bia bọt bù khú suốt. Sau 7 năm trung học, chúng tôi đi những nẻo đường khác nhau trong đời. Chưa định hướng cuộc đời thì trời sập. Vận nước cuồng lưu thủy mỗi chúng tôi vào một quỹ đạo khác nhau.

Cuộc đời mới trên xứ người lâu rồi cũng thành cũ. Nhiều chục năm trôi qua cũng vẫn không hề "Chọn Bạn Mà Chơi". Chuyện đến phải đến. Các lần hội ngộ QGNT mang trả dẫn cho tôi các bạn cũ, lại còn tặng thêm nhiều bạn mới của các năm, các lớp. Cùng phái và khác phái, chúng tôi đều có Q trong người nên rất mau chóng thật tình và chí cốt với nhau.

Những lần về Việt Nam lại thêm một lần xác nhận rằng không ai có thể chọn bạn, mà giòng đời sẽ đưa những người bạn lại với nhau. Các lần cùng nhau sinh hoạt ca hát hay bia bọt bờ kè, đời đã tặng tôi Kim Sơn, Khánh Hòa... và từ đó ứng thêm cho tôi các bạn cũ, tưởng rằng đã quên, cùng năm cùng lớp thuở nào.

Định mệnh không phải đem lại mà còn đem đi nữa. Thời gian đã dần dà lấy đi nhiều những người bạn của tôi. Đau sót và gấn gụi nhất là sự ra đi của một đám bạn năm 2018, Q71 hao hụt hơi nhiều, và không còn gì để bổ sung. Không cần và không nên "Chọn Bạn" vì bạn sẽ đến và sẽ đi.

"Thất thập cổ lai hi" sát lắm rồi. Bạn bè chỉ còn một nhóm. Tôi muốn viết vài giòng cho từng người bạn nhưng Đặc San không đủ giấy nên thôi. Chỉ biết lẩm nhẩm sửa lời bài hát... "Đừng bỏ tao một mình, một mỗ chính... chềnh vênh... đừng bỏ tao." "Trường Cũ Thấy Bạn Xưa" nghiệm ra, bên cả đời.

Phạm Trần Lân, Q71.

Đàn Bướm Trắng trên Khung Trời Mộng

Ta mộng về phương trời cũ
Ngày xưa mỗi buổi lên trường
Bướm bay từng đàn bướm trắng
Đường vào lớp học thơm hương

Bướm bay từ nam lên bắc
Bướm bay từ đông về tây
Rập rờn những tà áo trắng
Đường vào lớp đong men say

Từ em mười ba mười bốn
Rồi em qua tuổi trăng tròn
Mùa xuân khoác lên áo mới
Cành xưa thêm những chồi non

Ta ngồi trong đêm trăng tỏ
Đầu vườn dạ lý nồng hương
Khắp cả hành lang lộng gió
Tiếng ca ai vọng sân trường

Mỗi năm hè buồn man mác
Đêm xưa ánh lửa bập bùng
Lời ca vang cùng tiếng sóng
Hàng dương gió gọi mệnh mông

Những hàng chữ buồn trên giấy
Chia tay viết vội năm nào
Bướm bay mười phương vô định
Chỉ còn lại một trời sao

Cây xưa giờ cao mấy độ
Hương xưa dạ lý phai rồi
Ta vẫn ngồi đây với mộng
Trường xưa, người cũ, ta ơi!

pnt

MỘT TRỜI KỶ NIỆM

(Dâng Mẹ, chị Hòa (Thuật), anh Hùng- những người đã yêu thương con hết sức trong cuộc đời này... Giờ trên ấy, Mẹ gọi anh, chị đọc chung với Mẹ nhé. Chị Hòa sẽ đọc cho Mẹ nghe, giọng chị đọc hay lắm...)

46 năm rồi, thoát một cái, đã non nửa thế kỷ...
Tạm biệt ngôi trường Tiểu Học Bùi Chu với một...
chút xíu buồn của tuổi 11. Đứa nào cũng đầy hào hứng
cho tương lai được “mặc áo dài đi học”... nên ...sốt ruột che lấp
nỗi buồn. Chia tay trong sân, cả lũ bạn hẹn nhau gặp lại tại “Gia
Long hay Trưng Vương”... cho oách! Cả lũ bạn đều tin chắc mình
sẽ đậu, làm ‘con bé’ càng khoái chí! Sơ hiệu trưởng cũng còn xoa
đầu mình bảo “con thì chắc chắn đậu cao đấy”... thế nên niềm vui
càng tăng cao nhiều hơn nỗi buồn, tung tăng chạy nhanh về nhà
khoe mẹ khoe chị.

Đến nhà, vừa vào tới cửa đã nghe chị Thuật bàn với Mẹ

Con định cho con Nguyệt thi vào trường Tổng Hợp QGNT, Mẹ
tính sao?

Hình như nó thích vào Gia Long hơn, léo nhéo suốt từ tết đến giờ
đấy thôi...con sợ em nó thi không đậu à?

Dạ không, nó chắc chắn sẽ đậu nhưng QGNT là nhà của mình, nó
đâu cần đi nơi khác. Đi học xa cũng khó đưa đón...

Như tên bắn, mình chạy bay vào nhà, phụng phịu:

Em muốn thi vào Gia Long, em hẹn với tụi bạn rồi, tụi em sẽ cùng
đi học Gia Long, sơ hiệu trưởng cũng nói em ... dư sức ‘đậu cao’
mà.

Chị Thuật cười nhưng vẫn nghiêm:

Ừ thì sẽ đậu, nhưng xa nhà, lại không thuận đường xe lam, ai chở em đi học mỗi ngày?

Sự bướng bỉnh vẫn đậm nét lý lợm:

Em sẽ tự đi xe đạp!

Chị dám cãi chị đến đó, nhưng vẫn ức lòng quá đi thôi, ‘con bé’ chạy vào góc giường nhà trong ngồi tằm tức khóc ... Chị Thuật kỳ quá, mình học giỏi thế này mà không cho vào học Gia Long thì xấu hổ chết đi được! Cả đám bạn học... đỡ hơn mình cũng sẽ thi vào đó, sao không cho mình học Gia Long?

Mẹ già vờ dỗ dành:

Ôi, hôm nay con gái giỏi quá, được nhận phần thưởng to ghê, nhất trường lận cơ đấy, lúc này ở trường Mợ hãnh diện ghê là...

Vấn ... thi lì, mình nhất định không quay ra, vẫn ấm a ấm úc, nắc tức tui... to hơn nữa...

Để coi các Sơ thưởng gì cho con gái mợ nào... Ô, vờ nè, bút máy Pilot nữa này, vải áo dài trắng nữa... Các sơ tâm lý quá nhỉ, vậy là sang năm đỡ tốn tiền mợ rồi... Ô, cả đồng truyện Tuổi Hoa nữa này...

Mỗi món được liệt kê chăm chặm cũng làm giảm dần tiếng nắc... cho đến khi cái “đồng truyện Tuổi Hoa” xuất hiện thì tiếng nắc đã mờ hẳn, con bé liếc về gói phần thưởng nhưng vẫn nhõng nhẽo, vừa nói vừa nắc:

Vậy Mợ nói chị Hòa (tên gọi ở nhà của chị Thuật) cho con thi vào Gia Long nhé!

Ừ, để mợ bảo chị, nhưng con có chắc mình thi đậu không? Nhà mình được học QGNT sao con thích đi xa làm gì? Ngộ nhờ thi rớt làm sao?

Con không rớt đâu, ai cũng bảo là con chắc chắn đậu mà. Mợ không tin con học giỏi sao?

Tin chú, con gái mợ giỏi nhất mà, năm nào cũng đứng hạng nhất thì phải giỏi chứ! Vậy hứa là con sẽ đậu nhé?

Dạ, con ... được mà.

Thế là yên tâm ra ngồi nhìn ngắm phần thưởng, lòng đầy thích thú và hãnh diện. Phải thế chứ! Bao nhiêu nỗi buồn tan biến, lại tíu tíu cười đùa suốt bữa cơm. Sau bữa cơm tối, chị Thuật rủ rê:

Hai chị em mình đi dạo chút nhé, ra

ngoài nhà sách chị mua cho mấy quyển Tuổi Hoa mới.

Con bé sáng rõ mắt:

Mua cho em thêm nữa hả?

Ừ, cho đủ bộ “Hoa đỏ”, em thích phải không? Chị thấy trong phần thưởng toàn là “Hoa xanh”...

Còn gì vui hơn nữa, mình vội vàng:

Dạ, chờ em lấy dép...

Ôm một chồng bốn quyển Tuổi Hoa hoa đỏ trên tay, hai chị em vừa đi vừa nói chuyện, vui cười ríu rít. Chị Thuật:

Trường Tổng Hợp QGNT vừa thành lập năm ngoái, không phải là trường ‘thường’ đâu nhé. Ngoài học chữ ra, học sinh còn sẽ được học ... nhiều thứ hay lắm, hình như chưa có trường nào ở Sài Gòn có vậy đâu nhé. Chị đi dạy ở đó thấy học sinh rất dễ thương, ngoan ngoan...

Mình... cảnh giác liền (thông minh mà):

Nhưng... trường đâu có nổi tiếng???

Có chứ, Tại mấy đứa bạn em không được ưu tiên vào trường nên không biết thôi, học QGNT là sướng nhất.

Sướng... làm sao?

Được học trường rộng lớn, được sự ưu đãi của chính phủ, năm nào cũng được tổng thống lì xì nhé.

Nghe bắt đầu... êm tai, nhưng vẫn bướng, mình cố cãi:

Năm nào em cũng được lì xì nhiều nhất nhà rồi...

Thì được thêm càng thích. Rồi vô Tổng Hợp em sẽ được học Canh Nông, Kế Toán... ra trường dễ tìm được việc làm. Con gái lại thêm Nữ Công Gia Chánh, thêu thùa may vá, làm bánh, nấu ăn...

Mấy cái đó... em đỡ lắm mà!

Thì đỡ nên cần học cho giỏi, mai mốt làm cho cả nhà mình, thích lắm!

Lòng đã mềm lại càng mềm hơn, mình bắt đầu... hết cãi, chỉ lắng nghe...

Em biết không, mình là QGNT nên hãy lớn lên trong đúng cái nôi của mình (giọng chị hơi chùng xuống)... ở đó, em sẽ gặp hầu hết những người bạn ‘cùng chung cảnh ngộ’, sẽ không ai hỏi em “bố mày đậu?” hay “sao không thấy bố mày

đến đón?”

Lòng đã ... như cọng bún. (Khổ ghê! Sao lúc nào chị cũng nói đúng thế này!), con bé vẫn gượng gạo:

Nhưng lỡ em... thi không đậu?

Cũng đâu sao, thi thử thôi mà!

Im lặng suốt phần đường còn lại, chị cũng không nói gì thêm... Về nhà, cầm mấy quyển truyện ra ngồi ngoài sân, mở sách... ngồi suy nghĩ...

Hừ!!!

Trời ơi! Làm em giật mình! Cái anh Hùng này (Nguyễn Mạnh Hùng – Q74), méc Mợ cho xem.

Đồ con gái mít ướt! Có vậy cũng chảy nước mắt... à quên, nước mắt. Ai bảo mày cứ ngồi ôm cuốn truyện chứ không chịu đọc. Mọi lần là đọc ngấu ngiến cơ mà...

Tại em đang mắc suy nghĩ...

Nghĩ chuyện gì, nói anh nghe coi.

Ừ há! Anh Hùng cũng... thỉnh thoảng thông minh mà, giúp em ý kiến đi.

Này, không phải thỉnh thoảng đâu nhé, mà là thường xuyên.

Thế là tiếng cười lại giòn tan, anh Hùng hay thế đấy, lúc nào cũng biết làm cả nhà vui cười!

Em muốn thi vào Gia Long, hẹn với cả lũ bạn trường Bùi Chu rồi, giờ chị Hòa lại bắt em thi vào trường Tổng Hợp QGNT.

Xời! Tưởng gì! Anh ủng hộ mày, em thích đâu thì thi vào đấy chứ. Nhưng chị Hòa nói lý do?

Không thuận đường xe đi học Gia Long, lại xa nhà quá, không ai đưa đón được

Trời! Còn thằng anh đây uy tín và trách nhiệm này để đâu nhỉ? Chẳng lẽ ...bỏ cho chó gặm?

Tính láu cá lại trở dậy bất ngờ:

Có khi chị Hòa ... cũng nghĩ vậy chẳng?

A cái con nhỏ này, anh đang đứng về phe mày đấy nhé!

Mình cười cầu hòa:

Em giống thôi mà... Anh Hùng nói với Mợ và chị Hòa cho em nha.

Ừ, để anh xem? Nhưng giờ phải nói cho

anh biết lý do thật sự tại sao em không thích vào Tổng Hợp?

Có vài lý do: 1. Hẹn với đám bạn mà không vào Gia Long lỡ tụi nó tưởng em... thi rớt! 2. Trường đó chị Hòa đang dạy rồi, em lỡ thi rớt hay vào học dốt sẽ bị đòn;

Tưởng gì, để anh trả lời cho: 1. Sẵn học ôn thi, em cứ thi cả hai trường, đâu có trùng ngày, đâu đâu học đó! Vậy là hài lòng cả đám bạn em lẫn chị Hòa, đúng không? 2. Một khi chị Hòa đã cho em vào học là cũng tin tưởng em học tốt, đừng sợ.

Nhưng, lỡ em... rớt cả hai trường thì sao?

Thì... xin vào Phổ Thông học với anh! Anh mà đây cũng đang ở trong Ban Đại Diện Trường đấy nhé, không phải đổ bỏ đâu!

Nhiều khi là thế không chừng...

Tiếng chị Thuật vang lên phía sau lưng làm hai anh em giật bản mình. Anh Hùng “nổ” liền

Có người chơi trò nghe lén ha.

Ai mà thèm nghe lén hai anh em. Nhưng lại đang dụ con bé chuyện gì đấy ‘Lài Lài...’

Đến đây thì có lẽ mình lại phải mở ngoặc đơn để giải thích và cái tên ‘Lài Lài’ của anh Hùng. Số là anh từng bị... ở lại lớp một năm lớp sáu, hình như vì phải đi thi lại một môn gì đó mà ngày thi anh... ngủ quên – lúc đó còn bé nên mình không biết rõ-, chỉ nhớ chiều Mợ đi làm về nghe tin, khóc một hồi. Khi đi lên gác thấy anh... nằm ngủ khi, tay ôm quyển truyện, mở ra thì giởng chữ đầu tiên đập vào mắt Mợ là câu thoại một người gọi người khác “- Lài! Lài!...” Thế là Mợ... nổi cáu lên, cầm ngay quyển truyện phát vào mông anh Hùng, vừa đánh vừa la: “Này thì Lài, Lài này! Lài, Lài hai năm đệ thất! Sướng chưa con”. Mình cũng chỉ nhớ lúc đó anh Hùng hoảng hốt, lồm cồm...bỏ chạy qua nhà hàng xóm... Rồi sau đó sao nữa thì mình không biết, chỉ biết từ lúc đó ở nhà mình có câu thành ngữ “Lài, Lài... hai năm đệ thất!”, để chọc quê anh Hùng khi cần, và nó... rất hiệu nghiệm.

Nhưng lần này, lạ thay, anh Hùng không hề bối rối, vẫn cười khi nháy mắt với mình. Hiểu ý, ‘con bé’ rút lui ngay lập tức:

Dạ, thôi em vào đi ngủ kéo Mợ la.

Ừ, vào đi, anh với chị Hòa ngồi ngoài này thêm một chút...

Sáng hôm sau là ngày Chúa Nhật, đi lễ về cả nhà quây quần cùng ăn bữa sáng, chị Hòa (Thuật) lên tiếng:

Ngày con Nguyệt đi thi vào Gia Long, thằng Hùng phải đưa đón em nhé. Ngày thi vào Tổng Hợp chị sẽ chờ đi...

Tạ ơn Chúa! Thế là biết anh Hùng “thành công” rồi, mừng ơi là mừng! Ngồi bên kia bàn, anh Hùng nháy mắt với mình, mặt vênh vênh... Chị Mai (chị kế mình- người luôn thiệt thà nhất nhà) hỏi liền:

Sao hôm nay anh Hùng lại “vênh râu” lên thế?

Chị Thuật trả lời liền:

Nó làm gì có râu mà vênh, cái đồ “đàn ông không râu bất nghì...”

Không hiểu sao anh Hùng có cái tật rất ... ghét râu, chỉ cần hơi thấy nhú ra là cạo lấy cạo để cho dù đã biết bao lần bị chị Thuật

chọc ‘đàn ông không râu’ anh vẫn không hề nao núng, chỉ trừ... một sợi lông dài dài, nhỏ xíu bên phải cằm là giữ nguyên, anh Hùng bảo vì đó là ‘râu tài’ của anh. Nghe chị Thuật nói thế, anh cầm sợi râu tài giật giật:

Ai nói chị em không râu? Vậy chứ cái gì đây? Chả lẽ ... lông chó đây à?

Chị Thuật tùm tùm, vẫn câu ghẹo:

Nhiều khi là thế không chừng...

Cả nhà lại phá lên cười. Mợ cố làm nghiêm nhưng ... không nổi:

Cha bố chúng mày, chị em gì mà suốt ngày chọc ghẹo nhau.

Đâu có Mợ, cái này là hôm nay nó “tự đào hố chôn mình” mà..

Anh Dũng (Nguyễn Thế Dũng- Q75) nhìn anh Hùng thương cảm:

Lần này tôi cũng chả cứu được ông...

Cả nhà lại phá lên cười hiệp hai. Cứ thế, một buổi sáng Chúa Nhật thật đẹp lại diễn ra như nó vẫn thường như thế mỗi tuần vào ngày Mợ được nghỉ và cùng ăn sáng với các con. Riêng mình, niềm vui nhân gặp bội vì đã đạt được ước mơ...

Sau ngày thi vào Gia Long, bài vở vẫn còn nguyên trong đầu nên rất tự tin đi thi tuyển vào trường Tổng Hợp QGNT. Và lại, thi thử thôi mà, chắc chắn sẽ đậu và học Gia Long cho... oai!

Ngày thi đến, theo chị vào trường thi... Chị Thuật chỉ chờ đến rồi “thả” xuống để còn vào lo bốn phần của chị, “con bé” một mình đứng lơ ngơ trước dãy phòng học, run gì đâu! Bao nhiêu sự tự tin lúc ở nhà cứ như là “gỡ gió cho mây ngàn bay” từ thuở nào. Trống ngực đập thình thịch, lại sợ lỡ thi không đậu sẽ làm “xấu mặt” chị... Chỉ muốn mếu!

Đang nhìn quanh quất để tự trấn an cho đỡ sợ, bỗng dưng bắt gặp một cặp mắt thật to, tròn và sáng... mà chưa bao giờ mình từng nhìn thấy! Đó là cặp mắt của một cô bé (cứ làm như mình lớn lắm ý!), nhỏ cũng đứng một mình, mặc cái đầm (bông hay ca rô gì đó) màu vàng với vẻ lạ lắm ... nhưng không hề rụt rè... như mình, cứ nhìn đôi môi nhỏ cong cong, mím mím thì đủ biết! Hai mắt nhỏ to một cách ... đặc biệt, tròn và sáng, nhìn thấy thích thích, định đến làm quen nhưng lại ngại ngại, chân cứ ngập ngừng, trong lòng cứ vang lên lời bài hát hàng ngày tụi bạn trong xóm vẫn nghe

ngao “Làm quen con chó leng keng, con chó thối kèn, con chó làm quen!”... Ừ nhỉ, lẽ đâu tới làm quen lại bị ‘con nhỏ mắt to’ này hát bài đó thì sao? Chắc độn thổ mất! Nói thế nhưng vẫn không thể nào ngưng nhìn, vẫn cứ lén lén nhìn đôi mắt “dị thường” ấy!

Cô giám thị ra gọi vào xếp hàng, nghe xuống tên để nhận phòng thi... Thế là không cùng phòng thi với nhỏ này rồi. Vậy là chả biết “nó” tên gì! Thôi lại vẫn cứ gọi ‘nhỏ mắt to’ vậy. Qua là bài thi cả Toán lẫn “Câu Hỏi Thường Thức” đều... để ẹc, chả hề làm khó được mình...

Làm xong, chạy ngay ra ngoài đứng chờ xem có gặp ‘nhỏ mắt to’ nữa không, nhưng chỉ gặp cặp mắt... sắc và nghiêm của chị Thuật (chả biết chị coi thi lớp nào mà xuất hiện đúng lúc thế):

Sao em ra sớm vậy?

Tại em... làm bài xong rồi!

Làm xong rồi cũng phải ngồi đọc lại thật kỹ chứ. Lỡ nhỏ đâm thuyền đó. Về nhà chị nói chuyện!

Nói xong chị quay lại lớp đang coi thi, nhưng mình thì...ôi Trời, mỗi lần đùa em nào mà nghe câu hứa hẹn “về nhà chị nói chuyện” hay “chút nữa ăn cơm xong ra phòng khách nói chuyện” của chị Thuật thì chắc chắn “tim đập liên hồi, chân run lấy bẫy” (bây giờ nghĩ lại vẫn thấy lạ, không hiểu tại sao lại như thế, chị có bao giờ lớn tiếng, chỉ nói rất nhẹ nhàng thôi mà, sao đùa em nào cũng thấy như bom sắp nổ?).

Chắc chắn lúc đó nỗi lo sợ đã át hết cả hứng thú chờ “nhỏ mắt to”, mình lủi thủi kiếm một chỗ khuất, ngồi chờ đến hết giờ thi... Cũng may làm sao anh Hùng xuất hiện, anh cũng muốn “mò” vào xem nhỏ em “thi cử ra sao”. Thấy mình thi xong, anh tình nguyện chờ về, con bé mừng hết lớn. Lúc anh Hùng ghé vào lớp báo chị Thuật, mình... đứng né xa xa... Trên đường về, anh hỏi chuyện:

Thi sao rồi nhỏ?

Em làm bài ...tốt mà, dễ hơn bài thi của Gia Long.

Vậy à?

Dạ, tụi bên Gia Long có câu vẽ bản đồ Việt Nam, mà em thì vẽ dờ ẹc... Nhưng mà anh Hùng ơi, hôm nay em có gặp một con nhỏ đi thi cùng với em, mắt nó to ... diệu kỳ luôn.

To cỡ nào? Bằng... quả trứng?

Anh Hùng này kỳ quá! Em nói thiệt mà, từ đó tới giờ em chưa hề gặp mắt ai to cỡ đó...

Vậy quen nhau chưa? Nó tên gì?

Chưa, em chỉ mới dám nhìn thôi... Ngại...

Sợ bị nó hát bài “làm quen cho chó leng keng chứ gì...”

Ừa, sao anh Hùng biết?

Anh mày thì chuyện gì không biết! Lũ nhóc tụi mày chỉ có nhiều đó...

Xi, anh Hùng sạo quá!

Nhưng em quan tâm làm gì, mai mốt mình học Gia Long mà! Quan tâm mắt to, mắt nhỏ làm chi. Bỏ qua đi!

Ừ há!

Nói thế, nhưng lòng lại nhen nhúm chút gì đó... là lạ... chưa kịp đặt tên!

Lạ làm sao, khi về nhà chị Thuật không nói gì, chỉ hỏi mình làm bài được không? Khi nghe mình tự tin trả lời đã làm rất tốt, chị cười thật tươi... Ngạc nhiên hơn khi chị hỏi mình đã đặt câu thế nào với cụm chữ ‘chưa đến lúc’ (một câu trong bài thi hôm đó). Minh trả lời”

Em viết “em làm bài thi cho đến lúc chuông reo mới ngừng lại”... Có sai không chị?

Chị gặt đầu:

Ừ, không sai, được rồi.

Sự thắc mắc của mình đã được trả lời trong bữa cơm tối, khi chị Thuật nói chuyện với chị dâu cả:

Chị Hiền biết không, hôm nay em đi coi thi tuyển vào trường, có một con bé học trò đặt câu với chữ ‘chưa đến lúc’, chị biết nó đặt sao không?

Không, đặt sao?

Vô tình, em nhìn vào tờ giấy thi thấy nó viết “em đuổi theo con bướm cho đến lúc mệt mới dừng lại”

Ô hay nhỉ! Nghe dễ thương ha...

Bởi vậy em mới để ý, con bé này cũng có cặp mắt đặc biệt, to, tròn xoe và sáng lắm. Nhìn vào thấy hình như có sự pha trộn giữa lãng mạn và thực tế lại rất cá tính. Sau này chắc sẽ thành công nếu biết dung hòa tất cả...

Hay nhỉ! Mới lần đầu mà em đã nghĩ đủ

Chị Thuật thì cười tủm tỉm:

Vậy bây giờ quyết định học ở đâu nào?

Dạ, em cũng chưa nghĩ ra...

Thì cứ từ từ suy nghĩ rồi quyết định, chị đã hứa nên để em tự chọn.

Đúng là khó xử thiệt. Một con bé 11 tuổi phải tự suy nghĩ và quyết định làm cho nó bỗng cảm thấy mình người lớn hẳn lên, nhưng... không biết tính sao cho đúng, mình ngón ngón cười:

Cho em hai ngày nha.

Được, em cứ tự tính toán, suy nghĩ, nhưng nhanh lên để kịp nộp hồ sơ nhé.

Dạ...

Không hiểu sao cái nhuet khí ban đầu “phải học Gia Long” biến đi đâu mất hết, ngược lại, sự tò mò về “nhỏ mắt to có sự pha trộn giữa lãng mạn và thực tế lại rất cá tính” cứ len lén, chiếm lĩnh cái đầu...

Đến bữa cơm tối, cả nhà lại bàn luận chuyện chọn trường cho mình sau khi Mợ lên tiếng:

Vậy bây giờ Nguyệt định học ở trường nào con?

Chị Thuật trả lời đầu tiên:

Con cho em hai ngày để quyết định rồi Mợ

Ừ, thế cũng được

Anh Hùng tiếp liền:

Thôi, Nguyệt học Tổng Hợp QGNT đi

Không chỉ một mình mình, mà cả nhà ngạc nhiên, ai cũng tròn mắt nhìn anh. Mình hỏi liền:

Anh Hùng nói thiệt hôn? Sao từ nọ tới nay anh vẫn nói em “thích đâu học đấy” phải không?

Anh gãi đầu:

Thì đúng rồi, nhưng... em cũng thích học Tổng Hợp mà.

Sao anh Hùng biết?

Thì... học Tổng Hợp đi, rồi mai mốt anh chở tới nhà bạn chơi...

Cả nhà bắt đầu “lặng yên và suy nghĩ”, mình vẫn thắc mắc:

Bạn nào? Em chưa có bạn nào hết?

Thì nhỏ ‘bạn mắt to’ bữa em nói đó, nhỏ Thanh Hà đó...

Ừa, sao anh Hùng biết nó tên Thanh Hà luôn hả? Sao hay vậy?

Anh gãi đầu... nhiều hơn:

Ừ, thì sáng nay lúc anh vào trong Tổng Hợp coi kết quả, có người bạn nhờ coi cho đứa em luôn...

Chị Thuật “truy đến cùng”:

Chỉ nhờ coi sao em biết cả mặt con bé? Mà ai nhờ coi?

thứ thế???

Thì cứ tự nhiên nghĩ vậy thôi, em cũng không hiểu tại sao... (hai chị cười khi).

... Thì ra mình và chị Thuật hôm nay lại vô tình cùng để ý tới chung một ‘nhỏ mắt to’, và cả hai chị em cùng bị “quyến rũ”. Muốn hỏi thêm về nhỏ này quá nhưng lại sợ chị Thuật nhớ tới lời hẹn “ngồi nói chuyện” nên im re, ăn nhanh rồi... chuẩn ra chơi với lũ bạn trong xóm...

Hai kết quả thi của hai trường đến lần lượt, và mình đậu cả hai. Mẹ mừng lắm, cứ ôm mình, cười mà nước mắt chảy dài “con gái Mẹ giỏi, con gái Mẹ ngoan” (thích ghê đi!)

Thì... thì... thì...

Anh Dũng lên tiếng:

Ông dò hỏi mấy bữa nay rồi, từ hôm nghe tin bà Nam Phương cũng có nhỏ em thi Tổng Hợp, hỏi riết thì ra nhỏ đó tên Thanh Hà, có đôi mắt to, tròn... gì đó! Bởi vậy, dễ gì mà ông tình nguyện... chờ em gái tới nhà bạn chơi cơ chứ.

Một tiếng “à” đồng loạt cất lên từ miệng của tất cả mọi người, trừ... anh Hùng! Thằng Út láu táu:

Vậy là anh Hùng xúi chị Nguyệt học Tổng Hợp để làm quen bạn gái?

Mợ trừng mắt:

Nói bậy không à, con biết gì mà ‘bạn gái’ với cả ‘bạn trai’, lo ăn cho no đi.

Nó le lưỡi, cúi đầu ăn cơm, Mợ tùm tùm cười, chị Thuật hỏi anh Dũng:

Nam Phương là ai vậy Dũng?

Chị không biết hả, ngoài phổ thông gọi là ‘Nam Phương Hoàng Hậu’ đó, hoa khôi luôn đó chị. Nhưng hình như đầu học trường mình nữa, chuyển qua Trưng Vương rồi hay sao ấy... nên mới dụ con Nguyệt để đưa đến nhà nhỏ Hà chơi đó, phải không ông.. thầy đời (– biệt danh của anh Hùng)?

Lúc đó, mọi người mới nhìn lại, anh Hùng mặt đỏ lù, ngời ‘im thin thít như thịt nấu đông’, chị Thuật không tha:

Nói gì đi chứ cậu...

Làm gì có! Thằng Dũng sạo mà ai cũng

tin. Cứ làm như anh mày tẹt lằm đấy. Ta đây nào thua ai, mỗi khi ra đường con gái bu như ruồi...

Cu Út lại “ngây thơ”:

Sao lại “bu như ruồi”, em ra ngoài đường thường thấy ruồi bu... cái gì cơ mà...

Cả nhà lại được dịp cười phá lên nắc nẻ, anh Hùng quỳnh quáng, cốc đầu thằng Út rồi bỏ chạy. cu Út mếu máo xoa đầu trong khi cả nhà vẫn lăn ra cười...

Mình cũng quyết định ngay lúc đó:

Thôi, em vào học trường Tổng Hợp Quốc Gia Nghĩa Từ cùng với cả nhà.

Cả Mợ và chị cùng nhìn nhau cười hài lòng...

Ngày nhập học tới rồi, hãnh diện quá chừng. Dù gì cũng là lần đầu thi cử và mình đã “vượt vũ môn” rồi chứ bộ, cho dù cái vũ môn... thấp chùn, nhỏ xíu...

Xúng xính trong bộ áo dài trắng mới tinh vừa được Mẹ may thương, thấy mình người lớn chi đâu... Bây giờ là mặc áo dài hàng ngày rồi nhé! Mấy nhỏ bạn trong xóm thua mình một tuổi, lúc trước chơi ‘đồng trang lứa, ngang hàng’ với nhau hôm bỗng trở thành ‘đàn em, lớp dưới’, nay thấy tụi nó ‘con nít’ quá chừng. Đợi sang năm các ‘em’ mới được mặc áo dài như ‘chị’ nhé.

Trên đường đi, không dám hỏi nhưng lòng cứ nghĩ mãi đến con “nhỏ mắt to-giờ biết tên là Thanh Hà rồi đó”, không biết nó có đậu? Cầu mong nhỏ đậu để lại tiếp tục gặp nhau, biết đâu lại thành

bạn... Thế là... lên chị Thuật, làm dấu cầu nguyện phía sau xe chị...

Chúa nhận lời ngay lập tức, mừng ghê! Vừa tới nơi, đã nhìn thấy “nhỏ mắt to” đứng xếp hàng, mình chạy lại nghe gọi tên mới biết mình và nhỏ đều vào chung lớp 6A1. Vui ơi là vui. Thế là len lén, nhích dần cho lên tới đứng ngang hàng với nhỏ khi cô Ly giám thị dẫn lên lầu, vào phòng học. Sự ‘láu cá thông minh’ đã cho ngay kết quả tốt: hai đứa được xếp ngồi chung bàn! Đó cũng là lúc hai đứa thành bạn nhau, Hà nhi. Hai đứa bạn đã thân suốt hai năm dưới mái trường Tổng Hợp với không biết bao nhiêu kỷ niệm đẽ thương...

Nước mắt, trường tan cũng là lúc hai đứa lạc nhau, nhưng hình ảnh đôi mắt to chưa bao giờ xóa nhòa trong tâm trí của mình. Một lần nữa, Chúa lại nhận lời cho mình gặp lại nhỏ Hà dù cả hai đứa bạn lí lắc năm nào giờ tóc đều điểm bạc (và mắt cũng chả còn to). Mỗi lần gặp lại tíu tít nhắc chuyện xưa, nhưng chắc chắn nhỏ Hà (cả Mợ và chị Thuật, anh Hùng) chưa bao giờ được biết một trong những lý do khiến mình vui vẻ từ bỏ ước mơ ‘học trường Gia Long’ chỉ vì đôi mắt to của nhỏ ngày nào...

Calì, ngày mười bảy tháng năm hai không mười chín

NTAN.

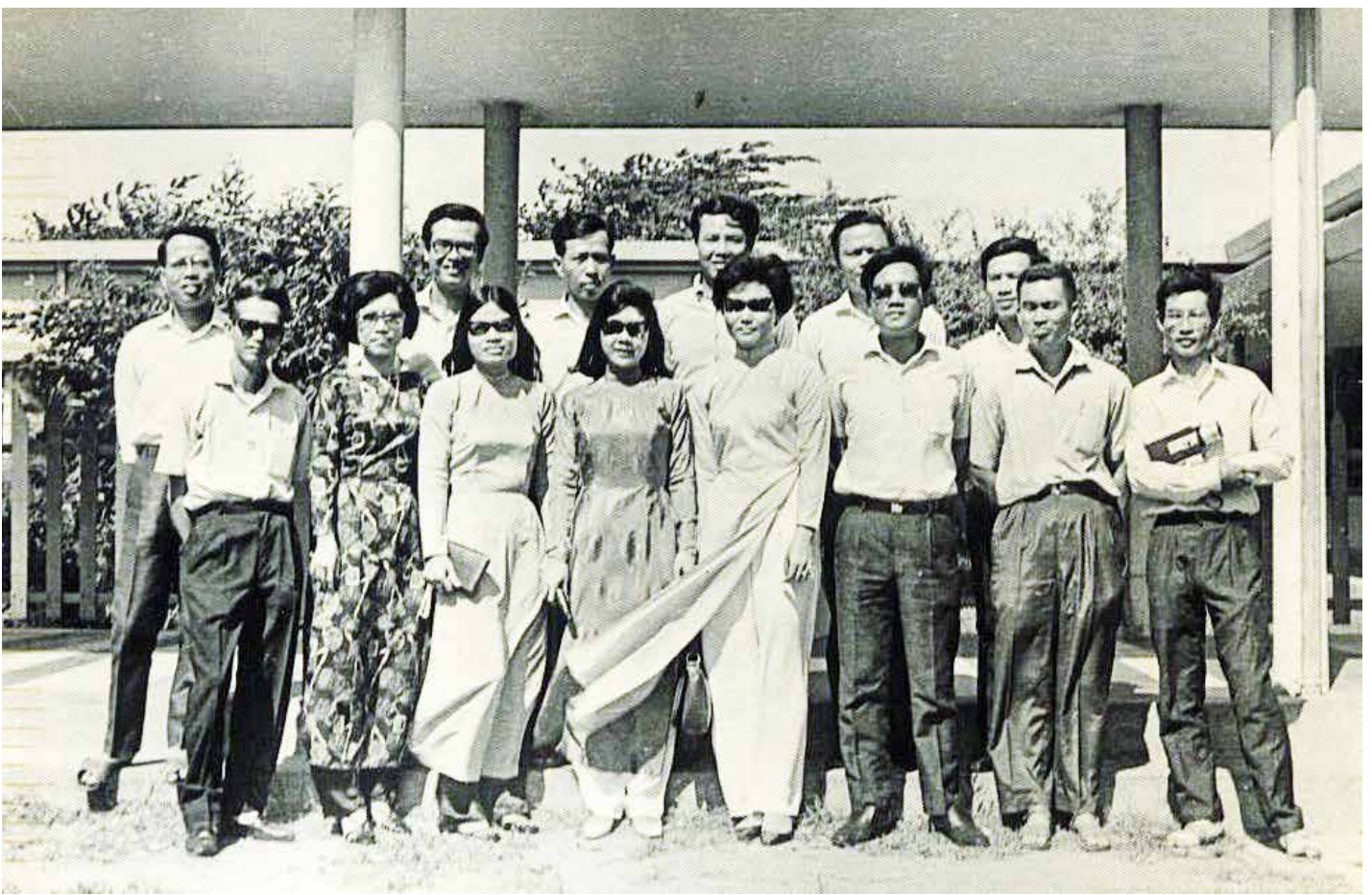
Nhớ mãi ngày đi thi vào trường Tổng Hợp QGNT, chỉ là một con bé 11 tuổi nhưng đã bị đôi mắt to, tròn, sáng... một cách đặc biệt của một con bé 11 tuổi khác ‘hớp hồn’. Đến khi nhập học, may mắn làm sao khi hai đứa cùng thi đậu và được xếp vào cùng lớp. Thế là chỉ còn một bước phải tự thành công: ngồi cùng bàn!

Hai năm học ngắn thật, nhưng cũng kịp lưu biết bao kỷ niệm dưới mái trường Tổng Hợp. Những bài học, bài thi chung nhau ôn tập; Những bữa cơm trưa khi học hai buổi ở trường; Những trò chơi đầy tiếng cười; Những buổi tập, thi đua chương trình văn nghệ...

Nước mắt, trường tan, lạc nhau... Cho đến ngày gặp lại. Hai đứa tóc đã bạc, mắt hết to tròn, lại mờ vì nước mắt... Nhưng vẫn nhận ra một điều: tình bạn hai đứa dành cho nhau có thể lúc đậm lúc thưa, lúc nhạt lúc sáng... vẫn sẽ là vĩnh cửu... Thanh Hà nhi!

Tìm Về Lớp Cũ, Gặp Lại Thầy Cô Xưa

P.M.Đ

lớp 12B1 tại trường trung học Quốc Gia Nghĩa Tử (QGNT), từ niên khóa 1968-1969; cũng như những kỷ niệm về lớp mình. Nhớ được chuyện gì, cứ trải ra trang giấy; kéo ít lâu nữa, có khi lại "sờ bụng thầy, không 1 chữ gì"! (3*)

Ngày xưa, nhớ chuyện gì, tự tin như "đỉnh đóng cột", không chút hổ nghi. Nay thì cái gì cũng do dự, nghi ngờ; nhất là những chuyện đã bị nhạt nhòa, qua dấu bụi thời gian.

-Thầy Trương Thế Khôi, thầy là người hiền lành và dạy chúng tôi môn hình học năm đệ tam.

*"Lâu nay cứ tưởng mình già
Bây giờ mới biết quả là y chang" (1*)*

-Thầy Nguyễn Khánh Do dạy chúng tôi lượng giác năm đệ nhị. Đến bây giờ, vẫn còn nhớ câu thơ thầy dạy, để nhớ công thức $\sin(a+b)$ và $\cos(a+b)$ (4*)

Khoảng mười năm trước, ngồi với nhau, kể vanh vách thầy, cô dạy môn gì, ... Cái nhớ của ông nọ, bổ túc cho chỗ hơi quên của ông kia; bức tranh xưa của lớp chúng tôi, được kết hợp lại, sống động đến từng chi tiết. Mấy tuần trước, muốn "vẽ" lại bức tranh này, giật mình vì đã quên, hay không chắc chắn 1 vài chuyện, dù ngày xưa rất nhớ. Cầu cứu bạn bè, được ông trưởng lớp "muôn năm" Nguyễn Quang Nhật, cho mượn học bạ của chàng. Tuy vậy, vẫn còn những câu hỏi, ngày xưa nhiều bạn nhớ; bây giờ các bạn cũng chuyện nhớ, chuyện quên như mình! (2*). Từ trí nhớ "hình như" của mình, xin được ghi lại cảm nhận cá nhân về quý thầy cô đã dạy chúng tôi ba năm: Đệ tam B1, đệ nhị B1 và

Thầy Do rất thương học trò trường Q., gia đình thầy có nhà máy in, thầy soạn bài, in ra và phát không cho học sinh. Ở hải ngoại, thầy là 1 trong những thầy cô luôn luôn quan tâm, hướng dẫn và gắn bó với những những sinh hoạt của gđ Q.. Năm 2017, nhân được điện thư của thầy, thầy tâm sự đã tham dự tất cả những Đại Hội của gia đình Q., nhưng lần này, phải "xin lỗi" vì sức khỏe không cho phép. Lời thơ thật cảm động, tha thiết, đầy quý mến; cũng như những thư thầy đã viết, thầy rất tôn trọng học trò, luôn gọi học trò là anh chị. Tôi đọc xong, chảy nước mắt.

Cách nay hơn nửa năm, được tin căn nhà bị ngập qua trận bão lụt, sách vở, tài liệu bị hư hại hết; thầy cô đã sửa xong. Dọn trở lại vào ở, thầy cô rất ưng ý, vừa lòng; nhưng cũng được biết thêm tin buồn, thầy quên nhiều và sự nghe có vấn đề, nên thầy không tiếp ai và từ chối nhận phone. Còn 1 chuyện buồn nữa, C.H mới cho biết; nhưng thầy muốn giữ riêng. Thật buồn cho Thầy!!!

-Thầy Lê Khắc Chấn dạy môn đại số năm đệ tam. Thầy là người rất tự tin, vào lớp chỉ với mấy viên phấn. Có lần vui miệng, thầy kể thời học trung học, thầy đã giải hết mọi bài trong 1 quyển sách toán nổi tiếng của Pháp và tốt nghiệp Đại Học Sư Phạm hạng 3. Thầy tiếp tục dạy chúng tôi cùng môn hình học, năm đệ nhị và năm lớp 12. Năm lớp 12, ngoài hình học, thầy dạy thêm môn tân toán học.

-Thầy Kỳ Thanh Vân mới đổi về trường, dạy chúng tôi môn điểm động học lớp 12. Thầy tốt nghiệp cùng khóa Đại Học Sư Phạm với thầy Chấn. Thầy dạy rất dễ hiểu, là 1 trong những thầy dạy course ("cua") luyện thi khá nổi tiếng tại Sài Gòn. Thầy thường bắt đầu bài dạy với câu "Có 1 lần, ..." và mặc quần hơi ngắn, ống quần thường chỉ khoảng ngang mắt cá chân. (5*)

-Thầy Hồng Quang Anh, dạy chúng tôi môn hóa học, cả ba năm. Thầy giảng rất dễ hiểu. Nhớ 1 lần, thầy giảng về sự hiện hữu của electron, trong 1 vùng quỹ đạo (vân đạo), rất lười cuốn, bằng truyện kiếm hiệp của Kim Dung, : Lệnh Hồ Xung dù mất hết nội lực, vẫn sử dụng một chiêu kiếm xuất thần, đâm mù mắt 15 đại cao thủ vây quanh. Đường kiếm quá nhanh, tạo ra 15 tiếng rú đau đớn cùng 1 lúc. Tương tự như vậy, electron di chuyển quá nhanh, nên cùng 1 lúc, thấy nó hiện hữu khắp vùng.

Thầy cũng kể về thế "Song kiếm hợp bích" của Dương Qua và Tiểu Long Nữ, cùng hình ảnh 1 đoàn quân diễn hành bước đều trên cầu, và chuyện cây cầu Tacoma, ở tiểu bang Washington State (6*) bị gãy đổ, ... để giải thích về resonance (sự cộng hưởng).

Có lẽ nhờ duyên giảng bài của thầy, thầy được cô học trò xinh đẹp T.M thương yêu và T.M đã chăm sóc thầy trọn vẹn, đến ngày thầy mất.

-Môn vật lý, không nhớ năm đệ tam thầy cô nào dạy?

-Năm đệ nhị, do cô **Nguyễn(?) t. Kim Loan** phụ trách, cả hai môn quang và điện học. Nhớ đến cô, nhớ đến đôi mắt to và đẹp, nhưng nghiêm của cô và nhớ đến những áo bầu cô mặc, khi đến trường, gần như mỗi năm, ... Năm 1992, Đại Hội QGNT đầu tiên ở Orange County, Nam California, thầy và cô tham dự, do con gái lái xe đưa tới, từ San Diego (90 miles). Cô trò tâm sự; đùa với cô, năm cô dạy tụi em, không biết em trong bụng, bây giờ ở đâu? Cô chỉ cô gái thật xinh, này giờ đứng cạnh thầy cô và nói: Em đây.

-Năm lớp 12, **thầy Đào văn (?) Vượng** dạy Vật Lý. Thầy mới chuyển từ trường Ngô Quyền về, và cho biết đã 7 năm không dạy vật lý, chỉ dạy Hóa Học. Thầy giảng bài, hay quên. Nhớ về thầy, nhớ chữ "vườn" thầy dùng, thay cho chữ vẫn.

-**Thầy giám học Phạm Đăng Châu** dạy chúng tôi năm đệ tam, môn việt văn. Dáng thầy gầy, có tuổi. Thầy giảng bài rất lưu loát, nhưng với giọng Huế, hơi nhỏ, tôi không lãnh hội được nhiều. Năm sau, thầy dạy Đại Học Văn Khoa.

-**Thầy Nguyễn văn Vỹ**, được nữ sinh nội trú gọi là Ba Vỹ, dạy chúng tôi môn việt văn năm đệ nhị. Tiếng thầy lớn, dáng oai. Các nữ sinh nội trú có nhiều kỷ niệm về thầy. Thầy làm khu trưởng khu nội trú nữ, 1 thời gian khá dài.

-**Thầy Lý Công Chuẩn** dạy chúng tôi môn anh văn mấy tháng đầu năm đệ tam. Tính thầy rất nghiêm. Sau đó, cô Đỗ Dương Chi thay thầy. Cô xinh đẹp và hiền, hầu như cả lớp chúng tôi đều mong đến giờ học của cô.

-Năm đệ nhị **thầy Nguyễn Tất Đạt** dạy chúng tôi môn anh văn. Thầy gốc sĩ quan không quân, tính nóng, nhưng rất thương học trò. Nghe nói, sau năm 1975, thầy cùng Hoàng văn Sơn, bạn cùng lớp tôi, đi vượt biên và bật tin cho đến giờ!

-Năm lớp 12, chúng tôi học anh văn với thầy **Đặng Hưng Thịnh**. Thầy cao, to, như tài tử trong phim cao bồi. Thầy sau này là phu quân của cô Đỗ Dương Chi.

-**Thầy Trần Ngọc Hồ**, làm giám học kế thầy Châu và dạy chúng tôi môn công dân cả 3 năm. Thầy tính nóng, dạy tận tâm và giỏi chữ nhỏ. Thường vào đầu giờ học, thầy ghi dàn bài tóm tắt trên góc bảng và bắt đầu giảng. Với thầy, tôi học được 1 bài học lớn, rất hữu ích trong đời, là phương pháp làm dàn bài tóm tắt.

-Môn Sử-Địa là môn chúng tôi học với nhiều thầy cô nhất. Năm đệ tam, chúng tôi học sử với **thầy Nguyễn Đôn Phong** và địa với **cô Đỗ t. Linh**. Ngày đó, vì là môn phụ, tôi rất coi thường, chẳng chịu học hành gì. Tình thầy trò và tình cô trò chỉ thật sự nảy nở, với đầy yêu thương, khi tôi được hân hạnh đón thầy Phong 1 lần và sau đó thầy trò giữ liên lạc; cũng như những lần được đón cô Linh và phu quân của cô, qua tham dự Đại Hội gđ Q. .

Những lần cô trò to nhỏ trên xe, biết được cô là em ruột của giáo sư Đỗ Danh Tầm, tác giả những sách giáo khoa vạn vật nổi tiếng ngày xưa. Kính phục cô và phu quân của cô, dù nặng gánh gia đình cùng con cái, khi đến Mỹ năm 1975; vậy mà, cả thầy và cô đã nương tựa nhau, để hoàn tất chương trình cao học (Master). Cô được trở lại nghề "băng đen với bụi phấn", cho đến ngày về hưu.

-Năm đệ nhị, chúng tôi học sử với **thầy Trần Quốc Giám** và học địa với thầy Khoa (không nhớ họ của thầy). Thầy Giám giảng bài khá hay, hơi kiêu.

-**Thầy Khoa** vẽ rất đẹp và nhanh, thầy dạy đến đâu là vẽ đến đó, với phấn màu, chỉ rõ những vùng tài nguyên được phân bố, mật độ dân cư, ... , nên rất dễ hiểu.

-Năm lớp 12, chúng tôi học sử với **thầy hiệu trưởng Hoàng Xuân Thiệu** và địa với thầy Đặng văn Lâu.

Thầy Thiệu tướng rất oai và sang, có dáng dấp của 1 tướng quân; giảng bài lôi cuốn. Hồi đó, thú thật, tôi tìm cách tránh thầy tối đa, vì sợ. Qua đến Mỹ, thầy trò lại hay trò chuyện. Tấm lòng, sự quan tâm hướng dẫn của thầy đến gđ Q. chúng ta rất lớn. Gia đình thầy và đặc biệt ái nữ của thầy, Diên Chi, đã giới thiệu và cùng đóng góp với chúng ta, để tu bổ tượng đài kỷ niệm 7 anh hùng VNCH tuần tiết tại San Jose (7*). Dù phần đóng góp của gia

Thầy Nguyễn Lộc Thọ và thầy Hoàng Xuân Thiệu

- Cô Phan Trương Trắc

- Thầy Trần Ngọc Hồ

- Cô Đỗ Thị Linh và một nàng dâu QGNT

đình thầy, lớn hơn nhiều lần phần đóng góp của đđ Q., nhưng thầy chỉ muốn 1 danh xưng duy nhất cho sự đóng góp này: Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử.

Thầy Đặng Văn Lâu, hiền, ít nói, nhỏ giọng.

-Năm đệ tam, tôi học vạn vật với cô **Phan Trương Trắc**. Cô đáng người nhỏ nhắn, luôn mặc áo dài trắng, như nữ sinh. Cả năm học, tôi chẳng học gì từ môn cô dạy, vì lười và coi thường. Ngay cả nội dung môn vạn vật cũng quên, may mà được 1 bạn nhắc, "môn Vạn Vật năm lớp đệ tam học về cơ cấu và sự hình thành của bề mặt trái đất." (8*). Nhưng không hiểu sao, nếu ai hỏi thương và yêu ai nhất trong trường, tôi luôn nghĩ đến cô.

-Năm đệ nhị, **thầy Lê Quốc Tấn** dạy chúng tôi môn vạn vật và năm lớp 12 là **thầy Vũ Kim Chi**. Cả hai thầy dạy dễ hiểu, lời cuốn và vẽ đẹp. Thầy Tấn còn hát hay, đàn giỏi.

-**Thầy Võ Xuân Khoa** dạy chúng tôi môn pháp văn năm đệ tam. Thầy Khoa nghiêm và khó, hay la học trò trong lớp; nên không biết tên nào, lấy mắt mèo rắc lên ghế ngồi của thầy (Chuyện này sẽ kể sau).

-Sau chuyện này, **thầy Nguyễn Lộc Thọ** thay thầy Khoa. Thầy Thọ cũng dạy chúng tôi môn luận lý học lớp 12. Thầy Thọ rất dễ tính, thoải mái và hòa đồng với học trò. Qua hai ngoại, thầy là 1 trong những vị thầy luôn sát cánh tham gia và hướng dẫn gia đình QGNT.

-Năm đệ nhị, chúng tôi học Pháp văn với **thầy Huỳnh Văn Ân**. Thầy Ân rất thương học trò và gắn bó với học trò cho đến ngày thầy mất. Nhớ hoài chuyến đi biển Laguna Beach cùng thầy và các học trò, dưới Nam Cali. nhân ĐH đđ Q. năm 2007.

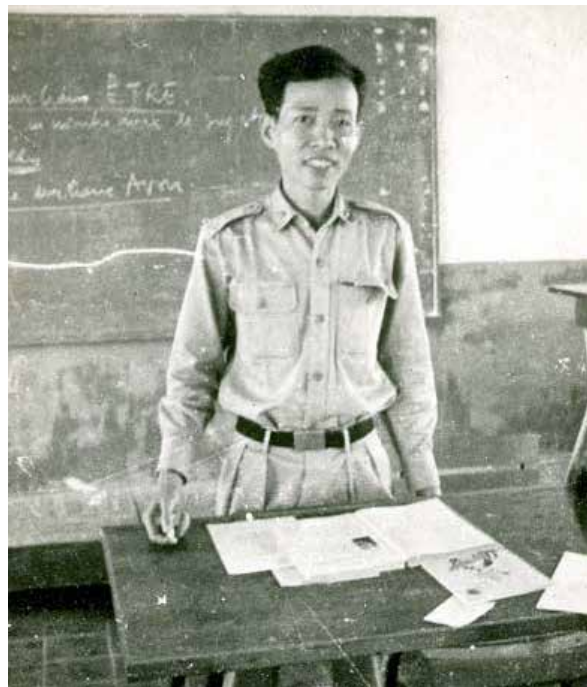
-Năm lớp 12, **thầy Trần Văn Đắt** dạy Pháp văn lớp tôi. Thầy rất tận tụy và có phương pháp dạy rất hay. Đến nay, tôi vẫn còn nhớ được câu "bùa" thầy trao, để biết khi nào chia với trợ động từ avoir và khi nào chia với trợ động từ être:

"Vào, ra, lên, xuống, khởi hành

Đến, đi, về, ở, ngã, thành, tử, sinh" phải dùng trợ động từ être, những động từ còn lại, sẽ dùng avoir. Tôi rất yêu quý thầy, có lẽ chỉ sau cô Trắc. Rất tiếc, khi biết được tin, thầy ở rất gần chỗ tôi; chưa được bao lâu, thì nghe tin thầy mất. Tôi biết tin rất trễ, không có dịp tiễn thầy kính yêu của mình lần cuối!

-Còn 1 **thầy tên An** (không nhớ họ của thầy), dạy chúng tôi môn đạo đức học. đáng người nhỏ, hơi gầy, giọng nói to, hay kể những chuyện tốt đẹp của cố Tổng Thống Ngô Đình Diệm.

Năm đệ tam, trường chỉ có 3 lớp ban A và 2 lớp ban B, không có ban C và D. Lớp tôi toàn nam sinh, hầu hết là học sinh cũ, từ lớp đệ tứ lên. Học sinh mới, chỉ có tôi và Phùng Thiện Sang, cả hai còn đeo băng tang. Năm đệ tam, không phải là năm thi, nên được coi là năm "dưỡng lão", học sinh thường học tà tà. Năm đệ nhị và năm lớp 12 là năm thi, chúng tôi biết thân, hầu hết đều cố gắng học.

Thầy Trần Văn Đắt

Thầy Phan Văn Cự và thầy Phạm Đăng Châu

Ngày học đầu tiên, những học sinh cũ đã hẹn nhau bắt cặp từng đôi và sách vở được để trên bàn chọn sẵn, trước khi ra xếp hàng ngoài hành lang, chờ thầy đến (9*). Khi thầy cho phép vào lớp, Sang và tôi lơ ngơ như 2 tên "mán rừng", xuống bàn trống gần cuối lớp, ngồi chung. Sang gốc người thiểu số; rất cao, khoảng 1m8, hiền và ít nói, hay cười. Sang và tôi tính nhát như nhau, có thắc mắc gì, chỉ biết hỏi nhau; nếu tên kia không biết, đành chịu vậy.

Ngồi với Sang khoảng 1 tháng, tôi quen và thấy hợp với Khiển, nên chuyển xuống ngồi chung. Khiển và tôi thân nhau rất nhanh. Từ Khiển, tôi quen và chơi với băng "cắm trại" gồm Đoàn Văn Hùng, Đặng Văn Luận, Lê Văn Khiển, Nguyễn Phúc Vinh, Nguyễn Quang Nhật, Lê Văn Nam, ... Ngoài Khiển, Hùng và Luận sau này cũng là 2 tên bạn thân.

Bầu trưởng lớp, Nguyễn Quang Nhật đã được tín nhiệm. Nhật hiền, chiều bạn, nhưng khi cần, khá cương quyết và dám nhận trách nhiệm. Làm "sếp" trong 1 lớp toàn con trai mới lớn nghịch ngợm, dễ a dua, ... thật không dễ! Làm đúng nhiệm vụ thầy giao, thì bị ghét; nói lỏng quá, mấy "ông trời con" sẽ "được đàng chân, lân đàng đầu". Trong lớp, không ai muốn làm thay Nhật và rất khó có người làm được như Nhật; vì thế, Nhật vẫn được tín nhiệm, "độc diễn" tiếp 2 năm sau nữa. Tận đến nay, mỗi lần muốn tụ tập bạn bè, nói qua ông trưởng lớp 1 tiếng, là quân số tụ tập đầy đủ ngay. Có lẽ nhờ "phúc đức" "ăn ở hiền lành" thời làm trưởng lớp, mà nay Nhật có số hưởng.

Xong năm đệ tam, trừ 2 bạn tình nguyện vào hải quân (10*), tất cả các bạn còn lại, đều lên lớp đệ nhị B1. Năm này, lớp chúng tôi nhận thêm mấy anh, không may "học tài, thi phận". Năm này, cả lớp có hình chụp chung với thầy Trần Quốc Giám, do Nguyễn Trung Thuộc đi H.O (11*), mang qua được (Xin xem hình). Nhờ hình này, rất nhiều ký ức được gợi nhớ lại (12*).

Năm 12B1, lớp chúng tôi bị xáo trộn khá nhiều. Một số ít bạn kém may mắn, phải nhập ngũ hay ở lại lớp. Những bạn như Nguyễn Tùng, Hà Tiến Thời, Nguyễn Chí Thành, Nguyễn Trung Thuộc, Nguyễn Văn Trinh và Trần Thanh Thế được chuyển qua lớp 12B2. Cũng có bạn từ lớp 11B2 lên 12B1 như Phạm Kim Ngọc, Phạm Xuân Kết. Đặc biệt năm này, có anh Phó Thịnh Trương, đang trong quân đội, đi học lại; đôi khi đến lớp, anh mặc quân phục, đeo lon chuẩn úy.

Vì toàn nam sinh, nên chuyện... "Nhất quỷ, nhì ma, thứ ba học trò" không thiếu.

Với "hiệu ứng đám đông" và "gà cậy gần chuồng", các nữ sinh rất ngại khi phải đi ngang qua lớp tôi vì thường bị rất nhiều cái miêng đếm từng bước đi, hay có những câu nói bình phẩm, châm

chọc, tán tỉnh khá to; làm nữ sinh nào đi ngang qua, cũng ái ngại và thường ... "tránh voi chẳng xấu mặt nào"!

Ở tuổi phá phách, nghịch ngợm; chúng tôi đã sáng tác nhiều thơ, vẽ và tranh. Nhiều quý thầy cô bị "tập thể thi sĩ" chúng tôi đưa vào "văn học sử", với những bài thơ "tả chân", như: "Anh "vườn" nhớ những chiều xưa tan học", ... Lớp cũng có những "họa sĩ", vẽ trên bảng, trước giờ học hay trong giờ ra chơi, những sự kiện thời sự xảy ra trong lớp hay trong trường, rất hoạt kê, báng bổ,...

Một bức vẽ còn gây ấn tượng cho tôi đến bây giờ là bức vẽ của Phạm Trần Lân, Lân diễn tả tên của 1 thầy và nick name của thầy đó, xem là nhận ra ngay; rất khôi hài. Lân cũng rất có khiếu hài hước; tuy nói không nhiều, nhưng gần như câu nào, lớp cũng cười. Cả đến thầy cô, đôi khi phải cố gắng nhịn cười, để duy trì trật tự trong lớp.

Có 1 lần, năm đệ nhị, phu nhân tổng thống Nguyễn Văn Thiệu đến thăm trường. 1 anh an ninh chìm, ngồi trên 1 thùng đựng rác giấy, sát lan can trên lầu, trước cửa lớp tôi. Anh bị mất dép, tìm hoài không ra. Tôi đứng quay lưng về phía anh, nên không rõ sự việc, lúc chiếc dép bị lấy trộm. Cuối cùng, thầy giám thị Liên phải nói, gần như năn nỉ, mới được kín đáo chỉ chỗ dấu. Không hiểu sao, chiếc dép này, lại nằm trong thùng rác, mà anh an ninh này đã ngồi lên? Có lẽ trong khi anh đi tìm dép của mình, tên trộm dép đã lén bỏ vào?

Chuyện mắt mèo, bắt nguồn từ thầy Võ Xuân Khoa, dạy sinh ngữ 2 pháp văn, năm đệ tam. Thầy Khoa nghiêm và khó, hay rầy la học trò trong lớp; nên ai đó trong lớp, để tâm thù hận, lấy mắt mèo rắc lên ghế ngồi của giáo sư. Không may cho cô Đỗ Dương Chi, cô giáo Anh Văn, người được cả lớp yêu mến, có giờ dạy trước thầy Khoa. Hôm đó, cô vào lớp, ngồi xuống ghế và rất nhanh, rời lớp, đi về phòng giáo sư và không trở lại. Chúng tôi không biết chuyện gì, ồn ào như cái chợ, ngồi chơi và chờ giờ học kế tiếp.

Chuông reo báo đổi giờ, thầy Khoa vào lớp. Ngồi xuống ghế không lâu, thấy đứng bật dậy, từ trên bục quay xuống lớp, hai tay vừa gãi, vừa la đám học trò mất dạy, vô giáo dục. Hầu hết chúng tôi

không hiểu chuyện gì đã xảy ra, chỉ biết ngồi nghe; rất khó nín được cười. Có lẽ quá ngứa, thấy cũng bỏ lớp về phòng giáo sư. Lúc này, tên nọ hỏi tên kia, mới đoán là thầy bị mất mèo.

Một lúc sau, thầy giám thị (Tôi nhớ là thầy Hạnh, nhỏ người, rất hiền; nhưng không biết nhớ có đúng không?), cùng thầy tổng giám thị Nguyễn Văn Kinh xuống giữ trật tự và điều tra xem ai là thủ phạm? Hai thầy phát cho mỗi học sinh 1 miếng giấy nhỏ và yêu cầu viết tên thủ phạm vào giấy, nếu mình biết hay nghi ngờ.

Sau khi thu lại, tất cả đều là giấy trắng, trừ 1 tờ có 1 câu tiếng Anh: I don't know. What do you want? Tra hỏi 1 hồi, Đoàn Văn Hùng nhận đã viết câu này. Hùng bị xử quỳ cột cờ 1 giờ, sau buổi chào cờ sáng thứ 2, vì vô lễ (13*). Cả lớp bàn và không đồng ý về lý do phạt Hùng, quyết định sẽ quỳ chung cùng Hùng.

Sáng thứ 2, sau khi chào cờ xong, thầy Kinh tuyên bố kỷ luật Hùng và cho các lớp về lớp học. Riêng lớp tôi, cả lớp kéo nhau ra thẳng cột cờ và quỳ cùng Hùng. Hành động này, làm cả lớp bị đuổi học 3 ngày. Thú thật, bị đuổi 3 ngày, có lẽ cả lớp rất vui vì được chơi 3 ngày. Cho đến nay, dù có nghi ngờ, nhưng cũng chưa biết đích xác ai là thủ phạm vụ mắt mèo này.

"Có tật, có tài", ngoài những việc phá phách và chuyện "con sâu làm rầu nồi canh" trong vụ mắt mèo, lớp chúng tôi có nhiều cá nhân đóng góp khá tích cực cho trường ở nhiều lãnh vực, từ ban đại diện, ban văn nghệ, ban thể thao, ban học tập, ...

Trần Đức Nghĩa là Phó Ban Đại Diện Nam Sinh niên khóa 1969-1970. Đàm Văn Tuấn và Nguyễn Thăng Long là Trưởng và Phó Ban Đại Diện Nam Sinh niên khóa 1970-1971; cùng rất nhiều bạn đã tham gia trong ban đại diện như Bùi Thái Lan, Nguyễn Trung Thuộc, Phan Sĩ Tuấn, Hoàng Văn Sơn, Vũ Viết Nghi, ...

Lớp chúng tôi có 2 giọng hát, đã góp mặt trong chương trình văn nghệ của trường trên đài truyền hình, là Vũ Lai Dũng và Phan Sĩ Tuấn; thêm vũ công "Cái Trống Cơm" Đoàn Văn Hùng. Đặc biệt, Nguyễn Văn Tuynh, người đã mang danh dự về cho trường, khi nhận giải quân trò xuất sắc của các trường trung

học toàn quốc.

Về thể thao, chúng tôi có nhiều "kiện tướng" đá banh, những người đã góp công rất nhiều cho Liên Lớp Đệ Nhị chiếm giải vô địch túc cầu toàn trường như Tống Văn Phán, Bùi Thái Lan, Phan Sĩ Tuấn, Nguyễn Thăng Long, Phạm Mộng Điệp, ... Đặc biệt trong thời gian này, lớp tôi thường có những trận cầu "giao hữu quốc tế" với những tuyển thủ Đại Hàn (14*) có thắng, có thua. Phe ta thường thắng với những trận đấu ngắn giờ, còn duy trì được sức khỏe, chạy còn nhanh.

Năm tú tài 1, có 3 học sinh đậu ưu là Trần Xuân Cầu, Nguyễn Thăng Long và Đỗ Hữu Khương; thêm 3 bạn đậu bình là Bùi Mạnh Hoàn, Nguyễn Chí Thành và Vũ Quốc Tuấn.

Tôi thật sự không biết Trần Xuân Cầu học giỏi đến cỡ nào, vì không đủ khả năng thẩm định; nhưng "làm sao cắt nghĩa được tình yêu", nên tôi vẫn nghĩ Cầu là 1 trong những người học giỏi nhất trong đời tôi đã gặp. Ấn tượng về Cầu làm tôi nhớ mãi, năm đệ nhị, một hôm, thầy Chấn tự nhiên quên, không nhớ cách giải 1 bài toán. Cầu đã lên bảng và với 3, 4 dòng, bài toán đã được giải xong. Lại nhớ ngày bắt đầu năm lớp 12 chưa được bao lâu, trong 1 buổi học, Cầu tự nhiên bị thổ huyết vì kiệt lực, gục xuống bàn; phải chở đi cấp cứu và nằm bệnh viện Hồng Bàng cả năm. Dù bệnh nặng, bác sĩ cấm đọc sách vở, Cầu vẫn thi đậu, không có gì khó khăn. Tiếp tục lên đại học, sửa soạn làm cậu cử thì nước mắt. "Tắt đèn làm lại", Cầu tốt nghiệp kỹ sư lâm nghiệp, ngày đêm nơi rừng xanh bạt ngàn.

Ngày tôi về VN, gặp lại bạn bè, nghe những chuyện về chú Tư (15*) như để cửa cỡ 1, 2 lít, không còn như ngày nào, xe đạp cũng không thêm đi, vì không biết... chạy. ... Càng nghe càng "tâm phục, khẩu phục" chú Tư. Mãi tới năm 2008, tôi mới gặp lại được Cầu lần đầu. Hôm đó, cùng đám bạn Q., tụi tôi nhậu "mát trời ông địa" ở 1 quán làng nướng, trên đường Thoại Ngọc Hầu, khoảng giữa rạp Đại Lợi và Bùi thị Xuân. Sau đó, kéo nhau về nhà em Vũ Lai Dũng, nhậu tiếp. Từ đó, hay gặp chú Tư và rất thích những nhận xét, bình luận của chú Tư trên mail, trên facebook,.... Ngắn, gọn, xúc tích.

Nguyễn Thăng Long nhà gần như đầu lưng, mỗi ngày thường đi bộ chung đường tới trường, nhưng luôn "kẻ trước, người sau" và gần như không trò chuyện với nhau trong 3 năm học chung. Ngày Long đậu tú tài hai, không ngờ Long mời tôi qua nhà dự tiệc và ngày Long từ Mỹ về, tặng tôi 1 bật lửa zippo thật xinh.

Sau năm 1975, tôi với Long gần nhau hơn, qua những buổi tối họp tổ dân phố, họp thanh niên; hai ông "ngụ" tha hồ bàn chuyện "đồng hồ không người lái", "cái nổi ngòi trên cái cốc", ..., để cười với nhau, tạm quên những cay đắng của sự đổi đời!

Mặc dù đã bỏ học mấy năm để làm "giặc lái", nhưng phi công A37 vẫn đỗ đầu khoa công nghệ trường Bách Khoa Phú Thọ. Niềm vui đỗ đầu chỉ được chừng 2 tháng, với lý lịch đã từng tu nghiệp bên Mỹ, phi công nhà mình, đành bỏ mộng kỹ sư, về nhà đạp xe đạp, bán nước tương qua ngày.

Sau này, Long chạy được 1 chân công nhân hãng in, gần chỗ tôi làm; cà phê, cà pháo với nhau, được đôi lần. Rồi Long vào tù, tôi vượt biên; cả hơn chục năm sau mới gặp lại.

Với Đỗ Hữu Khương là cuốn Uyên Ương gãy cánh (16*) được Khương cho mượn đọc năm lớp 12 và 1 lần, được Khương cho quá giang về nhà. Chúng tôi đôi lúc nói chuyện với nhau, nhưng không nhiều. Trong lớp, Khương là người duy nhất được học bổng du học quốc gia đi Mỹ (17*). Năm 1992, tình cờ vào quán phở, thấy Khương nhận ra ngay, rất mừng. Gợi sơ chuyện lớp cũ, Khương quên nhiều. Khi đề cập đến Đại Hội gia đình QGNT lần đầu tiên sắp diễn ra, Khương rất đứng đưng, như không liên quan gì đến trường Q. và nói hiện nay chỉ hoạt động cho hội chuyên gia mà thôi. Tôi không vui, chào Khương và bỏ dự tính ăn phở, dù bụng khá đói. Bước đi mấy bước, tôi ném tấm card Khương vừa đưa vào thùng rác, rất dứt khoát, không thương tiếc.

Trong lớp, tôi nể và quý Đàm Văn Tuấn về sự đàng hoàng, đứng đắn. Tuấn được chúng tôi gọi là cụ Khổng, vì sự đạo mạo và kiến thức rộng. Dù còn đang học, Tuấn đã đi làm ở Mỹ với lương khá cao. Tuấn cũng giỏi chữ Hán. Sau 75, đời Tuấn cũng bị xuống... "tận cùng bằng số" hơn 10 năm.

Nay thì đi ngoại quốc như đi chợ và đang giữ 1 chức vụ lớn trong 1 ngân hàng tư nhân.

Năm lớp 12, H.R quen 1 nữ sinh Q., mẹ nữ sinh này có 1 tiệm chạp phô trong nhà lồng chợ. Lê Văn Nam nghịch ngợm, nhờ đăng quảng cáo trên báo Xuân. Một quảng cáo "đầu Ngô, mình Sở", không địa chỉ, nhưng vẫn được đăng, với giá tám ngàn đồng (18*). Nam Lém ngỏi chung bàn với trường lớp, nên Nhật quyết định cứu bồ, rủ mấy tên đi bán báo kiếm tiền hoa hồng, trả nợ cho Nam. Đến nay, còn nhớ được những tên đã tham gia: Nhật, Đốc, Nam, Hùng, Luật, Tuynh, ... Không biết ai rủ thêm được 4 nữ sinh nội trú lớp 9: Khánh M., Thanh V., H. và Th. nữa.

Ngày đầu, bán ở 3 nơi: Hải Quân Công Xưởng, Tổng Y Viện Cộng Hòa và trường Lý Thường Kiệt, Hóc Môn. Nhờ mấy nữ sinh, báo bán được rất nhiều ở Hải Quân Công Xưởng và Tổng Y Viện Cộng Hòa.

Ngày thứ hai, đoàn đi rất xa, bán ở trường trung học Bến Lức, trường trung học Long An, trường nam trung học Nguyễn Đình Chiểu và trường nữ trung học Lê Ngọc Hân, Mỹ Tho. Có lẽ ít có đoàn nào từ các trường Sài Gòn đi bán báo xa như vậy, nên đoàn được ban giám hiệu cho phép vào bán dễ dàng; báo được ủng hộ rất nhiệt tình.

Trong đoàn, cũng có vài ông xin được địa chỉ của "người em gái miền xa", nhưng tất cả cũng ... "Em chỉ là em gái thôi!". Hoa hồng nhận được, trừ những chi phí ăn uống, xăng nhớt; vẫn đủ cho Nam trả tiền quảng cáo.

Năm mươi năm của vật đổi, sao dời, nay người còn, kẻ mất! Nước mất, nhà tan đã bốn mươi bốn năm, phận đời, người mỗi ngã, tan tác muôn phương, mang thân lưu lạc, vất vả mưu sinh!

Những kỷ niệm dẫu yêu vui, buồn "ngày xưa ấy", qua thời gian, cũng bị quên ít nhiều; nhưng nghĩa tình thầy trò, chân tình bè bạn trường Q., chắc chắn luôn mang bên lòng, không thể nào quên!

*"Tìm đâu những ngày thơ ấu qua?
Tìm đâu những ngày xinh như mộng?
Tìm đâu những ngày thơ?
Tìm đâu những chiều mơ?
Tìm đâu, biết tìm đâu, đâu giờ?" (19*)*

CHÚ THÍCH

(1*): Nguồn <https://www.ngo-quyen.org/.../tho-vui-cu-tuong-minh-gia-ai-da...>

(2*): Hơn 50 bạn bè học chung trường Q, ngang lớp, có cả bạn A và bạn B, hiện sinh hoạt chung trong 1 trang facebook. Thường trao đổi với nhau về những kỷ niệm xưa.

(3*): Đi thi, Tú Xương

(4*): "Sin thì sin cos, cos sin
Cos thì cos cos, sin sin dẫu trừ"
 $\sin(a+b) = \sin a \cdot \cos b + \sin b \cdot \cos a$
 $\cos(a+b) = \cos a \cdot \cos b - \sin a \cdot \sin b$

(5*): Ông "Tổng Trưởng Kinh Tế" Phạm Kim Ngọc, dân Võ Bị Đà Lạt, người bạn cùng xóm, rất thích mode quần này của thầy

(6*): <https://www.youtube.com/watch?v=mXTSnZgrfxM>

(7*): Tướng Nguyễn Khoa Nam, tướng Nguyễn Văn Phú, tướng Lê Nguyên Vỹ, tướng Trần Văn Hai, tướng Lê Văn Hùng, đại tá Hồ Ngọc Cảnh và trung tá Nguyễn Văn Long.

8*): Phạm Trần Lâm, bạn cùng lớp

(9*): Bàn học cho hai người, mặt bàn rộng gấp rưỡi mặt bàn thường thấy ở trường tư, khung và chân bằng sắt; dưới mặt bàn khoảng 50cm, có chỗ để sách vở, nhưng trống, không quây kín (Xin xem hình).

(10*): Sau khi khai giảng được chừng hơn tháng; có thông báo tuyển mộ Hải Quân, chỉ dành riêng cho QGNT. Các tân binh sẽ được học anh văn và được huấn luyện, thực tập trên những chiến hạm thuộc Hạm Đội số 7 của Hoa Kỳ ở ngoài khơi. Có 2 bạn tình nguyện, chỉ nhớ 1 bạn tên Nguyễn Mạnh (hay Bá ?) Dũng.

(11*): H.O (Humanitarian Resettlement Program) Chương trình dành cho các cựu sĩ quan VNCH đi Mỹ định cư.

(12*): Trong hình, thấy thiếu Vũ Viết Sắc và Nguyễn Văn Thường. Sắc ở gần nhà, em ruột Vũ Viết Nghi. Sau năm 1975, vẫn còn thường gặp. Thường, nhà ở Thủ Đức. Hai ông này mê nhạc, thường chơi guitar bằng miệng và tay bấm nốt đàn trong... không khí.

13*): Trong tiếng Anh, chữ you và chữ I có thể hiểu nhiều nghĩa. Thấy tổng giám thị Kinh phạt Hùng vô lễ, vì cho rằng Hùng có

ý dùng nghĩa mày, tao trong câu này.

(14*): Thời gian này, công binh Đại Hàn giúp xây thư viện cho trường. Mỗi tuần, có 1 ngày học quân sự học đường vào buổi chiều và trận cầu đã diễn ra.

(15*): Chúng tôi thường đùa, gọi Cầu theo tên tác phẩm "Chú Tư Cầu" của Lê Xuyên.

(16*): Uyên Ương gây cảnh
<https://vietmessenger.com/books/?title=uyenuonggaycanh>

(17*): Ngoài Khương, còn Phạm t. Lộc bên bạn A, cũng được học bổng du học Mỹ. Lộc học chung 2 năm với tôi: đệ lục và đệ ngũ trường Đắc Lộ, trước khi vào trường QGNT. Khương cho biết Lộc ở San Diego

(18*): Gần bằng nửa tháng lương của 1 thư ký công nhật, mới được tuyển dụng

19*): Mời nghe bài hát: Những ngày thơ mộng - Hoàng Thi Thơ
<https://www.youtube.com/watch?v=wk7fvoiH1nU>
Youtube này được thực hiện bởi anh Phạm Du, Khóa 24 Võ Bị và bà xã là Chu Thu, lớp 10A3 Q. SG

Chú thích tấm hình lớp đệ nhị B1, niên khóa 1969-1970:

Hàng ngòai (Nhìn vào từ trái): Trần Đình Văn, Đình văn Bình, Trần Xuân Cầu, Nguyễn Chí Thành, Đỗ Hữu Khương, Vũ Quốc Tuấn, GS Trần Quốc Giám, Vũ Viết Huyền, Lê văn Nam, Nguyễn văn Tuynh, Nguyễn văn Chính, Lê Minh Châu và Tống văn Phán

Hàng đứng 1 (kế hàng ngòai): Trần Đình Quảng, Nguyễn Thăng Long, Hà Tiến Thời, Đặng v. Minh, Phan sĩ Tuấn, Nguyễn Luật, Nguyễn Xuân Chiến, Đoàn v. Hùng, Lê văn Khiển, Nguyễn Xuân Lợi, Phạm Minh Đốc, Bùi Mạnh Hoàn, và Vũ Viết Nghi

Hàng trên cùng(Hàng đứng 3): Hoàng văn Sơn (nhìn quay ra), Phạm Mộng Điệp, Vũ Trường Sơn, Vũ Lai Dũng, Nguyễn Trung Thuộc, (Kế N.T.Thuộc, bị Sang che khuất mặt, không biết), Phạm Trần Lâm, Đặng Đình Linh Linh, Nguyễn văn Trinh, Lâm Ngọc Chính, Nguyễn Đình Hòe, Nguyễn Đình Hội, Trần Thanh Thế, Bùi Thái Lan, Đặng văn Luận, Trần văn Thọ và Đàm văn Tuấn

Hàng đứng giữa(Giữa hàng đứng 1 và hàng đứng 3): Nguyễn Tùng (giữa Long với Thời hàng 1 và giữa Sơn với Điệp hàng 3), Nguyễn Quang Nhật (giữa Thời với Minh hàng 1 và trước Sơn hàng 3), Phùng Thiện Sang(giữa Tuấn với Luật hàng 1 và trước người khuất mặt hàng 3), Trần Đức Nghĩa(Giữa Luật với Chiến hàng 1 và giữa Linh với Trinh hàng 3), Nguyễn văn hậu(Giữa Chiến với Hùng hàng 1 và giữa Chính với Hòe hàng 3), Nguyễn văn Đạo(Giữa Hùng với Khiển hàng 1 và sau Hòe hàng 3), Trần văn Điều (Giữa Khiển với Lợi hàng 1 và Thọ với Thế hàng 3), Phan văn Hòa(Giữa Lợi với Đốc hàng 1, sau Lan hàng 3), Phạm văn Đệ(Giữa Lợi với Đốc hàng 1 và Luận với Thọ hàng 3), Huê (?) giữa Thọ và Tuấn, và Nguyễn văn Minh đứng trước Nghi và sau Đàm văn Tuấn

Vừa Đồng Môn Q., Vừa Là Anh Em.

Hồi nhỏ, đọc chuyện "Ali Baba và 40 tên cướp", ước mong có ngày học được câu thần chú "Vùng ơi! Mở cửa". Nay gần tuổi "Thất thập cổ lai hy", ngẫm nghĩ lại, tuy không học được câu thần chú nào, nhưng may mắn mở được cánh cửa của trường Quốc Gia Nghĩa Tử (QGNT) cho đời mình. Nhờ sự chăm sóc của chính phủ VNCH và sự dầy dổ của quý thầy cô, bản thân có được 1 kho tàng riêng nho nhỏ, "cầu vừa đủ xài", sau mấy năm đèn sách. Nhờ duyên, những thủ tục xin vào học trường QGNT, đều có "quý nhơn" lo liệu. Quý nhân số một là ông em họ: Hoàng Thế Tấn. Quý nhân số 2, thú thật đến nay, tôi vẫn chưa biết "chàng là ai"? Nhớ đến Tấn, lại nhớ đến những anh em họ hàng, cùng học chung trường xưa. Khi viết những dòng này, từng khuôn mặt anh em, hiện lên trong đầu, rất rõ.

Giữa đợt 1 và đợt 2 của cuộc tổng tấn công Tết Mậu Thân 1968, khoảng tháng 4, Tấn ghé nhà, mang 1 mẫu đơn xin học trường QGNT và chỉ dẫn tôi cách điền đơn. Sau đó, Tấn mang đơn, cùng những giấy tờ cần thiết khác, tự đi nộp dùm. (Bản tính tôi vốn nhát và lười, nếu không có Tấn giúp mọi việc, chắc chẳng bao giờ tôi dám tự mình đi xin đơn, nói chi đến chuyện điền đơn và nộp). Trước ngày khai giảng chính thức của niên khóa, khoảng hơn 1 tháng, Tấn xuống nhà, chở tôi lên trường xem chỗ thi, cùng dặn dò những việc cần thiết cho ngày thi xếp lớp hôm sau.

Phòng thi được tổ chức ở dãy lầu trong, sát sân đá banh, trên lầu 1, lớp giữa (1*). Hôm thi, có khoảng trên dưới 20 thí sinh, bao gồm những cựu học sinh đang học, nhưng không đủ điểm lên lớp và những học sinh mới xin vào học. Phòng thi hôm đó, chỉ toàn nam sinh, không thấy có nữ sinh. Ba môn thi là Việt Văn, Toán và Sinh Ngữ. Mấy năm học trường tư, cú đóng tiền là lên lớp và việc học của tôi như "cóc nhảy", nay trường này, mai trường khác; có niên học, chỉ học được 3, 4 tháng, ... nên tôi bị mất căn bản khá nặng.

Môn thi Việt Văn, không có vấn đề, "tán hươu, tán vượn", cũng được khoảng 3, 4 trang. Môn Toán cũng không đến nỗi tệ, mấy câu hỏi đại số làm được, bài toán hình học làm hơi lơ mơ. Môn Anh Văn, đọc đề xong, thấy nhiều chữ không hiểu nghĩa. Đang "cẩn bút" khá lâu, tự nhiên có viên đạn giấy, từ dưới đất, phía sân đá banh, bắn lên trần, rớt ngay trước mặt. Tò mò mở ra, thấy lời giải bài thi Anh Văn, đúng là "buồn ngủ gặp chiếu manh", mặc cho tên ngồi trên, lâu lâu quay xuống đe dọa; tôi cứ cầm cúi chép cho xong những câu bị bí. Chép xong, trả "bùa" cho khổ chủ, vội vã nộp bài ra về, vì sợ bị ăn đòn, "hai đánh một, chẳng chột, cũng què". Nền đến nay, vẫn không biết tác giả viên đạn giấy và không nhớ "ông thần" ngồi trước mình là ai? Nhưng biết chắc, hai ông này là "ma cũ", không phải học sinh mới, "nai vàng ngõ ngác" như mình. Có lẽ nhờ viên đạn "trên trời rơi xuống" này, mà hôm coi kết quả, tôi không bị xếp ở lại lớp. Thế theo nguyện vọng, được vào học lớp đệ tam B1 (lớp 10 sau này), ban B (Ban Toán).

Hoàng Phan Cư

"Quý nhơn" Tàn, nhà ở đường Tô Hiến Thành, Q.10, gần chợ Hòa Hưng, kể trại Đào Bá Phước. Tàn sống ở đây từ nhỏ và có lẽ là anh cả, nên rất nhanh nhẹn, tháo vát. Tôi và Tàn ngang tuổi, ngang lớp nhau và dù tôi là 1 tên nhà quê mới lên tỉnh; nhưng Tàn luôn giữ phép của 1 người em. Em kể Tàn là Hoàng Phan Cư, học bên Kỹ Thuật, dưới chúng tôi 1 lớp, cũng rất tôn trọng tôi. Bố của Tàn, Cư là người rất tốt bụng, thương yêu họ hàng và rất rộng rãi với con cháu. Ngay cả sau 1975, dù cuộc sống rất chật vật; nhưng chú vẫn giữ những phong tục ngày Tết; cuối năm là cho các em mang quà biếu, xuống Tết mẹ tôi.

Gia đình Tàn là 1 trong những gia đình họ hàng mà tôi thích lên chơi nhất, vì lần nào, cũng được chú đưa tiền cho Tàn và Cư, để mấy anh em đi xi nê với nhau (thêm Tiến và Bảo đi cùng; những em khác còn nhỏ). Hai rạp chúng tôi thường xem là Kim Châu và Casino Sài Gòn, với những phim cao bồi, bắn súng rất ác liệt. Rạp Thanh Vân và Nam Quang, tuy gần nhà và tiện đường, nhưng chúng tôi chưa bao giờ vào xem; vì theo Cư, không có phim hay. Thường thường, 1 buổi xem phim của chúng tôi bắt đầu bằng 1 cuộc đi bộ từ nhà ra góc ngã ba Lê Văn Duyệt - Tô Hiến Thành không xa. Từ đó, hoặc đón xe buýt, hoặc đón xe ngựa đến chợ Bến Thành, rồi đi bộ đến rạp Kim Châu hay Casino SG xem phim. Xong phim, thường kiếm chỗ uống Sâm Bô Lượng hay nước mía lau rễ tranh, ... Đôi khi, cũng có chút "tiệc mặn" ngoại lệ như đĩa bò khô hay miếng phá lấu. Cũng có lúc, "thủ quỹ" Cư quá tay, mấy anh em không đủ tiền đi xe buýt hay xe ngựa, đành phải đi... lộ ca chân về nhà! Nhớ về Cư, nhớ sự điếm

Hoàng Thế Tàn

tĩnh, chững chạc và nhớ món quà quý ngoại quốc, được tặng đầu tiên trong đời.

Sau khi học xong trung học, Cư trúng tuyển đi du học Đài Loan về ngành đường mía. Tốt nghiệp về nước, Cư xuống chào mẹ tôi. Ngoài quà biếu bác, Cư cũng có quà cho tôi: Chiếc áo sơ mi màu vàng ngắn tay và chiếc cravate rất oách. Áo và cravate đã là bộ đồ "mỗi" của tôi trong mấy năm trời. Chú thím Thang được 10 em, trong đó 4 em còn nhỏ, đến năm 1975, chưa học xong tiểu học. Sáu em lớn còn lại, đều là cựu học sinh trường phổ thông hay Kỹ Thuật QGNT SG: Hoàng Thế Tàn (PT71), Hoàng Phan Cư (KT72), Hoàng Thế (?) Tiến (KT74), Hoàng Thế Bảo (PT75), Hoàng t. Kim Hằng (PT75), Hoàng t. Kim Liên (PT75).

Ngoài gia đình Tàn, họ hàng nhà tôi còn có gia đình chú thím Yên. Chú thím có 3 con trai: Phạm Văn Thắng (Q66), Phạm Văn Phương (Q69) và Phạm Văn Bỉ (Q73) đều là cựu học sinh QGNT. Chú Yên mất, khi Bỉ (ở nhà gọi là Đông), con út của chú thím, còn rất nhỏ. Thắng là con cả, vào học trường QGNT những năm đầu tiên; sau đó gia nhập quân đội, theo học khóa hạ sĩ quan Hải Quân năm 1967. Trước Tết Mậu Thân, tôi chỉ biết Thắng và Phương, khi cả hai thường chở mẹ xuống thăm gia đình tôi. Trong chiến cuộc Mậu Thân, VC bắn hỏa tiễn 122 ly, rơi ngay bên hông nhà thờ, gần nhà tôi ở; làm sập nhà và chết 8 người dân.

Nhà tôi ở gần Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn Nhảy Dù, mẹ tôi sợ sẽ còn bị pháo kích và chiến trận sẽ xảy ra; nên cả nhà đã lên xin ở nhờ nhà thím Yên gần 2 tháng. Nhà thím ở xứ Nghĩa Hòa, hẻm Nghĩa Phát, khu Ông Tạ; chiều ngang chừng 4m, chiều dài rất sâu, khoảng 30m. Chỉ có 3 mẹ con ở, nhà khá vắng vẻ (Thắng trong quân đội, rất ít khi về nhà); khi nhà tôi lên ở nhờ, cả nhà thím cũng vui.

Trong nhà, Thắng lớn hơn tôi 4, 5 tuổi và đã đi lính, nên ít gặp và ít giao thiệp. Tôi hợp và chơi khá thân với Phương. Phương học trên tôi hai lớp; như Thắng, Phương cũng là cựu học sinh Don Bosco, thích đọc sách về kỹ thuật, rất ham mê máy móc. Phương có chiếc xe Goebel, tối ngày mang ra sửa chữa, lau chùi, xe chạy rất tốt. Trong nhà, Phương giúp thím rất nhiều, từ việc đưa đón mẹ đi làm, đến việc sửa chữa những đồ vật hư hỏng trong nhà như quạt máy, máy bơm nước,...

Tính Phương hiền lành, thật thà và mến tôi; đi đâu cũng chở tôi theo. Nhớ 1 lần, theo Phương lên chỗ Thắng đóng quân, gần xứ Bình An của cha Hoàng Quỳnh, thuộc Quận 8. Thắng lúc đó chỉ huy 1 gi-ang đình, lái chở chúng tôi đi dọc bờ sông,

với vận tốc rất nhanh, thật thích. Phương thi đậu tú tài, nhưng không hiểu sao, chỉ đi lính hải quân ngành kỹ thuật, không đi sĩ quan?

Từ ngày Phương đi lính và tôi đi làm, chúng tôi ít gặp nhau. Bỉ thua tôi 1 tuổi, học dưới tôi 2 lớp. Tính Bỉ ít nói, thích chơi 1 mình. Bỉ sau này đi không quân. Năm 1975, cả Thắng và Phương qua được Mỹ. Chúng tôi mất liên lạc với nhau từ ngày ấy. Có lần, được Mai Viết Khánh kể, Bỉ (học cùng lớp Khánh), từ miền Đông nước Mỹ qua San Jose tìm việc; nhưng sau đó, Khánh và Bỉ cũng bị mất liên lạc.

Hai người em, con chú ruột tôi: Phạm Văn Đệ và Phạm Thị Ngát, cũng là cựu học sinh QGNT. Ông nội tôi sinh được 3 con trai: Bố tôi là anh cả, kể đến chú Huỳnh và chú út là chú Côi. Cả ba anh em đều vào lính. Chú Côi hy sinh rất trẻ, trước năm 1954, khi chú mới cưới vợ được mấy tháng, chưa có con nối dòng. Chú Huỳnh tôi cũng bị mìn, bị thương nặng ngoài Bắc. Vào Nam, gia đình chú tôi ở Trường Mít, Tây Ninh 1 thời gian ngắn, rồi về Cái Sắn lập nghiệp. Chú thím tôi sinh được 9 em, nhưng chỉ có Đệ và Ngát được lên Sài Gòn học. Đệ và tôi học cùng lớp với nhau từ năm đệ tam, đến năm đệ nhất (lớp 12).

Bạn bè trong lớp, rất ít người biết chúng tôi là anh em, vì tính tình khác nhau. Đệ đứng đắn, nghiêm trang, còn tôi thì trái lại. Sau khi tốt nghiệp trung học, Đệ được tuyển làm giám thị, bên khu nội trú nam sinh. Đệ vừa đi học, vừa đi làm. Ngát ở nội trú đến ngày mất nước. Sau năm 1975, ngày tôi sắp sửa vượt biên, có 1 em con bà cô, từ Cái Sắn lên thăm. Hỏi thăm chuyện họ hàng, em cho biết, Đệ bị "mất dạy" và đi tù, vì đã xuống nhíp chào cờ cho toàn trường, với câu "Này công dân ơi...", thay vì "Đoàn quân VN...". Về Việt Nam, gặp nhau mấy lần, vẫn quên chưa hỏi Đệ câu chuyện này?

Ngồi đây, không khỏi bồi hồi khi nhớ lại họ hàng anh em, những người vừa cùng huyết thống, vừa cùng chung mái trường. Chuyện cũ đã trên dưới 50 năm, anh em chúng tôi, nay mỗi người 1 phận: Người vẫn sống nơi quê cũ, kẻ đã khuất xa ngàn trùng và người vẫn đầu đó, tuy cùng trên xứ người, nhưng 44 năm chưa gặp!!!

(1*): Trường phổ thông QGNT Sài Gòn có 2 dãy. Mỗi dãy có 3 tầng (Tầng trệt, lầu 1 và lầu 2). Mỗi tầng có 5 lớp, tổng cộng là 30 lớp. Học cả buổi sáng, lẫn buổi chiều. Sau này, có thêm lớp buổi tối.

Phạm Minh Đốc

Nhớ Bạn Bè

Hơn năm nay, toàn nghe những tin buồn của bạn bè cùng lớp. Cầm tấm ảnh chụp chung năm đệ nhị, niên khóa 1969-1970, từng khuôn mặt, từng cá tính, từng kỷ niệm ùa về. Hơn 50 khuôn mặt, nay đã miên viễn rong chơi gần 10 bạn: Hoàng Văn Sơn, Nguyễn Văn Hiến (Hiển Congo), Lê Văn Khiển (Khiển Ghiên), Nguyễn Văn Trinh, Nguyễn Văn Minh (Minh Chùa), Vũ Lai Dũng (Dũng Lai), Trần Thanh Thế, Vũ Quốc Tuấn, Nguyễn Trung Thước, ...

Cuộc đời nhanh như gió thoảng, thật hữu hạn, chẳng có gì là mãi mãi; mới đó mà đã xa, xa thật... xa!

Năm ngoái, cùng mấy bạn Q., Bùi Thái Lan, Đinh Văn Bình, Nguyễn Xuân Dũng, Lê Văn Nam, Vương Đắc Lực đi thăm Vũ Quốc Tuấn, ông bạn ngồi chung bàn năm lớp 12. Nhìn Tuấn nằm, người gầy sọp "da bọc xương"; chạnh nhớ đến Tuấn trắng trẻo, mũi cao như lai, hiền lành ngày xưa, cùng những lời khuyên tôi cố gắng học hành. Hai đứa tính tình khác nhau: Tôi lười, thường hay copy bài của Tuấn; Tuấn chăm học và học giỏi, tú tài 1 đậu Bình. Nhìn Tuấn nằm bất động, ngực phập phồng do máy bơm oxy làm việc, thật buồn. Vợ nghĩ đến sự an bài của định mệnh. Năm 1975, dù đã vào trong phi trường, chỉ chờ lên máy bay; vậy mà, Tuấn đã thay đổi ý định, giả vờ chơi năm, mười với các em, để ra khỏi phi trường; ở lại

Việt Nam.

Khi cùng gia đình đoàn tụ với cha mẹ, anh chị em, Tuấn đã lao vào làm việc, 2 nghề 1 lúc. Tuy chúng tôi ở gần nhau, nhưng rất ít có dịp gặp. Nhớ có lần tụ tập bạn bè, phone cho Tuấn, khoảng 5:30PM; con Tuấn nói, Ba con chưa về. Chừng gần 1 giờ sau gọi lại, cháu nói, Ba con đã ngủ!

Hôm đến bệnh viện thăm, được biết các con Tuấn đều thành đạt. Mừng cho bạn! Thôi thì "sống gửi thác về", nghỉ yên nghe Tuấn!

Thú thật, hồi còn đi học, không thân với Lê Minh Châu. Thằng hoặc, đùa với nhau 1,2 câu. Bắt đầu nể và mong gặp Châu "Chuối", khi nghe Hòa Đen (Phan Văn Hòa) kể chuyện đời của Châu. Hòa kể rằng, ngày 27/4/1975, Châu bị thương, đưa về Tổng Y Viện Cộng Hòa. Chân trái phải cưa, trên đầu gối. Chân phải bị mẻ xương, lột hết thịt. Chiều ngày 30/04/1975, dù vết thương chưa được cầm máu hoàn toàn, Châu cũng như bao thương binh VNCH khác, bị đuổi ra khỏi bệnh viện. Lê tẩm thân thương tạt, cuối cùng cũng về được Lộc Ninh. Đời sống càng ngày, càng thiếu thốn, nhất là nơi thôn quê, "vùng sâu, vùng xa".

Khi Hòa, đại diện anh em cùng lớp, ra thăm chiều 30 Tết với chút quà "lá rách đùm lá tả tơi", quyền góp từ đám bạn xưa;

Châu cảm động muốn khóc và ý chí quyết tâm sống còn, vươn lên trời dậy! Mùa thu hoạch đầu tiên, hai cha con đã đạp xe từ Lộc Ninh với quây chuối và 1 vài thổ sản trồng được, mang về Sài Gòn biếu bạn bè. Ace Q. kể lại, có dịp lên Lộc Ninh, ghé nhà Châu thăm, sự hiếu khách của cả nhà, từ vợ chồng đến các con đều ... "trên cả tuyệt vời"!

Ngày Tri Ân Thầy Cô 2016, gặp lại Châu "bằng xương, bằng thịt" lần đầu, từ ngày rời trường. Bạn bè nhiều quá, hai thằng cũng không nói chuyện với nhau được nhiều. Đến lúc tan, lạc tới, lạc lui; hỏi thăm về Châu, mới biết Châu đã lên xe về lại Lộc Ninh. Ngày Tri Ân Thầy Cô 2018 cũng vậy, Ban Tổ Chức vừa tuyên bố bế mạc là Châu vội ra xe cho kịp chuyến, dù đã cố nài Châu ở lại.

Nhìn bề ngoài, cứ tưởng Châu khỏe mạnh. Khi nghe tin Châu sửa soạn lên bàn mổ "để ghép da chân bị thương vì vết thương đã hơn 40 năm vẫn không lành, luôn đau nhức và cứ chảy nước vàng", mới ngã ngửa! Tình cờ, 1 Q74 biết về vết thương của Châu, hôm Châu về dự đám anh Hoàng Xuân Tiến. Q74 này đã liên lạc và tìm được 1 mảnh thường quân bên Úc. đồng ý giúp đỡ toàn bộ chi phí vụ mổ cho Châu. Nhưng khám sức khỏe lần chót, trước khi mổ, bệnh viện tìm ra Châu đang bị bệnh lao phổi, cần chữa trị bệnh này trước, mới đủ sức khỏe để mổ. Rồi lại thêm tin, bà xã Châu cũng đang bị bệnh tiểu đường nặng! "Đúng là "họa vô đơn chí"! Cũng may, thấy cô, ace Q. đã xúm tay vào giúp Châu và gia đình, để Châu bồi bổ sức khỏe. Ráng nghe Châu! Cầu xin ơn trên luôn giữ gìn Châu và gia đình.

Học chung với Thuộc hai năm: Đệ tam B1 và đệ nhị B1. Lên đệ nhất (lớp 12), Thuộc cùng 1 số bạn vẫn T được chuyển sang lớp 12B2 và gần như chúng tôi không còn liên lạc với nhau. Những ngày còn đi học, chúng tôi gọi Thuộc là Thuộc "Voi" hay Thuộc "Tiền Sử", vì tướng to, cao. Tôi và Thuộc không thân nhau, Thuộc là Q. kỳ cựu, có chức sắc (Trưởng Ban Thể Thao), còn tôi lính mới, dân "cá chốt, lục lăng". Có 1 chuyện còn nhớ, năm đệ nhị, biết tin Thuộc sẽ lập gia đình và trong giờ ra chơi, buông lời chọc ghẹo. Không may, Thuộc tóm được, nắm cổ áo và dơ nắm đấm lên dọa, "Đánh mày, cú đấm thì thiếu, cú đá thì thừa" và tha.

Năm 1971, Thuộc và khá nhiều bạn Q. như Đoàn Văn Hùng, Trần Đình Quảng, Tống Văn Phán, Hoàng Xuân Tiến, Dương Vương, ... trình diện nhập ngũ, khóa 4/71 Thủ Đức. Những ngày khóa ứng chiến Tết ở khu Tân Định, lên thăm Hùng Ròm, tình cờ gặp Thuộc, chào hỏi nhau qua loa vài câu. Khi gặp lại Hùng Ròm bên Mỹ, biết thêm tin, Hùng đang chuẩn bị để đón ba cha con Thuộc sắp qua. "Tha hương ngộ cố tri", nên những thằng cùng lớp, cùng năm như Phạm Trần Lân, Bùi Thái Lan, Nguyễn Trung Thuộc, Phạm Minh Đốc, Đinh Văn Bình, Hà Tiến Thời, Nguyễn Xuân Dũng, Nguyễn Tùng, ... gần nhau hơn qua những lần nhậu!

Nhớ Đại Hội gd QGNT năm 2007, khi Vũ Viết Huyền từ VN qua tham dự. Chờ Huyền đến thăm Thuộc. Sáu thằng ngồi với nhau: Thuộc, Hùng, Lân, Tùng, Huyền và Đốc. Tùng và Hùng không uống, chỉ 4 tên Thuộc, Lân, Huyền và Đốc thay nhau "uống cạn ly đây".

Trần Thanh Thế - Nguyễn Văn Hiến

Hoàng Xuân Tiến - Khánh Hòa - Lê Minh Châu - Hoa

Nguyễn Trung Thuộc

Huyền và Đốc Khờ rất nôn nóng ra khỏi nhà Thuộc, để tham gia tối Tiễn Đại Hội. Khi Thuộc mang chai Rémy Martin VSOP thứ nhất, chúng tôi uống rất nhanh, để chuẩn. Không ngờ, Thuộc đã ra dấu cho vợ từ lúc nào; chị Sương mang về chai rượu Remy thứ 2. Đành phải cố cho xong. Vừa xong, Thuộc lại lôi bình rượu thuốc 5 lít "Minh Mạng toa" ra chơi tiếp. Uống thêm khoảng 1 lít, chủ nhà phải cạo gió và hai khách Huyền và Đốc Khờ say mờ người, được Tùng chở đến nhà Nguyễn Bá Đạt, ngủ nhờ qua đêm.

Đây là 1 trong những cơn say hiếm trong đời.

Thuộc rất khéo tay trong nghề mộc, cha truyền con nối. Qua Mỹ, Thuộc đi làm nghề xây dựng 1 thời gian ngắn; sau đó, chuyển qua làm hãng điện tử. Thuộc rất giỏi trồng trọt. Mảnh vườn như "mắt muối" trước nhà, được Thuộc trồng rất nhiều loại cây, rau trái và chúng đều mơn mớn, xanh tươi. Xưởng Nam CA chơi, thường có cây mang về, không của Lân thì cũng của Thuộc cho.

Khi nghe tin Lê Minh Châu, Thuộc sốt sắng phụ 1 tay, dù đang du lịch Canada. Đã vậy, còn nhắn, sẽ lên Bắc CA thăm Vũ Quốc Tuấn, khi từ Canada về.

Khi Bùi Thái Lan báo tin Thuộc mất, khá ngỡ ngàng! Cứ tưởng Thuộc còn ở Canada. Chỉ hơn 1 tuần, 2 bạn cùng lớp ra đi! Buồn thật buồn! Đời thật vô thường!!!

Đọc lại những dòng Thuộc viết khi nghe tin Tuấn mất, "Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. Nguyên cầu hương linh Bạn tiêu diêu miển Cực Lạc NTT" Không ngờ lại là những dòng chữ cuối của bạn mình! Thuộc ơi! Xin mượn lại lời bạn, chúc bạn ra đi bình an: Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. Nguyên cầu hương linh Bạn tiêu diêu miển Cực Lạc.

Mấy năm trước nữa, nghe tin Trần Thanh Thế, cựu "giặc lái" trực thăng, bị ung thư phổi, và không bao lâu sau, nghe tin Thế đã bỏ bạn bè!

Trước khi gặp lại Thế, Hùng Ròm đã kể nhiều chuyện về Thế, về thân tình những ngày Hùng, Nhật, Thế "chạy qua, chạy lại", vì gần nhà nhau; Hùng còn kể chuyện nhẩn nhủ, hy vọng, trao gởi của người đi, cho người ở lại và chuyện máy bơn nước, ..., nên rất có cảm tình với Thế.

Về Việt Nam, nghe thêm Hòa Đen kể chuyện "Ba anh em trên 1 chiếc xe tăng" với bộ ba Long, Thế và Hòa thật vui. Hòa cũng kể chuyện về nghề luật sư của Thế, đúng là "giấy dếp có số". Thời "cởi trói, mở cửa", cả băng Tuấn Đàm, Long, Hòa Đen, Dương Vương, ... rủ nhau đi học Anh Văn, để ra dạy học. Thế cũng không ngoại lệ, nhưng bị nộp đơn trễ. May có 1 bạn, còn bộ đơn xin học trường Luật, đưa cho Thế. Thế miển cưỡng điển đơn học và ra luật sư. Tuy bằng anh văn, ai cũng thành công trong nghề giáo; nhưng về tài chánh, Luật sư Thế hình như may mắn hơn. Nhật và Thế thường đi với nhau. Mỗi lần về, Đốc Khờ được 2 ông này dẫn đi nhậu. Bình thường, Thế rất ít nói; nhưng khi có vài chai, Thế nói chuyện rất tếu, dí dỏm. Đặc biệt, khi uống tới chỉ, đi karaoke, Thế chỉ hát nhạc của Trúc Phương. Giọng Thế trên trung bình, chưa thể là ca sĩ chuyên nghiệp; nhưng khi say, Thế như có tâm sự, trút nỗi niềm qua những bài hát của Trúc Phương rất da diết, ngậm ngùi. Cả không gian chung quanh, như bằng bạc nổi buồn hoàng hôn,

Viết cho Q71

*Cho tôi về lại ngày xưa ấy
Mây trời dẹt áo trắng tinh khôi
Cùng bạn cùng thầy vào lớp học
Bảng xanh phấn trắng ước mơ đầy
Không phiền chẳng muộn trong như ngọc
Bằng hữu nồng nàn thật vô tư
Khoảng trời hồng nay là quá khứ
Mày tao hai tiếng hóa thiêng liêng*

Nguyễn Quang Nhật, Q71

Nhớ Thế quá, Thế ơi! Mong bạn sớm Tiêu Diêu Miển Cực Lạc. Mấy năm trước nữa, nghe tin Nguyễn Văn Hiến, Hiến Congo, cũng từ già bạn bè rất nhanh. Nhớ lần về Việt Nam, được Hùng Ròm cho địa chỉ và số phone của Hòa Đen. Hòa Đen làm tài xế, chở đi chỗ này, chỗ kia; khi bận việc, bàn giao "vit kiu" cho Hiến ở khu Sở Chăn Nuôi, đối diện với Cư Xá Tự Do. Hiến đang làm kế toán trưởng, có thời gian flexible (du di được), nên có thể đưa đi chỗ nọ, chỗ kia. Hiến chở, luôn lách trong những ngõ hẻm, thấy đường rất ngắn.

Chỉ 1 buổi chiều, Hiến đã chở đi thăm Dũng Lai, Tuấn Đàm, Chí Thành, Phan Sĩ Tuấn,... Và như 1 ông mỗ làng, Hiến đã nhắn bạn bè, anh em quây quần, tụ tập ở nhà 3 tầng đúc, còn bỏ trống của Nhật, trước chợ Bàu Cát. Khoảng 15 mạng, nhậu thật vui. Buổi tối hôm đó, từ nhà Nhật ra thẳng phi trường, chào anh em và hẹn với "mỗ làng" lần tới. Đầu ngõ, lần đầu, cũng là lần cuối! Thôi đi bình yên nghe Hiến!

....Nay thì bạn này yếu, bạn kia đau! Ông bị Thyroid, ông bị tiểu đường, ông bị cao máu, ông chuẩn bị lên Stanford làm bi-opsy, ...!!! Bản thân mình, cái gót chân lâu lâu cũng trở chứng, phải đi khắp khiêng mấy ngày. Bệnh già đang đến, chẳng từ ai! ĐK

Kỷ Niệm

Đáng Ghi Nhớ

Về Ba

Sáng ngày 14 tháng Chạp năm 1962, tôi nghe Ba tôi bàn với Mẹ rằng: “Bà đưa 2 đứa nhỏ về Nội gửi đi, tối nay có lẽ đồn mình bị tấn công, tôi đã gọi máy xin phương tiện rồi.” Mẹ tôi đắm chiêu trong lo lắng, rồi đồng ý. Ít lâu sau, một chiếc trực thăng dạo rất nhiều vòng trên bầu trời thuộc khu Rừng U Minh Hạ, rồi hạ thấp từ từ trên đám ruộng bạt ngàn của Tỉnh Cà Mau. Khi vẫn còn lơ lửng trên không khoảng tầm tay với... Ba tôi công tôi trên lưng chờ sẵn, một người cận vệ của Ba, công em trai tôi cũng chờ sẵn gần đám ruộng lúa. .. Trong tích tắc, Ba và người lính cận vệ nhấc bổng chúng tôi, trao cho người lính trên chiếc trực thăng, Chúng tôi sợ hãi đến mức khóc, la to, giãy giụa, nhất định không chịu đi ... Thế là không thể gửi chúng tôi về nội bằng trực thăng như đã định, tất cả quay về đồn, trực thăng lại quay đi...

Ba tôi lại bàn với Mẹ “bà đưa chúng nó về bằng đường thủy đi”. Mẹ đồng ý.

Trời sáng hẳn, Mẹ tôi đi cùng hai người lính hộ tống, công chúng tôi, đi bộ đường rừng ra trạm tàu ở Vùng U Minh Hạ, cách đồn Ba tôi đóng khoảng 5-7 km. Tới quê Nội, được Nội ra đón, trao hai đứa tôi cho Nội xong, mẹ tôi lại quay trở về đồn với Ba tôi.

Sáng hôm sau, Mẹ vừa đến trạm tàu, đã nghe xôn xao tin “ông ấy đã mất đêm hôm qua”... Đất trời như đổ vỡ... Mẹ khi đó mới 30 tuổi, là Mẹ của 5 đứa con thơ. Từ Tiền Giang (quê gia đình tôi) đến Cà Mau là đoạn đường khá xa. Mẹ tôi lội bộ vào đồn nơi Ba tôi đóng, để mang xác Ba về quê lo hậu sự nhưng không thể nào vào được vì CS đã bao vây khắp nơi, và tất cả lính trong đồn đều nằm lại nơi Rừng U Minh Hạ năm 1962.

Nơi quê nhà Tiền Giang, Nội tôi cùng gia đình, họ hàng lo liệu hậu sự cho Ba tôi. Mẹ tôi đã thuê chiếc Cam Nhông, cùng với lư hương đến tận khu Rừng U Minh Hạ, mong mỗi lần nữa.. tìm được thân Ba Tôi.. nhưng lại trở về trong vô

vọng... Bà với chiếc lư hương vô hình... Một đám tang không hàng rương... không kèn trống... diễn ra trong không khí đau buồn, âm đạm... Buồn cho số phận một quả phụ còn quá trẻ, số phận của 5 đứa con vô tội, và thương cho sự kết thúc cuộc đời ngắn ngủi của một sĩ quan VNCH trong thời binh lửa...

Lo xong đám tang của Ba tôi, đêm đến Mẹ tôi giảng mừng, sắp cho 5 chị em tôi năm ngày ngắn để có giấc ngủ trọn vẹn mỗi đêm.. và nhớ về người chồng, người cha của mấy đứa con mình mà ứa nước mắt... Người ra đi.. đã để lại bao lo lắng, bao trách nhiệm.., bao vất vả đè nặng trên đôi vai người thiếu phụ.

Sau cơn binh biến ấy... chúng tôi đã trưởng thành trong sự nuôi dạy của Mẹ, sự hy sinh và chịu đựng với bao vất vả để các con nên người. Đã hơn 50 năm trôi qua, nỗi đau vợ mất chồng, con mất cha không bao giờ nguôi ngoai. Thật là điều kỳ diệu của sự yêu thương vô bờ bến của Người Mẹ... Hy sinh tất cả tuổi thanh xuân dành cho các con...

Sau ngần ấy năm, vào ngày đẹp trời nọ.. chúng tôi cùng nhau đến Vùng U Minh Hạ năm xưa, cố gắng tìm lại hài cốt của Ba tôi... Vượt qua bao nhiêu con sông, rạch, phải đi bằng 2-3 lần tắc rắng, mới vào được tới khu Rừng ấy. Xung quanh vẫn là ruộng lúa năm xưa, và đặc biệt là những trụ bê tông, để móc những đoạn dây kẽm gai của đồn lính vẫn còn nằm trơ trọi. Dân cư sống trong vùng này thưa thớt...

Qua những câu chuyện dò tìm thăm hỏi, chúng tôi gặp được một người lính già, Ông là người lính cuối cùng của Ba tôi còn sống sót sau trận đánh năm đó, quê hương ông tại nơi này, vì thế ông biết rõ Ba tôi được người dân, đào lổ tại rừng và chôn lấp Ba tôi cùng với một người lính khác. Sau khi gặp gỡ Ông, Chúng tôi đến UBND Xã của vùng đó, xin phép Bốc Mộ. Họ tiếp đón với chúng tôi một cách lạnh lùng, kèm theo những lời chửi bới, lảng mạ về người lính VNCH. Chúng tôi cố nhịn nhục cho được việc

của mình, và dĩ nhiên phải kèm “thủ tục đầu tiên”.

Sau một tuần, trở lại như đã dự định. Chúng tôi thuê người chuyên bốc mộ đến nơi đã được ông lính già chỉ dẫn, Chúng tôi đã tìm được 2 hài cốt cùng một chỗ, với 2 thẻ bài (ba tôi, và một người lính khác của Ba tôi).

Hoàn tất việc lấy cốt, xong chúng tôi trao đổi với ông lính già, được biết có một phụ nữ ngày xưa phụ trách nấu ăn cho cả đồn lính của Ba tôi. Được ông lính già giới thiệu, chúng tôi tìm đến người phụ nữ này, Bà kể rằng: bà là người nấu cơm cho cả đồn lính Ba tôi, năm ấy bà vừa 17 tuổi. Sau khi Ba tôi và đồn lính bị thất thủ, Bà thường xuyên nằm chiêm bao... Có lần chiêm bao thấy Ba tôi đến hỏi “Mày có còn gì ăn không, tao đói lắm...”, “Tôi vội lấy cơm, thức ăn dọn cho Ông ấy ăn, nhưng Ông không ăn mà nói rằng: “gói lại cho tao mang về đồn, tao và lính tao ăn, chúng nó cũng đói lắm”. Bà nói, cứ mỗi lần chiêm bao như vậy, Bà đều nấu vài món cúng cho Ba tôi và lính ăn... Và cứ mỗi năm, đến ngày mất của Ba tôi, Bà ấy đều làm đám giỗ cho Ba Tôi và tất cả binh lính trong đồn.

Sau ngày lấy cốt, mỗi năm chúng tôi đều gửi một ít quà cho Bà để Bà có thể mua thức ăn cúng cho Ba Tôi vào ngày kỷ niệm đáng ghi nhớ này.

Có những hậu quả của chiến tranh chúng ta không thể nào đếm tính được bằng những con số. Ngày nay chúng ta được sống trong hoà bình nhưng nhìn những ngôi mộ ở Nghĩa Trang QĐ mà xót xa, đau lòng rơi nước mắt... Ngày hoà bình cũng là ngày bao nhiêu người rơi nước mắt vì con mất cha, vợ mất chồng, hàng triệu con tim phải gánh nỗi đau mất mát, nỗi đau không bao giờ kết thúc.... Vì cuộc sống vẫn phải sống tiếp... nên người ở lại dù đau thương đến mấy vẫn đành cam kim nén trong lòng...

MÙA ĐH 11/2019
NL Q75 NỘI TRÚ

Em và Mùa Xuân

Xuân nhè nhẹ - đến gần rồi em ạ
Hanh nồng hương gió sớm bình minh
Nắng len lén nghiêng mình qua kẽ lá
Lả lơi đùa... cánh bướm lượn vờn hoa

Em nhè nhẹ bước qua đời anh đó
Buổi sớm mai thức giấc chợt nhớ nhiều
Không là đắm say của thời niên thiếu
Vẫn ngan ngát trong hồn nỗi lãng phiêu

Tình nhè nhẹ ru hồn anh ngây ngất
Thoáng đến thoáng đi lịm một góc trời
Em vẫn là em của thời xa lắm
Vẫn là... con sóng nhỏ cuốn đời anh..!

Anh nhè nhẹ dấu nỗi buồn lặng lẽ
Tiếng thời gian... bước vội bên sông
Nửa mảnh tình coi... một đời mơ mộng
Cánh lục bình... nhuộm tím bến đò xưa

Thật nhẹ...
Ta bước qua cuộc tình này em nhé
Đời ngược xuôi bao giá buốt khổ đau
Bến đò xưa... nhạt phai tình lữ khách
Phút ban đầu hờ hững... lạc rơi nhau

Mùa Xuân...

Nắng chan hoà
Hoa nở
Vạn vật như bừng lên sức sống

Mùa Xuân
Đất trời mở hội
Đó đây vang tiếng hát ca
Nhà nhà rộn rã
vui hoà

Mùa Xuân
Mẹ ngồi hạnh phúc
bên đàn con cháu
xúm xít vây quanh

Mùa Xuân
ánh mắt cha đầm ấm
chan chứa niềm vui
tỏa sáng mọi tấm lòng

Mùa Xuân
Cô nhìn các học trò ngày xưa
đỗ đạt thành danh
lòng bồi hồi bao xiết

Mùa Xuân
Thầy hoan hỷ
cùng các trò cận lý
ấm áp
hy vọng tương lai

Mùa Xuân
Người vợ cười nụ
Ông chồng nhâm nhi
ly rượu ngọt
cùng các con ríu rít
bên mâm cỗ đầy
bữa tiệc đầu Xuân
đón chào một năm
trước mặt.

Thơ Ngọc Hương –
nguồn: Quán Vãn Jan. 01-09

CHÙM BỐN CÂU

KÝ ỨC

...từ em về tận chiêm bao
cõi tình trần ứ hương sao nồng nàn
từ em khép mắt dịu dàng
tình tình khô mở môi tan ngọt ngào

TÂM (1)

vô minh vô tưởng sắc không
hàn đàm ưu nhã mệnh mộng khôn dò
bách tùng triển núi nằm co
lắng nghe gió gọi mở kho chuyện tình

TÂM (2)

chim trời bay đến bay đi
nước hồ vẫn phẳng không ghi dấu gì
vô thường đêm mỉm cười hi
cây rung cành lá thắm thì vỗ tay.

TRẮNG

xưa xưa thời tóc xanh màu
bây giờ gọi đủ âu sầu thể nhân
vậy nên tóc cũng dần dần
phai theo mưa nắng gian trần trắng
phau....

NHẮN

giữ lấy để tìm còn mỉm cười
còn thắm thì chút lúc đời tươi
để còn nhắc nhở riêng mình chứ
để coi riêng còn nở hoa đời

CÁM ƠN

cám ơn dấu cám ơn thừa
cám ơn sao đủ cho vừa nỗi vui
lục tung ký ức chôn vùi...
nở hoa từng bước chân lùi ngày qua

-----kimthanh -----

Mộng gì bên cửa lớp

Em mười sáu mộng gì bên cửa lớp
Mỗi sớm mai sao má bỗng dưng hồng
Tà áo quện với nắng vàng trong gió
Gởi vào lòng ta xao động mộng lung

Hương tóc thoảng chút mùi thơm bồ kết
Đêm hôm qua trăng có ghé qua thêm
Mà nụ cười như vầng trăng diễm tuyệt
Soi khắp lòng ta ánh sáng dịu êm

Tay nhẹ vuốt vành tóc mai mảnh dẻ
Vai nghiêng nghiêng che mắt thoảng như cười
Em nghĩ gì về những chàng trai trẻ
Đường lên trường dài thêm những cái đôi

Và giờ học có dài thêm nỗi đợi
Những tình si chưa dám nói nên lời
Chỉ là những đôi mắt nhìn vụng dại
Những thâm thì nghe thoảng ở vành môi

Em mười sáu mộng gì bên cửa lớp
Trưa tan trường ai đón bước em ra
Tôi đứng sững trên cầu thang lấp lửng
Mãi nhìn theo giữa nắng bóng ai nhà

pnt

Vẫn còn những giấc mơ

Vẫn còn những giấc mơ thời đi học
Bài chưa xong, ngày thi sắp đến rồi
Vào lớp trễ, giờ khảo bài không thuộc
Một mình ta đối mặt với tường vôi

Như vẫn còn những ngày đầy lửa khói
Phố buồn tênh thưa thớt bóng người đi
Đâu đây vắng các cùm dằm tiếng súng
Cửa gài then nhà vắng bóng đi về.

Như đứng ngẩn giữa hành lang gió lộng
Nắng hanh hao, cây cũng lặng trong buồn
Những cửa lớp im lìm không tiếng động
Và bạn bè chừng khuất giữa màn sương

Vắng là sao sân trường mùa bãi học
Hàng điệp buồn hoa nở chẳng còn tươi
Những chú chim trên hàng dây thép gió
Cũng đăm chiêu quên cả líu lo cười

Như thấy lại những ngày ta bỏ lớp
Cùng lang thang cô bạn mới vừa quen
Hai người chẳng có chuyện gì để nói
Hỏi vì sao đôi mắt cứ hay buồn?

Ôi thoáng chốc nửa đời qua nhanh thế
Năm mươi năm ta chân bước xa trường
Trường Xưa cũng đã bắt đầu hoang phế
Trách chi ta còn lại chút tàn xương

Thấy Cô cũ người mây ngàn hạc nội
Bạn bè ta người ở ít đi nhiều
Người xưa yêu đã cuối đường chim mỏi
Và riêng ta còn lại được bao nhiêu

Vẫn còn thấy giấc mơ thời đi học
Ta đâu hôm trở giấc mãi mơ màng
Ôi đời sống phải chẳng là sự thật
Hay chỉ là những chuỗi mộng miền man?

pnt

Lưu bút của Phạm Thị Tuyết Mai 12A2 (mất liên lạc), viết cho Đinh Thị Hơn vào Hè 74

Tình cờ

Hôm qua cho mượn vở
 Bài ghi chép cả ngày
 Hôm nay mới xem lại
 Thấy có gì hay hay

Ai để quên trong đó
 Trang giấy nháp tình cờ
 Có tên mình trên đó
 Thêm vào những vần thơ

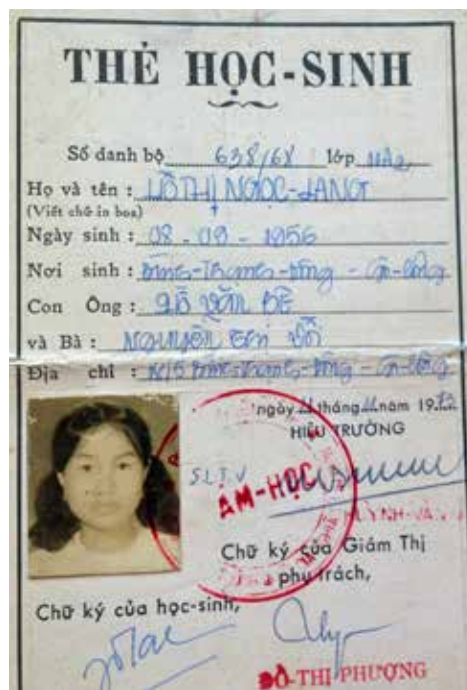
Nét bút chùng quen thuộc
 Lời thơ chùng vu vơ
 Đọc lên nghe ngổ ngồ
 Hư thực rất mơ hồ

Kéo tay con nhỏ bạn
 Ngồi bên ghé mắt nhìn
 Nó rừ rì nhỏ nhỏ
 Hai đứa cười ngả nghiêng

Nghe như mình bỗng lớn
 Vành tai chột nóng bừng
 Vờ khoanh tay trước ngực
 Thấy như lòng lâng lâng

Ơi tình thơ đại ấy
 Theo ngày tháng vùi quên
 Đôi khi hồi tưởng lại
 Nghe môi mắt chột mềm

pnt

Nguyệt Quới Nở Hoa

Sau một đêm mưa nguyệt quới nở
hoa thơm ngát - mình ghi vội lại
khoảnh khắc ấy và chia sẻ cùng bè
bạn...

Kim Tiếng:

Nguyệt quới nhà ai tỏa ngát hương
Tháng sáu mưa về thêm vấn vương
Bên song cửa nhỏ hồn man mác
Hoa trắng lung linh đẹp lạ thường....
Nguyệt quới dạt dào thoảng hương đưa
Chạnh nhớ vô bờ áo trắng xưa
Một thuở phượng hồng trao lưu bút
Yêu thương ngày ấy... biết đâu tìm...

Lăng Tùng:

Nguyệt quới bánh xèo ai chẳng ưa!
Rừng rúng nổi nhớ bạn, chiều mưa
Một mai biết có còn không nữa?
Hồn vẫn mơ hoài: “quới”, “xèo” xưa...

Kim Tiếng:

Đường về Cao Lãnh đẹp làm sao!
Phượng đỏ, bằng lăng khoe sắc màu
Chạnh nhớ những mùa hè thuở ấy
Nhớ dòng lưu bút dạ nao nao...

Lăng Tùng:

Ai về Đồng Tháp xin nhắn dùm
Kỷ niệm ngày xưa thời áo trắng
Còn vương nơi đây một bóng hình
Nhớ hoài bạn cũ dạ nao nao...

-Chưa một lần làm thơ nhưng
thấy hai bạn có lòng nên Ngọc Hải
cũng ăn theo những vần thơ con
cóc.

ĐÁP LỜI TRI NGỘ

Tặng Kim Tiếng-Lăng Tùng cùng các ACE nhà Q.

Một cành hoa trắng buổi sớm mai
Nói lên cảm nghĩ đã bao ngày
Xa nhau ngày ấy còn lưu luyến!
Dang dở bao nhiêu ước nguyện thế
* * *

Ngày ấy chúng ta những học trò
Tinh khôi áo trắng với trường Q
Cùng là thân phận cô nhi cả
Quyết chí theo chân đấng sinh thành
* * *

Bên thầy bên bạn biết bao ngày
“Vùi mài kinh sử” để ngày mai
Ra đời lập chí đến ơn nước
Cho thỏa mong chờ “chí làm trai”
* * *

Biển cổ năm nào ập đến ngay
Bao nhiêu mộng ước vỡ theo mây
Cảnh đời nghiệt ngã dồn dập đến
Anh mãi xa tôi đến ngày này!!!
* * *

Rồi đến một ngày “tiếng gọi nhau”
Từ mọi nơi quê - mọi cảnh đời!
Tụ về sum họp hàn nhưng nhớ
Ôi! quá yêu thương - quá nhiệm mầu...

* * *

Tưởng là sẽ mãi - mãi lìa xa
Gặp lại nhau đây có phải là?
Vong linh trường cũ đầy thời thúc
Nên khiến xui ta gặp lại ta....

* * *

Trút bao nỗi nhớ - bao xa cách
Tâm sự trùng trùng - nhưng chẳng vơi
Cuộc sống - cuộc đời đầy vất vả
Cả bọn chúng mình “bị bỏ rơi”....

* * *

Thôi thì khép lại những ngày qua
Đau khổ xót xa khắp mọi nhà
Nhìn về phía trước mà hy vọng
Con cháu sẽ làm thế ông cha

* * *

Xin gửi nơi đây một chút tình
Cầu mong đất nước thoát điều linh
Cho người dân Việt tràn hạnh phúc
Mãi mãi hoan ca khúc thái bình.

Cao Lãnh ngày 26/6/2014.

Một kỷ niệm vui

Ngọc Hải -Kiến Hòa.

Hình 1: Các Bạn 12A2: Hàng đầu từ trái qua phải: Phạm Thị Tuyết Mai, Lê Thị Đức, Phạm Thị Hồng, Ninh Thị Thanh. Hàng sau: bìa phải: Đinh Thị Hờn. PS: Phạm Thị Tuyết Mai (có Chị Phạm Thị Thuý Phượng Q73), Phạm Thị Hồng, hiện nay đã mất liên lạc. Chúng Tôi mong mỗi có cơ duyên tìm được 2 Bạn ấy

Còn Nhớ Một Thời

Vào đầu năm học 1968, tôi được Mẹ đưa vào Trường QGNT Saigon. Đi từ Tỉnh Tiền Giang (xưa là Tỉnh Định Tường) bằng chiếc xe đò cũ kỹ đến Bến xe Quận 8 bây giờ. Chúng tôi lại phải đi một chuyến xe lam nữa mới tới Trường. Nhớ hồi đó...trên đoạn đường Nguyễn Văn Thoại, có rất nhiều quán cafe sang trọng, bên đường luôn luôn nhìn thấy những cô gái đẹp, ăn mặc hờ hơ kiểu Saigon... Đúng điệu.. Nhìn xe cộ tấp nập, bon chen..Mẹ hỏi "con thấy vui không"?, khẽ gật đầu vì quang cảnh lạ mắt không như ở vùng quê nghèo xứ tôi.

Mãi im lặng hồi lâu... Chúng tôi đã đến Trường, vào được cổng. Mẹ vội đến dò danh sách ở Phòng Hành Chánh của Trường. Đã có tên vào học. Vui mừng... Tiếp sau đó Mẹ đưa tôi vào Khu Nội Trú. Đến Văn Phòng tiếp khách, dò danh sách không có tên tôi vào Nội Trú...thế là Mẹ vội vàng đưa tôi xuống Khu cấp dưỡng của Khu Nội Trú. Gặp nhiều Bác đang làm việc tại đây. Và gửi cho tôi ở tạm tại Phòng của một Bác tên Như là Cấp Dưỡng thời bấy giờ. Mẹ vội vã đến Bộ Tổng Tham Mưu để điều chỉnh tên của tôi, để được vào Khu Nội Trú ở. Buổi trưa đầu tiên hôm đó, tôi được ăn cơm tại khu nấu ăn cùng các Bác. Hỏi thăm dăm ba câu về tôi, sự nhớ nhà và xa anh chị làm tôi bật khóc...thế là các Bác không hỏi nữa...

Ở tạm được hơn một tháng, cuối cùng tôi cũng có tên bổ sung vào Nội Trú. Đầu tiên ở Phòng B1. Cô Giám Thị phát cho một cái

mền, một cái gối và một cái mùng. Tôi nằm tầng trên cùng với bạn kế bên là Nguyễn Thị Láng học 12A3. Hai đứa chơi chung cũng khá lâu, Bạn Láng có một người anh trai tên Nguyễn Văn Sáng, học QGNT sau đó vào TSQ Vũng Tàu. Còn nhớ có đợt nghỉ lễ Quốc Khánh, được nghỉ 1 tuần. Mẹ của Láng đến ký giấy phép cho Láng về nghỉ lễ. Và tôi cũng được Mẹ ký giấy phép xin về nghỉ lễ. Tôi và Láng hẹn nhau về quê của Láng chơi lễ. Đi cùng chúng Tôi có Chị Võ Thị Sánh học 12A5. Miền quê Vĩnh Long, sông nước mênh mông, Mẹ của Láng làm nghề đổ giá, bỏ mối ở chợ Vĩnh Long. Giá được tươi bằng nước sông, ủ trên một cái chòi sát bờ sông trước nhà. Mỗi buổi chiều chúng tôi tắm tại bến sông này, trước nhà Láng. Tắm xong rồi vào thay đồ chú thôn quê cũng chẳng có nhà tắm như thành thị. Hồi đó, về miền Vĩnh Long, phương tiện di chuyển thường bằng xuồng, Láng thường kể cho chúng tôi nghe rằng cô có một người Bạn tên Kha, và Kha có người em trai tên Ron. Ở đối diện bên kia con sông. Nhưng chúng tôi chưa một lần có dịp gặp nhau.

Sau cột mốc 1975. chúng tôi thất lạc nhau... Muốn tìm, muốn gặp lắm, nhưng thời điểm ban đầu của sự khó khăn đất nước, ...chúng tôi vẫn luôn luôn đau đáu trong lòng, vẫn hy vọng một ngày nào đó... Có dịp trùng phùng...

Trải qua bao năm hy vọng, vào một ngày đẹp trời nọ... Qua công việc, tôi biết được một người là dân Phú Quới, Vĩnh Long, lần mò...bắt chuyện hỏi thăm...may quá, anh ta biết Nguyễn Thị

Láng, biết anh trai của Láng là Anh Nguyễn Văn Sáng. Tôi còn mô tả, đoạn đường từ Vinh Long xuống tới một cái Cầu của vùng Phú Quới, xe lam dừng lại bên cầu, rồi đi bộ dọc theo con sông đó khoảng 100 mét là tới nhà. Anh ta khẳng định với tôi rằng đúng là Nguyễn Thị Láng, bạn tôi.

Sau vài ngày hỏi thêm tin tức, anh ta gọi điện thoại lại cho tôi và nói rằng: " người bạn của Cô đúng là Nguyễn Thị Láng, xưa ở Phú Quới với Mẹ, Mẹ của Cô Láng vẫn còn sống, anh trai của Láng đã mất... Và Cô Láng cũng...đã mất...cách nay mấy năm... Anh ta cho tôi số phone con của Láng để tôi liên lạc. Niềm hy vọng vụt mất... Nói buồn len lén vào tim... Cầu cho Bạn yên nghỉ, sớm về Nơi Thánh Chúa...

Xưa sau mỗi giờ cơm chiều. Chúng tôi gồm Nguyễn Thị Ngọc Mai, Nguyễn Thị Nhẹ, Chu Lệ Thanh... Cùng chơi banh tù dưới sân banh trước Khu Nội Trú. Chơi đến lúc trời chạng vạng tối Chúng tôi mới trở về phòng. Còn nhớ, có Bạn Lê Thị Thảo, có cặp mắt to, mi nhấp nháy, giọng Bắc rất dễ thương... Mỗi lần về nghỉ phép, tôi thường tặng Thảo bịch Sori, kèm vài hàng chữ trong mảnh giấy nhỏ, đặc sản ở Gò Công... Đã thất lạc nhiều năm, khi tôi tìm được sự liên lạc với vài người bạn QGNT, hôm đó là ngày TATC năm 2011. Trong khi ngóng tìm bạn quen, cùng lớp, cùng Nội Trú, anh Hải ở Biên Hoà, hỏi nhỏ "Em có biết Lê Thị Thảo ở Nội Trú không?" Tôi trả lời "đạ có... Giờ Thảo ở đâu Anh?" Vội vàng gọi điện thoại cho Thảo, thế là được trò chuyện ... Hình như bất chợt quá, và lại thời gian đã trôi qua quá lâu, bạn ấy hỏi tôi "Ngọc Lang nào vậy? Nhắc hồi lâu, bạn ấy hẹn tôi để xem lại ký ức rồi điện thoại cho tôi. Sau lần đó, chúng tôi lại có dịp gặp nhau trong buổi họp mặt Q75. Vui mừng không tả xiết. Thảo vẫn như xưa, không thay đổi nhiều...

Có lần lớp 12A2 viết chính tả. Thầy giáo chuyển tất cả bài của lớp tôi qua cho lớp 12A5 chấm lỗi. Và bài của lớp 12A5 chuyển qua lớp tôi chấm lỗi. Lúc đó tôi chấm bài của Vũ Minh Tường 12A5, và Bạn Thanh Mai chấm bài của Lưu Anh Tuấn 12A5. Thanh Mai và tôi có nói với nhau rằng. Cả 2 bạn Tuấn, Tường cùng có 2 lỗi chính tả. Bây giờ mình cùng nhau chấm mỗi bạn bị một lỗi thôi nhé. Sau khi phát bài, 2 bạn vẫn nhận ra mỗi đứa 2 lỗi, mà chúng tôi chỉ chấm một lỗi...vì vậy, sau hôm đó, Tuấn và Tường tới lớp 12A2 của chúng tôi tìm. Sau một hồi ngại ngùng 2 bạn ấy cũng nói được lời cảm ơn vì không bị trừ điểm...

Lưu Anh Tuấn 12A5 (bên phải) Vũ Minh Tường 12A5 (bên trái)

Từ trái qua phải) Hàng đứng Người Thứ 2 (Vũ Thị Sâm 12A3, nội trú), Người thứ 3 (Khánh Mỹ Q74, nội trú) , Hàng ngồi: người thứ 3 (Thanh Vân Q74 nội trú)

Thời gian sau, không hiểu vì lý do gì mà chúng tôi lại có dịp chờ cùng nhau trên chiếc honda ọp ẹp. Còn nhớ là đi lên tận Lăng Cha Cả... Không biết đã đi đâu giờ không còn nhớ... Lại có những buổi chúng tôi chụp hình cùng nhau ở trước Phòng Hiệu Đoàn, cứ vô tư đùa giỡn rồi chụp như vậy. Sau này tìm được QGNT. Do lần dọn nhà Bạn Thanh Mai đã tìm được những tấm hình ấy. Khơi lại cho chúng tôi bao nhiêu niềm vui và kỷ niệm thuở nào... Lúc ấy chúng tôi vẫn mơ ước, có ngày nào đó được hội ngộ cùng 4 đứa...sẽ hạnh phúc biết bao... Và cách đây khoảng 3 năm chúng tôi đã tìm được Lưu Anh Tuấn, hiện nay sống ở Củ Chi, là BS Gia Đình. Thế là cuộc trùng phùng diễn ra tại nhà tôi với Lưu Anh Tuấn, Thanh Mai, cùng số bạn QGNT. Niềm vui chưa được trọn vẹn vì chúng tôi vẫn chưa tìm được bạn Vũ Minh Tường. Theo Tuấn kể, Tuấn và Tường chơi thân, 2 đứa ngồi cùng bàn. Sau 75, vẫn liên lạc và đến nhà Tường chơi. Sau đó, Tuấn đến tìm, Mẹ Tường bảo rằng, "nó đi vượt biên, không biết sống chết, giờ chưa thấy tin tức gì"... Nghe nói ở Virginia. Tôi cũng tìm kiếm qua bạn bè rất nhiều nhưng vẫn bật tin...

Ngược dòng thời gian, muốn trở lại tuổi thơ, muốn hồi tưởng lại kỷ niệm đã qua ở thời cấp sách... Muốn lắm ... Tìm lại những người bạn thân yêu đã mất liên lạc từ dạo ấy... Nào là Chu Lệ Thanh, Nguyễn Thị Tọ, Trần Thị Ngọc Liên, Lâm Thị Hoa, Đặng Thị Ngọc Lan, Thạch Ngọc Tuyết.... Các Bạn đang ở nơi nào... Cứ mong sẽ có một phép màu nào...

MÙA ĐH 11/2019

NL Q75

Từ trái qua: Thầy Thông KT-Thầy Định KT-Thầy Đỗ Đại Thanh Vân KT-Q?-
Trần Thái Lợi-Đặng Trung Ngôn-Nguyễn Văn Nghiệp

Phạm Văn Vỹ Q66-12A-B

Hàng chữ ghi sau tấm ảnh này: "Kỷ niệm ngày 24/01/1970 - Tất niên nội trú Lệ Hằng & Về. "Duyên Quê". "

Ban Văn Nghệ

Các nữ y tá từ nữ sinh QGNT

"Duyên Quê" tại cổng vườn Nhật

GHI CHÚ:

Các hình ảnh trang 80 -83 do thầy Đỗ Trọng Hòa cung cấp.

Theo lời thầy thì các hình trang 80 phần đông là QGNT 72 và các nữ sinh trong Ban Văn Nghệ. Các hình được chụp từ 1966 - 1970

Các hình nữ sinh với áo dài khăn đóng là trong màn nhạc cảnh "Duyên Quê" trên đài truyền hình Saigon năm 1972 và hình chụp tại cổng Vườn Nhật trong khuôn viên trường. Hình do thầy Kiệt chụp.

Chân thành cảm ơn Thầy Hòa đã gửi cho những tấm ảnh quý hiếm này.

Từ trái: Thầy Đỗ Trọng Hoà- Nguyễn Khắc Kinh-Đỗ Văn Căn

Các hình ảnh: Trường Xưa, Thầy Cô, Bạn Cũ

Lời Cám Ơn: Ban Biên Tập Đặc San QGNT “ Trường Xưa Thấy Bạn Cũ ” chân thành cảm ơn quý thầy cô, quý đồng môn đã gửi các hình ảnh cho đặc san năm nay. Các hình ảnh đã gợi lại bao kỷ niệm những năm tháng dưới các mái trường QGNT, từ các trường Phổ Thông, Kỹ Thuật, Tổng Hợp tại Saigon, cũng như hình QGNT Huế, QGNT Đà Nẵng.... Trân trọng BBT/ĐS2019

USAID và CHƯƠNG TRÌNH HỌC BỔNG CHO QUỐC GIA NGHĨA TỬ

Giới thiệu: Hồi tưởng lại Trường Xưa Thầy Bạn Cũ, Nguyễn Mạnh Lân KT7; đã tìm được nguồn tài liệu về một ân nhân của QGNT: Ông Harold Winer, Phụ Tá Giám Đốc cơ quan USAID của Hoa Kỳ đặc trách về Giáo Dục, người đã góp phần rất lớn trong việc thay đổi khuôn mặt giáo dục toàn miền Nam, người đã dành một phần trong số học bổng của USAID cho QGNT năm 1969. Xin cảm ơn Mạnh Lân và xin giới thiệu vài nét về thành quả của USAID cho đến năm 1969.

BBTĐS2019

DẪN NHẬP:

Sự thay đổi về chiến lược của Mỹ sau Đệ Nhị Thế Chiến đã làm thay đổi bộ mặt của thế giới về tất cả các lãnh vực liên quan đến đời sống con người. Nhờ thừa hưởng tài nguyên thiên nhiên phong phú và kết quả của cách mạng kỹ thuật của Âu châu, đồng thời với biên giới thiên nhiên bảo vệ, không bị tổn hại trong hai cuộc chiến tranh thế giới, Hoa Kỳ trở thành một cường quốc thực sự về cả nghĩa đen và nghĩa bóng, trở thành người dẫn đầu trong khối các quốc gia không theo chủ nghĩa cộng sản.

Với chủ trương ngăn chặn làn sóng đỏ tại Châu Á, ngoài những hoạt động về chính trị và quân sự thay đổi theo từng giai đoạn; Hoa Kỳ còn có kế hoạch lâu dài hơn về văn hóa: thay đổi cách nhìn và tiếp cận đời sống của các quốc gia Á châu trong chương trình phát triển quốc tế viết tắt là USAID (United States of America International Development).

Chúng ta có thể thấy nhân sinh quan của người Mỹ dần dần thâm nhập vào đời sống hàng ngày của các quốc gia trên toàn thế giới, thay đổi cách nhìn, lối sống của người dân bản địa một cách rõ rệt, theo một chiều hướng tích cực, tuy không thể tránh khỏi những tác dụng phụ tiêu cực đi kèm.

Từ năm 1956, khi Đệ Nhất Cộng Hòa được thành lập tại Việt Nam, Hoa Kỳ đã có những bản nghiên cứu về miền Nam Việt Nam và phác thảo một kế hoạch phát triển lâu dài theo đề nghị của các chuyên viên có kiến thức rộng rãi và kinh nghiệm phong phú. Không chỉ là những bản phúc trình để đọc trong các buổi hội họp, người Mỹ đã gửi đến những toán cố vấn để hướng dẫn và cùng làm việc với những nhân viên trong ngành giáo dục Việt Nam, cùng những ngân khoản tài trợ mà họ vận động được trong khối thế giới tự do cho miền Nam.

Dân chúng miền Nam Việt Nam dần dần thoát khỏi chiếc bóng đen quá khứ của một nước thuộc địa. Những con người được đúc khuôn trong văn hóa cũ đã vươn vai rũ cánh, nắm lấy cơ hội chuyển mình thành những con người mới để bước vào một thời đại mới với những thay đổi từng ngày, từng giờ. Từ các thôn xã cho đến các tỉnh thành, các trường học được mở ra, các lớp học được sửa sang hoặc xây thêm; các sách giáo khoa, tài liệu giảng dạy và quảng bá cho nếp sống mới được in ra và phân phát; các chương trình dinh dưỡng hỗ trợ cho học sinh được tiến hành; các chương trình quảng bá giáo dục được phát thanh và sau này phổ biến trên truyền hình; các chương trình đào tạo và huấn luyện chuyên viên dành cho mọi cấp lớp từ tiểu học đến đại học được tổ chức hoặc ở trong nước, dưới danh xưng tu nghiệp hay du học được tiến hành cùng lúc với số học sinh, sinh viên được đến trường hay thu nhận vào càng ngày càng tăng.

Nhưng chiến tranh đã là trở ngại chính khiến cho số nhân tài của miền Nam bị giới hạn và lãng phí: *Theo Bác Sĩ Nguyễn Lưu Viên, Phó Thủ Tướng Đặc Trách Giáo Dục, sau 17 năm, chỉ có 1.7 người hoàn tất bậc Đại Học trong số 100 học sinh đi học.*

(Dr. Vien draws a chart on a yellow, lined note pad. He sketches and labels several blocks to represent each segment of the education system.) Here at the beginning, we have 100 students, let us say. At the end of primary school, only 50 remain. Only seven take and pass the Bac II exam at the end of 12 years of schooling. Only three go on to university studies – and of every hundred youngsters – only an average of 1.7 graduates from a university) [(Nguyễn Lưu Viên & Carl Howard. Nhìn Về Trường Xưa:22,23). (http://kieumauthuduc.org/images/KMTD_Docs/LuocSuKMTD_GSQuang_KSon.pdf)

NHỮNG THÀNH QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA USAID CHO ĐẾN 1967.

Bậc Tiểu Học

- Xây cất 8424 lớp học
- Huấn luyện chương trình 3 tháng cho 11,612 giáo viên
- Tổ chức các khóa quan sát cho nhân viên Bộ Giáo dục và các Tỉnh Thành: 93 khóa.

- Sĩ số học sinh tại các vùng hẻo lánh và khu đông dân quanh Sài Gòn được đi học: 696,680 người.

- Bốn khóa huấn luyện cho 300 giáo viên vùng cao nguyên để chuẩn bị cho họ với hệ thống sách giáo khoa mới giảng dạy bằng các phương ngữ Bahnar, Koho, Jarai và Rhade.

- Khóa tu nghiệp giáo dục dài 4 tháng được tổ chức cho 900 giáo viên tại Saigon.

- 2000 giáo án mẫu để giúp các giáo viên giảng dạy hữu hiệu 14 triệu sách giáo khoa phát hành bởi Trung Tâm Học Liệu Quốc Gia được soạn thảo.

- 32 khóa huấn luyện từ 1 đến 5 ngày dành cho 3605 giáo viên nhấn mạnh đến cách sử dụng sách giáo khoa trong việc giảng dạy.

- Hai Trường Sư Phạm mới được thành lập và hoạt động

- Bốn Ký Túc Xá được xây cất để hỗ trợ cho hai Trường Sư Phạm Quy Nhơn và Vĩnh Long

- Đang xây cất Trường Sư Phạm Cao Nguyên

- Tăng số sinh viên thu nhận vào các Trường Sư Phạm, đồng thời cũng nâng cao tiêu chuẩn tuyển chọn.

- Trung Tâm Tu Nghiệp Giáo Dục khai giảng năm 1962 để huấn luyện và tu nghiệp cho 2200 giáo viên tiểu học.

- Thành lập Nha Tiểu Học trong Bộ Giáo Dục

- Tham Vấn việc biên soạn sách giáo khoa bậc tiểu học...

Bậc Trung Học

Hai trường Đại học Hoa Kỳ nhận hợp đồng với cơ quan USAID là Southern Illinois và Ohio đã gửi các toán cố vấn, huấn luyện, ngân khoản và máy móc dụng cụ để trang bị cho các trường sở tại Việt Nam. Hợp tác với Bộ Giáo Dục và Thanh Niên bấy giờ, một chương trình giáo dục tổng hợp có tính thực dụng, hữu ích theo hướng phát triển cộng đồng đã được đưa vào thử nghiệm giảng dạy tại một số trường thí điểm trên khắp 4 vùng của miền Nam:

Vùng I : 1. Trường Gia Hội Huế

2. Trường Trần quốc Tuấn – Quảng Ngãi

Vùng II: 1. Trung học Ban Mê Thuột

2. Trường Nguyễn Huệ - Tuy Hòa

Vùng III 1. 1. Trường Cộng Đồng quận 8 Saigon

2. Trường Quốc Gia Nghĩa Tử Saigon

3. Trường Mạc đĩnh Chi Saigon

4. Trường Lý Thường Kiệt Hóc Môn

Vùng IV

1. Trường Phan Thanh Giản Cần Thơ

2. Trường Nguyễn Trung Trực Rạch Giá

3. Trường Kiến Hòa

USAID cũng đã mời những toán quan sát thuộc các trường Đại Học Wisconsin State, Washington State, Illinois, Florida, UC LA và Stanford- California đến Việt Nam khảo sát và soạn thảo một chương trình phát triển và đào tạo nhân sự cho Việt Nam trong thập niên 80.

Bậc Đại Học:

Cho đến 1967, toàn miền Nam có 5 trường Đại Học gồm 3 trường công lập và 2 trường tư thục:

- Viện Đại Học Saigon thành lập năm 1955, sĩ số sinh viên năm 67-68 là 27,000 người, với 8 phân khoa: Văn, Luật, Y Dược, Nha, Khoa Học, Kiến Trúc, Sư Phạm

- Viện Đại Học Huế thành lập năm 1957, sĩ số 3100 người, gồm 5 phân khoa: Văn, Luật, Y, Khoa Học và Sư Phạm.

- Viện Đại Học Cần Thơ thành lập năm 1966, sĩ số 1396 người, gồm 4 phân khoa: Văn, Luật, Khoa Học và Sư Phạm..

- Viện Đại Học Đà Lạt thành lập năm 1958, sĩ số 2300 người, gồm 4 phân khoa: Văn, Khoa Học, Quản Trị Kinh Doanh, Sư Phạm.

- Viện Đại Học Vạn Hạnh thành lập năm 1964, sĩ số 2000 người, gồm các phân khoa: Phật học, Văn Khoa, Xã Hội, Ngôn Ngữ.

Các trường sở và phương tiện giảng dạy và thực tập rất thiếu thốn trong phạm vi Đại Học, USAID đã giúp xây mới hoặc sửa chữa mở rộng các cơ sở của các trường Y, Dược, Nha, Khoa Học và Sư Phạm, xây dựng Khu Đại học Saigon trên diện tích 568 mẫu tại Thủ Đức.

- Ở Huế hai tòa nhà mới được xây dựng cho phân khoa Sư Phạm và Trung Học Kiểu Mẫu Huế.

- Canada cũng giúp trong chương trình xây dựng trường Y khoa Huế, Đức giúp trong việc cung cấp tài liệu và nhân viên giảng huấn.

- Chương trình học bổng cho ứng viên Dự Bị Đại Học Sư Phạm và Quản Trị Điều Hành.

- Khởi động chương trình đào tạo Giáo Sư Đại Học trong nước.

Về Kỹ Thuật và Hướng Nghiệp:

- Bốn phân khoa thuộc Trường Bách Khoa Kỹ Thuật đã được xây cất, trang bị và đưa vào hoạt động với chương trình giảng dạy một nửa trong lớp học và nửa còn lại trong xưởng thực tập.

- Mười trong số 12 trường kỹ thuật trung cấp theo kế hoạch tất cả 18 trường xây mới được khai giảng niên khóa 66-67 với các lớp huấn luyện đoàn kỳ, thu nhận 1754 học viên so với sĩ số 493 năm 65-66. Các cơ sở phụ thuộc cho 5 trường trong

nhóm này sẽ hoàn tất năm 68 và 6 trường còn lại theo kế hoạch sẽ được xây cất khi ngân khoản và nhân công sẵn sàng cho đầu thầu dân sự.

- Xưởng Nghề (Atelier School) Ban Mê Thuật được cải biến thành Trung Học kỹ thuật Đệ Nhất Cấp

- Trường Huấn Nghệ Nha Trang và Saigon cũng được đổi thành Trung Học Kỹ Thuật Đệ Nhất Cấp

- Trường Kỹ Thuật Cao Thắng được đổi thành Trung Học Kỹ Thuật Đệ Nhị Cấp

- Bốn trường Bách Khoa Đà Nẵng, Qui Nhơn, Vĩnh Long và Phú Thọ đã thu nhận 3059 học viên trong niên khóa 66-67 so sánh với con số 2335 năm 65-66, dạy về các ngành Kinh Tế Gia Đình, Kinh Thương, Động cơ Diesel, Điện Kỹ Nghệ, Rèn, Gò, Hàn, Tiện và Gõ.

- Chương trình đào tạo giáo sư kỹ thuật cho các lớp huấn nghệ tại Trung Tâm Bách Khoa Kỹ Thuật Phú Thọ đã hoàn tất và đào tạo 32 người năm 1965, 59 người năm 1966 và thu nhận 125 người cho năm 66-67.

- Trường Dành Cho Người Khiếm Thị đã được sửa chữa tân trang với ngân khoản \$40,000 bao gồm việc sửa chữa xưởng, hệ thống điện nước và cách âm, sơn phết toàn bộ trong ngoài.

- Chương trình du học huấn luyện nhân viên giảng huấn, trong đó 124 người đã về nước và đang giảng dạy tại các trường Bách Khoa và Kỹ Thuật

DỰ ÁN HỌC BỔNG USAID 1969

Lịch sử:

Tháng 2 năm 1966, Thủ Tướng Chính Phủ Việt Nam Cộng Hòa gửi văn thư đến Tổng Giám Đốc USAID, bày tỏ quan điểm của Chính Phủ muốn được sự trợ giúp trong việc tiếp nhận các sinh viên Việt Nam đến du học tại Hoa Kỳ, "... không những chỉ giúp họ thủ đắc những kiến thức quý báu về kỹ thuật, mà còn khuyến khích việc tạo lập sự cảm thông và hiểu biết lẫn nhau giữa hai nước đồng minh."

Sau đó hai bên đã đi đến những thỏa thuận, và tháng 11 năm 1966 được ấn định là hạn chót nhận đơn ghi danh du học. Gần một ngàn ứng viên Việt Nam đã nộp đơn, và được duyệt xét bởi Phòng Huấn Luyện của Cơ Quan USAID và Phân Ban Giáo Dục. Gần 180 ứng viên đã được tuyển chọn dự cuộc phỏng vấn của một tiểu ban gồm đại diện của Bộ Quốc Gia Giáo Dục, Phòng Huấn Luyện Cơ Quan USAID và Phân Ban Giáo Dục của USAID. Hồ sơ những ứng viên đạt các hạng Ưu, Bình và Bình Thứ đã được chuyển sang Nha Du Học xét duyệt.

Tháng 2 năm 1967, 127 ứng viên Học Bổng về Lãnh Đạo (Leadership Scholarships) đã đến Hoa Kỳ. Những ứng viên này có 6 tháng để được hướng dẫn làm quen với đời sống mới và ôn tập tăng cường khả năng Anh Ngữ tại các trường Cao Đẳng của tiểu bang California nhận hợp đồng với USAID. Khi bản tường trình này được soạn thảo, các ứng viên này đã hoàn tất khóa học 6 tháng, và các tân sinh viên đã được ghi danh vào các lớp học niên khóa 67-68.

Chương trình Học bổng Lãnh Đạo này rất mới với Việt Nam. Ngoài 127 ứng viên đã được gửi đến Hoa Kỳ, nhóm thứ hai gồm 100 người sẽ đến Hoa Kỳ vào tháng 2/68. Phúc trình từ 7 Trường Cao Đẳng tiểu bang California cho biết, 127 ứng viên đã hội nhập rất nhanh chóng. Chỉ có ba người bỏ cuộc đã trở về Việt Nam: hai trong số đó vì hoàn cảnh gia đình gặp khó khăn, người thứ ba vì lý do sức khỏe. Phúc trình từ California cho hay các ứng viên Việt Nam đã được tiếp nhận và chào đón nồng hậu bởi các sinh viên Hoa Kỳ cũng như các cộng đồng địa phương. Điều này đã hỗ trợ cho nhận xét của Thủ Tướng Việt Nam về việc tạo lập niềm cảm thông giữa sinh viên hai quốc gia. Bằng kết quả của tam cá nguyệt đầu tiên vào tháng 1/1968 sẽ là bằng chứng cụ thể cho việc tuyển chọn và thủ tục sáng suốt của ủy ban duyệt xét cho nhóm ứng viên "thí điểm" này.

Mục tiêu Chương trình Học Bổng này nhằm đào tạo chuyên viên bậc Đại Học với khả năng đa dạng để đáp ứng nhu cầu cấp bách và hậu chiến của Việt Nam. Thêm vào đó Chương trình hy vọng sẽ đào tạo những nhà lãnh đạo tương lai với kiến thức rộng rãi và thực tiễn, có tầm nhìn xa để khuyến khích phát triển Việt Nam trong tương lai.

Từ 1967 đến 1969, chương trình này nhắm dành đặc biệt cho các cựu quân nhân, nhưng vì không đủ nhân sự đáp ứng, nên đã chuyển hướng sang một nhóm mang tên Quốc Gia Nghĩa Tử và Cô Nhi Tử Sĩ. Đây là con cái của những quân nhân Việt Nam và nhân viên các lực lượng phụ trợ, cũng như công chức tử nạn, thương tật vì quân vụ và công vụ trong cuộc đối đầu với Cộng Sản.

Tài khóa 1969:

1. Gia hạn cho 122 khóa sinh đang có mặt tại Hoa Kỳ.
2. Tuyển chọn 100 tân khóa sinh. Ban đầu 40 sẽ được dành cho Quốc Gia Nghĩa Tử. Những tân khóa sinh sẽ rời Việt Nam tháng 3/1969 để được hướng dẫn sơ khởi tại Hoa Kỳ, và sẽ được ghi danh vào các Trường Cao Đẳng hay Đại Học vào tháng 9/1969.

Tùy thuộc số lượng và phẩm chất của nhóm 40 người đầu tiên này, việc chọn lựa 60 người còn lại sẽ được dành cho hoặc là các ứng viên Quốc Gia Nghĩa Tử, Cô Nhi, hay hoặc thuộc các thành phần khác. Những người này dự định sẽ được nhập học vào tháng 2/1970.

Tài Khóa 1970:

1. Gia hạn cho 282 khóa sinh đang ở Hoa kỳ
2. Tuyển chọn 100 ứng viên mới, rời Việt Nam khoảng tháng 3/1970

Các hình ảnh sinh viên QGNT du học Hoa Kỳ, bên tay phải từ trên xuống:

- Chuẩn bị lên đường (ba hình trên)
- Tiếp tân trong Dinh Độc Lập với Tổng Thống VNCH.
- Chụp hình chung tại Viện Giáo Dục QGNT Sài Gòn.
- Hình chụp với giới chức USAID

THẾ GIỚI TỰ DO ĐÃ YẾM TRỢ CHO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC VIỆT NAM CỘNG HÒA NHƯ THẾ NÀO? (năm 1967)

Quốc Gia / Tổ Chức	Danh Mục	Trị giá (\$US)
Australia (Úc)	Trang bị cơ xưởng huấn luyện cho Trung Tâm Huấn Nghệ Nha Trang	225,000
	Sách Giáo Khoa bậc Tiểu học	270,000
Belgium (Bi)	Học bổng cho sinh viên Việt Nam	135,000
Canada	Xây cất Khu Khoa Học cho Phân khoa Y, Đại Học Huế	458,000
	Sách Giáo Khoa về Xã Hội (460,000 quyển)	100,000
	Học bổng cho sinh viên Việt Nam	4,020,000
Trung Hoa Dân Quốc	Sách Giáo khoa lớp 1 (500,000 quyển)	150,000
Pháp	Xây cất và trang bị Trung Tâm Huấn Nghệ Quốc Gia tại Chợ Lớn cho chuyên viên điện lực	226,000
Đức	1. Mở rộng, trang bị, bổ nhiệm nhân viên cho Trung Tâm Kỹ Thuật Việt Đức tại Thủ Đức.	1,750,000
	2. Trả lương cho giáo sư và giảng sư tại Đại Học Huế và Trung Tâm Kỹ Thuật Việt-Đức.	435,000
	3. Sách giáo khoa về vệ sinh bậc tiểu học (100,000 quyển)	20,000
	4. Học bổng cho sinh viên Việt Nam.	260,000
New Zealand	1. Học bổng cho sinh viên Việt Nam	935,000
	2. Xây cất giảng đường cho Phân Khoa Khoa Học Đại Học Sài gòn	196,000
Tunisia	Học bổng cho sinh viên Việt Nam	48,000
Vương quốc Anh	1. Xây lại các trường tiểu học trong những vùng bị tàn phá trong Tết Mậu Thân.	480,000
	2. Học bổng cho sinh viên Việt Nam	215,000
UNESCO	Sửa chữa cơ sở và Nâng cao phẩm chất giảng huấn tại Trung Tâm Kỹ Thuật Sài gòn theo trình độ của Trường Quốc Gia Bách Khoa Phú Thọ	1,574,424
Nhật Bản	Hứa hỗ trợ chương trình giảng huấn về Nông nghiệp tại Đại học Cần Thơ	

KẾT LUẬN:

Kết quả của giáo dục trong đời sống hàng ngày của từng cá nhân và toàn xã hội rất cụ thể và không thể chối cãi.

Dù cho miền Nam Việt Nam phải đối mặt với nguy cơ lớn lao nhất là chiến tranh, hàng ngày vẫn cướp đi sinh mệnh của nhiều người, phá hủy các cơ sở về vật chất, làm tan tác nhiều gia đình trong suốt 20 năm, nhưng sự thực đã chứng minh sau biến cố 75, trình độ nhận thức và thái độ ứng xử của người ở miền Nam đã cao hơn rất nhiều so với người ở miền Bắc. Bất kể chính sách "phần thư khanh nho" mới mà cộng sản đã áp dụng rộng rãi sau khi chiếm được miền Nam: tịch thu, thiêu hủy các sách vở, tài liệu báo chí, âm nhạc, bắt bớ giam cầm các Thầy Cô, Văn Nghệ Sĩ trong các trại cải tạo, nhưng sau 44 năm hoa trái miền Nam vẫn xanh tươi nảy nở, âm nhạc miền Nam vẫn sống mãi trong lòng thế hệ cũ và được các thế hệ tiếp sau yêu mến. Người Việt di tản sau những choáng váng của cuộc đổi thay mang ý nghĩa một sống hai chết đã hồi phục và bắt kịp nhịp sống của thời đại mới, đã thành công và tiếp tục cống hiến vào kho tàng tri thức của nhân loại tại các quốc gia tạm dung đã dần dần trở thành quê hương thứ hai của họ.

Trong khi đó, Việt Nam sau 44 năm thống nhất, vẫn còn bị đám mây u ám của quá khứ che phủ, đời sống cá nhân và xã hội ngày càng bị đầu độc và thui chột bởi những ước muốn vị kỷ chiếm hữu thời kỳ bộ lạc. Biết bao tài năng đã bị bóp nghẹt, đọa đày, mất cơ hội sinh tồn và phát triển. Con người suốt ngày chỉ bận tâm đến cái ăn, cái mặc, cái sống; thì làm sao có thì giờ để phát triển trí tuệ bản thân và cống hiến những suy nghĩ vị tha, vị nhân sinh, vị nghệ thuật.

Nhìn lại quá khứ chúng ta cảm ơn quê mẹ đã cho chúng ta vóc dáng, cảm ơn các nhà giáo dục, các Thầy Cô đã cho ta trí não để suy tư, cảm ơn cả những nghịch cảnh đã cho chúng ta thấy rõ những mặt trái phải của đời sống, hầu định hướng cho mình và góp phần trong việc xây dựng chính bản thân mình, gia đình của mình và cộng đồng xã hội quanh mình để cùng sống và phát triển trong tương lai.

Tài liệu Tham Khảo:

- 1. EDUCATION PROJECTS IN THE REPUBLIC OF VIETNAM -USAID, January 1, 1968, Saigon Viet Nam

VIỆT NAM CỘNG HÒA
BỘ CỰU CHIẾN BINH
277, Đoàn-Thị-Điền - SAIGON
Đ. T. : 23.470 - 50.289

Saigon, ngày 13 tháng 10 năm 1969
Số 719/CCB/VF

UYEN DƯƠNG CONG TRANG

đính theo Nghị-định số 713 CCB/ND ngày 13.10.1969 ấn thưởng Đệ Nhất Hạng CỰU CHIẾN-BINH BỘI-TINH cho Ông HAROLD WINER, Phó Giám-Đốc Cơ-quan U.S.A.I.D. Đạc-trách về Giáo-dục.

Trong thời-gian phục-vụ tại Việt-Nam từ năm 1967 tới nay, với tư-cách Phó Giám-Đốc Cơ-quan U.S.A.I.D. Đạc-trách về Giáo-Dục, Ông HAROLD WINER đã tích-cực giúp đỡ các Quốc-Gia Nghĩa-Tử và CS-Nhì Tử-sĩ với một tinh-thần vị-tha cao cả hiếm có.

Nhiều lần đến tận chỗ để trông nom xúc tiến việc viện trợ cho Viện Giáo-Dục, Quốc-Gia Nghĩa-Tử, Ông HAROLD WINER đã tạo những chi-thị đặc biệt để Phái-Đoạn Đại-học-Buồng CHIO thành lập cho các Quốc-Gia Nghĩa-Tử hai Phòng Thí-nghiệm Lý-Học và Vạn-Vật cùng ba Học-xường Doanh-nghiệp, Công-ky-nghệ và Kinh-Tế Gia-dình trang bị đầy đủ dụng cụ tối tân, nhờ đó đã giúp các Quốc-Gia Nghĩa-Tử cơ chế học-tập được hoan hao hơn.

Với sự giúp-đỡ tích-cực và với lòng ưu-ái đặc-biệt dành cho các Quốc-Gia Nghĩa-Tử và CS-Nhì Tử-sĩ, Ông HAROLD WINER rất đáng được đề cao và ghi ơn.

TỔNG-TRƯỞNG CỰU CHIẾN-BINH,

Thiếu-Tướng h.h. PHẠM-VĂN-DŨNG

REPUBLIC OF VIETNAM
MINISTRY OF WAR VETERANS

127, ĐOÀN THỊ ĐIỀN St, SAIGON
Telephone: 23.470 - 50.289

SAIGON, 13 October 1969

No: 719/CCB/VF

ITATION

Enclosure to Decision No 713 CCB/ND dated 13 Oct. 1969, awarding War Veterans Medal 1st Class to Mr. HAROLD WINER, Assistant Director USAID for Education.

X
X X

During his tour of duty in Vietnam since 1967, as Assistant Director USAID for Education, Mr. HAROLD WINER has actively given assistance to National Wards and Orphans with a rare spirit of humanitarianism.

Making several on-the-spot visits to follow up the assistance to the National Ward Institute, Mr. HAROLD WINER has specially recommended to the CHIO University Team for the establishment of 2 Physics and Biology laboratories as well as 3 workshops for Business Administration, Accounting and Home Economics with complete modern equipment. Owing to all this assistance, the National Ward Institute has now better facilities.

With the active assistance and the special concern to National Wards and Orphans, Mr. HAROLD WINER deserved honor and praise./-

PHẠM VĂN DŨNG
Maj. Gen. Rtd
Minister of War Veterans

NHỮNG HÌNH ẢNH VỀ HOẠT ĐỘNG CỦA USAID, ĐẠI HỌC OHIO VỚI TRƯỜNG QUỐC GIA NGHĨA TỬ -Trang bị cơ xưởng cho Trường Kỹ Thuật, lớp Kỹ Nghệ Họa, Kỹ Nghệ Mộc, Kinh Tế Gia Đình, xây dựng Thư Viện. - Hình ảnh Thầy Viện Trưởng Trương Khuê Quan cùng Viện Giáo Dục QGNT tiếp đón phái đoàn USAID do Ông Donald MacDonald (US-AID Director) và ông Harold Winder (Assistant Director for Education for USAID in Saigon), đến thăm Viện Giáo Dục QGNT. (khoảng năm 1968)

NHỮNG HÌNH ẢNH VỀ HOẠT ĐỘNG CỦA USAID, ĐẠI HỌC OHIO VỚI TRƯỜNG QUỐC GIA NGHĨA TỬ -Trang bị cơ xưởng cho Trường Kỹ Thuật, lớp Kỹ Nghệ Họa, Kỹ Nghệ Mộc, Kinh Tế Gia Đình, xây dựng Thư Viện. - Hình ảnh Thầy Viện Trưởng Trương Khuê Quan cùng Viện Giáo Dục QGNT tiếp đón phái đoàn USAID do Ông Donald MacDonald (US-AID Director) và ông Harold Winder (Assistant Director for Education for USAID in Saigon), đến thăm Viện Giáo Dục QGNT. (khoảng năm 1968)

NHỮNG HÌNH ẢNH VỀ HOẠT ĐỘNG CỦA USAID, ĐẠI HỌC OHIO VỚI TRƯỜNG QUỐC GIA NGHĨA TỬ - Vào cuối tháng 10 năm 1969, Thầy Viện Trưởng Trường Khuê Quan cùng học sinh trường Phổ Thông QGNT ra sân bay TSN để tiễn Ông Harold Winer (Assistant Director for Education for USAID in Saigon) về nước sau thời gian phục vụ tại VN (1966- 1969). Thông dịch viên là Chị Diệp Thị Kim Phượng Lớp 11 - Niên Khóa 1969-1970.

Trước khi ông Harold Winer về Nước, Bộ Giáo Dục và Bộ Cựu Chiến Binh VNCH đã tuyên dương công trạng và tặng thưởng huy chương cho Ông Harol Winer về những đóng góp của Ông cho ngành giáo dục của VNCH và giúp đỡ rất nhiều cho Viện Giáo Dục QGNT (National Wards School, Saigon Vietnam)

Ông Harold Winer đã phục vụ với USAID tại Việt Nam trong 5 năm, vào những năm 1966 -1969. Ông Harol Winer đã mất vào năm 1997. Jane Winer, con gái ông, sau này là Trưởng khoa Khoa học và Nghệ thuật tại Đại học Texas Tech.

Nhớ Bông Hoàng Hậu Tím ở Trường Quốc Gia Nghĩa Tử

Bông Hoàng Hậu Tím ở đây là hoa của cây Móng Bò Tím.

Theo wikipedia:

Phanera purpurea is a species of flowering plant in the family Fabaceae, native to South China (which includes Hong Kong) and Southeast Asia. Common names include orchid tree, purple bauhinia, camel's foot, butterfly tree, and Hawaiian orchid tree

Theo blogcaycanh.vn:

Cultivation

In the United States of America, the tree grows in Hawaii, coastal California, southern Texas, and southwest Florida. *Bauhinia blakeana* is usually propagated by grafting it onto *P. purpurea* stems.

Traditional medicine

Phanera purpurea is called Mandarai in Tamil and is used in traditional Tamil medicine in India.

Chemistry

A wide range of chemical compounds have been isolated from *Phanera purpurea* including 5,6-dihydroxy-7-methoxyflavone 6-O-β-D-xylopyranoside, bis

[3',4'-dihydroxy-6-methoxy-7,8-furano-5',6'-mono-methylalloxy]-5-C-5-biflavonyl and (4'-hydroxy-7-methyl-3-C-α-L-rhamnopyranosyl)-5-C-5-(4'-hydroxy-7-methyl-3-C-α-D-glucopyranosyl) bioflavonoid, bibenzyls, dibenzoxepins, mixture of phytol fatty esters, lutein, β-sitosterol, isoquercetin and astragalin.

External links

- *Phanera purpurea* L., Purple camel's foot

Cây hoa móng bò : thân gỗ nhỏ màu xám, sần sùi, cao từ 3 đến 5m, nhiều cành thưa, tán rộng.

Lá cây móng bò to, dài từ 6 đến 15cm, màu xanh đậm, nhẵn, gân nổi rõ; đầu lá chia thùy thuôn tròn giống hình móng bò, cuống lá dài từ 2 đến 4cm.

Hoa móng bò là hoa lưỡng tính, nở từng chùm, màu tím hoặc hồng tùy theo giống, mọc ở nách lá hoặc đầu cành, có mùi thơm. Hoa móng bò mềm, có 5 cánh, có thể có sọc hoặc không.

Cây hoa móng bò có quả dẹt, dài, nhiều hạt.

Cây móng bò ưa sáng, dễ trồng, dễ chăm sóc, thích nghi tốt với đặc điểm thời tiết nước ta, đặc biệt với khí hậu miền Nam, cây móng bò cho hoa dường như quanh năm.

Trước năm 1967, thành phố Sài Gòn vẫn còn rợp bóng những hàng cây dọc theo những con đường.

Từ Ngã Tư Bảy Hiền lên đến Phú Thọ là rừng cao su um tùm rậm rạp. Ngoại trừ những khu dân cư, còn lại đất hai bên đường thuộc khu quân sự của các doanh trại quân đội. Đường phố vắng vẻ ngoại trừ những giờ công sở, người đến người về tấp nập, còn các giờ khác, lượng xe cộ qua lại thưa thớt không nhiều.

Nhịp sống chậm rãi và an bình trải khắp nơi. Sài Gòn Chợ Lớn Gia Định là thủ phủ về chính trị và kinh tế nên sinh hoạt phong phú và sung túc hơn các miền ngoại ô và các tỉnh thành. Giới lao động bình dân có vẻ hài lòng với mức sống của mình, chiều chiều thường ra ngoài ăn tiệm, dù số tiền thu nhập trong ngày không nhiều, vừa có dịp thay đổi không khí, ngắm phường phố vào đêm, vừa có dịp hàn huyên kể cho nhau nghe những

chuyện trong ngày.

Phương tiện di chuyển chính cho giao thông công cộng trong thành phố là xe buýt Công Quán, sơn hai màu dưới xanh trên trắng bạc. Có thêm một hai tuyến xe buýt tư nhân, xe cũng sơn hai màu, dưới xanh lá đậm trên màu vàng. Trên những đoạn đường ngắn hai ba cây số, có xe ngựa, mỗi chuyến chở được tối đa sáu người, kể cả hành lý và quang gánh. Sang hơn có xích lô đạp loại cũ, sàn thấp. Đi xa hơn nhanh hơn có xích lô máy, ghế xe có thể ngồi được ba người, và cao hơn nữa là tắc xi, cũng sơn hai màu xanh trắng.

Cây trồng thành phố phần đông là cây me xanh với tàn lá rậm rạp, dẫu và sao thân cao lá cũng không lớn lắm, chịu được nắng hạn, tuy dẫu và sao không cho nhiều bóng mát như me. Cho đến 1975, trên đường Nguyễn Du, vẫn còn những hàng me rợp bóng, quanh sân vận động Phan đình Phùng có những quán cà phê

không tên được gọi là me, nơi mà các sinh viên Văn Khoa, Luật Khoa thường tụ tập chuyện trò.

Vậy thì cây hoàng hậu tím ở đâu?

Khi con đường nối miền đông và miền tây được mở ra đi qua trung tâm Sài Gòn, những cây me cây dẫu cây sao cổ thụ bị đốn bỏ để mở rộng lòng đường, lối đi dành cho xích lô và xe đạp, hay những xe không có động cơ không còn nữa, phong thù của Sài Gòn đã biến đổi hẳn. Người dân hai bên đường phố mất đi “cái lỗ mũi” để thở: mở cửa ra thấy xe chạy kể bên nhà, khoảng cách an toàn không còn, đẩy con người vào trạng thái phòng thủ. Và nhịp sống bắt đầu hồi hải khi con đường mở ra, tốc độ xe trong thành phố tăng lên gấp đôi, con người bị cuốn theo cơn lốc của thay đổi: các cơ quan Mỹ mở cửa tuyển người Việt, các hàng quán mở ra để phục vụ các nhân viên quân sự và dân sự Mỹ: phòng ngủ, quán bar, những tòa nhà rào kẽm gai, chất bao cát, giăng

đèn chiếu sáng suốt ngày đêm, bóng dáng người Mỹ trở nên thường xuyên hơn trong thành phố, làm con người trở nên lạ lẫm trong thành phố mình quen sống.

Trường QGNT cũng chịu chung số phận trong sự cuốn hút của cơn lốc ấy. Những cây sao cây me hai bên đường trước cổng trường bị đốn sạch. Thay vào đó, kể bên bờ mương thoát nước người ta trồng mới những cây hoàng hậu tím xác xơ. Đám học trò ngày ấy có biết bao điều để quan tâm, làm gì để ý đến những đổi thay chùng như không thấy ấy!

Riêng với tôi, điều này gây một chấn động rất lớn, linh cảm dường như báo trước những đổi thay lớn lao hơn nữa xảy ra, nhưng rất mơ hồ không rõ rệt. Bao nhiêu năm đi lại trên những con đường, quen mặt từng gốc cây tàn lá, nghe tiếng gió thổi thì thổ thê kể kể những điều riêng tư, chia xẻ từng cảm nhận, nay chớp mắt không còn thấy, một nỗi buồn

không tên vô cớ cứ mỗi lúc một lan rộng. Rồi công ty xe buýt xanh, xe buýt vàng đóng cửa, thay vào đó là những chuyến xe lam hữu sản hóa như thoi dẹt chạy giăng mắc khắp nơi. Tôi vẫn có cái đỡ chân khi đến trường, nhưng trong lòng cho đến bây giờ viết lại những dòng chữ này, vẫn nhớ những tàn me xanh chụm đầu, những trái dẫu xoay xoay như bóng vục khi rời khỏi cành cao, những bông hoa sao trắng muốt lấp lánh giữa màu xanh của lá, những xe nước mía với cô bán hàng mắt cười lúng liếng, những sạp báo với những nhật báo tạp chí mới ra được treo ở trên cao và từng xấp từng chồng ngay ngắn xếp hàng dưới bóng mát tàn cây, thùng thư Bưu Điện màu xanh dương đậm với lá cờ vàng đỏ có ô cửa có hàng chữ “sẽ lấy thư lần tới vào... giờ ngày...”

Khi lên Đệ Nhị cấp, tuyến xe lam qua nhà tôi đến trường bị đổi theo yêu cầu của Bệnh Viện Dã Chiến III của Mỹ giám

tiếng ôn, thay vì chạy thẳng Võ Tánh lên Lăng Cha Cả, phải vòng qua trước cổng Bộ Tổng Tham Mưu, qua trước Sân Vận Động Quân Đội, ngang cổng Trại Huỳnh Hữu Bạc, mới đến Lăng Cha Cả, rồi tiếp tục một trạm nữa trước khi ngừng lại trước cổng sau trường. Hai bên cổng có khoảng vài mươi cây hoàng hậu mọc cách nhau năm sáu thước mỗi cây. Buổi sáng khi xuống xe, chờ giờ cổng mở, học sinh thường đứng rải rác trước lối vào, người ở gần đi xe đạp, người ở xa đi xe lam, người khá hơn thì đi Mobylette, Solex, hay xe Nhật đủ loại. Chúng tôi gặp nhau, chào hỏi và bắt chuyện về đủ mọi đề tài để giết thì giờ. Cổng mở, vào trường lên lớp, đợi chuông reo, sắp hàng vào lớp và những giờ học lại thông thả trôi qua, bỏ lại sau lưng cái rộn ràng náo nhiệt cuốn hút của cuộc sống đô thị.

Tội nghiệp cho những cây hoàng hậu tím ở trước trường QGNT không bao giờ

thấy được ánh mặt trời!

Khi Phong Trào Phế Binh Đòi Quyền Sống bùng phát, khu đất trống dọc bờ tường rào Trường QGNT lần lượt mọc lên những căn nhà kéo dài đến tận Ngã Tư Bảy Hiền. Không biết trong số những căn nhà ấy, có bao nhiêu căn thực sự là của Phế Binh?

Rời trường mùa hè 70 lên Đại Học, tôi quên hẳn những gì gắn bó mình suốt bậc Trung Học với trường vì vết thương sâu đậm trong lòng. Thỉnh thoảng có dịp tôi cũng trở lại thăm một người quen làm việc tại Viện QGNT, nhưng ít khi bước chân sang trường cũ, ngoại trừ một đêm văn nghệ được nghe giọng hát Thuận Châu với bài Tình Khúc Thứ Nhất hay hơn cả Lệ Thu, và một bài thơ tặng của Nguyễn Việt Phương, tôi vẫn giữ đến khi Trường Văn Khoa bị tiếp quản ngày 1 tháng 5, 1975, tôi không còn được vào phòng của mình, nơi toàn bộ sách vở thư từ và sưu tập của tôi để trong Thư Quán riêng cho sinh viên mượn đọc bị niêm phong.

Lúc về dạy thay cho một người bạn bị

động viên đợt chót tại Trung Học Củ Chi, tôi thường nghỉ trưa dưới bóng của những cây hoàng hậu tím trước khi lên lớp ban chiều. Trường Củ Chi lúc ấy có bốn lớp 12A và một lớp 12B. Vì còn giờ dạy ở Sài Gòn, tôi xin Ông Giám Học sắp giờ cho tôi dạy ba ngày đầu tuần. Bài vở giao trước để đọc, giờ học dùng để thảo luận và trả lời thắc mắc, bỏ lối học thuộc lòng, chú trọng suy nghĩ cá nhân cho bài luận, ngoại trừ phần giáo khoa để lấy đủ điểm căn bản cho môn thi bắt buộc không cần nhắc. Chúng tôi đã có những ngày tháng nhiều kỷ niệm với nhau, nói về tương lai gần và xa sau khi xong lớp 12, bước xuống cuộc đời, cần khô và nóng nực như khí hậu Củ Chi, với vọng âm của những trận giao tranh là tiếng bom tiếng pháo, những phi tuần oanh tạc và thám thính, những cột khói đen bốc cao và tin chiến sự hàng ngày. Tôi kể cho họ nghe về sự hy sinh của cha tôi trên bờ đê cách trường năm cây số, hai người bà con khác trên vùng đất Hậu Nghĩa Long An. Chúng tôi bàn về chính nghĩa ban ngày và ban đêm, về thân phận của con người sống giữa hai làn nước và hy vọng nhau sống xứng đáng là một con người.

Mùa hè qua đi, mùa thi qua đi, tôi gặp lại một số học trò Củ Chi trong mùa ghi danh tại Đại Học Văn Khoa ghé thăm và báo tin về chọn lựa của họ trong những ngày sắp tới. Chúng tôi ngồi trong Hội Quán Văn Khoa nhìn qua những vòm cửa cao phía đường Thống Nhất, những mảng lá xanh và những tầng mây trắng lững lờ làm tôi nhớ lại những cây hoàng hậu tím và những chiếc lá hình móng bò quanh trường Củ Chi, những cây móng bò không thấy ánh mặt trời trước hàng rào trường Quốc Gia Nghĩa Tử, nhớ những khuôn mặt quen thuộc bao năm, giờ đã ở một phương trời khác, nhớ những chuyến xe buýt xe lam và những hàng cây thành phố đã mù khuất, biệt tăm, không còn tìm lại được ngoại trừ trong ký ức vẫn sáng ngời những trang kỷ niệm.

diễn thái thủy

Hình chụp quý thầy cô tại một buổi Picnic ở Biên Hòa

Đuốc Việt Hành Khúc

Lời: Phạm Văn Oanh
Nhạc: Mai Anh Việt

Intro...

Em G D D Em Am Em G Em C Em B7

Hmm...

Em C Em Em C Em

Đuốc Việt! Ôi những con tim nồng! Ôi những viên than lòng

E7 Am Dmin7 G B7 Em C Em

Hãy đến đây, cố đắp xây Đốt cháy chung một ngọn đuốc hồng!

Em G D Am G Am Em

Thắp sáng lên trong ta lòng yêu nước Thắp sáng lên trong nhau tình đồng bào.

Em Am B7 Am Em B7 Em C Em

Đốt hết di mưu toan, đầy gươm ghét Xóa mất nhanh bao rẽ chia, hận thù.

Em Em E7 Am D7

Sưởi ấm... cho những tâm hồn tha hương. Chiều sáng... thêm những

G C Am

con tim Hồng Bàng. Tình quê... ta mãi không đầy ngăn cách

B7 Em

Vòng tay dân Nam... sẽ nối chung toàn cõi địa cầu.

C B7 Em

Rồng Tiên, đất Việt Hùng Vương, bất diệt.

Gửi bạn biên tập một bản nhạc do nhạc sĩ Mai Anh Việt một quốc gia nghĩa tử du học Đường Mía Đài Loan phổ nhạc bản tuyên ngôn ngắn gọn 20 năm trước do tôi soạn kêu gọi giới trẻ tham gia khi bước vào sinh hoạt cộng đồng. Đáp lại lời kêu gọi này, có khoảng 500 các bạn trẻ VN từ các nhà thờ, chùa và các đội thể thao đã tham gia góp sức. Mai Anh Việt cũng là cháu thầy Vũ Kim Chi và thân mẫu của Việt từng làm giám thị khu nội trú trường QGNT. ....Thân, Phạm Văn Oanh

QGNT ra Huế cứu trợ nạn lụt

Những đoạn đời có nhau.

Đời người, có lúc bình yên phẳng lặng và có khi "mưa dầm, sóng vỗ", "lên thác, xuống ghềnh". Ở mỗi đoạn đời, mỗi khúc quanh, thật là hạnh phúc khi có người đồng hành thân thiết chia sẻ, tâm sự, nâng đỡ, khuyến khích, ủi an, ... Cho đến nay, gần 70 năm nhìn lại, tôi tin mình đã có cung bằng hữu rất tốt. Cá nhân tôi, vượt thoát được nhiều khó khăn trong cuộc sống, cũng nhờ được bạn bè giúp đỡ, hỗ trợ và khuyến khích.

Những bạn thân còn thường liên lạc, đa số là những bạn thời học trường trung học Quốc Gia Nghĩa Tử (Q.) Sài Gòn. Bên cạnh những bạn thân từ những ngày trong trường, tôi còn 2 ông bạn thân khác. Phan Văn Hòa và Bùi Mạnh Hoàn, dù học cùng lớp, nhưng chỉ chơi với nhau, khi chúng tôi đã rời trường.

Hồi còn đi học, Đốc Khờ và Hòa Đen ở "2 phương trời cách biệt". Hòa nhà phía Bệnh Viện Cộng Hòa, ĐK nhà hướng Sư Đoàn Nhảy Dù; Hòa có Honda dame, ĐK có xe "lô ca chân"; Hòa hiền lành, ĐK ngu ngơ; .... Hai đứa gần như chưa nói chuyện với nhau bao giờ!

Rời trường QGNT, hai thằng coi như đường ai nấy đi! Năm 1972, trong khi đợi nhập học khóa Sĩ Quan Thủ Đức, ông đi kiếm bạn ổng, Nguyễn Thăng Long; nhưng bạn không gặp, lại gặp ngay cái thằng khờ khờ, sống gần nhà Long. Thế là "không phải tại tui, cũng không phải tại anh! Tại trời xui khiến, nên tại mình ..." thân nhau! Hơn 2 tháng trời, gần như ngày nào, 2 thằng cũng gặp nhau cà phê, nhò to chuyện trò. Hai thằng có vài sở thích chung như thích nhạc Trịnh Công Sơn, thích đọc về những kiến thức khoa học phổ thông, ... Sau đó, chàng "đi vào nơi gió cát": Từ quân trường, ra làm quan, coi trung

đội trinh sát sư đoàn 23, nơi xứ "Buồn Muôn Thuở", rồi tan hàng 1975, ...

Nhờ chương trình HO, gặp lại Hùng Ròm (Đoàn Văn Hùng) năm 1993, hỏi thăm, được biết Hòa Đen đang làm ký giả. Trố mắt ngạc nhiên, hỏi Hùng:

-Bộ nó nằm vùng hả?

-Nằm vùng gì, đời thì "đầu gối phải bò" thôi!

Phan Văn Hòa

-Nó biết "chính chị, chính em" gì mà viết báo?

-Nó giỏi anh văn, dịch mấy bài về kiến thức khoa học phổ thông đăng báo. Mà đã dốt, lại còn hay tài lanh; đã không biết lại hay nói thánh. Thằng Hòa nó viết hay lắm, độc giả tới tòa soạn hỏi thăm hoài!

-Tao mà ở gần, thế nào cũng hy sinh, xin nó tiếp độc giả nữ dùm; để nó có thời gian

nhieu cho việc sáng tác.

....

Tính Hòa hiền, chịu nói và chiều bạn. Sự hòa mình, thân thiện của Hòa, gần như không bao giờ làm ai giận được. Có 1 bạn trong lớp, bị 1 số anh em không thích vì hiểu lầm nhau, chỉ còn thân với ít bạn, trong đó có Hòa. Anh em thường đùa, gọi ông này là "Bạn thẳng Hòa". Hòa có mặt "trên từng cây số" với anh em, với bạn bè. Cái thời còn "ngăn sông, cấm chợ", thập kỷ 80 của thế kỷ trước, nghe tin Lê Minh Châu ở Lộc Ninh gặp khó khăn; Hòa quỳn góp bạn bè, chiều 30 Tết, lên thăm và ở lại ăn Tết cùng bạn. Nguyễn Xuân Dũng tuy mới quen, muốn đi thăm anh Phan Thế Duyệt, người đại đội phó cũ của Dũng, nay bị thương nằm liệt; Hòa sắp xếp xong ngay. Rồi chỗ này ông Hòa ơi, chỗ kia ông Hòa hời, ... Chỗ nào cần, Hòa cũng ráng hết mình. Nể chàng hơn, dù "độc thân vui tính", bị người đẹp tấn công, chàng vẫn "nam nữ thọ thọ bất thân"! Tui mà được như chàng, chắc đã hư từ... "phia"!

Năm 1994, trước ngày về VN, Hùng dúm cho cái địa chỉ và mách: Mà cứ lên tòa soạn báo, gặp được thằng Hoà Đen là yên trí, sẽ gặp hết bạn bè cùng lớp xưa và nó sẽ lo cho mà! Quả nhiên, chuyện này, Hùng có mất "tinh đời"! Gặp Hòa, Hòa dẫn đi gặp Hiền Congo (đã mất), rồi 2 ông chia nhau chở đi thăm Nguyễn Quang Nhật, Đàm v. Tuấn, Phan Sĩ Tuấn, Nguyễn Chí Thành, Trần Thanh Thế, Dương Vương, Vũ Trường Sơn, Vũ Viết Huyền, Đào Gia Ất, Hoàng Xuân Tiến, Nguyễn Thăng Long, Phạm Xuân Kết, Vũ Lai Dũng, ... Gặp Nhật Trường Lớp, trước ngày trở lại Mỹ chỉ 1 hôm, nhưng cũng đủ thời gian cho Nhật, dùng căn nhà ba tầng, đang bỏ trống ở chợ Bàu Cát của mình, tụ tập bạn bè. Đã vậy, còn thêm câu rất được, "Tao sẽ bao chót!".

Vui với các bạn đến sát giờ lên máy bay (1*) và Hòa là người đã tiễn đến tận khu cách ly hôm ấy và chờ, sợ ĐK có chuyện gì bị trục trặc. Rồi những lần sau, lại quấy rầy, làm xáo trộn cuộc sống của Hòa mấy tuần, khi ĐK về VN. Từ lúc bỏ nghề kỹ giả, qua làm thầy giáo dạy Anh Văn; mỗi lần ĐK về, thấy lại bị "mất dạy", phải đối qua nghề tài xế xe ôm không công!

Với Bùi Mạnh Hoàn, sự thân tình đến, như 1 duyên kỳ ngộ, không ngờ.

Năm 2012, vợ chồng Hoàn từ xứ Kangaroo, Úc Châu xa xôi, đến nước Mỹ thăm họ hàng và thăm những anh em "kết nghĩa vườn Đào" (2*) Phạm Trần Lân và Bùi Thái Lan. Lân đề nghị chương trình gặp nhau ở Las Vegas để đón vợ chồng Hoàn. Đây là buổi họp mặt tương đối đông anh em trường Q., tham dự: vc Phạm Trần Lân, vc Bùi Mạnh Hoàn, vc Phạm Minh Đốc, vc Nguyễn Xuân Dũng, vc Trịnh Ngọc Cẩn, Lê Văn Nam, Bùi Thái Lan, Trần t. Cúc, Đàm Văn Tuấn.

Hỏi đi học, tuy có cảm tình với Hoàn, nhưng cũng chỉ "kính nhi viễn chi" vì Hoàn đã có nhiều bạn thân, khăng khít từ lâu, không tới lượt mình. Nhớ 1 buổi chiều mưa, năm đệ nhị, chương trình Quân Sự Học Đường, từ ngoài trời, được dời vào trong lớp. Thầy Hiệp, y tá, đưa ra đề tài để anh em thảo luận: Người nam có nên giữ sự trong trắng, như người nữ, trước hôn nhân? Hai phe cãi nhau, không ai chịu ai. Nhớ Tuấn Đàm và Hoàn Già bảo vệ ý kiến, phải giữ sự trong trắng rất hăng. Đồng tình với lập luận của Tuấn và Hoàn, nên mền Hoàn từ đó.

Mấy ngày ở Las Vegas, cụng bia khá nhiều với nhau. Thích cách uống xong chai bia của Hoàn, đưa chai đến trước mặt chọc què, "Dạo này tao uống xuống lắm", và chỉ chỉ chai không, bia đã "xuống", không còn 1 giọt. Mấy lần say với nhau, hiểu về cuộc đời của Hoàn hơn; có những chuyện, ngay cả "anh em kết nghĩa vườn Đào" cũng lần đầu mới biết, mới nghe. Không ngờ, cuộc đời Hoàn khổ từ nhỏ đến lớn, không phải công tử như mình nghĩ.

Cái khổ tận "đáy địa ngục" là thời gian ở nhà tù nhỏ "sĩ quan cải tạo", "được" ra nhà tù lớn. Ngày mới ra tù được ít bữa, xếp hàng mua vé xe đò, cái nghề gặp thêm cái eo, giấy ra tù và mấy đồng lưng bị móc túi, không còn 1 xu! Bụng đói, không chỗ ở, đi bộ mà "mắt trước, mắt sau" sợ đụng công an,...!!!! Sầu, tủi, buồn, cay đắng, ...!!! Không nhớ được đường ra cầu Bình Lợi, để tự giải thoát cho mình, kể cũng là may!?

Số hên rồi cũng đến, "ở hiền gặp lành", nên cái kết có hậu. Gặp bạn tù cũ hướng dẫn, tìm được 1 công trường nhận cưu "tù cải tạo". Những ngày ở công trường, chàng để ý đến cô thư ký rất dễ thương tên Cúc. Mỗi chiều, xong công việc, có dịp là chàng tìm cách về nơi ban quản lý công trường, để huy vọng, "có công theo đuổi, có ngày em thương". Từ chỗ chàng làm việc, đến chỗ ban quản lý, cũng vài cây số; nhưng khi yêu, thì xá gì ba cái lẻ tẻ, "mấy núi cũng trèo". Một hôm, mượn được xe đạp, liền vội "anh về yêu hoa Cúc". Không biết hy vọng gì, mà trên đường về, chàng cứ như ở trên mây. Việc phải tới đã tới: Xe 1 nơi, người 1 ngã, chỉ có trâu nhà ta là vẫn thành thơ nhai cỏ!
Xin đọc những gì đã xảy ra tối hôm đó, do chính đương sự tường trình:

"Cái dốc ngang chợ Bình Tuy nó cao lắm, cao như cái dốc ở San Francisco. Trời chạng vạng tối, tui thả dốc xe đạp. Đang phon phon tốc độ cao, lờ mờ thì thấy rõ con trâu đang nằm relax (thảnh thơi) giữa đường. Không còn thắng kịp nữa rồi! Tôi và xe đạp đều bẩy nát như nhau. Nằm thẳng cẳng trên lề đường cũng khá lâu. Sau đó, tỉnh dậy, ráng vác xe đạp đi bộ 2km về công trường."

Nhờ tai nạn này, mà được Cúc thương, vì có người suýt chết vì ... tình yêu! Sau khi được yêu, cuộc đời chàng sang trang, "hết cơn bĩ cực, tới hồi thái lai". Hải Quân Thiếu Úy được móc nối, rủ thêm bạn lo phần mác móc, lái tàu đưa người yêu vượt biên thành công tới Thái Lan. Ở trại tỵ nạn Songkla ít lâu, đôi trẻ đã chọn tổ ấm ở nước Úc, thành phố Sydney.

Càng tâm sự, hai thằng càng kết nhau. Trong 1 buổi tối khá say, hai thằng xem nhau như anh em, tại 1 nơi mà tờ hôn thú hay giấy ly hôn được chấp thuận nhanh nhất, Las Vegas. Dù cố tạo ra sự kiện như 1 chuyện đùa; nhưng trong tâm mỗi thằng, có lẽ cũng có những xúc cảm, mong muốn chuyện đùa như... thật.

-Ngày xưa đi học, cha này rút tuổi, nhưng coi vẫn già chất, tóc lại cọng trắng, cọng đen, nên được gọi là Hoàn Già. Nay trông trẻ hơn tui, tóc đen nhánh, không nhuộm; nhưng chả nói tao tuổi con trâu lặn (1949), nên tao làm anh. Có thằng em như Đốc Khò, phải chiều như chiều vong, ngon lành gì! Hà hà, làm em mà quay thằng anh như... để!

-Hai anh em nhà này giống hệt nhau 1 điểm: Thất tình gần như toàn tập! Về phần tui, có sao nói vậy; nhưng về phần chả, khi thú nhận, mắt cứ liếc về phía chị Cúc, trông rất gian! Muốn thử tài anh mình, cứ tưới xăng đốt nhà, xem chả chữa cháy ra sao?

-Tuy vậy, hai anh em cũng khác nhau nhiều: Chả thi Tú Tài đậu tới Bình, còn tui thì... đã từng thi rớt! Chả Hải Quân Thiếu Úy, còn tui ... tự vệ nhân dân! Chỉ còn điều an ủi duy nhất, tui cho chuẩn chuẩn căn rốn, nên biết bơi; chả thì hồng hieu sao Hải Quân Thiếu Úy mà .... ngại xuống sông, xuống biển, khi không có phao????? Hỏi khó chả, chả hỏi lại ngang xương: Vậy chớ mày có thấy mấy ông lái máy bay, có ông nào biết bay không?
...

Bùi Mạnh Hoàn

Rồi vợ chồng Hoàn sang thăm Mỹ lần thứ 2, cùng bạn bè mấy đêm ở Anaheim, rồi thêm mấy đêm ở San Jose. Tụi tui cũng bay qua Úc thăm Hoàn và bạn bè ở Sydney. Chị Cúc nấu ăn ngon, nên bia cũng hao bộn, nghe thêm những chuyện của thằng anh mình, thương lắm! Hoàn kể, ngày mới qua Úc, làm trong hãng đóng hòm ca đêm. Hai, ba giờ sáng, đang cầm cúi làm việc; nghe tiếng động sau lưng, tưởng ma nhát, hồn phi, phách tán; muốn chạy mà không nhắc nổi chân,... Ai ngờ là ông chủ trại hòm, bí mật quan sát nhân viên đã lâu; thấy nhân viên chăm chỉ siêng năng, nên muốn xuất hiện khen ngợi,... Sau chuyện này, anh tui cố gắng sách đèn và làm kỹ sư điện mấy chục năm, đến ngày về hưu.

Con cái thành công, vợ nấu ăn ngon, ... Nay ngày ngày thành thoi luyện phim, từ phim ngắn "chiếu rạp" đến phim bộ dài ... mệt nghỉ. Mừng cho anh mình.

- Alô Alô, Chim Sẻ gọi Đại Bàng! Miệt dưới (Down Under) (3*) thằng anh có nghe?

ĐK

(1*): Trước ngày 11/09/2001, thủ tục an ninh chưa chặt chẽ, nên không cần phải vào phi trường sớm

(2*): Hỏi đi học, Bùi Thái Lan, Phạm Trần Lân, Phan Sĩ Tuấn, Nguyễn Thăng Long và Bùi Mạnh Hoàn đã kết nghĩa với nhau.

(3*) Down Under là tên gọi thay cho Australia (Úc) và New Zealand (Tân Tây Lan).

LÁ CỜ NĂM CŨ

Hình lá Đại Kỳ Việt Nam Cộng Hòa

Hàng Chữ Nhật Minami Betonamu

(Nam Việt Nam)

Núi Bà Đen ngày 1/3/68

Thủ bút để tặng lá cờ của Trung Sĩ GT Burnette

Tháng 12 năm 1967, sau hai tháng chuẩn bị, đứng vào dịp Lễ Giáng Sinh, Đơn Vị 22 Quân Y Phẫu Thuật thuộc Lục Quân Hoa Kỳ cập bến Vũng Tàu. Sáng hôm sau, đơn vị được phi cơ C130 chuyển về phi trường Biên Hoà, rồi di chuyển bằng xe về Căn Cứ Long Bình. Sau khi nghe thuyết trình về nhiệm vụ và hướng dẫn tổng quát, nhận lãnh trang bị và dụng cụ, đơn vị được bổ sung về Tiểu Đoàn 68 Quân Y.

Ngày 2 tháng 1 năm 1968, đơn vị rời Long Bình về Sài Gòn sau đó được đáp phi cơ ra Đà Nẵng, sau đó là Phú Bài, Huế. Nhiệm vụ của đơn vị là đem bệnh viện đến tiền phương, nơi các cuộc giao tranh đang xảy ra để chữa trị kịp thời cho các thương bệnh binh Hoa Kỳ, Việt Nam và cả các nhân viên dân sự.

Cùng lúc đó, tại Tây Ninh, nơi chân núi Bà Đen, Đại Đội 45 Quân Y yểm trợ cho Sư Đoàn 25 Bộ Binh Hoa Kỳ bắt đầu nhận lãnh những đợt pháo kích dữ dội của Việt Cộng. Có ngày số lượng đạn pháo rót vào căn cứ lên đến con số 144 trái. Đối với những người lính Hoa Kỳ lớn lên trong một đất nước trù phú

an bình, những điều họ phải hứng chịu ở một lãnh thổ xa lạ, trong sự cô đơn vì xa quê hương gia đình quả là một thử thách vô cùng to tát.

G. T. Burnette là Trung Sĩ phụ trách tiếp liệu cho Quân Y Viện 22 Phẫu Thuật. Trong những lần về dự họp chung với các đơn vị khác, ông có dịp gặp rất nhiều người cùng ngành nghề, cùng quê hương và các quân nhân và nhân viên dân sự Việt Nam liên quan đến công tác y tế. Dù nhiệm kỳ công tác chỉ vỏn vẹn có 4 tháng, nhưng năm 68 đã để lại trong lòng ông những ký ức không thể phai mờ. Sau khi mãn hạn phục vụ, ông về lại Hoa Kỳ mang theo lá cờ kỷ niệm tại Việt Nam, lá cờ ông được một người bạn thuộc Đại Đội 45 Quân Y tặng để ghi nhớ những ngày lực lượng Việt Mỹ cố thủ núi Bà Đen trong trận công kích Mậu Thân. Tưởng cần nhắc lại, trên Núi Bà Đen có Đài Kiểm Thính và Truyền Tin cùng căn cứ của nhiều đơn vị Việt Mỹ thu lượm tin tức tình báo trong vùng ba biên giới Việt - Cao Miên - Lào, đồng thời là trạm trung chuyển tin tức giữa Việt Nam và Hoa Kỳ.

Hình không ảnh Núi Bà Đen

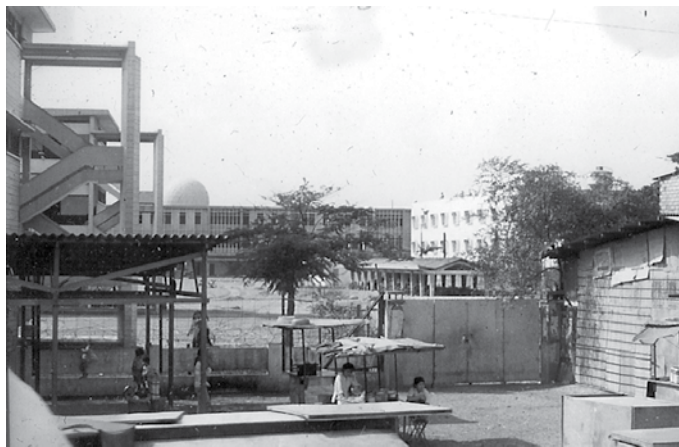
Căn Cứ Đại Đội Quân Y 45 Hoa Kỳ (Tây Ninh 1968)

Mười năm sau, khi những người Việt Nam di tản đến Hoa Kỳ lần lượt được chính phủ, các hội đoàn và các tư nhân mở vòng tay đón nhận, thật tình cờ, GT Burnette gặp lại người quen năm xưa tại Việt Nam. Ông đem lá cờ kỷ niệm của mình tặng lại cho người bạn Việt Nam năm cũ để cùng nhớ lại những tháng ngày khói lửa ấy, như nhắc lại tâm tình của những người chung một chiến hào bảo vệ lá cờ màu nắng vàng rực rỡ đã in sâu trong tâm khảm của những người miền Nam. Dù ngày nay lá cờ ấy không còn chính thức góp mặt trong rừng cờ thế giới, nhưng nó vẫn là niềm hy vọng của những người yêu chuộng tự do dân chủ, vẫn là chiếc nôi ấp ủ tâm hồn của những người Việt đánh mất quê hương, nơi ký thác những kỳ vọng cho thế hệ tương lai của cả nước Việt Nam.

Năm mươi năm đã qua, Trung Sĩ GT Burnette không còn nữa, nhưng kỷ vật của ông trao lại cho người bạn Việt Nam vẫn còn đó như một nhắc nhở. Dù thế hệ chúng ta đang già đi và khuất dần vào bóng hoàng hôn của đời người, nhưng Lá Cờ Năm Cũ sẽ được tiếp tay trao lại cho những người Việt còn sống trên các quê hương tạm dung để khuyến khích tất cả chúng ta giữ gìn Hồn Nước, giữ gìn Màu Cờ và xây đắp Hy Vọng cho một ngày trở lại Quê Hương.

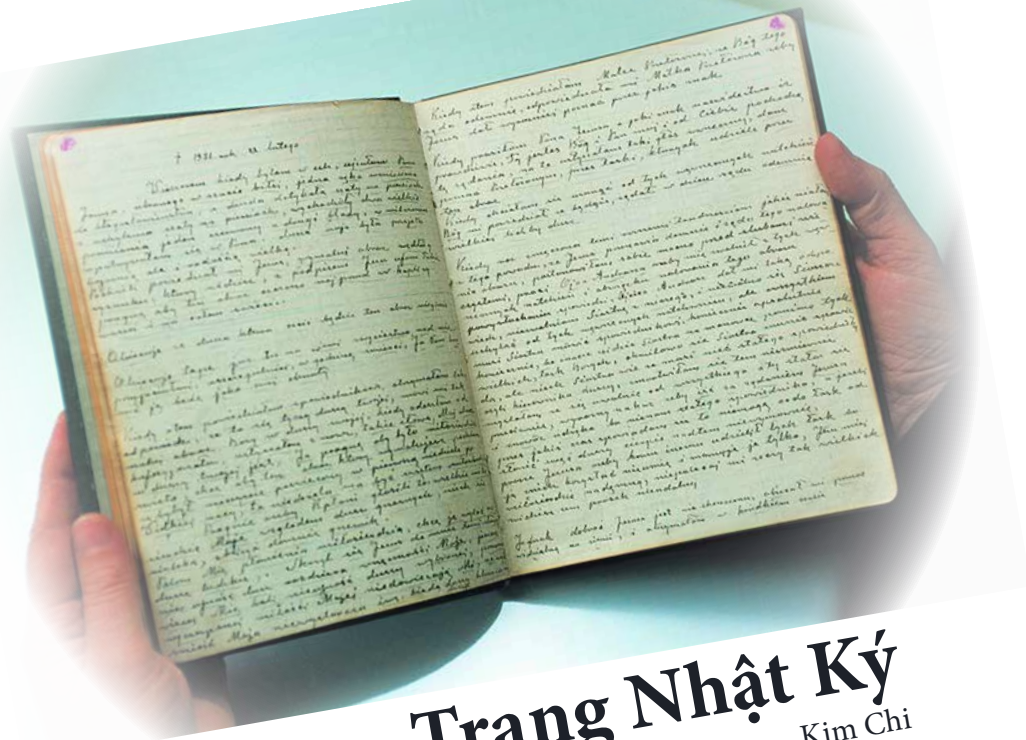
Ý Nghĩa Lá Cờ

*Lá Cờ là biểu trưng cho Hồn Nước
Là tâm tư của bao triệu con người
Là quê hương với màu nắng vàng tươi
Là dòng máu oai hùng trong huyết quản
Là lịch sử với những ngày bi tráng
Là bến về cho những chuyến tàu xa
Là vòng tay triu mến của quê nhà
Là bảo vật trao truyền qua máu lệ
Là lời dặn muôn đời bao thế hệ
Là lời thề son sắt với non sông
Là bầu trời trong giây phút sau cùng
Là lòng đất ta về khi vĩnh quyết
Là niềm tin giữ trong lòng tha thiết
Là Tự Do Nhân Ái với Khoan Hòa
Là những gì ý nghĩa của đời ta
Là sức sống không bao giờ khô kiệt*
Phan Nhật Tân

Lăng Cha Cả - Cổng trước và cổng sau của trường

Trang Nhật Ký

Kim Chi

4 Mùa Thương Nhớ

Mùa Đông giá lạnh bầu trời nhiều mây xám, mưa nhiều, những cơn mưa kéo dài thành lũ lụt. Học trò thường hay được nghỉ học vào mùa này vì những cơn nước dâng ngập sân trường, Buổi tối ngồi học bài nghe tiếng mưa rơi trên mái tôn, mấy chị em bảo nhau học thật to để át tiếng mưa. Mùa mưa được nằm trong chăn ấm, ngủ tròn giấc không trần trọc nghĩ suy, khác với mùa Hạ nóng hừng hực với ngọn gió Lào, đêm ngủ phải có máy quạt.

Ngày mưa lạnh, rang ít cơm nguội phơi khô ngào tí đường hay làm món đậu phụng da cá đem vào lớp thi thật tuyệt vời. Những hạt đậu luôn được các bạn thích trong mùa lạnh, vị mặn của muối, vị ngọt của đường hòa tan với vị béo của đậu làm cho cái lạnh vui bớt khi thưởng thức món này, khi Đông sang, khi ngoài trời từng hạt mưa rơi rơi tiếp mưa rơi.

Lớp học mùa đông trông thật khác hằng ngày, lũ con gái với những chiếc áo len nhiều màu, những chiếc áo mưa cũng nhiều hoa văn và mỗi chiếc mỗi màu theo những chủ nhân của nó đến trường, những chiếc áo nhiều khi không che chắn hết những hạt mưa dai dẳng, đôi khi đến lớp người hơi run vì lạnh, ôi mùa Đông giờ đã xa rồi.

Xuân vui tươi về muôn hoa đua nở. Mai vàng cho mỗi nhà mùi hương dịu dàng mỗi sớm mai, hoa hải đường hồng thắm với nhụy vàng, hoa thược dược trông mạnh mẽ với sắc hồng sắc cam, hoa lay ơn khép nép bên thành cửa sổ nhìn ra một bầu trời cao với những chùm nắng lung linh, cành lá nảy lộc đâm chồi. Ca khúc về mùa Xuân vang vang, lớp học thêm mùi mứt bánh của lũ con gái mang theo. Mứt gừng cay cay, mứt me chua chua, mứt khoai lang vàng rực dẻo bùi...những món ngày Tết còn lại được gói ghém trong chiếc cặp đem chia nhau, thỉnh thoảng ở lại trưa trong lớp học cả nhóm chia sẻ với nhau, rồi những món bánh khô ở quê nội, những bánh thuẫn mẹ làm

trước Tết cũng gom lại, mang theo. Con gái đúng là hay ăn quà vặt, còn nam sinh ra sao nhỉ? Chẳng biết, có nghe ai nói tụi con trai hay ăn quà vặt đâu?

Hạ hồng. Biển vậy gọi chào đón cư dân thành phố. Bằng nhiều phương tiện: xe máy, xe hơi, người ta ùn ùn kéo về biển. Biển tung những cơn sóng đón chào lũ học sinh trường tôi, một ngày với biển thật nhiều niềm vui, biển xanh kéo dài tận chân trời, những hàng phi lao cũng xanh mướt, học sinh tắm biển dưới sự quan sát của thầy cô, những yêu thương bảo bọc đó làm cho chúng tôi cảm động. Cảm ơn những ngày hè nắng rực, cảm ơn thiên nhiên đã ban tặng cho thành phố của tôi những dãy núi, những đồi thông, giòng Hương giang dịu mát, thành quách xưa cũ, và biển sóng mênh mang.

Thu mang những chiếc lá vàng sang. Buổi sáng trời mờ mờ sương, gặp nhau tíu tít sau mùa hè hoa phượng nở, tà áo lụa thơm tho mới tinh trong ngày tựu trường, mùa thu với nắng nhẹ, mây trắng trời xanh, những hàng cây vàng lá, những chiếc lá sẽ rụng rơi cuốn theo gió mỗi chiều,

Đại Nội đón chúng tôi sau mùa hè xa cách, đầu niên khóa thời gian biểu nhẹ nhàng bài vở không nhiều, những bánh xe lăn chậm chậm bên nhau về chốn cung xưa, nơi này vào mùa Thu trông buồn buồn, ước gì có một nàng Công chúa nào hiện ra hay một cung nữ nào tha thướt trong những xiêm y thời trước... nhưng đó chỉ là trí tưởng tượng vì Nội Thành vẫn im ắng ngày lại qua ngày.

Những đóa hoa sen hồng bên những lá xanh thỉnh thoảng lay động trên mặt hồ, những con đường xưa cũ vẫn nằm đó, vẫn ghi thêm những dấu chân cũ và mới, ánh trăng mùa Thu trong trên trời đêm soi sáng không gian. Đâu đó có tiếng tùng dinh dinh, các tùng dinh dinh của đoàn múa lân...Ôi những mùa Thu với những con đường đầy lá vàng rơi ối đã từ lâu tôi không cùng chúng bạn đi trên đó nữa, như những chiếc lá đã xa cảnh, bay xa, bay xa....

Cảm ơn thành phố tôi đã đi qua thời áo trắng, nhớ lắm con đường với hàng cây dài che bóng cho tuổi học trò thêm xanh mát.

Từ mùa Hạ đó tôi xa trường lớp mãi mãi, nhưng trong tôi còn đâu đó tiếng ve kêu mỗi sáng mỗi trưa hè, tôi không quên bóng ai đó đi theo mình mỗi lần tan học. Người xưa ấy ơi, biết có còn nhớ hay đã quên, riêng cô học trò ngày ấy mỗi lần về quê cũ ngang qua cây cầu xám bạc, lại thấy thương nhớ về trường xưa, biết ai còn ai mất khi có người đã bao nhiêu năm không gặp lại. Và những người còn có dịp gặp nhau hãy giữ cho nhau nụ cười bạn nhé, một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ cho tuổi chúng mình, và mãi mãi yêu thương bạn nhé.

Và cổng trường ơi, dù bao nhiêu năm không còn đóng mở, nhưng với tôi cánh cổng trường xưa trong tâm trí, luôn rộng mở đón học trò xưa trở về. Tôi mãi yêu trường lớp bạn bè cũ mới và yêu những gì còn lại quanh tôi.

Thung Lũng Hoa Vàng

Alina yêu quý.

Thung lũng hoa vàng cũng có hoa đào hồng thắm, hoa tím, hoa vàng...và có nhiều hoa biết nói, các nữ sinh nhà Q mình, những đóa hoa đã đến tuổi tóc muối tiêu rồi vẫn còn xinh, rất xinh. Các người đẹp của Cali: Minh-Châu Trần-Ngọc, Michelle Đỗ và một vắng trắng Minh Nguyệt

.. Alina yêu quý của bà, sau khi mùa Xuân ra đi mùa Hè về lại, với nắng ấm và những ngày nghỉ ở trường, cháu cùng gia đình nhỏ của mình rong ruổi trên những con đường của xứ Âu châu, ngắm nhìn những lâu đài đẹp như cổ tích, những mặt hồ tĩnh lặng với những con chim thiên nga xòe cánh hay những con sông xanh dịu mát trời êm đêm, thì bà ngoại cũng có 17 ngày về miền đất hứa. Một miền đất mà không phải ai cũng đến được. Phan Hạnh ơi sao không có bạn đi cùng. Hẹn Đại hội năm sau đi phỏng vấn lại nhé.

Cảm ơn Đại hội 10 của trường Q đã cho bà cơ hội đến với đất nước rộng lớn này dù hơi muộn nhưng bà ngoại đã đến và đã nhìn thế giới mới nhiều điều lạ lắm. Một cuộc hành trình với 10 chuyến bay dài và ngắn. Chuyến bay dài 14 tiếng từ Korea đến Atlanta nước Mỹ, chuyến bay ngắn gần 1 giờ bay đến Florida và thêm một chuyến bay 4 tiếng nữa bà mới đến Cali, ôi những chuyến bay một mình làm bà ngoại thấy nó dài và ước có một người thân đi bên mình vô cùng.

. Alina ơi! Bà ngoại đã thấy những điều mới mẻ, hiện đại ở những sân bay quá cảnh của châu Á như Narita, Tokyo, Seoul, Incheon hay ở Hoa kỳ như Atlanta: những sân bay rộng lớn, dài, nhiều tầng và nhiều Gate. Đi một mình nên bà ngoại có sự giúp đỡ của các nhân viên ở các sân bay, mỗi nơi đều có sự giúp đỡ khác nhau. Ở Nhật và Mỹ bà ngoại có sự trợ giúp là ngồi xe lăn, nhân viên đưa mình làm thủ tục nhập cảnh cho đến Gate đợi ra máy bay. Ở Hàn Quốc bà được ngồi trên xe điện gồm khoảng 6 hay 7 người khách và một người lái, chiếc xe chạy trong khu vực của sân bay với rất đông hành khách, luôn bấm còi xe với tiếng kêu bin bin để hành khách đi bộ nhường đường, các nhân viên mặc đồng phục trông lịch sự và thân thiện . . . . .

Alina yêu quý, bà ngoại đã đến nước Mỹ với tâm trạng lo lắng, hồi hộp, mong chờ như vậy đó. Bà được ngắm nhìn nhiều điều mới lạ từ Florida, được nhìn các anh em họ của Alina đi học hằng ngày vào buổi sáng sớm. Các anh em họ cháu được ba mẹ đưa đi học bằng xe hơi từ hơn 6 giờ sáng đến trạm xe bus của trường, những chiếc xe màu vàng đậm của các trường học sẽ đưa các học sinh đến các ngôi trường các em sẽ học và chiều về lại ở trạm cũ các em được ba hay mẹ đến đón, Bà được các cháu đưa đi nhà hàng ăn hay các nơi mua sắm vào mỗi chiều muộn vì ban ngày mọi người đều bận đi làm.....

Vào mùa này Florida có nắng ấm và một chút lạnh vào sáng sớm, những hàng cây xanh tỏa bóng hai bên những con đường với những chiếc xe hơi chạy với tốc độ nhanh, không có bóng dáng chiếc xe máy nào và cũng ít thấy xe bus. Nơi bà ngoại ở ít thấy người Việt, hằng ngày bà ra tiệm Nail cùng các cháu, tiệm Nail rộng rãi, ở gần các khu mua sắm của người Mỹ. Trong tiệm bà gặp các cô làm Nail người Việt, chỉ vài người cùng quê thôi, hơn mười nhân viên làm ở tiệm các cô mặc đồng phục áo trắng nên dễ nhận ra.

Sau vài ngày ở Florida, bà ngoại tiếp tục cuộc hành trình của mình hướng về Bắc Cali nơi có thêm những người thân yêu mà bà bao nhiêu năm không gặp. Từ Florida qua Cali phải đi hai chuyến bay. Từ sân bay ở Atlanta do không hiểu biết bà ngoại đã lỡ chuyến bay về Sacramento, bà ngoại được cấp vé bay lại nhưng phải có chờ đợi 12 tiếng cho chuyến bay tiếp, 12 tiếng cho sự chờ đợi thật dài, thật dài bà cũng đã học thêm nhiều điều mới mẻ khi tự đi một mình trong sân bay, lên tàu điện và tìm được cửa ga cho chuyến bay kế tiếp. Đúng là đi một ngày đàng học một sàng khôn, ở các sân bay đều có *Wifi free* nên bà ngoại có thể *chat* cùng bè bạn.

Ôi! cảm ơn Fb nhé nếu không làm sao thông báo cho ông chú rằng cô cháu đã lỡ giờ đến nửa ngày. Thời gian chờ đợi vào đêm nên sân bay vắng vẻ. Đây là các ga khởi hành, về khuya các nhân viên làm vệ sinh và dọn dẹp các quầy bán thức ăn, còn các quầy bán hàng phục vụ hành khách đều đóng cửa. Nhìn các nhân viên làm việc cũng vui nên bà ngoại Alina quên đi thời gian chờ đợi của mình. Cũng có vài hành khách lỡ chuyến bay nghỉ ngơi trên hàng ghế dài, trước đó những người trẻ chuyến bay cũng được phục vụ thức ăn và uống ở phòng chờ, nhưng đến 11 giờ khuya phòng chờ cũng đóng cửa, lại lang thang ở các gate từ từng A, B, C ,...đến gate đi về Sacramento mới thấy hết sự rộng lớn và thật hiện đại của sân bay.

Ôi! nhớ quê nhà, nhớ sân bay TSN nhỏ nhỏ của Sài gòn. Sài gòn ơi! hơn một nửa vòng trái đất tôi đã đến nơi này nhìn ngắm chân trời mới lạ và đêm nay tôi ước cùng ai đó ở bên mình nơi này để bớt cô đơn nhưng bình minh sắp đến rồi, chuyến bay mới sắp khởi hành nó đưa tôi đến miền đất mới có nhiều người VN, trong số đó có nhiều bạn bè Q của tôi

Những đóa hoa xưa ,những người cầm cờ năm ấy .... bây giờ về đâu ,về đâu ? trong cơn gió cuốn.

..... Bây giờ mùa đông nơi ấy, gió lạnh và tuyết rơi ,những con chim đi đâu trong mùa lạnh lẽo này, những cây hoa hồng, hoa xanh, hoa tím cũng ngủ vùi trong băng giá đợi đến mùa xuân sang nắng ấm. Lũ trẻ con có quen cái lạnh của mùa đông đầu tiên chưa? Trẻ con thích ứng ngay với khí hậu mới rất

nhANH, những nắm tuyết trắng hay nằm trong tay chúng với niềm vui của trẻ nhỏ, những tiếng cười rộn rã trong ngày đông làm vui một ngày mới.

.. Tôi ở một thành phố cũng có mùa đông, một mùa đông không lạnh, thấy nhớ lạ lùng những sớm mai thừa còn đi học nơi quê nhà, những sớm mai với chiếc áo len co ro đạp xe đến trường qua cây cầu xám bạc, hơi nước dưới sông đưa lên trong sáng sớm lạnh lạnh, những cơn gió thổi vào người quay theo từng vòng xe, thấy nhớ nhung và buồn bã, những nỗi buồn làm tôi thấy mình héo úa, đầu óc mụ mị đi với những giọt nước mắt, với tiếng thở dài, với những suy tư dằn vặt, những nỗi buồn làm cho đêm dài ra vô tận... ..một tháng hơn tôi định viết về các chị khóa trên, những cô nữ sinh đầu đàn năm ấy mà tôi mới biết có một số chị ở cùng thành phố với tôi cũng trên hai mươi năm rồi.

Ngày đó mỗi một năm hay hai ba năm gì đó các trường trong thành phố có diễn ra những đại hội Thể Thao trong thành phố. Sân vận động Tự Do lớn của Huế là nơi qui tụ các trường đến dự lễ tranh tài, trường trường đều nô nức tập luyện tuyển chọn anh tài để thi đấu. Trước các môn thi đấu của các trường như môn điền kinh: chạy 100m, 500m, 1000m, chạy đơn và đồng đội, nhảy xa, nhảy cao.... ..và nhiều môn thể thao khác như: bóng chuyền, bóng đá, bóng rổ .... ..

Có những trường đông nam sinh thì đa phần họ có ưu điểm về các môn bóng đá, bóng chuyền.... môn bóng rổ nổi tiếng là trường La San Bình Linh,....một ngôi trường nhiều nam sinh nội trú nên họ có lợi thế về thời gian luyện tập và một sân bóng tốt.

.. Còn trường Q Huế mình sao nhỉ?? Các môn điền kinh thì cũng có nhiều anh tài để đi thi rồi. Môn bóng chuyền của nam sinh thì nghe kể có lần đứng hạng ba, như vậy là rất giỏi rồi vì trường Q mình sinh sau đẻ muộn..đếm tới đếm lui chỉ khoảng mười phòng học mà cũng ra quân cùng các trường lớn như: Quốc học, Đồng Khánh, Hàm Nghi, Bồ Đề, Kiểu Mẫu .vv.....

.. Trước ngày thi thấy cô ráo riết tập luyện cho gà nhà và lựa chọn một số học sinh đi diễn hành trong ngày khai mạc. Nữ sinh hôm đó cũng mặc đồng phục như nam sinh, quần dài xanh, áo sơ mi trắng và chiếc nón lười trai. Chúng tôi tập đi theo hàng năm người trước cao sau thấp, đội hình nữ sẽ đi toán đầu và theo sau là toán của nam sinh.

Chúng tôi diễn hành qua khán đài theo người cầm cờ đi trước. Vì đoàn diễn hành sẽ theo thứ tự A B C nên trường tôi cũng theo vẫn gần như sau chót. Khi đi qua khán đài MC của Đại hội sẽ giới thiệu về trường của toán diễn hành. Tôi năm đó đi hàng đầu tiên với đội hình của trường, rất hãnh diện khi nghe giới thiệu về ngôi trường tôi đang học, tôi yêu trường mình vô cùng và tôi cũng rất vui khi nghe lũ con trai trường khác réo gọi tên mình,(bây giờ còn nhớ hay không)

Hôm đó là khoảng gần chiều trời khá nhiều nắng, nhưng tôi không thấy nóng, chỉ thấy những tia nắng làm cho những giọt mồ hôi ướt những đôi má tươi hồng của lũ học sinh đi diễn hành.

Một hai năm sau đó thành phố lại tiếp tục tổ chức Đại Hội Thể thao. Không hiểu vì lý do gì mà học sinh nữ chúng tôi không đi diễn hành nữa? Thay thế nhiều nữ sinh là các nam sinh, người cầm cờ thì chắc là nam sinh vì cờ thì nặng mà phải đi dọc theo

sân vận động rộng lớn, trời lại nắng, theo sau người cầm cờ là ba hay bốn nữ sinh của trường, theo lời các bạn kể thì các chị khi đi diễn hành các chị mặc Áo phục trắng và có quàng thêm lá Quốc kỳ trông rất đẹp.

... Tôi nghe các bạn kể khi đi ngang khán đài khi MC giới thiệu về trường các khán giả trên khán đài đã đứng lên và vỗ tay chào đón trường Q Huế. Hồi đó tôi cũng rung rung nước mắt khi nghe các bạn kể và khi viết những giòng này tôi vẫn còn cảm xúc như ngày nào, cũng những giọt nước mắt như hồi còn thơ bé và cho dù bây giờ tuổi bắt đầu con số 6, nhưng những cảm xúc đó vẫn còn và chắc vẫn còn mãi mãi theo tôi hình ảnh của các chị năm nào.

Và tôi nhớ về chị. Chị mang tên một loài chim quý, với vóc dáng mảnh khảnh da trắng, môi hồng và mái tóc đen mang mùi hương bồ kết, (hầu như các nữ sinh hồi đó đều gội đầu bằng trái bồ kết để tóc thơm và mượt. Những trái bồ kết được nấu chín trong chiếc nồi đồng được bỏ thêm một vài lá chanh hay vài giọt nước chanh, sau khi gội mái tóc sẽ óng mượt. Nhà tôi có 4 chị em gái, trong nhà luôn luôn có những gói trái bồ kết mẹ để sẵn, mùa hè những trái bồ kết được bẻ nhỏ bỏ vào chậu nước rồi phơi nắng, nắng nóng làm cho bồ kết mềm khô phải nấu như mùa đông.)

.. Chị lớn hơn tôi một lớp nhưng nếu hỏi các bạn lớp tôi và chắc cũng nhiều bạn khác, hầu như ai cũng nhớ về chị một cô nữ sinh diu dàng mang vẻ đẹp của một cô gái xứ thần kinh. Khi gặp lại một hai chị lớp trên, các chị đều nhắc đến chị với niềm thương cảm, gia đình chị đi vùng KTM ở tận miệt trong miền nam này, cô nữ sinh với bàn tay mềm yếu năm nào giờ phải cuốc đất trồng cây. Chị ơi, em không hình dung được nỗi vất vả của chị khi thay đổi cuộc sống mưu sinh mới, nhưng theo lời kể của các chị thì chị rất khó khăn trong cuộc sống mới này, các con chị có học hành đến nơi chốn không?

Vùng núi nơi chị ở có cây cối gì quý để cuộc sống đỡ vất vả không?? Cho đến nay sau mấy tháng nghe tin về các chị em chưa hẳn hạnh gặp hết các chị. Các chị nói có một chị ở Mỹ sẽ về trong tháng 12 này rồi các chị em sẽ hội ngộ. Các chị ơi những người chị năm nào em mong sẽ gặp các chị, dù ở đâu em vẫn mong các chị hạnh phúc với những điều tốt đẹp nhất trong cuộc sống. Còn giàu hay nghèo chúng ta đều có số phận cả rồi, hãy vui lên và thật hạnh phúc các chị nhé.

50 năm trường cũ của mình hội ngộ thấy cô bạn bè, sẽ có những người mới gặp lại sau hơn 40 năm, có những người mới gặp lại vài ba năm và những bạn vẫn thường gặp. Chị không về Huế được vì nhiều lý do để dành cho chuyến bay xa nên những chuyến bay ngắn đành hoãn lại. Ngày Tri Ân Thầy Cô Chị chỉ một mình. Một mình nhưng không đơn độc. Vì còn những bạn bè Q Sài Gòn thân thương

P/S: sân vận động Tự do lớn nhất của miền Trung, sân có lòng chảo để đua xe.

Thân gửi các chị lớp anh Võ Tấn Sanh

Mùa thu tôi đi học

Tôi yêu mùa thu, yêu những lá vàng bắt đầu rơi rụng trên con đường tôi đi học, những con đường ngoại thành hay nội thành đều có những hàng cây rợp bóng.

Mùa thu đến tôi đến trường với áo lụa mới thơm tho mùi bồ kết vương trên tóc. Tôi cô bé tóc dài, đôi mắt sáng long lanh nên khi đi học về thường có những cái đuôi theo lẻo đẻo hay có những bức thư tình đưa vội vàng của mấy nam sinh. Có khi nhận và cũng có khi chối từ.

Ngày qua ngày, tôi đi học qua giòng sông đỏ, giòng sông dịu dàng soi bóng thành quách cũ, Tôi thích mặc áo lụa gấm trắng mẹ may cho các con đầu năm học, những chiếc áo có những hoa văn nho nhỏ xinh xinh, những chiếc áo dài khi mùa thu đi học về có những bóng nắng chiếu nhảy múa trên tà áo trên mỗi bước đi.

Mùa thu ơi khi những áng mây trời lãng đãng trên bầu trời thì chúng tôi túm tụm bên nhau trong những ngày nhập học, lớp học có năm toàn nữ sinh có năm thêm nam sinh...

Nữ sinh không cũng có cái hay của nó và nam sinh học chung cũng có cái hay riêng, biết nói sao bây giờ chuyện xa xưa ấy. Chúng tôi bắt đầu với giờ thể dục, những giờ học vào mùa thu trời mát mẻ nên môn học này bắt đầu bằng môn chạy quanh trường.

Trường tôi gồm một dãy gồm sáu bảy lớp nên chạy quanh cũng không mệt lắm, mỗi lần chạy khoảng năm bạn, theo tiếng còi điều khiển của cô giáo, tôi không thuộc vào típ chạy nhanh nên chẳng ghi nhớ môn này nhiều. Sau này trường mở thêm một dãy lớp học bên kia và đổi diện là khu Nội trú nên học sinh vẫn chạy quanh khuôn viên các lớp cũ. Có các môn điền kinh khác như: nhảy xa, nhảy cao...v.v. Tôi thích môn học này vì rất vui, chúng tôi có thể nói chuyện ồn ào và la hét cổ vũ cho đám bạn khi các bạn học chạy, nhảy... mà khỏi bị cô hay thầy nhắc nhở phải im lặng như giờ học trong lớp.

Tôi nhớ mùa thu tôi và bạn đi học. Bạn cũ trường xưa ơi, những chiếc lá vàng bắt đầu rơi rụng trên những con đường nội thành hay ngoại thành rồi. Gió thu nghe buồn mang mát. Mùa thu này có bạn lớp tôi ra đi mãi mãi, cầu cho bạn siêu thoát ở cõi Niết bàn... hãy ngủ yên bạn nhé rồi chúng ta ai cũng có lúc đi về chốn xa xăm đó.

Phái đoàn QGNT Saigon ra thăm QGNT Huế nhân dịp cứu trợ nạn lụt miền trung.

Những con thuyền xa bến đỗ.

Rồi cũng qua đi, qua đi nhưng bạn ơi nghe bạn nói, mình bàng hoàng nhớ về ngày đó nhiều. 50 năm kỷ niệm, sân trường không còn, Thầy Cô, bạn bè người còn người mất.

Năm mươi rồi ư? Sao thời gian trôi nhanh quá! Ai còn, ai đã ra đi, trong sân trường ngày đó? Có còn chẳng vài mươi đứa, có đứa ẩn mình đâu đó, bạn không muốn quay về chốn cũ hay đã quên rồi? Có bạn đã quên, quên thật rồi vì thời gian trôi qua lâu quá, năm mươi năm trôi nước chảy đá mòn, lòng người thay đổi, cuộc sống đổi thay, hầu hết tóc xanh nay đã đổi màu tóc trắng. Bạn muốn quên hay đã thật quên rồi!

Có năm đến thăm nhà bạn, gõ cửa thật lâu không thấy cửa mở, mấy đứa đợi thêm một khoảng thời gian. Rồi cửa mở, đôi mắt bạn buồn và hờ hững. Bạn buồn vì cuộc sống có điều không vùa ý. Hai ba đứa nói chuyện, bạn nghe nhưng mắt nhìn xa xăm đâu đó. Rồi chia tay, trên đường về các bạn nói vài câu rồi cũng chia tay.

Mình về đường xa nhất trong đám bạn, mình cũng có nỗi niềm riêng. Trong cuộc sống ai cũng có ít nhiều ưu tư lo buồn nhưng ai cũng đấu đi nỗi buồn để vượt lên số phận. Có mấy ai hoàn hảo hết được đâu. Hãy cười lên đi để dấu đôi dòng lệ rơi, lời bài hát đầu đó,... và vài năm sau mình đã gặp bạn.

Một người bạn của những ngày xưa thân ái, hai đứa lại cùng tung tăng như ngày nào. Bạn vui mình cũng vui, dù hoàn cảnh bạn vẫn như ngày nào nhưng cách nhìn bạn đã thay đổi, bạn nhìn đời qua đôi kính màu hồng hạnh phúc, bạn không bị đám mây đen buồn che mờ đôi mắt, bạn kể những chuyện tếu làm mình cười đau cả ruột, nhưng đó chính là bạn !!!

Còn những người bạn khác cũng đã quên hết ngày tháng cũ ấy, cách nhìn không hững hờ như bạn mà lạnh lùng, mình đã gặp cuộc đời mà, người ta nói chín người mười ý thì chúng ta còn bao nhiêu thì có cùng nhau bao nhiêu đó là hạnh phúc rồi.....

Mình nhớ tiếng hát của bạn T.H với những bản nhạc của Trịnh công Sơn, một tiếng ca học trò một thừa, tiếng hát sâu lắng cả lớp thường im lặng để nghe, rồi tiếng hát của Phan Dưỡng với bài tử. "Áo em chưa mặc một lần". Ngày chia tay bạn bè để xa trường bạn vào quân ngũ bạn cũng hát cho cả trường trong buổi văn nghệ tất niên. Những giọng hát đó bây giờ đã lặng im, một vài lần rất hiếm hoi có gặp các bạn ấy.

Những con thuyền không bến đỗ phiêu bạt bốn phương trời, chỉ còn lại ít nhiều trong thành phố cổ hện hò nhau khơi lại những ngày tháng cũ. Rồi thời gian có còn bao lâu nữa. Hãy nắm tay nhau nói lại những gì còn sót lại. Bến đỗ vẫn còn đây cho những con thuyền xa bến muốn quay về, dù muộn màng nhưng vẫn còn đó chút dư âm của một thời yêu dấu.....

Có những con thuyền xa bến, những cánh chim bay đã mỏi.

Biết về đâu bây giờ? Về đâu?

Kim Chi

Kiều Công Lý du ngoạn trên tàu nhân dịp đại hội QGNT 2005 tại Dallas Texas

(BBT tình cờ tìm được một bài viết đã lâu trên Diễn đàn QGNT, xin đăng lại như một nhắc nhở về "Người Bạn Cũ":
Kiều Công Lý Q71)

Những ngày trên đất bạn

Thứ năm 1 tháng 09, 2005

Xuống phi trường San Francisco – Sửa lại đồng hồ đúng 12 h trưa . .

Chuông điện thoại reng . . . Alo . . . Alo . . . Nghe tiếng mất tiếng còn, bước dần ra cửa và gọi lại thì . . . Aha! Ông bạn vàng đã đứng đấy tự bao giờ . . . Nhoèn nụ cười . . . Đạo nói nhanh như tiếng gió: "Mệt không? Xuống lâu chưa? May quá lại ra đúng cửa"

Tay chất hành lý vào cốp xe . . . Đạo vẫn sôi nổi: "Lên đi, Đạo chở Lý đến hãng Đốc và ghé về nhà Đốc nghỉ . . . Đạo còn phải mấy chuyến đưa bà con nữa". Nhìn anh bạn già chỉ biết cười. . . Thương nó vô cùng, chân chất và đầy nghĩa tình. . . Chiếc xe phóng nhanh trên xa lộ . . . Những dãy nhà, những hàng cây thoăn thoắt cũng chạy qua . . . Đường phố Cali thật rộng, mình không tài nào nhận ra phương hướng. Vòng vòng qua các dãy nhà cao tầng. . . Một chập thì gặp Đốc. Cuộc bàn giao thật nhanh, xiết tay Đạo. Lên xe Đốc, Đốc nhe răng cười: "Đi ăn nhe! Cứ tự nhiên hút thuốc". Thật không hổ là tri kỷ . . . Mình nghĩ ngay xưa mấy thằng 71, thằng nào ngu nhỉ? Dám gọi hần là Đốc khờ!!! Hần tế nhị và đoán được ý người khác. Châm điếu thuốc, thở hơi

dài khoan khoái. . . Ngày đầu tiên trên đất bạn . . . Và bữa ăn đầu tiên cũng thật ngon bên bạn hữu.

Căn nhà đập vào mắt không phải vì nó to lớn như một dinh thự. Song nó thật đẹp . . . với hàng bông giấy đỏ thắm . . . Những cánh hoa rực chiếu trong nắng lung linh . . . Khu vườn bé nhưng thơ mộng với những cây Quỳnh, với những trái táo sai quả nặng cành. Mình thấy thấp thoáng bên vườn dáng người phụ nữ lom khom cắt xén và dọn dẹp. Sau tiếng chào . . . Điều đầu tiên phải nói . . . Vợ Đốc . . . chị thật hiền, một nét đẹp rất là Á đông. Đốc dục mình thay đồ và nghỉ ngơi, nhờ vợ pha nước . . . Tiếng dạ thật trong . . . Mình xin ly nước suối và nghĩ thắm: "Thằng Khờ này thật có phước". Đốc phải trở lại hãng làm nốt ít việc để ngày mai nghỉ còn tiếp bạn bè. Mình ngả lưng và thiếp vào giấc ngủ. . .

8h tối thì Minh Nguyệt chờ Mờ tới . . . Không hẹn Đốc cũng bỏ về sau đó ít phút. Cả bọn lên xe. Hai cô em thật nhiệt tình, ríu rít tiếng cười. . . tíu tít chuyện xưa nay. Bữa ăn tối thật đậm đà xẻ chia tình người. . . Ngày đã tàn, những tia nắng như vẫn còn vương . . .

Thứ sáu 02 tháng 09, 2005

10h vẫn còn nường trên giường. Đốc gõ cửa, dậy và ra ngồi ngoài vườn với Đốc; ly cà phê đã sẵn, Đốc liền lạc với mọi người. Lại quán hàng hiên của Paloma . . . Tomate gì đó; gặp đủ mọi mặt: Mờ, Khánh Hoà, Thông, anh chị Dung-Đào . . . v. . . v. . . Ăn sáng và cười đùa khanh khách.

Buổi chiều nhà Đốc rộn hân lên, Thịnh Trương đến đầu tiên. Ngồi trao đổi với Trương, hoài bão của QGNT luôn luôn là một gánh nặng chàng Trương lo toan . . . Cám ơn Trương đã tặng sách.

Quần 71 từ Nam Cali kéo về như một cuộc hành quân ồ ạt . . . Những Tùng, vợ chồng Lân, vợ chồng Minh đầu bạc, vợ chồng Thuộc, giai nhân Vũ Thiên Kim, Khánh Hoà, ca sĩ Lệ Hằng và phu quân, Minh Nguyệt và Mờ lúc nào cũng là bóng với hình chẳng khác gì trăng bên sao . . . Từ Texas xa xôi, anh Kiệt và Thi, người có ngón tay bằng bạc cũng góp mặt. Dĩ nhiên là anh Dung và phu nhân Đào cũng không thể thiếu, như Khương Trung trưởng ban tiếp tân nhiệt tình năng nổ, lúc nào cũng hăng hái và đến sớm. Đạo bận rộn vào ngày mai lo đám cưới con gái cũng hả hơi vui tới khuya, bên Thời, chén rượu đông đầy tình bằng

hữu. Rồi lân cận, vợ chồng anh chàng Bùi "thái ghêm"-bình thông thái-cũng lần lượt kéo đến, chén chú chén anh. Tiếng ly chung, tiếng cười ròn rã của mấy nàng Q, những bức hình được nháy, những nụ cười đã trao, những món ăn được thanh toán nhẵn nhụi. Căn nhà vui như chợ tết, chỗ karaoke, chỗ nhảy đầm, chỗ ly chung. Đâu đâu cũng vang đầy tiếng cười sênh phách. . . Cái nghĩa tình của nhà Q thế đó . . . Kéo dài đến cả quê hương, đầu giây điện thoại bên đất Việt, các nàng Q thỏ thẻ chia vui. Minh tiếp Kim Cúc ít phút .. rồi chuyển tay mọi người. Thật tiếc là thiếu anh chàng Thừa, thiếu Bình Định, và chàng ca sĩ họ Phan muôn thủa là người chậm trễ!!!

Thứ bảy ngày 03 tháng chín năm 2005

Anh bạn nhà tôi có cái tên Đế Khoai, hẳn tự đặt có nghĩa là:"khoái d. . ." Hôm nay thật đạo mạo, nụ cười trang nghiêm thay cho cái hể hể cổ hữu. Ngày gả con mà lì. Quân Q chiếm tới năm bàn. . . Ai cũng đẹp giai và đẹp gái, sang trọng. Quay quần gần sân khấu, thật là một ưu đãi của chủ xị. Sau màn giới thiệu, trình làng; cô dâu xúng xính trong áo cưới, cười tươi bên anh rể hào hoa. Tiếng ly cốc rổn rảng khai mạc, bữa tiệc bắt đầu. Các quân Q ồn hẳn lên như một bầy ong vỡ tổ. Minh có cảm giác như đây là một tiểu Đại hội Q thu gọn. Ôi cơ man . . . là tiếng gheo. . . tiếng cười đùa. Cái cô nàng Như thật dễ thương và vô cùng duyên dáng trong lời ăn tiếng nói, cứ cất tiếng lên là mọi người rũ rượi cười. . .Khương Trung bị dí tới bến, đen mà thấy cũng đỏ. . .không phải vì rượu. . .có lẽ đỏ vì mắc cỡ??? Trai tân có khác. . .hiền và nhút nhát trong tình trường!!! Nàng Như thì dai như đĩa tỏi, trêu mãi không tha. Sorry Đạo nhe, mang tiếng cầm máy hình mà ảnh cưới của Tân Lang và Cô Dâu chẳng có. Chỉ toàn là những khuôn mặt "không còn trẻ" quay phá, ham dzui. Tuấn Sỹ và Khánh Hoà năng nổ tham gia chương trình văn nghệ. Lần đầu tiên nghe Tuấn ca dzong cổ, giọng Bắc nhái tiếng Nam cũng mùi lắm. Dốt nhạc nên mình không biết là "mùi" gì??? Tay chung mãi cũng mỏi, rượu cũng phải hết, tiệc rồi cũng tàn. Như say men. . .như say tình. . . Đám bạn già cũng chẳng chịu buông nhau. Có những kẻ gặp lại những người. . .sau hơn 30 năm nên hầu như vô cùng quyến luyến. . .Tình già. . .chuyện con nít, nên mãi làm nao lòng nhau. Tay cầm tay. . .vai

kể vai. Tóc ngắn và tóc dài sát nhau. Lại ra sân chụp hình. . .Lại rền vang tiếng cười. . . 1h đêm, lại kéo nhau về nhà Đỗ Mơ. Nghệ sĩ Quảng Nam dường như lúc nào cũng chiều vợ. Rượu lại khui. . .bàn Poker được bày ra, vui rả rích tới gần sáng.

Chủ nhật 04 tháng 9 2005

Nhà Minh Nguyệt cơ man là người, đứng, ngồi; người vòng quanh bên bàn lấy thức ăn. Có những khuôn mặt đây là lần đầu tiên mình gặp gỡ, một chút ngỡ ngờ rồi quen. Ngồi nói chuyện với Nam Phương, nhìn dáng cô em Q và mình. . .cả hai có lẽ là người mẫu cho học sinh học bài cách trí. Ai cũng có nỗi riêng, ai cũng có niềm đau. . .Mong rằng những tháng ngày tới có những tiếng ngân vang. . .Bắt tay Nam Phương và vài câu với Bích Ngọc, thật tình mình không nhớ ra chị. Khát quá, đi tìm ly nước lạnh ở nhà này coi bộ hơi khó!!! Chỗ nào cũng rượu bia, đành chui vào bếp. Nguyệt tử tử ở đó tự bao giờ, gia chủ lúc nào cũng nhỏ nhẹ, ân cần; ly nước trắng và trong. . .thật đã. Đi kiểm máy thang Q71 từ Nam Cali lên, kiểm vài tấm hình lưu niệm. Ngày mai "thất hiệp" cùng thê tử đã lại về Nam. Lại chia tay, không biết bao giờ mới gặp lại. Thây kệ, còn hôm nay, vui hôm nay. Chụp ít hình và quay phá. Nhảy vài bản cho nóng người. Mời Thanh Nga, Lệ Hằng, Khánh Hoà . . v . . v . . Mấy thừa mà được cầm tay giai nhân!!! Ngày xưa lỡ mà có đeo đuổi ai đó chắc bị tiếng Xi, chạy đứt dép. Bàn Poker lại ơi ơi. . .vừa cầm bài, vừa nghe hát. Lệ Hằng trữ tình, Minh Nguyệt cất tiếng. . .cả lá bài cũng run rẩy. Mọi con mắt nhìn về. Một thoáng. . .không gian như lặng im. Rồi tiếng vỗ tay. . . tiếng trầm trồ. Trong lòng chợt dâng ý nghĩ. . .Em đang hát . . . hay trong lòng lệ em rơi??? Phu quân Minh Nguyệt về, anh Hồ có cái dáng cười mở. Tay ly rượu, tay bắt. . .trao đổi vài câu. Đêm về khu-ya, mọi người phụ một tay dọn dẹp. Căn nhà thưa dần bóng, bãi chiến trường ly tách ngổn ngang. Rác từng bao to chất chồng. Cám ơn gia chủ, cám ơn anh Hồ. Người rể quý lúc nào cũng san xẻ niềm vui của vợ. Đài phát thanh, cái loa vàng của Bắc Cali coi bộ say lắm, tâm sự mãi với Tùng. Ngày mai Tuấn sẽ về DC, thất hiệp cũng ra đi. Gởi một nụ cười, một câu nhắn thay lời từ giã. Còn lại khoảng chục người. . .Khánh Hoà rưng rưng, ngoài dáng đẹp, trong sâu thẳm chứa một lòng đa cảm. Mà hình như không riêng Khánh Hoà, cả Thi nữa. . .cả mọi Q chúng ta. . .bao nỗi lòng, đều có một cái gì đang

dâng... khi nhận những nụ cười, những quà lưu niệm mà chị Kim Chi trao tặng. . .Vật bé mà tình thì to và dài như sông biển. . .Quốc Gia Nghĩa Tử . . . bốn chữ là cả trời thương nhớ . . . .

Thứ hai 05 tháng chín 2005

Labor day. . . Một ngày ghi nhớ. . .Xế trưa cả bọn: vợ chồng Thi, Khánh Hoà, Như thêm mình ngồi bên nhau đầu hót ở nhà Mơ. Cô em mỹ miều, lúc nào cũng lo mọi người đói, xắn tay, xắn quần, lao vào bếp, ai can thế nào cũng chả được. Nhất định bắt mọi người lót dạ: tôm càng rim, còn ít chả giò bầy nốt. Phải công nhận Mơ có tài điều soonh múa chảo, nhanh gọn và rất ngon. Minh vẫn bài hải:"Wow, sắp đi ăn rồi mà". Miệng thì nói thế nhưng đưa lại làm việc nhiều nhất. Như lại đùa:"chị Mơ biết anh tham ăn nhất mà". . . Cái chén cuối cùng vừa rửa xong thì chuông reo, Mơ tắt tả ra mở cửa. . . Trung, Định, vợ chồng Quảng Nam tươi cười bước vào. Ngồi một chút thì anh chị Kim Chi và cặp tài tử giai nhân Thông đến, rồi vợ chồng Chánh râu. . . Sắp xếp xe đi cho gọn. Mọi người lục tục lên đường, theo Quảng Nam hướng dẫn. Những con đường mình chẳng bao giờ nhớ tên.

Bãi biển đẹp, lỏ nhỏ những ghềnh đá, xa xa vài chiếc tàu. . .Gió làm chút lành lạnh. . .Mọi người kéo cao cổ áo. Vợ chồng Thi lại có dịp khoe hạnh phúc của mình. Tấm hình Thi nép vào anh Kiệt. . .làm mọi người phát thém, hai người thật tình tứ. Chàng rể Kiệt "ngổ" nên làm động lòng nàng Thi - lời của anh Kiệt -. Có lẽ đây là một cái chiêu trong truyện kiếm hiệp của Kim Dung mà đã thất truyền. Rất tiếc không có thì giờ để thụ huấn anh Kiệt vài chiêu. Thông và Chánh thi nhau chụp hình bấm máy. Cả hai lúc nào cũng đầy tình và năng nổ. Thông cười, tiếng reo vui như những hàng cây. Chánh hể hể chân chất, thật thà. Trung và Định ít nói song lại rất ân cần để ý từng việc nhỏ. Quảng Nam tháo vát, nghệ sĩ tính và đầy chất lãng mạn của người nhạc sĩ nên đã chọn một quán ăn thật thơ và thật mộng. . .Shadowbrook. . . Theo triển dốc đi xuống, mọi người có thể nghe được tiếng nước róc rách, tiếng vi vu của gió lùa qua từng hàng lá. Những cánh hoa vươn mình trong gió, toả hương thoang thoang trong nắng nhạt của hoàng hôn. Bữa ăn đượm tình thân mật của gia đình, tiếng tâm sự về ngày đã qua. . .tương lai, và lắng nghe một chút nỗi lòng của Thi kể về Thanh Lê trong và trước ngày ĐH

2005 mùa hè Texas. Thật thấy mến Thi và Thanh Lê. . . Ôi! Những trái tim luôn một lòng vì họ Q. . . Ngồi đến khuya, quán vắng không còn ai, bắt buộc phải đứng lên. Khánh Hoà và Thi, ngày mai đã đi Nam Cali, nên nhiều buồn ngủ. Thi cố nén lòng, Hoà thì mắt đã như ướt ướt. Cám ơn buổi ăn tối tiễn đưa của những con người đất Bắc. Hình ảnh này mãi mãi còn trong tâm khảm mọi Q hôm ấy, nhất là các nàng dâu chịu khó chiều chồng và quý bạn như bạn của chính mình. Thật là trân trọng cái tình của Tú Minh, đi lại khó khăn nhưng nụ cười lúc nào cũng nở trên khuôn mặt hiền hậu đầy nhân tính.

Thứ ba 06 tháng chín 2005

Dậy thật sớm bởi Khánh Hoà đánh thức, uể oải sau một đêm ngủ chập chờn. Mơ đã dậy từ bao giờ, mọi thứ đã sắp sẵn, trái cây và thức ăn dọc đường. Ra sân hấp cà phê và châm thuốc, Định gọi phone và gửi lời chào mọi người. Điện thoại lại chuyển tay, cậu em quả là lo lắng. Mơ lấy xe vì Trung đã tới. Muốn thử là Trung: tận tụy nghĩa tình. Có lẽ trái tim của Trung đã dành cho một tình yêu thiêng liêng và cao cả. . . Cái tình Q to quá nên mọi thứ với Trung đã quá nhẹ??? Đến bãi đỗ của xe đồ Hoàng, biết Trung đã mất ngủ nhiều trong những ngày qua nên mình bảo Trung và Mơ về đi, không thôi Hòa và Thi lại khóc. Bốn kẻ còn lại, những ý nghĩ có cái khác nhau, nhưng có một cái đều giống nhau. Xe lăn bánh rồi, Trung đã đi, bỗng Mơ trở lại trao vội mấy cái bánh bao. Lời nói cũng nhanh như chiếc xe cô lao nhanh: " Mọi người ăn đỡ đói". Lần này thì Khánh Hoà không cầm được giọt lệ rồi: " Thương Mơ quá Lý ơi". Thi và Kiệt ngó đi chỗ khác. Cầm cái bánh bao còn nóng hổi trên tay, thật lòng chẳng muốn ăn chút nào cả, dẫu còn trở lại San Jose và lên tàu về ở San Francisco. . .

Tiếng anh tài mời hành khách lên xe. Gật gù. . . mượn Khánh Hoà cái vai, nhắm mắt lại miên man. Cả bốn đều im lặng trong suốt gần sáu tiếng đồng hồ xuôi Nam. Giờ chót mới bừng tỉnh, Thi, mình và Hoà mới trao nhau số điện thoại. Chờ người nhà cả bốn đến đón hẳn hơi mới yên tâm chia tay. Một ngày trên đất Nam Cali bắt đầu. . .

Về nhà bà chị ngủ vui đến chiều. Ngồi vào máy vi tính mới hay Thừa đang nhắn, Trọng Phương hỏi thăm, cả Minh

Nguyễn cũng gửi mail. Ra cửa ghi số nhà và tên đường rồi gọi điện cho Thừa, cho Phương. Thừa đến đón đi uống cà phê ở Mái Hiên Tây, chờ quân ta đến hội ngộ: Tùng 71, Phương té lâu, Hoài Nam, Bá Đạt. . . .Liên lạc với Hoà và vợ chồng Thi, Minh Nguyễn. Bữa ăn tối ở quán Ngon, cũng ngồi lì đến nỗi chủ quán nhăn mặt. Đạt vui tính hể hể, Thừa và Phương pha trò duyên dáng. Bắc có Như thì Nam phải tính đến Phương, Phương nhái được mọi thứ tiếng và là một cây tiểu lâm. Tiếng cười lên mãi. Ngồi lâu quá, cô chủ quán thì chấp tay đi ra đi vào sốt ruột. Bá Đạt đề nghị về nhà tiếp tục, cả bọn lại nắc nẻ cười ồn ào, không cần biết tới bà chủ nhà đang say giấc điệp. Cuối cùng cũng phải ra về, trả lại không khí yên lặng cho bà chủ. Minh Nguyễn tỏ vẻ ân cần mời tất cả đến nhà ngày mai dùng cơm gia đình.

Thứ tư 07 tháng chín 2005

Sáng sớm nhận phone Bửu Minh. Ra cổng chờ, ba phút sau, Minh đã đưa mình tới quán và nói: " Té lâu bạn đi làm nên em thế đưa anh đi chơi". Ghé Lacay, hai đứa làm bát mì cho chắc bụng. Bửu Minh thật dễ thương, kể chuyện của Q74. Nhắc đến Q74 làm nhớ tới buổi đi tàu cùng Henry, Lê Thanh và Doanh, bên cạnh Hoàng Phương, ai cũng chu đáo. Và nhất là thật nhớ đến cô em gái Kim Ngân. Không biết cô bây giờ đang bận cát tiến và vàng hay vui đầu trong công việc trên một tiểu bang nào của nước Mỹ??? Chưa kịp xong ly cà phê thì Thừa trốn việc hăng lại đến, cái tình Q thật kỳ diệu!!! Minh phải đi công việc, Thừa lại đưa đi chơi thành phố.

6h gọi điện thoại cho Thuợc, Minh đầu bạc và Lân, định rủ đến nhà Minh Nguyễn cho vui; nhưng các bạn vẫn còn trong hăng sớ, thật là tiếc. Ghé miễn Nam không đúng dịp cuối tuần, ai cũng bận bịu với công việc hàng ngày. Thừa và Phương tới đón lúc 6h30, và cả ba là những người đến sớm nhất. Vào nhà đã hết hồn, không hiểu cái cô này nghe ở đâu quân Q ăn nhiều mà chuẩn bị cả chục con cá nướng; trong khi chính bản thân cô lại không hề đụng đũa vì Minh ăn chay trường. Giá nhà mình ở gần thì đã đặt cọc và vác về rồi. . .hi. . .hi. . .Bọn này ăn trước vì Bá Đạt mà đi đón Hòa điệu thì ít nhất là phải trễ khoảng nửa tiếng, giai nhân mà li!!! Viết tới đây thì có lẽ bị Hoà dũa chết vì chỉ 20' sau thì Bá Đạt, phu nhân, Hoà, và bắt ngờ là cả Tuấn Hạnh

cũng đến. Ngồi nhắc lại chuyện xưa với Hạnh, hỏi thăm chị Dung và Tuấn Mỹ. Không biết bây giờ Mỹ còn giữ bộ mặt khó đăm đăm không nhỉ??? Cám ơn Tuấn Hạnh đã đến để hội ngộ. Về check mail lại từ tháng 7, vẫn không thấy mail của Hạnh. Nghĩa là không phải Lý lừa trả lời đầu nhé! Hạnh đã gửi lộn địa chỉ??? Cám ơn phu nhân Đạt đã cho thưởng thức món bánh thật ngon và lạ. Cám ơn tấm lòng của Minh, cá rất ngon tuy rằng từ bé Lý đã sợ xương. Và người cứu bồ là Phương, đĩa thịt hấp dẫn chỉ mình Lý ăn. Chân tình của mọi người thật là cảm động. . .

Những ngày cuối trên đất Nam trên đường về Bắc. . . .

Sáng thứ sáu Lân phone, đi uống cà phê tiếp. Đủ mặt mọi người, đi ăn và chào bái bai. Thừa đúng là thừa đủ thứ, nên lúc nào cũng dành trả tiền. Hôm nay dù đang sửa nhà, bận bịu đủ thứ thế mà vì anh em lúc nào cũng xông xáo có mặt. Minh cũng phải về chào các anh chị bên gia đình và thu xếp sẵn mọi thứ để cùng đi với Té lâu về San Jose. Buổi tối trong quán đèn mờ, ngồi với vợ chồng Thi, Khánh Hoà nghe Phương hát. Giọng ca nhẹ và trữ tình. Nhảy bản bebop với Khánh Hoà coi như lời chia tay. Chụp chung một tấm hình. Còn một chút gì để nhớ. . .

2h đêm về nhà Phương coi chàng chuẩn bị ướp thịt dê. Quả là một cao thủ, chờ đợi Phương sửa soạn mấy thứ. Minh mở máy đọc mail Đạo: " Về San Jose bất cứ lúc nào, phone cho Đạo đến đón". Đạo ơi, quả là vất vả cho Đạo. 3h đêm, ăn xong bát phở với Phương, hai đứa lên đường. Buồn ngủ quá nhưng không dám nhắm mắt. Sợ Phương buồn rồi lại hiu hiu gió mát nhắm mắt luôn thì tiêu đời hai Q. Phải gọi chuyện liên tục cho Phương trả lời. . .ha .. .ha, qua Phương mình biết ai là vịt xiêm mái!!! Đọc đường Bửu Minh không ngớt phone từng chặng từng chặng tới đầu rồi. Dĩ nhiên là không quên nhắn nhủ: " Chạy giữ tốc độ, cẩn thận". Ngồi nghe có cảm tưởng đang nghe một cô vợ lo lắng cho chồng trên đường xa. Hỏi Phương cần thay tay lái không??? Phương cho biết còn dư sức chịu, anh ngủ đi. Có lẽ Phương không để ý. . . Minh cũng là loài dơi, sống về đêm. Phone lại reng, mình nghĩ Bửu Minh lo xa quá; nhưng đã lắm, lần này là Kim Ngân. Hình như cô nàng còn thao thức. . . và đầy lo lắng cho bữa mời của Nam Phương. Cứ lo . . .cứ sợ . . . là

nồi lẩu dề lại huyệt, và lo cho tình bần hữu trên dọc đường đêm thức trắng, nên Ngân cũng chẳng ngủ ngon. Cuối cùng mặt trời cũng từ từ lấp ló trên các ngọn đồi. Không khí buổi sáng làm người ta sáng khoái và tỉnh ngủ hẳn. Hai đứa xuống xe ở Casa de Fruta, Phương vào lựa một hộp kẹo chocolate và nhờ mình đem về làm quà cho con Kim Ngân với lời nhắn giản dị: "Anh bảo với cháu, Té lẩu hôm nay tới phiên làm cha nuôi". Q74 có những cái thật hay: mọi anh chàng Q thay phiên làm bố nuôi của con gái Ngân. Điều này thật làm cho người ta xúc cảm . . .

Khoảng 9h sáng thì đến nhà Nam Phương, Nam Phương cứ lo làm không kịp nên mất ngủ và dậy thật sớm để rửa rau. Té lẩu cười hề hề: "Đề đó tôi bao cho". Tuổi trẻ có khác, nguyên một đêm chưa hề chợp mắt vậy mà chàng thanh toán thật gọn mọi chuyện. . . Và bữa tối thứ bảy, món lẩu dề trình làng. Món lẩu và thịt bò chấm tuyệt hảo. Không biết trong gia vị có gì, hay trong đó đã ướp cả tình thân??? Từ Mai viết Khánh cùng vợ, Chánh râu, Nghĩa . . . hình như cũng đã say. Nhạc sĩ Quảng Nam thay lời và mong mỗi Nam Phương một ngày một tươi hơn. Giọng dí dỏm vui tai và ngân vang như bài nhạc anh viết. Rất tiếc là vẫn không có dịp hân hạnh gặp anh Tân!!! Cảm ơn chị em Nam Phương đã cho Lý bữa cơm gia đình, và thương Té lẩu lắm. Anh biết tối hôm đó em lại một mình dong duỗi trên đường xa và chưa hề chợp mắt. Hơn ai hết anh hiểu tấm lòng của em dù hai anh em mới chỉ gặp nhau hai lần. . .

Chủ nhật 11 tháng chín 2005

Coi như còn một ngày cuối cùng trên đất Mỹ. Cô em Như và Mơ đưa đi loanh quanh phố. Hai cô thật dễ thương và nhiệt tình. Ở gần cả hai, tuổi thơ kéo về, thấp thoáng, ẩn hiện; làm lòng ngan ngát. Đến chiều về nhà Đạo, cả nhà đã chuẩn bị sẵn. Vợ Đạo trở tài nấu bún riêu, nào cá gỏi, thịt nướng. . . Bữa tiệc tiễn đưa gói ghém vài người nhưng thật cảm động: Định, Trung, Như, Mơ, Đốc và vợ chồng Minh Nguyệt. Vài lời nhắn nhủ như một lời hẹn tái ngộ. Đêm thức tới 3h sáng, 6h ra phi trường, Đạo lại làm tài xế. Tiếng Định tạm biệt trong phone, Mơ gọi cho Đạo ngỡ ý muốn tiễn một chặng. Mình nói với Đạo: "Vất vả cho cô, thôi dừng". 8h kém mười tới phi trường. Xiết tay Đạo, đi thẳng một mạch vào cửa không kịp nghe Đạo nhắn nhe gì??? Xong thủ tục, còn 20' nữa thì lên máy bay. Uống ly cà phê đầu tiên của buổi sáng, rồi lại được uống giọng nhỏ nhẹ của Minh Nguyệt trong phone: "Lên đường bình an". Lên máy bay mà ngỡ đang đi về cõi nào xa xăm . . . Nhiều cái như đã rơi lại. Xin cúi đầu chào tạm biệt đất bạn. Xin ghi nhận những tấm lòng của gia đình Quốc. Xin cảm ơn đời, tạ ơn Trời, và cả những hình bóng Cali từ Nam tới Bắc. Cả một trùng dương xa tít nhưng chữ Q thời mãi mãi gắn liền ngàn năm . . . . .

Montreal 15 tháng chín 2005

Công việc ngập đầu. Hôm nay tạm gọi là một chút thành thời. Thời gian bên Cali, Lý biết mình cũng có nhiều thiếu sót, nhiều sơ suất. Hy vọng anh em thông cảm và tha thứ. Thược ơi! Sáng thứ bảy mà gọi tao thì tao đã ở San Jose rồi, xin lỗi nhe. Quả là có quá ít thì giờ để có dịp tâm sự. Đã không ở lại được cuối tuần để ăn vạ, làm tội, làm tình với bạn bè. Chắc chắn sẽ còn cơ hội gặp nhau. Quả đất tròn, và lòng Q luôn xanh ngát. . . . .

Không Đề

*Chiều hôm nay . . . ngồi bên đất Mộng (*)
Vẫn vẫn vợ đôi bóng một con đường
Và như thấy lại cả một giòng sông
In đậm nét bạn bè ngày thơ dại*

*Buổi loạn ly chia ngã mấy phong trần
Tình bằng hữu lựa thưa trên tay đếm
Ly cà phê lạnh đêm tàn . . . bóng xế
Khúc nhạc buồn lạnh cả bước chân hoang*

*Nay Cali hai phương trời Nam lẫn Bắc
Nước trở men – say khướt cốc kê môi
Và đất trời muôn hoa thơm ngũ sắc
Nắng vàng sang . . . chuyện hoa bướm lên ngôi*

*Thương nhớ lắm . . . khung trời đất bạn
Chuyện ngày xưa . . . thủ thi mãi trắng đêm
Ba mươi năm hơn . . . như tựa giấc chiêm bao
Nghe mát ngọt . . . tình son ướp mật*

*Nay tạm cách và ngàn câu xao xuyên
Giữa lòng sương chợt nhóm ánh lửa vàng
Lòng vẫn để lửng lơ trên cỏ biếc
Của tình người mở rộng đến thênh thang*

*Và tự nhiên lại nhớ người con gái
Nụ cười trong . . . và như ánh sao trong
Vẫn xinh đẹp như muôn hoa đơm trái
Môi hồng tươi . . . ánh mắt đến long lanh*

*Nàng vẫn nói già rồi duyên gì chứ
Còn riêng tôi . . . vẫn thấy tóc nàng xanh
Và thương yêu . . . đã trải qua biết bao người
Tôi hiểu lắm . . . Nàng luôn đời ngày dại*

*Cali hồi . . . Ngày hanh nắng ánh
Chuyện thời mơ chớm tuổi mười lăm . . .
Như trẻ mang dấu râu tua tủa cầm
Sao tả nhĩ bút mực nào cho hết . . .*

*Nên chiều ni
Mỗi bước đi lại rộn trên đường
Mỗi ngày tới . . .
Lòng vương xao xuyên lạ . . . /*

(*): Mộng Lệ An

Kiểu Sinh

Nữ sinh QGNT chơi nhảy dây nhân kỳ nghỉ hè tại Vũng Tàu

Rơi lệ tiễn người từ bao nhiêu tuổi!

6 tuổi, Tôi đã rơi nước mắt vì không bao giờ được gặp lại người mà tôi đã từng hẹn gặp mỗi chiều và vô cùng thân thiết !...

Trở lại năm 1961, tôi là cô bé 6 tuổi, sống cùng mẹ tại một thị trấn nhỏ tên Tân Hiệp thuộc tỉnh Kiên Giang. Mẹ tôi là công chức, lại là quả phụ nên được cấp nhà trong cư xá công chức. Nơi đây còn có một ngôi biệt thự to của gia đình ông Quận trưởng. Hai đứa con gái sinh đôi của ông Quận tên Xuân Mai và Hoàng Mai là bạn cùng học mẫu giáo với tôi. Trước nhà tôi ở có vườn hoa nhỏ, cỏ xanh cao tới đầu gối, nên tôi, hai nhỏ Mai và mấy đứa cùng trong cư xá rất thích chơi đùa lăn lóc trên cỏ vì êm lắm nhưng sau đó thì gãi ngứa đã luôn. Mỗi chiều chơi trong vườn cỏ chán chúng tôi mon men ra đường quốc lộ, ở đó nơi đầu cầu sắt có một trạm gác; hàng ngày có một chú lính ôm súng ngồi canh. Chú tên Long hay kể chuyện cổ tích cho chúng tôi nghe, dạy chúng tôi hát...v...v..., không hiểu sao mà chúng tôi mê chú Long quá chừng. Có lẽ vì chú thân thiện, gần gũi với lũ nhóc tụi tôi. Chú thương tôi nhất, khi kể chuyện chú bế tôi ngồi trên đùi, trong khi mấy đứa kia, cả hai

đứa nhà giàu con ông Quận cũng phải đứng bu quanh chú Long chực nghe kể chuyện. Có lần chú Long nghỉ gác mấy hôm liền. Cả đám chúng tôi ngơ ngác buồn, không biết chú Long đâu mất tiêu; chiều nào cũng kéo ra đầu cầu ngắm xem hôm nay ai gác? Lâu lắm tôi không nhớ là bao nhiêu ngày, vì khi đó tôi còn quá nhỏ, chỉ nhớ là khi gần như quen với sự vắng mặt ấy rồi thì một chiều chú lại có mặt nơi trạm gác. Cả đám bạn nhỏ của tôi vui mừng hớn hở, tíu tít bu quanh chú Long hỏi han, than nhớ chú quá, chú đã đi đâu lâu quá vậy? Chú vô đầu đứa này, nắm tay đứa kia, cười với cả đám và chợt nhận ra tôi đang đứng tần ngần nhìn chú, mặt mũi phụng phịu. Một tay tôi gãi đầu, một tay vân vê gấu áo (hình dung tôi khi đó chắc ngộ nghĩnh lắm, tôi đang đổi mà) Chú kéo tôi lại gần nhưng tôi trì lại, chú ngạc nhiên hỏi : " Lan Anh không mừng gặp lại chú Long sao ? Tôi khi đó đã sứt sứt nói trong nghẹn ngào vì nước mắt đã doanh trong:" Chú đi đâu lâu dữ dzậy! và tôi cứ thế tẩm tức khóc...Chú bế tôi lên đỡ dành:" nín đi, khóc làm hư đôi mắt đẹp đó, chú nghỉ phép về thăm nhà mà! Bây giờ lau mắt đi, chú có máy chụp hình nè, sẽ chụp cho Lan Anh trước nha!" Và hôm ấy tôi đã được chú Long chụp tấm ảnh đang nhảy dây.

Dòng Nhớ

Rồi cứ thế mỗi chiều đã thành thói quen, tôi ra đầu cầu để được gặp, được nghe chú Long kể chuyện và mẹ tôi chiều tối nào cũng phải ra dẫn tôi về. Tuổi lên 6 của tôi em đếm như thế đấy.....nhưng..! Tại sao cuộc đời lại có chữ nhưng nhĩ? Một ngày kia, Mẹ tôi vội vã thu xếp hành lý và dẫn tôi lên Saigon!? Thì ra nhà cậu là anh ruột của mẹ tôi có đám tang, mẹ tôi qua đời bất ngờ. Nhà cậu đơn chiếc không có bàn tay phụ nữ thu vén, Mẹ tôi đã phải lưu lại đây khá lâu. Ở nhà cậu, tôi được anh chị con của cậu cưng lắm, dẫn đi chơi, đi sở thú (hồi nhỏ được đi sở thú cũng như đi Đám sen bây giờ) còn được ăn kem nữa. Ở Saigon cái gì cũng màu sắc, lạ lắm, hay ho quá với con bé nhà quê mới lên tỉnh là tôi. Tôi triển miên trong niềm vui mới nên cũng không nhớ lũ bạn ở nhà, cả chú Long nữa. Thế rồi mẹ con tôi cũng trở về nhà sau hơn tháng trời đi vắng.

Thật kỳ lạ, ở Saigon tôi không nhớ chú Long lắm, nhưng suốt đoạn đường trở về tôi lại nôn nóng muốn gặp chú ấy ngay lập tức. Tôi sẽ kể cho chú nghe những chuyện tôi đã thấy ở Saigon, những nơi tôi đã tới, những thứ ngon lạ tôi được ăn..v.v.. Chú sẽ phải thèm khi nghe tôi kể....Mới về tới trước cửa nhà là lũ bạn tôi ùa tới tíu ta tíu tít. Đứa thì sờ nón rơm có thắt ruban tím và kết thêm chùm hoa màu trắng nổi bật trên nền rơm vàng màu lúa chín. Đứa thì xuýt xoa nhìn chiếc váy đầm màu trắng có đính 2 bên vai 3 hạt nút to màu đỏ rất nổi. (Tôi như hình dung lại rõ rệt bộ nón, váy mà một thời thơ ấu tôi rất hãnh diện được sở hữu chúng) Tất cả là quà tặng của chị con cậu tôi đó, quà Saigon mà!

Sau khi chịu cho mẹ tắm sạch sẽ, ăn cơm chiều xong tôi mới được phép chạy ra ngõ chơi với các bạn. Cả lũ rần rần chạy ra đầu cầu. Tôi nắm trong tay mấy cái kẹo hình con thú xinh xinh màu vàng, màu xanh sẽ tặng cho chú Long quà đi xa về của tôi.

Nhưng...người gác cầu hôm nay lạ hoắc? chú Long đâu??? Tôi ngạc nhiên hỏi và lũ bạn tôi cũng ngẩn tò te nhìn tôi lạ lắm:" Chú Long chết lâu rồi! " câu trả lời lau nhau vang lên...vang lên mà cứ như u...u...trong tai, sừng sốt!?. Thì ra...hôm sau ngày tôi đi Saigon, chú Long đổi sang đại đội hành quân, và hy sinh ngay ngày đầu tiên đi hành quân vì bị phục kích! Tôi nhớ năm đó chú khoảng 22 tuổi. Tôi biết vì có lần chú nói với chúng tôi là chú đi lính được 1 năm rồi - mà tuổi đi lính ngày xưa là 21 tuổi! Chú đã chết khi còn rất trẻ!

Tôi! cô bé 6 tuổi đứng chết trân, răng cắn chặt môi dưới, rồi nước mắt bắt đầu ứa ra rưng rưng và tuôn thành hai dòng ở hai bên má, rồi cứ thế...cứ thế tôi tẩm tức khóc mãi. Tôi khóc vì tôi không còn gặp lại được người mà tôi biết chắc rằng rất thương mến tôi. Khóc vì tôi bị mất hẳn người mà tôi tin tưởng vô cùng, quen thuộc vô cùng! và cũng quan trọng vô cùng của tôi!!! Ai có thể cảm nhận được nỗi đau mất mát của một cô bé 6 tuổi, khóc tiếc thương một tình bạn!????

Tháng 3/2007 vừa qua, tôi đi cùng bà chị chồng từ Úc về Kiên giang thăm mộ mà ông bà họ ngoại nhà chồng của tôi. Xe đi ngang Tân Hiệp, tôi dán mắt bên khung kính xe, nhìn chăm chăm cố buột lại ký ức...

Nữ sinh chuẩn bị đi trại hè.

.Kia rồi ! chiếc cầu vẫn còn đó nhưng thay bằng ciment (ngày xưa là cầu sắt), trạm gác không còn nữa. Bên trái dưới đầu cầu dọc bờ sông là sân cỏ tiếp đó là dãy nhà xưa kia là cư xá công chức, trong đó có nhà tôi từng ở, vị trí dãy nhà vẫn thế chỉ có xây dựng mới mẻ, hiện đại hơn.

Tận cùng sân cỏ là một biệt thự khang trang, vị trí kiêu hãnh dường như bên bờ cùng thời gian - nhà ông Quận trưởng xưa kia - Tất cả trước mắt tôi lúc đó là choáng ngợp vì cảm xúc. Xe từ từ qua cầu, tôi chồm người qua khung cửa kính xe xem cho rõ.. Vị trí cầu trúc vẫn như xưa...Tôi như thấy lại con bé Lan Anh ngày đó lặn lội, bò càng trong sân cỏ cùng lũ bạn nhỏ. Con bé Lan Anh nhỏ xíu, tóc bom-bê nhảy dầy để chú Long chụp hình kỷ niệm.

Rồi cũng con bé Lan Anh 6 tuổi tay vịn thành cầu sắt, thút thít khóc, nước mắt tuôn thành dòng hai bên má.... Mắt tôi giờ cũng mờ lệ. Cảm xúc ào đến làm tôi không sao kềm chế được, và tôi khóc mà lòng tôi đau nhói như uất ức nỗi niềm gì to lớn lắm!

Xe 7 chỗ ngồi, chọn cho mình band cuối cùng định sẽ ngủ một giấc thế mà tôi lại ngồi khóc muốt. 46 năm mà sao cảm xúc của tôi lúc này lại đau xót như vừa mới đây! 46 năm đủ để tôi có thể nghiêm chỉnh nói rằng; "những giọt nước mắt của tôi ngày xưa ấy và tôi hôm nay là để thương tiếc một tình yêu!!!. Sau 46 năm về qua chốn cũ, Tôi lại giọt vắn, giọt dài khóc kỷ niệm xưa!!!

Daisy 74 - 07/2007

Trang Thơ Q Nhà Lá Vườn

Diễm Nguyễn Q 67

Café Sa Mạc

café miền sa mạc
đậm nổi sâu nhớ mong
nghe đầu dây điệu hát
của cuộc đời lưu vong

quê hương giờ xa quá
ngàn dặm vượt đại dương
ta bây giờ bóng xế
chỉ vật vờ ngắm trông

ngoài kia trời nắng gắt
đây cafe thơm bay
trong quán chiều máy lạnh
mắt bỗng nghe cay cay

nào ta thêm ngậm nữa
cho cõi lòng đắng thêm
thoảng đầu ngày chinh chiến,
nhớ bạn bè thân thương

tai họa:

tui cũng ở Nevada
ở nhà gọi là Ba
từ lâu quen chịu nóng
có vài lời khuyên... ra :

nè... bạn ở sa mạc
thấy ông sâu nhớ mong
chỉ vì đắm câu hát
rồi tui đời lưu vong

thôi tui can ông nhá
đừng uống cafe đá
hay cả cafe đen
làm phải thức trắng đêm

buồn mà uống cafe
thì sẽ bị áp-phê
hợp thêm chung trà đắng
lại càng lảm lê thê

sao không chơi ly để
thêm một cái lẩu dê
cùng lai rai tới bến
rồi ngủ cho đời phê

Thơ cùn sa-mạc

sa mạc thơ cùn xin phân bua
tưởng già lụt chí đã chịu thua
ai ngờ thi hứng tràn lai láng
tuy chỉ dăm bài đời đỡ chua

Rượu và em

chọn rượu, chọn em sao khó ghê
chọn rượu là ta hết được dề
hồng lễ đêm nằm ôm chai, hũ
cứng, lạnh bơ vơ đời hết phê

chọn em thì cổ môi ta khô
thèm khát từng giây phút.. dô. dô..
bia, rượu vắng xa đời cũng khổ
bù lại tình yêu sẽ hoan hô

khó ghê chọn rượu hay đàn bà
lãng nhãng làm khó nhọc phe ta
noi gương thi bá xưa lên tiếng
đành chừa rượu ra chọn đàn bà

Sa mạc mùa đông

đông về tuyết trắng Sao Tần (*)
mây giăng giăng xám, sương dòn
đỉnh cao
lạnh lùng gió thoảng Hu-vơ (**)
ngút ngàn sa mạc như mờ mắt tinh
ở đây thung lũng tội tình
chập chùng tê tái bóng hình quê
hương
ra đi ngày đó đoạn trường
bên tai vắng mãi nhạc buồn đau
thương
thánh đường chuông vọng phố
phường
cuối đời ngồi đếm đoạn đường qua
mau

Chú thích:

* Sao Tần : Núi Charleston

** Hu-vơ : đập nước Hoover

Tuyết về sa-mạc

tối qua tuyết trắng bất ngờ rơi
từng chùm bông trắng bay phất phơ
gió lùa run rẩy ngàn cây lá
ôm kín màn đêm như lá rơi

tối qua tuyết xuống vui thật vui
người người đùa rơn chạy tới lui
lũ trẻ lẳng xăng vun, cào, lướt...
gió rít từng cơn lạnh khôn người

sa mạc tuyết rơi bỏ đợi mong
ngẩng mặt nhìn lên cả trời bông
thung lũng nơi đây miền khô, nóng
tuyết chỉ một đêm cũng trọn Đông

Mong đợi nàng Xuân

sáng nay mở cửa nhìn ra
thấy hoa nở rộ biết là Xuân sang
đây miền sa mạc thênh thang
chân trời thăm thẳm ngút ngàn
dặm xa

cỏ, cây thoảng chút lá hoa
đàn chim vẫy cánh đôi tìm mộng
mơ
nắng mai vất vương hững hờ
sỏi khô, cát đá sừng sờ đón Xuân

*Cảnh tuyết rơi trắng xóa đẹp như
trong tranh. Nhưng ngược lại
cũng gây tai nạn xe cộ tăng vọt, phi
trường đóng cửa và các chuyến bay bị
đình chỉ. Không trách có người vẫn ví
mùa lạnh là lão Đông già (Winter Old
Man).*

lão Đông:

chán Lão Đông già thật oái ăm
sa mạc nóng khô mà chơi khăm
trời vừa chập tối tung mưa tuyết
làm phố phường run lạnh cảm cảm

cái lão Đông già rõ hay ghê
tuyết phủ bên ngoài trông thấy mê
nhưng xế trên đường quay như đế
xa lộ, phi trường... ngưng hết phê

bạn già dọn tối

Gặp một người bạn già cũng mê đánh Pingpong, trốn cái lạnh khủng khiếp từ bang Nebraska dọn tối. Trong khi vợ anh ở lại đó lo nhà cửa, ôm job thơm sẽ từ từ dọn qua sau)

người đến từ đâu mãi chốn xa
mang tên lạ hoặc “Nê-Vót-Ka” (*)
Chỉ vì trốn lạnh miền xa đó
bỏ lại “Vod-ka” và mama

bước vào người xách bao khá to
mở ra, để xuống cái bình trà !
anh em ngó mặt gì đây hả ?
cười nhẹ anh chia cái vợt ra !

à... đây tớ cũng thích bóng bàn ?
biết xoáy, rờ-ve, tiu lai rai...
hôm nào kiếm chỗ làm dăm ván
thư giãn cho vui với bạn nha

Chú thích : (*) tiểu bang Nebraska

vịnh bóng bàn

cô nàng nằm ngửa tênh hênh
giữa treo miếng lưới như quàng bikini
thân nàng: hai tấm phẳng lì
mở ra, gấp lại, nằm ì chịu đàu
bóng bàn say đắm bao người
chậm, nhanh... banh nhảy ào ào quơ tay
vợt cây, vợt mút, vợt gai...
rờ-ve, tiu, đờ... cỡ nào cũng thua
một hồi đánh đấm xong xuôi
thân già hỏn hển ra ngồi thờ mau

sân quần

tàn tàn ghé vô sân quần *
quần phơi không thấy thấy toàn banh lông
bay qua, vù lại lũng tung
vợt quơ cao, thấp, nửa chừng, grand slam...
người thua mặt mũi hom hem
kẻ ăn hăng hái quơ tiền hả hê
về nhà cơ bắp như rêm
cù là xoa bóp sáng chiều dưới trên
vợ kêu rửa chén cho em
bền rên ư ừ nhức đầu, đau lưng

Chú thích: (*) Sân quần : tác phẩm Số Đò được Vũ Trọng Phụng viết như 1 phóng sự về cuộc đời của Xuân tóc đỏ và nhiều nhân vật quanh sân quần vợt ở Hà nội thời tiền chiến. Lúc đó sân đánh quần vợt, tennis court, được gọi tắt là sân quần làm dân nhà quéo (hai lúa) bẽ cái làm sân quần là sân để phơi quần áo.

Họp thượng đỉnh Mỹ-Bắc Hàn

Thằng Ủn
dẫn: đổi trao lẫn lộn hà rầm
hơn, thua một tí tưởng lắm ngon cơm
nhớ xưa có “chiện” thằng bờm
bi giờ tới chiến thằng Ủn, ông Trâm

Thằng Ủn
thằng Ủn chơi nuke * tí teo
ông Trâm gạ đổi bằng nhiều limo**
Ủn rằng chỉ xài xe ôm
ông Trâm gạ đổi bằng đồ Cờ-huê
Ủn rằng đồ Mèo tui chề
ông Trâm kêu đổi sù-shì Japan
Ủn rằng ghét đĩa Nhật hung
ông Trâm kêu tặng Samsung, Hyundai
Ủn rằng hồng ư Nam Hàn
ông Trâm dụ đổi củ sâm, Ủn cười

Chú thích:

*(*) Nuke : chữ tắt chỉ nuclear weapon, vũ khí nguyên tử
(**) Limo : xe limosine dài, sang trọng để đưa rước VIP,
nhân vật quan trọng*

Hãy để yên thợ tóc, nail

(Thời gian mới đây Ủy ban Kiểm Soát Công nhân Ngành Thẩm mỹ các Tiểu bang (State Board) ở HK bắt đầu xiết chặt thủ tục cấp giấy hành nghề móng tay cho một số thợ nail đã mua giờ, bằng trước từ những trường thẩm mỹ dỏm ở VN)

State Board là thằng...tào lao To Bết
hay dở trò hù dọa thợ tóc, nghề nail
những người luôn đẹp để đáng yêu
sáng chiếu khổ cực đứng, ngồi khó khăn

săn sóc mấy ngón tay chân dân chuối mần
thành bàn tay mềm thon thả búp măng,
hay những bàn chân xần xùi to tướng
thành gót hài là lướt dancing

và những cái đầu tóc rối bù, rã rượi
cắt, tia thành giải suối nhẹ bờ vai
To Bết đòi thợ có mấy trăm giờ gì đó ?
học đàn hoàng, không ngộ tắt lơ tơ mơ
nhưng người có biết dân VN sáng lắm
học chơi chơi cũng bằng đủ cả năm
dưa, mại, uốn, nhuộm... lảng nhãng
là nuôi hết gia đình qua khỏi mấy con trăng
này To Bết xin ngài nhẹ tay dùm nhé
cho bà con còn chút cháo, cà-phe

Chính trường Cờ huê đảo điên, dân tình chia rẽ, dao động, Q bên
thả cóc cho vơi nỗi buồn của 1 người bạn dính cảnh Phơ-lâu.
(Furlough : chính phủ HK tạm đóng cửa khiến công chức làm việc
không lương vì tổng tông và quốc hội bất đồng chuyện phê chuẩn
ngân sách quốc gia. Sau khi chính phủ hoạt động trở lại họ được truy
lãnh.)

Phơ lâu

furlough hả phơ-lâu ?
nghe bọn chó gâu gâu
tranh nhau nỗi phả lấu
khổ thẳng dân chờ lâu

công chức dính phơ lâu
nằm nhà ôm nỗi sầu
nhìn vợ con nhe nhóc
tiền hết rồi đi đâu

phơ lâu tiền hồng chi
quốc hội cứ ôm ghi
tổng tông đòi thêm nữa
rõ lắm chuyện thị phi

từ nay ông khóc thét
thôi mẩn cho thẳng Fed
ở nhà chạy U-bơ
hơn nghe chúng nói phét

Tuần này, toà án Boston bắt đầu xử những cha mẹ giàu có, tài tử...
Đã đút lót cho con cái chui cửa sau vào các đại học lớn, nhờ ở HK.

cửa chui học đại

học đại bị giờ độc hại ghê
bể chiến cửa chui thật đáng chê
cửa hông vô tắt giờ kẹt cứng
ai vô cửa trước cũng chửi thề

đại học Cờ huê lắm lối vô:
cổng trước, ngõ sau và bên hông
nghèo theo cửa trước thi đủ thứ
mãn học hay không đã phí công

nhiều tiền đem cúng đi mé hông:
theo đường quyền trợ và hiến dâng
đóng góp nhiều nhiều tên ghi khắc
đến tuổi con mình vô như không

tiền bạc ít hơn chui ngõ sau
con vờ đau bệnh cho thi lâu
học dốt, tài hèn thì chơi bóng
đã lọt vào rồi tha hồ gô

học đại Cờ huê trường đội tiền
thẳng nghèo xin, mượn đến khùng điên
vừa học, vừa làm nghèo khổn khó
mãn trường chưa job, nợ triển miên

học đại Havard mới bị thừa
giảm số da vàng nhiều hơn xưa
để dành chỗ đứng cho đen, Mẽ...
giỏi, dở Á châu đều te tưa

Vẫn còn...

Cũng nơi biển đen này
Băm chín năm trước đây
Chỉ "Tàu" tôi và biển
Cùng bóng đêm bủa vây...

Đêm nay du thuyền* này
Ba ngàn khách ngủ say
Chỉ mình tôi thao thức
Nhớ lại chuyện đắng cay!...

Giáp mặt với Tử Thần
Nhờ "lưới hái" phân vân
Tôi vẫn còn hiện diện
Góp mặt với nhân quần...

Tôi xin cảm ơn người
Cũng cảm tạ cuộc đời...
Biển vẫn đen... thăm thẳm
Bình minh đã lên rồi...

Thn 6:00 sáng 12/9/18

*Princess Diamond Cruise

Sự Thật...

Họ* đứng nghiêm chào những con người tiểu tụy
Năm con tàu mỏng mảnh đã cột chung
Có lẽ họ cho bọn tôi là những anh hùng
Chúng tôi nghĩ... cứu tinh đã xuất hiện...

Đêm hôm đó tôi giữ phần nấu bếp
Sóng bên ngoài... cơn xói xục trong nôi...
Chợt. tiếng kêu la vắng lại liên hồi????!!!!
Thuyền bên cạnh đang sắp chìm xuống biển...!

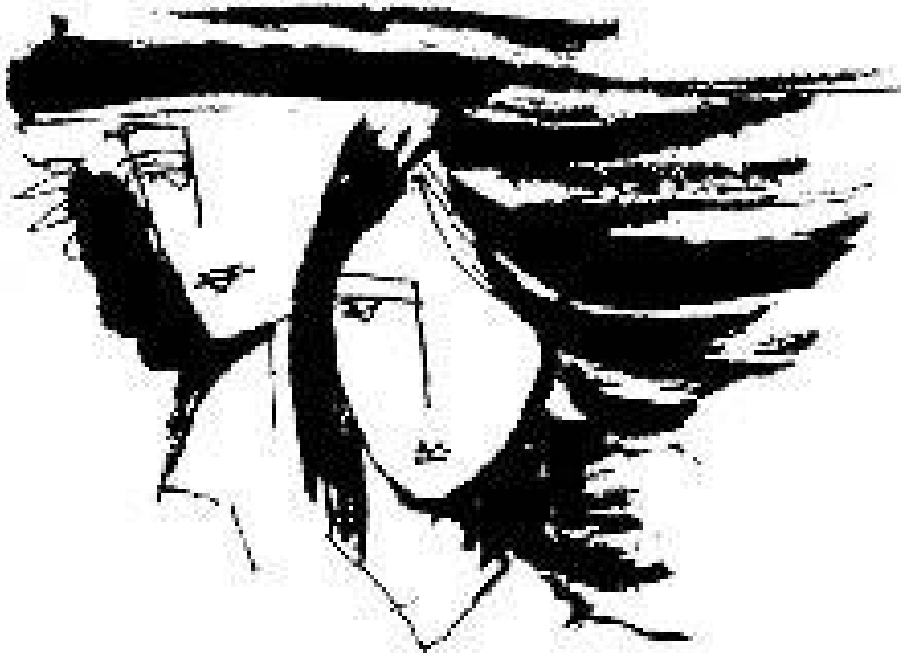
Tiếng hét, tiếng gào, hoảng loạn... rối bời
Có ai đó... chặt giây ràng... thoát hiểm...
Trời rặng sáng biết mình qua nguy hiểm...
Sự thật là đây... Chào kẻ sắp qua đời...!!!!

Thn - Ngồi ngắm biển trong chuyến cruise từ Phú Mỹ
tới Singapore 12/18/2018.

* Thủy thủ tàu Mã Lai

NẾU CHẴNG VÌ DUYÊN!?

Lang thang trong nhà sách buổi trưa chỉ để trốn nắng, không định mua gì. Loanh quanh lượn lờ qua các dãy kệ tràn ngập các loại sách đến hoa cả mắt, tôi bất chợt dừng mắt trên một loạt tác phẩm mới xuất bản của một Thiên sư danh tiếng lẫy lừng.

Thời còn áo trắng đến trường, năm 17 tuổi, Tôi đã từng ngưỡng mộ văn phong và tư tưởng thanh thoát ảo diệu của người khi được xem qua “ NẾO VỀ CỬA Ý”, “ ĐƯỜNG VỀ PHƯƠNG BỒI AM ”..... Cái thần thái ấy, tư tưởng trong vắt, thoát tục ấy, đã ấn tượng sâu sắc trong trí tôi – mà có lẽ là một định hướng trong tâm tưởng tôi - về mục đích sống và hành xử với cuộc sống. Tịnh là nơi an lành nhất cho tâm hồn ... nhưng để ngộ được đến cảnh giới Tịnh thì thời gian không thể xác định vào lúc nào. Tôi đã cố gắng nén mình cùng bao dung và độ lượng. Nhưng Tôi thường mệt mỏi nhận ra rằng: ”Mỗi lần nở một nụ cười độ lượng, cũng là nhận thêm sự tổn thương!!!”.

Có thể cuối đời vẫn chưa thể TỊNH!?! nhưng tồn tại một ý niệm trong trẻo, vẫn hơn vẫn đục với những sân hận, ý đồ, hoặc lạc lõng trong hoang mang rỗng không!??? ..... Mắt tôi dừng lại trên đề tựa một cuốn sách xinh xắn, có cách trình bày trang nhã, thể hiện phong thái mỹ thuật của tác giả ... “ ... CỬA TỪNG, ĐÔI CÁNH GÀI ”, tên của tác phẩm đủ gợi nên lòng thôi thúc muốn “ biết”. Tôi ngần ngừ chạm nhẹ tay

lên bìa sách. Trong Tôi có hai suy nghĩ cùng dấy lên tương phản nhau.. Tác giả bây giờ cũng vẫn đang rất nổi tiếng nhưng là một kiểu thị trường thực dụng hóa - Nhuốm ít nhiều mùi Trần gian chứ không còn thoát tục như thuở khai sinh ra “ NẾO VỀ CỬA Ý ”“ (Có chút thất vọng nhẹ nhàng ...!)

Ta xem cái tư tưởng, cái thần thái của một kiến thức Phật pháp uyên thâm; chứ đâu có xem bản chất của một cá nhân ???! Bậc chân tu, hay người phạm tục, thì nhu cầu đời thường như nhau cả!?! (tác phẩm nói về Phật pháp là chắt lọc tinh hoa của cảm xúc và tư duy của kiến thức, để cảnh giới và thuyết phục nhân tâm; thì có vụ lợi gì?!). Và Tôi đã bị thuyết phục bởi suy nghĩ thứ hai, tôi mua quyển sách ấy với một niềm thư thái nhẹ nhàng “ gặp lại cố nhân “.!

Cái ấn tượng cảm xúc đầu tiên của sự đồng cảm, giữ chặt chẽ tình quyến luyến của tôi với những ai, hay bất cứ gì, mà tôi đã trao tình yêu của mình, cho dù sau đó tôi thất vọng, vì rất nhiều sự thay đổi quá ngỡ ngàng hoặc quá tầm thường, làm hụt hẫng sự ngưỡng mộ của chính tôi, đã từng kỳ vọng vào đó. Trong tí ti nhân sinh trên cõi đời này, những ai quen biết, tiếp xúc thương yêu nhau, ngay cả giận ghét nhau, trong đời mỗi con người thật ra đâu có nhiều! Sự hội ngộ?! NẾU CHẴNG VÌ DUYÊN

AA

Bài thơ này tôi viết thay người lính trẻ VNCH đã nằm xuống cùng với màu cờ Miền Nam Việt Nam.

XIN LỖI TUỔI MƯỜI LĂM

Anh trở về rón rén giữa giấc mơ
Thấm thật nhẹ hạt sương đêm cuối mắt
Bài dờ dang đáp số còn đóng ngoặc
Vô tư cười em thở nhẹ ngoãn ngoan

Anh trở về cùng em đón trăng sang
Ngắm thiên lý nhuộm vàng tan như nguyện
Hương thâm tỏa để rời tay quyến luyến
Môi đổi hờn cong cớn giấc mơ anh

Anh trở về thu nay chẳng còn xanh
Lá đĩnh đoảng cho nắng rơi lốm đốm
Bây giờ sao thấy phác phờ thiếu thốn
Hương tóc khờ ngày em thuở mười lăm

Anh trở về thân xác buốt lạnh căm
Chỉ tim nóng nhịp loạn đời khao khát
Xin lỗi em biển trời cùng sóng hát
Giữ anh rồi... bên cỏi chỉ tà dương!

N.T.TV

Bài thơ này là nỗi thấp thỏm của người con gái có người yêu là lính VNCH.

PHỐ KHÔNG MÙA

Phố không mùa mưa nhỏ giọt chơi vơi
Xé rách mướt cả ước mơ năm tháng
Cánh phượng tím lơ ngơ chờ chạng vạng
Tả tơi tàn lữ hẹn với màn đêm

Phố không mùa biết người nhớ hay quên
Tay úp lật sao tìm càng trống vắng
Ngày chia xa đôi lòng chan mặn đắng
Sương bạc màu xưa lạnh đến ngàn sau

Phố không mùa chẳng ước nguyện khát khao
Vì sao lấy băng đơn không người tiễn
Khung cửa nhỏ ngàn hạc bay mặc niệm
Khuya tĩnh trầm chuông gió biệt tình thu

Phố không mùa thương chẳng giận viễn du
Bãi sông trắng một dòng lưu luyến đợi
Ai xuôi Nam cho gửi tình theo với
Nhắc anh chừng mỗi gối ngược về non

Phố không mùa nguyên vẹn tấm lòng son
Duy có đợi chờ hoài trong gió nắng
Say trăng đêm, tim chùng như xoáy quận
Chẳng ai về... nghiêng ngửa cả tầng mong!

N.T.TV

TÍM MẸ RỊM LÒNG CON

Tím thủy chung ươm thời son của Mẹ
Tím đời con một sắc cũng tình chung
Tím Mẹ buồn man mác cả không trung
Tím con ngát một dòng tương trời chảy

Mẹ mỗi chiều nhìn mây bay hít hải
Ánh mắt người vơi vơi tím chơi vơi
Con mỗi chiều nhìn giọt tím rơi rơi
Lòng dịu vơi một niềm đau khó tả

Mắt Mẹ tím nhìn mưa rơi hối hải
Tự thuở nào chỉ một tím choàng vai
Khăn tay con Mẹ thêu một cảnh mai
Hồng thắm nhụy ký tên bằng mực tím

Tình trúc mai chỉ còn mai im im
Trúc gãy rồi mai nhạt sắc hắt hiu
Đời liêu xiêu ươm màu tím cô liêu
Tím lòng Mẹ rịm lòng con cay xé

Chiều hoàng hôn tím còn vương mấp mé
Loáng thoáng chiều tò ngát tím trời xa
Dịu dàng ngân vọng khúc hát dân ca
Chân trời tím... Mẹ trải lòng... bối rối.

N.T.TV

“Thành phố lều” Tent City tại Orote Point, đảo Guam.

VỀ LẠI CAMP ASAN

Giới thiệu:

Sau khi miền Nam Việt Nam thất thủ trong biến cố 30/4/75, người Việt đã tản tạc khắp bốn phương trời.

Mười ngày trước khi miền Nam rơi vào tay Cộng Sản, một số người Việt Nam đã từng làm việc trong các cơ quan có liên hệ với Hoa Kỳ, quân nhân viên chức Việt Nam Cộng Hòa và gia đình may mắn được ra đi bằng trực thăng hay tàu thủy đến tiền trạm tiếp nhận Guam trên Thái Bình Dương trong Chiến Dịch New Life của Chính phủ Mỹ.

Bốn mươi tư năm sau, một số người di tản Việt Nam đã từng có mặt tại Camp Asan từ tháng 4/75 đến tháng 10/75 trở về vùng

đất lân cận khi họ đặt chân lên lãnh thổ Hoa Kỳ để cùng khánh thành Đài Tưởng Niệm Lone Sailor, được dựng lên nhằm ghi nhận và tri ân những quân nhân viên chức Hoa Kỳ trong Chiến dịch New Life, cũng như đất nước Hoa Kỳ đã cứu mang và giúp họ đứng vững vàng cho đến bây giờ.

Bài viết có một phần trích từ Wikipedia, hé mở cho số đông chúng ta, những người đến Mỹ sau trong vai trò thuyền nhân, hay đoàn tụ, hay HO, nhìn lại những nỗ lực sau cùng của Mỹ trong những ngày miền Nam Tự Do hấp hối.

Trong cơn tuyệt vọng, những người kẹt lại Việt Nam vào những ngày cuối tháng 4/75 vì nhiều lý do, điều kiện khác nhau có thể đã có một cách nhìn “ganh tỵ” với những người may mắn hơn mình. Nhưng sau bốn mươi tư năm nhìn lại, suy gẫm về bản năng sinh tồn của muôn loài, chứng kiến những suy thoái của quê hương, chúng ta cần giải thoát chính mình khỏi những khái niệm nhỏ hẹp ngăn ngại ngày xưa để cộng đồng người Việt hải ngoại thêm đông đúc và mạnh mẽ hơn lên.

I.ĐÔI DÒNG LỊCH SỬ

Nguồn: Wikipedia,

Asan (Chamorro: Assan) là một ngôi làng nằm trên bờ phía tây đảo Guam. Cộng đồng cư dân Thành phố Asan-Maina gồm hai phần Asan phía tây và Maina, phía đông.

Đây là một bãi đáp chính của Thủy quân lục chiến Hoa Kỳ trong chiến tranh với Nhật thời Thế chiến II.

Công viên Asan Beach ngày nay, là một phần trong Công viên Lịch sử Quốc gia Hoa Kỳ về Chiến Tranh Thái Bình Dương.

Asan trong tiếng bản xứ Chamorro có nghĩa là khan hiếm hoặc hiếm.

Maina có nghĩa là chờ đợi bắt nguồn từ một nghi thức xưa trong Công giáo khi một em bé sơ sinh, chờ được mẹ đưa đến Thánh lễ trước khi mặt trời mọc để rửa tội.

Chiến dịch Tân Sinh (23 tháng 4 - 1 tháng 11 năm 1975) là tên kế hoạch di tản, chăm sóc và làm thủ tục nhập cảnh những người tị nạn Việt Nam rời khỏi Sài Gòn trong những ngày kết thúc Chiến tranh Việt Nam. 111.000 trong số 130.000 người di tản Việt Nam đã được chuyển đến đảo Guam, nơi họ tạm trú trong các thành phố bằng lều trại trong vài tuần chờ tái định cư. Số đông họ sau đó định cư tại Hoa Kỳ. Vài ngàn người chọn tái định cư ở các nước khác hoặc chọn trở về Việt Nam trên tàu Việt Nam Thương Tín.

Mặc dù không đủ tiêu chuẩn "người tị nạn" theo luật tị nạn quốc tế, người Việt Nam đến đảo Guam vẫn được gọi là người tị nạn, hay "người di tản" và "tạm tha". Quân đội Hoa Kỳ ước tính có 13.000 người tị nạn đầu tiên đến Guam vào ngày 23 tháng 4 đã được thu xếp nơi ăn ở. Vào ngày 27 tháng 4, số người đến Guam đã tăng đến 20.000 người, vượt quá số nhà ở hiện tại có sẵn nên Seabees đã phải xây dựng thêm nhà ở, khai quang thêm 1.200 mẫu đất để dựng "Thành phố Lều" cho 50.000 người. Vào ngày 7 tháng 5, ba tàu buôn đã đến đảo Guam chở theo 13.000 người Việt Nam, số lượng người đến cao nhất trong một ngày. Dân số tị nạn trên đảo Guam lên đến mức cao nhất vào ngày 13 tháng 5 là 50.450 người, vượt quá nửa số cư dân thường trú trên đảo.

Hầu hết người Việt Nam chỉ đợi hai hoặc ba tuần trên đảo trước khi được chuyển đến Hoa Kỳ, hoặc trong một vài trường hợp đến các quốc gia khác.

Mục tiêu của việc di tản miền Nam Việt Nam là giúp các nhân viên người Việt của chính phủ Hoa Kỳ và gia đình của họ và những người Việt Nam khác có mối liên hệ chặt chẽ với Hoa Kỳ thoát khỏi nguy cơ đàn áp khi cộng sản chiếm được miền Nam. Nhiều người tị nạn là cựu sĩ quan trong quân đội miền Nam Việt Nam và các quan chức của chính phủ Nam Việt Nam.

Tuy nhiên, một báo cáo của Quốc hội đã tóm tắt những đặc điểm của những người tị nạn đến đảo Guam như sau: "Một

nửa số người Việt Nam chúng tôi dự định di tản đã không đi được, - và một nửa những người đã thoát được đứng ra không nên nhận vào."

Những người tị nạn bao gồm "nông dân ... cả một làng chài ... Nhiều người cho biết cảm tưởng: họ không biết họ đang ở đâu hoặc tại sao họ lại ở đó. Một số người đã bỏ chạy trong hoảng loạn." Nhưng một khi đã đến được đảo Guam, tại sao lại không đến Hoa Kỳ ... chẳng mấy ai không muốn được du lịch nước Mỹ cả.

Phần lớn người Việt Nam đến Guam thuộc thành phần ưu tú. Hai mươi phần trăm có học lực đại học; 40 phần trăm là người Công giáo, và 35 phần trăm nói được một số tiếng Anh. Đây là một tỷ lệ khá cao so với dân số Việt Nam bấy giờ.

Tổng chưởng lý Hoa Kỳ đã sử dụng thẩm quyền của mình để cho phép họ vào Hoa Kỳ và ở lại vĩnh viễn.

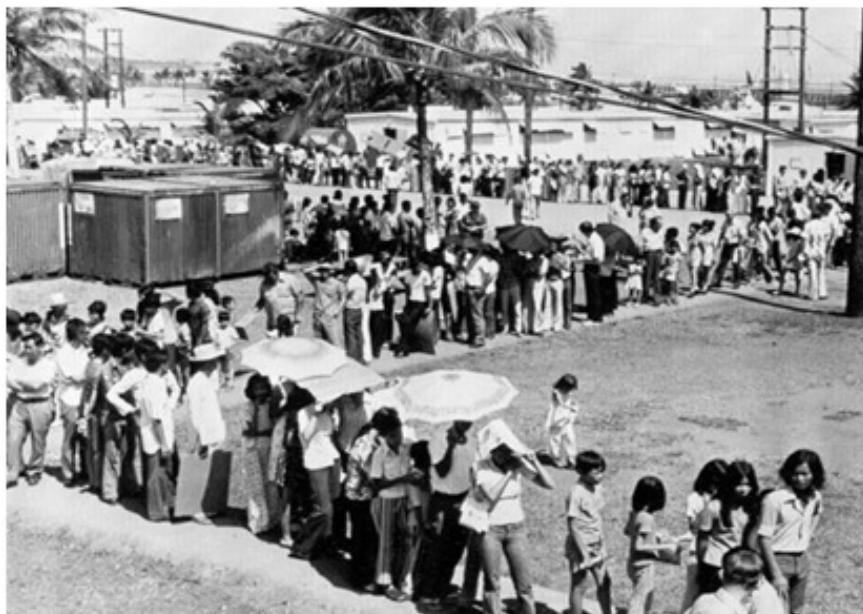
Hơn 20.000 quân nhân Hoa Kỳ từ tất cả các quân binh chủng đã tham gia vào chiến dịch này. Quân đội được giao nhiệm vụ cung cấp vận chuyển, điều hành các trung tâm tiếp nhận người tị nạn ở Thái Bình Dương của Hoa Kỳ và hỗ trợ các cơ quan dân sự trong chương trình tái định cư.

Máy bay chở người từ căn cứ không quân Tân Sơn Nhất của Sài Gòn hạ cánh tại Căn cứ Không Quân Andersen. Hành khách được hộ tống đến Thành phố Lều, nơi lều dựng lên chỉ vài giờ trước khi họ đến. Những người di tản bằng đường biển đã cập bến tại Trạm Tiếp Tế Hải Quân ở Cảng Apra.

Đoàn tiếp nhận tiền trạm bao gồm nhân viên của tàu USS Proteus, Trạm Hải Quân và Căn Cứ CB Covington, được giao nhiệm vụ cung cấp thực phẩm và nơi ở. Các nhân viên của Căn cứ Hải quân đã tạm biến chế nhà ở từ các nhà kho cũ của Trại Minron đã ngừng hoạt động. Giường và đồ tiếp tế lấy từ kho dự trữ dành cho trường hợp khẩn cấp, Thực phẩm bao gồm hàng trăm thùng nhựa đầy cá và gạo. Tàu USS Hector cũng cung cấp các bữa ăn nóng từ các cửa hàng và bếp riêng của tàu. Vòi sen bên ngoài được làm từ một vòng tròn của tủ khóa kim loại và vòi chữa cháy có đầu phun nước. CB thiết lập nhà vệ sinh trống bằng thép kiểu Việt Nam, để giải quyết nhu cầu cấp bách của người di tản.

Bên phía Trại Brewer Field, lều được dựng lên tại Trại Orote do Quân đội điều hành trên một phi đạo bị bỏ hoang. Vào lúc cao điểm, cư dân lên đến số 39.331. Ngoài trại quân đội tại Orote Point, nhiều người Việt Nam được sắp xếp ở một khu vực được gọi là Thành phố Thiếc tại căn cứ không quân Andersen. Tổ hợp các tòa nhà kim loại tiền chế này trước đây khu bảo trì và hỗ trợ cho các phi tuần B52 của căn cứ Andersen. Khu này bao gồm các cơ sở ký túc xá và nhà vệ sinh đã nhanh chóng được nhân viên căn cứ chuẩn bị. Đô đốc Morrison sau này cho biết Chiến dịch Tân Sinh là nhiệm vụ đem đến cho ông sự hài lòng nhất trong sự nghiệp của mình.

Biểu tình đòi về Việt Nam trên đảo Guam tháng 9/75

Trần Ngọc Thạch, chairman of the Repatriate Representative Committee, tells the assembled Camp Asan repatriates about the latest demonstration--the "34 HOURS HUNGER SIT-IN, QUIET & HAIR-SHAVING OFF TO PRAY FOR A SOON REPATRIATION," which began Sept. 13, 1975.

DECLASSIFIED
Authority #89-984082

Vụ Tàu Việt Nam Thương Tín

Trong số những người tị nạn ở đảo Guam ngày ấy, đã có khoảng 1.600 người yêu cầu hồi hương về Việt Nam. Nhiều người trong số họ là quân nhân và nhân viên hải quân miền Nam. Hải quân Việt Nam đã chất hàng lên tàu của họ với người dân khi di tản đến Guam. Gia đình của họ còn kẹt ở Việt Nam, nên sau đó những người lính và thủy thủ đã khẳng khái đòi về, bao gồm các cuộc biểu tình dàn dựng và đe dọa bạo lực và tự tử. Vào tháng 9 năm 1975, tàu buôn Thương Tín được phép rời đảo Guam trở về, với tổng số người là 1.546, trong đó phần lớn là đàn ông có gia đình ở Việt Nam. Rời đảo Guam ngày 16 tháng 10 năm 1975, Thuyền trưởng Trần Đình Trụ, sau đó đã kể câu chuyện của mình, khi đến Việt Nam, Trụ và ít nhất một số bạn cùng tàu của anh đã được gửi đến các trại cải tạo ở các vùng hẻo lánh của Việt Nam, bị giam cầm 12 năm. Những người trở về trên tàu Thương Tín gần như là những người tị nạn cuối cùng trên đảo Guam. Các trại ở đó đã đóng cửa vào ngày 23 tháng 10 và Chiến dịch Cuộc sống mới chấm dứt vào ngày 1 tháng 11 năm 1975.

Căn cứ không quân Andersen ở đầu phía bắc của hòn đảo là căn cứ B-52 lớn nhất của Hoa Kỳ và căn cứ hải quân đảo Guam là một cảng nước sâu lớn cho các tàu hải quân. Bão thường xuyên ảnh hưởng đến đảo Guam, nên các nhân viên quân sự và dân sự tham gia Chiến dịch New Life e ngại rằng nếu bão vào đảo Guam trong khi người Việt Nam đang cư trú trong lều, họ sẽ không được an toàn. May mắn thay, không có cơn bão nào tiến vào đảo Guam năm 1975.

II. TÌM VỀ NƠI BẮT ĐẦU

Được đi du lịch nhiều nơi, tham dự nhiều event nhưng chuyến đi Guam để tham dự lễ unveil bức tượng LONE SAILOR trong ngày 30 tháng 4 là chuyến đi ý nghĩa và xúc động nhất trong cuộc đời tôi.

Chúng tôi đã được Phó Đề Đốc Frank Thorp IV và cô phụ tá Brenda, Jeff Myers hướng dẫn đi thăm những nơi đã đón tiếp hơn 110,000 ngàn người Việt di tản ngày 30 tháng 4 1975.

Những câu chuyện ngắn đong đầy nước mắt và hạnh phúc vì không ngờ sau 44 năm chúng tôi đã có ngày trở lại thăm nơi đã cho chúng tôi vực lại niềm tin trên chuyến hành trình lưu vong.

Trước buổi lễ, bầu trời đang trong xanh bất chợt nhỏ vài giọt mưa như rẩy nước thánh ban thêm ơn xuống vùng đất lành đã giang tay đón những người Việt tha hương của 44 năm về trước.

Phó Đề Đốc Frank Thorp IV đã giới thiệu về việc dựng tượng Lone Sailor ở Guam của người Việt Hải ngoại.

Đại Tá Hải Quân Nguyễn Huấn trong xúc động nghẹn lời khi nhớ lại cảm giác hụt hẫng không biết ngày mai sẽ ra sao trên chuyến đi tản khỏi quê hương nhưng khi đến Guam, nhìn những người lính đổ mồ hôi công sức dưới ánh nắng như đổ

lửa để căng những tấm lều, nấu những bữa ăn phục vụ cho những người không cùng huyết thống, không cùng dòng tộc với tấm chân tình. Thái độ và nhân cách của những người lính này đã vực lại niềm tin trong anh và đã giúp anh trở thành người chiến sĩ trong quân đội Hải Quân Hoa Kỳ hôm nay.

Nếu không có 110,000 người được Guam đón tiếp có lẽ những người như chúng tôi sẽ không có được ngày hôm nay, chúng tôi đã trở về nơi bắt đầu để nói với họ rằng: chúng tôi không bao giờ quên tấm lòng bác ái quảng đại của họ

Thank you Guam,

Thank you America

Tiếp lời Đại Tá Hải Quân Nguyễn Huấn Phó Đề Đốc Shoshana Chatfield và Thống đốc Lourdes A. Leon Guerrero đã đập vỡ những giòng nước mắt của chúng tôi, những giòng nước mắt hạnh phúc.

Lone Sailor Remark

Governor Guerrero, Admiral Chatfield, Admiral Thorp, Ladies and Gentlemen

It is a great honor for me to be here today to celebrate the Lone Sailor Statue Memorial.

This day would not have been possible without the commitment of the Navy Memorial, and the help and support of the many Vietnamese Americans who have donated their time and efforts toward raising funds for the memorial.

A special thanks to Ms. Phạm Thanh Nga/ Angie Elconin and Mr/Mrs Roger Quan, who shared my vision of a memorial to recognize and to thank you America.

Indeed, without Angie and Roger's finan-

cial support and encouragement from the beginning, without the fundraising efforts by people such as Nam Pham from San Jose or Roxanne Chow from Orange County, without the contribution of many organizations and individuals from the Vietnamese Overseas community, such as the South Vietnam Veterans Association or the South Vietnam Navy Veterans Association, we would not have been able to fulfill this dream. So thank you.

April 30 is a very special day for Vietnamese Americans. For THIS DAY, exactly 44 years ago, South Vietnam ceased to exist as a country. For many of its citizens, myself included, it was a day filled with sadness and despair. Where do we go? What do we do?

Tens of thousands were flown directly to Guam by the United States Air Force. Tens of thousands, who would later become known as the Boat People, took to the seas, seeking freedom and refuge. Many were rescued at sea by the United States Navy. Thousands of others died or suffered at the hands of pirates in the South China Sea.

April 30, - we remembered the sacrifices and service of the men and women of the US Armed Forces, especially those of the Sea Service. We remember their role in Operation New Life, where more than 110,000 Vietnamese refugees were evacuated and transported to Guam during the final days of the Vietnam War.

April 30 - we memorialize the sacrifices of the many South Vietnamese, who fought honorably alongside their American allies to defend freedom and democracy in

Vietnam
But most importantly, Today, April 30, we are here to celebrate as Americans who value Freedom and Democracy for we have found it in America. We understand how great it is to be American because freedom is not always free.

President Reagan said it best: "There's nothing so precious and irreplaceable as America's Freedom, and America's freedom does not belong to just one nation, nor does it belong to one generation... We're the custodians of freedom for the world... And it is our duty to protect it and expand it and pass it to those of the next generation."

The men and women of the sea services take this duty seriously. While the Statue of Liberty symbolizes our freedom, the Lone Sailor Statue represents those that fought to preserve that freedom.

Although we did not first set foot on Ellis Island under the gaze of the Statue of Liberty, over a hundred thousand of us first stepped foot on American soil right here, on the Island Of Guam, which I dubbed the Ellis Island of the Pacific.

Forty-four years ago, I was one of those refugees, apprehensive about an uncertain future, yet feeling extremely grateful that I was here at all. The images that I remember vividly when I arrived at Camp Asan, Guam, now Asan Beach Park, were of American Sailors and Marines toiling in the hot sun, setting up tents and chow hall, distributing water and hot food, helping and caring for the people with dignity and respect. I thought to myself how lucky I am to be in a place like America. Those sailors inspired me to serve to this day with the United States Navy. America opened her arms and took us in as one of her own. Her generosity gives us hope. Her freedom gives us opportunity.

Through the Lone Sailor Memorial, we renew our gratitude and pride in the United States of America, the greatest, freest nation in the world.

Thank You America, thank you for taking us in. Although we all came from different lands, we all share the same dream. Together we will continue to build this nation, continue to extol her values to the world.

Phát biểu của Đại Tá Hải quân Huấn Nguyễn trong ngày khánh thành tượng đài Lone Sailor ở đảo Guam.

Thưa Thống Đốc Guerrero,

Thưa Đề Đốc Thorp,
Thưa Đề Đốc Chatfield,
Thưa Quý Ông Bà,

Tôi rất vinh hạnh hiện diện hôm nay trong buổi Lễ Khánh Thành Đài Tưởng Niệm Người Thủy Thủ Cô Độc. Buổi lễ này sẽ không xảy ra nếu không có sự quyết tâm của Ủy Ban Tưởng Niệm thuộc Hải Quân Hoa Kỳ, và sự giúp đỡ, hỗ trợ của người Việt Hải Ngoại đã đóng góp thời gian và nỗ lực của họ để gây quỹ xây dựng Đài Tưởng Niệm này.

Tôi xin đặc biệt cảm ơn Cô Phạm Thanh Nga (Angie Elconin), Ông Bà Roger Quan, đã cùng chung một ước mơ với tôi về một Đài Tưởng Niệm để ghi nhớ và tri ân đất nước Hoa Kỳ.

Thật vậy, nếu không có sự ủng hộ về tài chánh và những khuyến khích ngay từ buổi đầu của Angie và Rogers, không có nỗ lực vận động quyên góp từ Nam Phạm ở San José, hay Roxanne Chow ở Orange County, không có sự cố gắng hiến của nhiều tổ chức và cá nhân trong cộng đồng người Việt hải ngoại như Hội Cựu Quân Nhân Việt Nam Cộng Hoà, Hội Cựu Quân Nhân Hải Quân Việt Nam Cộng Hoà, chúng tôi đã không thể hoàn thành được ước nguyện này.

30 tháng 4 là một ngày rất đặc biệt đối với người Mỹ gốc Việt. Đứng vào ngày này của 44 năm về trước, Quốc Gia Nam Việt Nam không còn tồn tại nữa. Đối với những công dân Việt Nam, trong đó có tôi. Đó là một ngày tràn ngập buồn đau và tuyệt vọng. Rồi chúng tôi sẽ ra sao? Đi đâu? Về đâu?

Hàng chục ngàn người đã được Không quân Hoa Kỳ trực tiếp đưa đến đảo Guam. Hàng chục ngàn người, sau này được biết đến với cái tên Thuyền nhân, đã vượt biển để tìm tự do và lánh nạn. Nhiều người đã được Hải quân Hoa Kỳ cứu thoát trên biển. Nhưng hàng chục ngàn người khác đã chết hoặc chịu đựng khổ đau dưới bàn tay hải tặc trên Biển Đông.

Ngày 30 tháng 4, - chúng ta nhớ đến sự hy sinh và phục vụ của những người trong Quân Lực Hoa Kỳ, đặc biệt là Hải Quân. Chúng ta nhớ lại nhiệm vụ của họ trong Chiến Dịch Tân Sinh (Operation New Life,) với hơn 110.000 người tị nạn Việt Nam đã được di tản và vận chuyển đến đảo Guam trong những ngày cuối cùng của Chiến tranh Việt Nam.

30 tháng 4 - chúng ta tưởng niệm sự hy sinh của biết bao người dân Việt Nam, những người đã chiến đấu một cách oai hùng bên cạnh các đồng minh Hoa Kỳ để bảo vệ tự do và dân chủ ở Việt Nam. Nhưng quan trọng nhất, hôm nay, ngày

30 tháng 4, chúng ta đến đây để chào mừng trong tư cách công dân Hoa Kỳ, những người coi trọng Tự do và Dân chủ vì chúng ta đã gây dựng nó tại Hoa Kỳ. Chúng ta hạnh diện là công dân của một đất nước tự do, vì tự do không phải tự nhiên mà có được.

Tổng thống Reagan đã diễn giải điều đó một cách tuyệt vời nhất: "Không có gì có thể thay đổi và quý giá hơn sự tự do của Mỹ vì tự do ở Mỹ không chỉ thuộc về một quốc gia, cũng không thuộc về một thể hệ ... Chúng ta là người giữ gìn tự do cho thế giới ... Nhiệm vụ của chúng ta là bảo vệ nó và truyền lại cho những thế hệ sau này."

Các quân nhân thuộc Hải Quân Hoa Kỳ nhận lãnh nhiệm vụ này một cách nghiêm túc. Nếu như Tượng Liberty tượng trưng cho tự do, bức tượng Lone Sailor là biểu tượng cho những người đã chiến đấu để bảo vệ tự do đó.

Mặc dù khi đến Hoa Kỳ, chúng tôi không đến được Đảo Ellis dưới tầm nhìn của Tượng Nữ thần Tự Do, hơn một trăm ngàn người chúng tôi lần đầu tiên bước chân lên đất Mỹ ngay tại đây, Đảo Guam này, nơi tôi gọi là Đảo Ellis của Thái Bình Dương.

Bốn mươi bốn năm trước, tôi là một trong những người tị nạn đó với một tương lai mịt mờ nhưng cảm thấy vô cùng biết ơn vì đã đến được Guam.

Tôi vẫn nhớ rất rõ tại Camp Asan, đảo Guam, nay là Công viên Bãi biển Asan, hình ảnh của các Thủy thủ và Thủy quân lục chiến Mỹ phơi mình dưới nắng nóng, dựng lều trại và hội trường, phân phát nước và thức ăn nóng sốt, giúp đỡ và chăm sóc chúng tôi với sự tôn trọng. Tôi đã nghĩ rằng mình thật may mắn biết bao khi đến được một nơi như nước Mỹ. Những thủy thủ đó đã là nguồn cảm hứng khiến cho tôi phục vụ trong Hải quân Hoa Kỳ cho đến bây giờ. Hoa Kỳ đã mở vòng tay đón và đưa chúng tôi trở thành một trong những người của đất nước này. Sự hào phóng của nước Mỹ cho chúng ta niềm hy vọng. Nên tự do của Hoa Kỳ cho chúng ta cơ hội.

Qua Tượng Đài Tưởng Niệm Lone Sailor, chúng ta ôn lại lòng tri ân và hạnh diện vào nước Mỹ, đất nước vĩ đại và tự do nhất trên thế giới.

Cảm ơn nước Mỹ đã đón tiếp chúng ta. Cho dù đến đây từ những vùng đất khác nhau, tất cả chúng ta đều có chung một giấc mơ. Chúng ta sẽ cùng nhau tiếp tục xây dựng quốc gia này và ngợi ca những giá trị của nó trên toàn thế giới.

Xin cảm ơn Hoa Kỳ,

Xin cảm ơn Guam.

Phóng Sự Phạm Thanh Nga

Nghệ Thuật Hoa Đất (Clay Flower)

*Các tác phẩm Hoa Đất (Clay Flower)
do Cô Trương Đạm Tuyết, cựu giáo sư
Quốc Gia Nghĩa Tử Huế thực hiện.*

Cô Trương Đạm Tuyết và lớp học làm Hoa Đất tại thư viện

Hoa đất (Clay)

Vài nét về hoa đất (Clay flowers)

Một bà giáo người Nhật triển lãm hoa đất tại chùa, tôi may mắn được theo học dưới sự hướng dẫn của bà ấy.

Có 2 cách làm hoa: bằng khuôn của người Thái và bằng tay của người Nhật.

Bột đất (Nhật và Thái), và vật liệu bán trên Amazon.

Ai cũng có thể làm được, hiện tôi có dạy miễn phí tại nhà, ngoài ra tôi thường xuyên dạy tại thư viện, mỗi tháng 1 buổi như một đóng góp nhỏ, hoa làm ra thì bán cho chương trình homeless và người nghèo.

Tiện đây gửi bbt vài sinh hoạt của tôi, hình chụp với vợ thầy Cụ để biết

Trương Đạm Tuyết

Dạy Việt văn QGNT Huế

All handcrafted from Japanese air dry clay and hand paint with oil color. Design and handcrafted detailed to perfection.

No need to water, blooms all year long. The clay flowers are incredibly easy to care for, just use dry soft brush to clean.

Hạnh Phúc và Tiền Bạc

Chúng ta thỉnh thoảng nghe câu: Tiền bạc không mang lại Hạnh Phúc. Câu nói quen thuộc này được dùng cho nhiều trường hợp; có khi là để nhắc nhở không nên đặt quá nhiều giá trị lên vật chất hay tiền tài, có khi để trấn an hay tự nhủ đã không phí phạm tiêu sài ngoài khả năng hay không may thua lỗ trong việc đầu tư.

Nói rằng Tiền Bạc Không Mang Lại Hạnh Phúc tuy không có gì sai, nhưng cũng không có gì đặc biệt mà còn có những nét tương tự huê vốn gần giống như câu Dụng Cụ Mộc Không Mang Lại Bàn Ghế. Tiền Bạc giúp người ta có phương tiện tạo ra Hạnh Phúc nếu biết làm chủ nhưng nếu chỉ cất để dành hay mua vui trụy lạc ... thì cũng có thể làm mất Hạnh Phúc và sức khỏe; Dụng Cụ Mộc trong tay nhà nghề sẽ tạo nên những bộ bàn ghế hay đồ mộc đẹp tốt, nhưng trong tay người vụng về cũng có thể sẽ không tạo ra được món đồ gỗ nào đẹp mắt hay hữu dụng mà còn gây thương tích cho mình và người khác nếu không cẩn thận.

Sự tương quan giữa của cải và Hạnh Phúc có lẽ cũng đã là đề tài thảo luận phân tích sôi nổi trong quá trình lập quốc của Hoa Kỳ. Trong bản Tuyên Ngôn

Độc Lập, các vị Quốc phụ có công lập quốc của Hoa Kỳ đã nêu ra ba Nhân Quyền bất khả nhượng (unalienable right) là Quyền Sống, Tự Do, và Theo Đuổi Hạnh Phúc (Life, Liberty, and the Pursuit of Happiness). Những Nhân Quyền này là nền tảng quan trọng cho Hiến Pháp và sự giàu mạnh đưa đến vị thế dẫn đầu thế giới tự do của Hoa Kỳ, và ngay cả chính phủ cũng được thành lập với mục đích chính là để bảo vệ ba Nhân Quyền của từng người. Quyền Sống tương đối dễ hiểu, quyền Tự Do theo chữ Liberty tiềm tàng nhiều nghĩa hơi khó hiểu nhưng đại khái là quyền để không bị đàn áp và có thể tự do hành động không vi phạm quyền tự do của người khác. Chính Phủ và Luật Pháp được thành lập để quy định và bảo vệ chủ quyền và biên giới hay giới hạn quyền cá nhân của mỗi người dân của Hoa Kỳ để xã hội hài hòa trong tinh thần trọng pháp và Nhân Quyền của nhau. Trong 3 Nhân Quyền căn bản này, thì Quyền Theo Đuổi Hạnh Phúc tương đối mới lạ và khó hiểu nhất; trước đó nhiều thế kỷ ba nhân quyền quan trọng là Sống, Tự Do, và Tài Sản đã được phổ biến trong các quốc gia Tây phương. Quốc Phụ Thomas Jefferson của Hoa Kỳ là người đã thay đổi quyền có và được bảo vệ Tài Sản hay quyền Tư Hữu thành ra quyền Theo Đuổi hay Mơ Cầu Hạnh

Phúc. Quyền được bổ túc này bao gồm và rộng nghĩa hơn là Quyền Có Tài Sản được các quốc phụ khác và quốc hội duyệt xét thông qua nhiều trạm để được áp dụng cho đến nay. Quyền mới lạ này cũng ngầm cho rằng Tài Sản hay Tiền Bạc không phải là Hạnh Phúc và cũng không hẳn sẽ mang lại Hạnh Phúc, nhưng sẽ giúp người ta có phương tiện có quyền để theo đuổi mơ cầu Hạnh Phúc.

Con người miệt mài theo đuổi những mục tiêu khó khăn đạt được với điều kiện và hoàn cảnh riêng của họ, nhưng khi đạt đến đích thì vẫn không mấy hài lòng hay Hạnh Phúc và thường tìm cho mình mục tiêu mới hay có khi mệt mỏi chán nản mất sự phấn đấu.

Hạnh Phúc là gì mà quan trọng đến độ Theo Đuổi Mơ Cầu trở nên một Nhân Quyền bất khả nhượng (unalienable right)? Hạnh Phúc là gì mà trước nay không ai có thể nắm giữ làm bằng cứ, hay có thể vẽ lại, đóng khung, hay mô tả giải thích cho người khác giúp để nhận ra, hiểu, hay hình dung được khi họ theo đuổi các mục tiêu hay ước vọng ... mà có người suốt đời rượt đuổi tìm kiếm, mà sự tìm tòi theo đuổi này lại được Hiến Pháp Hoa Kỳ coi như một Nhân Quyền Bất Khả Nhượng?

Theo tự điển Anh ngữ thì Hạnh Phúc là một trạng thái sáng khoái thích thú hài hòa và an mạnh. Các vị lập quốc công thần của Hoa Kỳ vì vậy có lẽ cho rằng Tài Sản dưới hình thức tiền bạc, nữ trang, địa ốc, địa vị ... chỉ là những phương tiện cần được bảo vệ cho người ta có quyền Theo Đuổi Hạnh Phúc. Đi vào sự phân tích chi tiết hơn theo khoa học y khoa hiện đại thì trong cơ thể chúng ta có bốn hóa chất, hợp chất quan trọng tiết ra khi người ta cảm thấy Hạnh Phúc đó là **Dopamine, Serotonin, Oxytocin, và Endorphins.**

Dopamine thúc đẩy chúng ta có hành động để đạt tới những kết quả mục tiêu làm cho chúng ta cảm thấy thích thú khi đạt được. Thiếu chất Dopamine chúng ta sẽ có cảm giác uể oải, tiêu cực hay trì hoãn. Thiếu chất này người ta có khuynh hướng sẽ chọn hay theo giải pháp ngắn hạn tạm thời hay có vẻ dễ làm hơn.

Serotonin cho chúng ta cảm giác được coi trọng. Thiếu chất Serotonin chúng ta sẽ cảm thấy cô đơn, ưu tư và trầm cảm. Sinh hoạt tập thể hay cộng đồng thường giúp cơ thể tạo thêm Serotonin, và ngược lại những người thiếu Serotonin có khuynh hướng tham gia băng đảng và các sinh hoạt hành vi phạm pháp.

Oxytocin cho chúng ta sự tin tưởng, thân cận và chung thủy. Oxytocin là mối giây liên hệ tình cảm quan trọng. Khi thú vật bị chặn khả năng tiết ra Oxytocin chúng sẽ bỏ rơi con cái. Khi người ta tặng quà, ôm nhau, hay đạt khoái cảm sinh lý và thể chất thì cơ thể cũng tiết ra

chất Oxytocin.

Endorphins là những chất tiết ra khi người ta bị đau, bị áp lực tinh thần để giúp người ta duy trì sự điềm tĩnh giảm sự hoang mang lo lắng để đối phó giải quyết những khó khăn đang đương đầu. Tác dụng của Endorphins rất giống với tác dụng của thuốc phiện.

Sự hiện diện phối hợp của bốn chất Dopamine, Serotonin, Oxytocin, và Endorphins trên cơ thể đang có cảm giác Hạnh Phúc của mỗi người đã giải thích được phần nào sự phức tạp và khác biệt tính tình khi có người luôn vui vẻ hạnh phúc và cũng có người thường bực dọc không vui trong những tình cảnh khả năng vật chất tương tự như nhau. Sự phối hợp của bốn hoá chất này và nồng độ của chúng cũng giải thích phần nào hiện tượng cảm giác Hạnh Phúc của người này rất khó có thể giống hay tương tự như của người khác khi số lượng và nồng độ của bốn hoá chất không giống nhau vì lý do thể lý, tâm lý, kinh nghiệm, di chuyển, và Thiên bẩm không giống nhau. Bất kể vì lý do gì, sự thiếu vắng của bốn hóa chất hợp chất này là dấu hiệu quan trọng cho sự thiếu Hạnh Phúc hay sự hiện diện của Đau Khổ. Sự đau khổ thất vọng thường tạo ra áp lực trên cơ thể và tiết ra những hóa chất như hóc môn nguy hại mà cơ thể cần phải thanh lọc.

Dựa trên những khám phá về Dopamine, Serotonin, Oxytocin, Endorphins và tác dụng của chúng, người ta đã tìm ra nhiều cách khai thác và áp dụng kiến

thức này vào đời sống thường nhật để dễ dàng, hữu hiệu, và ít tốn kém hơn khi Muu Cầu Hạnh Phúc. Các phương thức áp dụng này chúng ta hiện nay có thể tìm được qua các trang mạng hay trong tủ sách thư viện.

Nói cách tóm lược thì Dopamine là động lực cho hành động và kết quả, cho nên chúng ta có thể chia một mục tiêu to lớn hành nhiều chặng nhỏ để thi hành đạt kết quả và ăn mừng đánh dấu từng thành quả nhỏ nhỏ này hầu có những lượng Dopamine đều đặn; đồng thời cũng nên tạo mục đích mới trước khi đạt đến mục tiêu đang theo đuổi để duy trì niềm hạnh phúc từ sự làm việc sinh hoạt có mục tiêu không gián đoạn này. Sự trở sụt bất thường của Dopamine nếu gián đoạn thường có ảnh hưởng xấu đến niềm vui và tạo thêm các hóa chất độc hại cho sức khỏe của chúng ta.

Chất Serotonin có hiệu nghiệm như các loại thuốc chống trầm cảm. Chỉ cần ngồi ôn lại những thành quả trong quá khứ cũng đủ cho cơ thể tiết ra Serotonin. Sự tri ân dựa nhiều trên những kinh nghiệm quý báu, nhận được nhờ có người đã coi trọng giúp đỡ, cho nên ôn lại cũng làm cho cơ thể tiết ra Serotonin. Sau một ngày dài mệt nhọc, có khi chỉ cần vài giây phút ôn lại những thành quả ân tình xưa để đem lại thư thả bình an và Hạnh Phúc. Bộ óc của chúng ta không có khả năng phân biệt những cảm xúc do sự việc đang diễn ra hay đang được hồi tưởng, nên luôn ra lệnh cho cơ thể tiết ra Serotonin trong cả hai trường hợp. Một áp dụng quan trọng khác là chúng ta nên tạo cho những người thân yêu của mình một môi trường hay cảm giác là họ đang được tôn trọng quý mến.

Chất Oxytocin tạo nên lòng tin nhiệm thân mật vì vậy tặng nhau chút quà bánh hay lời khen chân thật sẽ làm đôi bên thêm hạnh phúc. Ôm nhau vào lòng khi hoạn nạn hay có cơ hội là một cách tạo Oxytocin rất hữu hiệu.

Chất Endorphins giúp xoa dịu sự căng thẳng; các hoạt động thể chất thể dục và những tiếng cười giúp cơ thể tiết ra chất này làm cho chúng ta khỏe mạnh và vui vẻ.

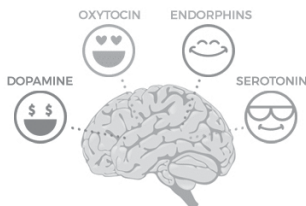
Những phương cách áp dụng kể trên cho thấy vai trò của Tài Sản hay Tiền Bạc không trực tiếp liên quan đến Hạnh

Theo tự điển Anh ngữ thì Hạnh Phúc là một trạng thái sáng khoái thích thú hài hòa và an mạnh. Các vị lập quốc công thần của Hoa Kỳ vì vậy có lẽ cho rằng Tài Sản dưới hình thức tiền bạc, nữ trang, địa ốc, địa vị ... chỉ là những phương tiện cần được bảo vệ cho người ta có quyền Theo Đuổi Hạnh Phúc. Đi vào sự phân tích chi tiết hơn theo khoa học y khoa hiện đại thì trong cơ thể chúng ta có bốn hóa chất, hợp chất quan trọng tiết ra khi người ta cảm thấy Hạnh Phúc đó là Dopamine, Serotonin, Oxytocin, và Endorphins.

1. Dopamine - The Reward Hormone
2. Oxytocin - The Love Hormone
3. Endorphins - The Calm Hormone
4. Serotonin - The Will-Power Hormone

Phúc và các Quốc phụ của Hoa Kỳ thay đổi chúng ra thành quyền Theo Đuổi Hạnh Phúc là một lựa chọn khôn ngoan và thực dụng. Hạnh Phúc vì vậy sẽ mang 5 yếu tố chính. Thiếu Tiền Bạc thì bận rộn việc sinh nhai sinh kế và thiếu phương tiện theo đuổi Hạnh Phúc, thiếu Dopamine thì uể oải tiêu cực, thiếu Serotonin thì cô độc không thích ứng với nếp sống tập thể, thiếu Oxytocin thì mất tình gia đình quyến thuộc, và thiếu Endorphins thì hay bồn chồn nhức nhối.

Trở lại với tiền đề qua câu nói Tiền Bạc Không Mang Lại Hạnh Phúc, trước nhất chúng ta cần xét lại mục đích câu nói ấy là gì để quyết định có cần thiết phải đáp ứng hay giải quyết không. Nếu cần phải đối đáp, thì cần hỏi lại người đã sử dụng câu nói ấy Hạnh Phúc là gì đối với họ.

Nếu câu trả lời là những suy luận mơ hồ khó kiểm chứng hay người đó nhường

sự giải thích cho chúng ta tự hiểu Hạnh Phúc là gì thì câu trả lời có thể được soạn tương tự như: Sự Nghèo Khổ hay Thiếu Thốn Tiền Bạc Cũng Không Mang Lại Hạnh Phúc. Trái lại nó thường lấy mất đi các phương tiện và cơ hội để chúng ta Theo Đuổi Hạnh Phúc. Bận rộn lo lắng cho nhu cầu cần bản sinh nhai, chúng ta cũng không có thì giờ để bận tâm thắc mắc Hạnh Phúc là gì, có thật hay không, hay chỉ cần vui sống giữ cho Thân Tâm An Lạc không làm hại phiền hà ai, và cũng không có sự nhân rồi tìm hiểu thử nghiệm áp dụng các khám phá nguồn gốc và mưu cầu Hạnh Phúc một cách có hệ thống dựa theo sinh học. Ngoài ra sự Nghèo Khổ cũng gián tiếp vi phạm một Nhân Quyền Bất Khả Nhượng tại Hoa Kỳ là quyền Theo Đuổi Hạnh Phúc và giới hạn hai Nhân Quyền khác là quyền Sống và quyền Tự Do.

Phạm Văn Oanh Q73

Gia Tài Của MÃ

Quanh quẩn tìm chìa khoá mãi không ra mà lại tìm ra được tấm hình ngày má mới đến Mỹ.

Cầm tấm hình trên tay nước mắt nhạt nhòa: cuộc đời làm vợ lính, rồi làm vợ thương binh của má lúc nào cũng khốn khổ chật vật bữa đói, bữa no với một đàn con 7 đứa nheo nhóc. Má không có thì giờ để khóc, để than chỉ cầm đầu, cầm cổ chạy ngược, chạy xuôi làm đủ thứ việc để nuôi cả nhà.

Đến khi các con có cơ hội báo đền thì má đã không còn trí để nhớ, để hưởng.

Má ơi! Dù ba má không cho chúng con cuộc sống vật chất đầy đủ thời niên thiếu nhưng ba má đã hướng dẫn chị em chúng con biết giá trị của cuộc sống gia đình đùm bọc, thương yêu nhau, ăn ở ngay lành và có niềm tin vào đấng tối cao.

Đó là tài sản to lớn và quý báu nhất mà Ba má đã cho chúng con.

Con ước gì má vẫn còn tỉnh táo để nhìn thấy những trái ngọt mà má đã ươm trồng bằng cả cuộc đời của má, má ơi !

Phạm Thanh Nga

Tự cảm...

Nhấn nha tự pha cho mình một tách café, rồi ngồi nhìn từng giọt đen tí tách nhỏ giọt chọt nhớ quán café "giọt chờ" ngày xưa ở Saigon. Nhớ chỉ vì cái tên quán gọi nhớ và gọi hình thể thôi - chứ còn café thì .... café quán hẳn phải khác café hủ tiếu rồi.

Café chuyên nghiệp thì có lẽ nơi nào cũng na ná như nhau, khác chăng là cảm nhận tùy thuộc vào tâm trạng của người thưởng thức. Kết hợp với không gian và thời gian tạo nên yếu tố phân quyết khẩu vị của café. Đừng dại mồm nói rằng café ở Dalat là không ngon - sẽ được ban cho cái nhìn thương hại - ôi! con người cục mịch thô thiển kia! mi không biết thưởng thức, lãng mạn, thơ mộng là gì cả!???

Ừ mà sao lại tán chuyện café nhi ? có phải là chuyên gia khẩu vị café đâu! khi mà mình vẫn 5 muỗng đường 1 tách đen nhỏ so với 2 muỗng hoặc chẳng có muỗng nào của đa số tín đồ café. Gọt café chè mà!

Mới có một ngụm café mà sao ngán ngược. Bản thân nhìn ly café gần như còn nguyên mãi .....có cái gì vô vị ,vô hương ... có cái gì mệt mỏi chán chường. Có cái gì sâu trong tâm tưởng - chẳng còn gì!? đúng là chẳng còn chi!!!

Nhưng ...hôm nay là blog daisy tròn một tuổi kia mà! Ngày này năm ngoái mình đã khai sinh ra và đã đắm đuối hết mình trong cái không gian hư hư, ảo ảo này . Mình đã tung tăng thoải mái, đã tung hứng cùng bao nhiêu mối quan hệ mới mẻ thân tình . Không gian là hư ảo nhưng cảm xúc thì chân thật. Mình đã sống thật với thế giới ảo này. Mình đã cười vui, nghịch ngợm phá phách tí chút. Đã làm duyên nơi này, đồng danh nơi kia. Chanh chua nơi nọ. Mình đã thân ái, dịu dàng với nhiều người, dấm dẳng, thẳng thừng với một vài người. Mình cũng đã vài phen rưng rưng nước mắt. Đã thường xuyên ray rứt, ngổ ngàng. Rồi cũng có lúc gắm gù tức tối

một ai đó. Và giận dỗi thì ời thôi triển miên!!!

....Nhưng điều mà mình không hề nghĩ đến có một ngày mình dẫn phai nhạt trong tập quán của những gì mà mình vẫn tưởng rằng, vẫn quá đỗi mến thương!!! - tôi là ai? mà còn trần gian thế! tôi là ai mà yêu quá đời này? .....ôi! TCS ông làm cho tôi nhìn tôi ái ngại quá -.

Sinh nhật một tuổi Blog của daisy là một ngày quá đặc biệt vì lần đầu tiên trong đời mình đã không thể uống hết một tách café. Chỉ một ngụm rồi ngại ngừng nhìn mãi, tách café bị thất sủng, buồn hiu vất vưởng trên bàn mới vô duyên ơi là!

Bị lãng quên mới tê tái làm sao!
.....chợt nhớ một đoạn thơ của ai đó ...

*Chiều xuống trên bờ vai,
Tình mỗi lúc dần phai,
Thoảng qua màu nắng nhạt
kia! bóng ta đồ dài ....
phải chi là cánh gió ..!
...vỗ tung trời cao rộng
nhưng .....chỉ còn hoang vắng,
trơ trọi giữa hư không .!*

Nguyễn Thị Anh Anh

Tình khúc Rumba

*Vòng tay êm ái vẽ bước thăng trầm,
Đường Rumba rồi gót chưa quen.
Ngã vào vòng xoáy đời dâu bể,
Hoa rụng vào cơn bão sống tình.*

*Vòng tay êm ái đỡ bước chân lấm,
Nghiêng vòng ngực ấm nỗi tim anh.
Tóc buông sợi nhớ vào vai rộng,
Mắt nói lời thương dấu ở lòng.*

*Vòng tay êm ái giương mũi tên hồng,
Buồm ngưng căng gió biển mênh mông.
Mà thuyền nhỏ bé đường xa thăm,
Lạc bến bờ vô côi mịt mù.*

*Vòng tay êm ấm dịu gót chân mềm,
Đường Rumba rồi khúc tơ vương.
Tình nồng hay nghĩa trăm năm nặng,
Người nhớ hay quên điệu nhảy buồn*

*Vòng tay êm ái đưa em đi tìm,
Mùa xuân chưa thấy đã đông sang.
Lâu dài tình cũng trôi ra biển,
Chưa nở hoa thương đã vội tàn!*

NA 72

Thu không xanh biếc

* btthlm

Kim đoán ngay đó là Nick, người nhận tutor cho nàng trong semester này khi chàng vừa bước vào Thư viện. Như trong phone đã hẹn trước Nick sẽ khoác jacket màu nâu nhạt, còn nàng sẽ ngồi ở góc phải của phòng đọc sách với áo blouse vàng.

Kim là phụ giáo cho lớp mẫu giáo của trường Montessori. Ngoài những giờ huấn luyện ngắn hạn cho các cô giáo tại trường nhằm cập nhật hóa chương trình chăm sóc trẻ, State Board thỉnh thoảng còn khuyến khích các giáo viên nên ghi danh học thêm các lớp ở Trường Cao Đẳng gọi là để bổ túc nghiệp vụ. Thật ngán ngẫm! Chẳng có gì mới mẻ với các bài thảo luận tới lui như loài bò nhai lại thức ăn đã xong trong những giờ nhàn rỗi. Kinh nghiệm lâu năm trong nghề cộng thêm với vốn kiến thức có sẵn cũng dư thừa cho mỗi người ứng hoạt linh động trong phần nhiệm của mình. Nick đồng ý với nàng và rất hóm hỉnh khi cho đây là xứ sở của recycling và pushing: “mình nằm sẵn trong hệ thống móc xích chẳng chặt khít khao như vậy rồi, bạn ạ, thì hơi đầu mà bạn lòng. Chỉ có cách là mình nên làm việc trong tinh thức để tạo sự thư giãn cũng như vui thích trong chính công việc nhằm chán đều đặn của mình mà thôi.”

Loảng thoảng, nàng thấy anh chàng này cũng lạ. Thật sự dường như hẳn không phải là kẻ cần tiền cho lắm. Một thân một mình, hẳn ung dung trong nghề nghiệp như kẻ rong chơi trong thiên hạ. Nick trước đó là kỹ sư chuyên Design PC Board cho một hãng điện tử. Sau khi các hãng xưởng lần lượt ra đi, Nick cũng bằng lòng thu hẹp chuyên môn lại với vai trò mới là chuyên viên để truy tìm những problems của các boards bị failed nằm hàng lớp trong thùng. Lâu sau, chàng lại chuyển sang làm việc ở phi trường chuyên sâu tra những hành lý khả nghi cài đặt bom mìn của khủng bố. Chính trong thời gian này Nick bị suy sụp tinh thần vì chàng vô tình phát hiện vợ ngoại tình.

Kim rất dè dặt trong những chuyện tây riêng, không bao giờ nàng hỏi Nick về chuyện đời chàng, nàng luôn giữ đúng vị trí của mình trong giới hạn giao tiếp. Ôn hòa và mực thước, nhưng cởi mở thân tình. Nick thì luôn vui tươi hài hước có lúc hồn nhiên như trẻ thơ. Nick bảo, bây giờ thì chàng tin và hiểu được rằng nghề nghiệp là phần đời sống tối quan trọng của sinh mệnh một đời người. Đạo ấy vì làm việc quá say mê chàng đã bỏ quên Alice, vợ chàng. Đến lúc quá mệt mỏi với công việc thì chàng cũng chợt nhận ra Alice đã không còn nồng nhiệt như xưa. Những khi thư thả, kể chuyện, giọng Nick trầm và chững chạc. Đôi mắt màu nâu trũng nước như kéo về cả cơn mưa rào của hạ đỏ vừa qua. Tóc chàng hung vàng màu râu bấp già quắt queo, nghiêng đổ xuống trán lòa xòa như cái bờm ngựa sau cuộc du hành thắm mệt, tả tơi. Nick bảo có lẽ, vì cứ chuyên tâm vào những tìm kiếm troubles trong công việc mỗi ngày, mỗi phút, mỗi giây không ngừng nghỉ... Tâm và ý của chàng cứ như trăm ngàn mũi tên xuyên thẳng vào cùng một đích điểm nên đời sống chàng cũng đổi hướng lệch cân. Khi sự rạn nứt chỉ mới ở bước khởi đầu, Alice vẫn còn nồng ấm thì chàng lại chỉ thấy nơi nàng những lỗi lầm kỳ quặc. Chàng hoảng hốt, dày vò Alice, Đời sống chung đôi hợp nhất giờ chỉ thấy có bóng tối và sự khổ đau. Và rồi nàng đã âm thầm bỏ cuộc. Nick cũng giã từ job cũ, khi hai người đồng ý chia tay nhau. Nghe lời khuyên người bạn, chàng theo học khóa quản thủ Thư viện và làm việc cho county. Chàng dành nhiều thời gian để đọc sách và thu xếp giờ đi volunteering cũng như có dịp tiếp xúc quan hoài đến nhiều người trong quận hạt. Đó là cách chàng tự chữa lành bệnh sau thời gian dài chàng phải đi gặp counselor định kỳ để tham vấn theo đề nghị của bác sĩ.

Kim đã gặp Nick nơi Trường Cao Đẳng khi văn phòng điều phối chàng làm tutor cho nhóm của nàng trong lớp “Families,

School & Communities”, làm cách nào để giúp giáo viên Building Partnerships for Educating Children. Khóa học kéo dài 6 tháng. Nàng thấy quá vất vả: mỗi ngày mất 9 tiếng nơi trường lớp; chiều về phải lo cơm nước; vài ngày lại phải chuẩn bị cho những bài hát mới hay cắt xếp những hình thủ công cho các cháu. Rồi thì giờ để tham khảo những chapters dài cả đến mấy mươi trang sách. Và cứ khoảng ba hoặc bốn tuần lại làm quiz trong lớp hay phải bỏ thời giờ đi tìm những tài liệu liên quan cho bài thuyết trình của nhóm. Cuối tuần thì dành cho gia đình, giải quyết mọi việc ứ đọng trong tuần; lại phải đưa đón 2 con tham gia những sinh hoạt cộng đồng hay trò chuyện với chúng. Những câu chuyện rập nối vô chừng như giòng sông xưa cạn nguồn, đứt quãng. Những mẫu đối thoại đôi khi lạnh ngắt khô khan, nhưng cần thiết để cây gốc như còn chút hơi ấm của trời nước quê hương dịu vợi. Nàng rất hiểu thể hệ của chúng, những đứa trẻ đang cố gắng chối từ nguồn cội, cái cội nguồn mà giờ đây nó chỉ hiểu biết mù mờ là bất ổn và quay lưng với chúng. Để khi lớn lên chúng tội nghiệp, lẻ loi cảm nhận mình không thuộc về một nơi chốn nào cả. Làm sao chúng có thể nghe được sự trần trụi của trái tim từ bố mẹ như loài chim di đã rời cành xa tổ vẫn lắng nghe tiếng đập cánh bẽ bàng sau cơn bão táp phong ba?

Qua câu chuyện kể từ Kim, dường như trong mạch tim của Nick có âm vang tiếng sáo diều từ quê hương nàng một thuở thanh bình với ruộng xanh bát ngát. Tiếng gió gọi sóng tràn bờ vào những đêm ngọt ngào trăng hội hoa đăng. Những bãi cát mượt mà thon thả của miền Trung. Và cố đô vang bóng một thời với Lăng-Cổ nước in bóng mây xanh lơ. Xuyên giữa đại dương là con đường để vào đất liền. Ôi thật tuyệt vời: hai bên là nước với chính giữa một con đường - như giữa đôi bờ sinh tử vẫn có lối đi về. Và cung điện đầu hiu lạnh lẽo, lăng tẩm trầm lắng sừng sững bóng dáng của những pho tượng đắm mình trong sương giá như nuốt vào sâu lắng nỗi đau thương theo dòng thời gian trôi chảy. Rải rác đó đây, những tường thành chỉ chit dấu đạn giao tranh, tiếng gió rít vi vu trên đồng trống nghe như tiếng thở than về mấy cuộc tương tàn. Về đẹp xinh tươi của thiên nhiên không khóa lấp được những nét rã rời từ hoang vu đổ nát mà càng tạo nên một nét tương phản rất đối ngậm ngùi. Kim và chồng quen nhau trong chuyến du hành về đất thần kinh

êm ả đó. Rồi lại chia tay nhau rất vội vàng, khi cuộc chiến chợt bùng lên ở một vùng cao mù sương gió núi.

Nick như không thể hình dung nổi, một Kim sắc sảo mà trầm lắng; mảnh khảnh nhưng vững vàng. Đã trôi nổi truân chuyên trong suốt khoảng đời son trẻ khi cuộc chiến bị kết liễu ngang chừng. Túc tuổi và đau thương. Tuổi thanh xuân của nàng là những ngày dài ruối dong theo định mệnh của nỗi đợi chờ vô vọng khi ngày về của người tình mỗi lúc một lần xa ... Nàng héo hắt. Nàng môi mòn. Nhưng nàng không bỏ cuộc... Và họ đã trùng phùng.

Nick lắng nghe chuyện nàng kể về đất nước mình hào hùng nhưng bi đát. Đó là cuộc chiến tranh tự vệ nhằm chống lại sự áp đặt của ý thức hệ ngoại lai: tư bản và cộng sản - những mỹ từ nguy danh để tranh dành chiến thắng - Rồi người Mỹ ra đi, rút tay trong một ván cờ đã được tính toán - đã xé nát dân tộc nàng bởi khủng bố và bạo hành... Trong đó con người bị săn đuổi và ruồng rẫy tận cùng ngay trên chính quê hương của họ. Đường như không lúc nào Nick thấy nàng thư thái khi nhớ về nguồn cội. Nỗi hoài vọng về một thiên đường đã mất tựa như hòn than vùi sâu trong tàn tro năm tháng để chỉ chực cơn gió thoảng qua cũng đủ làm trần trụi cả bầu trời.

Nick muốn nói với nàng cảm nhận của anh về một thế giới không thể có an bình như lời cầu kinh trong nhà nguyện khi tâm tư mỗi người chỉ ước đầy hạt giống của tương tranh và thù hận. Nếu sống với trái tim và lòng chân thật thì con người có thể chinh phục cả thế giới hỗn mang. Ngày nay thế giới mỗi lúc như bị thu hẹp bởi thiên tai và bạo động. Và khuôn mặt của trái đất đã không ngừng nhắc nhở đau thương. Con người trong thế giới hôm nay đã xô đẩy chen lấn nhau trong cái trục ly tâm kỳ ảo. Họ đã nhân danh tôn giáo để tàn sát lẫn nhau, Thánh chiến đã bùng nổ trên toàn cầu và được hô hào như mặt khải để con người tắm hào quang tử đạo chờ lên thiên quốc tràn đầy rượu mật và trinh nữ thơm tho.

Nick kể về quê mẹ xa xăm của chàng: El Salvador một dân tộc hỗn nhiên và cần cù với những đồi cà phê xanh ngắt nổi bật trên nền đất đỏ phì nhiêu từ những ngọn volcano đã lắng yên cuồng nộ. Mẹ sinh Nick ở đây. Tuổi thơ chàng trôi qua an bình với người cha bản xứ hiền lành

ngoan đạo. Ấu thời của Nick là những đĩa ‘Laddo ‘ và ‘Magas’ ngọt lịm hay những sợi ‘Barf’ óng ánh và ‘Papdi’ mặn mòi trong những ngày lễ hội. Món ‘pupusa’ truyền thống trong ngày đầu năm thơm lừng để cu cậu Nicky ăn không thấy chán. Trong vòng tay của mẹ, cậu bé Nicky thiếp đi trong giấc mơ về El-Salvador có đồi núi chập chùng với những cánh rừng nhiệt đới tràn ngập từng đàn chim Cactuas màu đỏ như mặt trời rực lửa... Cho đến một hôm, tiếng đập cửa trong đêm đã xua đuổi gia đình mẹ chàng khỏi căn nhà yêu dấu bên sườn đồi trong xóm đạo. Ông ngoại chàng phải chọn lựa một đường đi. Chạy về thị trấn, con người như loài cây bị búng lia gốc rễ, đem về trồng lại trong những bồn chậu của phố phường, lớp vỏ bọc bên ngoài che lấp dần nguồn nổi kết thâm sâu với lòng đất. Mẹ chàng lớn lên, gặp cha trong một chuyến buôn café về Mỹ. Bà nắm lấy cơ hội cố thoát ra khỏi vòng vây của định mệnh. Nick được sinh ra trong một đất nước bình an, lớn lên trong một gia đình tràn ngập yêu thương. Rồi chàng gặp Alice, ra trường, hai người kết hôn. Đời sống của Nick cứ tuần tự như thế, tưởng đã bình an và lặng lẽ...

Nhân ngày sinh nhật của Nick, chàng mời cả nhóm đi xem film ‘Innocent Voices’ dưới Downtown. Phần nào bộ mặt của Salvador trong cuộc nội chiến từ 1980 đến 1992 giữa phe cầm quyền được sự hỗ trợ của người Mỹ và phe nổi dậy thiên tả đã được đưa lên màn ảnh. Film là một câu chuyện có thật dựa theo lời kể của cậu bé Chavo, mười hai tuổi, trong đó tình yêu đã chen lấn để trưởng thành giữa sự níu kéo của cái chết và sự sống được triển hạn từng khoảnh khắc nhỏ nhoi tội nghiệp. Cánh hồng trắng tinh khôi đã mọc giữa mảnh đất đau thương và tui nhục. Nơi Chavo và cô bạn nhỏ thân tình. Nơi chỉ có tiếng đạn lạnh lẽo trong đêm và sự lung sục gay gắt giữa ban ngày. Chavo yêu nước một cách ngây thơ như đứa bé yêu cánh đồng trước mặt. Nó đã chọn ‘cách mạng’ để làm ‘thế giới cô đơn’ của riêng mình và trong đôi mắt đã có bóng tối của căm thù và bạo động. Đó là tiếng kêu bi thiết của tuổi thơ trầm mình trong bom đạn khi Chavo đã lãng quên tiếng chim trên cây xoài giữa trưa tháng hạ của những ngày theo mẹ lánh cư, nôn nả đợi mong đến tuổi 12 để được tuyển quân và cầm súng bắn thẳng vào ‘quân thù’.

Suốt chiều dài của những thước film là mưa. Mưa phủ ngập cả núi đồi và cây cỏ. Mưa trút xuống những mái nhà che

bằng cardboard rách nát và mưa rơi không ngớt trên khuôn mặt trẻ thơ trong đêm còn ngái ngủ. Giữa hai lần đạn giao tranh khốc liệt và lửa bùng lên thấp thoáng ở mé làng, cậu của Chava xuất hiện, êm đềm như người đến từ giấc mơ trong huyền thoại. Người chiến binh cầm đàn và hát:

*Ôi ! buồn sao nghe tiếng mưa rơi
trên mái nhà ghép bằng thùng giấy
Ôi ! buồn sao phải bỏ lại đồng bào
trong những căn nhà vách che bằng thùng giấy
Đây người nông phu lê chân mỗi mệ vì khổ đau
đã bỏ lại người vợ mang thai trên kia
thành phố dưới đó chìm dần trong mù mịt
Ôi ! buồn sao khi phải bỏ lại con thơ
trong những căn nhà vách che bằng thùng giấy
khi hy vọng đang về
Cũng còn đây chút hy vọng
nhưng sẽ chẳng bao giờ dứt hết khổ đau
Vẫn có nơi dạy chó
nhưng chó vẫn tiếp tục săn đuổi những nông phu
Ôi! buồn sao nghe tiếng mưa rơi
trên mái nhà ghép bằng thùng giấy
Ôi ! buồn sao phải bỏ lại đồng bào
trong những căn nhà vách che bằng thùng giấy...(*)*

Nổi đắng cay đã vơi đi trong đêm hôm tăm tối khi tiếng đàn diu dặt vang lên trong lời ca thăm thẳm. Đêm đó Chavo đã lên mẹ theo cậu vào mặt khu. Hàng chục ngàn cậu bé như Chavo đã bước vào chiến tranh rất tự nhiên như tham dự một trò chơi của con trẻ. Chỉ có điều sự nằm xuống của họ là vĩnh viễn, chứ không phải trò đùa như trong các trận đánh của trẻ thơ. Họ sẽ không thể chồm dậy, phủi những bùn đất bám vào quần áo chân tay và lại cười nói hồn nhiên. Với những đôi mắt không kịp khép. Bởi ngạc nhiên vì nỗi đau quá thực, và bất ngờ.

Điều mà Nick muốn nói với nàng là không phải chỉ có một Việt Nam bé nhỏ lao lung mà El-Salvador cũng tương tự như đất nước nàng, cũng bị cuốn theo cơn lốc nghiệt ngã của chiến tranh. Kim thấy không, những đứa bé 12 tuổi, đã bị bắt làm tù binh. Sự sống đã bị tước đoạt, loại trừ. Phía trước chúng là cái hố, đã có sẵn. Sau lưng là mũi súng, đã lên nòng. Không có sự chọn lựa nào khác. Chúng bước đi, lấm lũi dưới cơn mưa trong những cánh rừng chập chùng của Salvador, miền nhiệt đới ....

Mấy hôm rày trời bỗng mưa. Cơn giông lạ, bất chợt như lạc vào San José thành phố nhỏ. Thân cây ngoài sân chơi ngã nghiêng trong gió. Văn phòng nhắc nhở cô giáo không nên đưa các cháu ra ngoài. Đầu giờ là “circle time” cả lớp ngồi vòng tròn quanh tấm thảm lớn. Đèn tắt, ngọn nến được thắp lên trong cái frame hình Tour Eiffel màu xanh lục, đặt giữa vòng tròn. Bài hát từ chiếc cassette cuối phòng, vang lên nồng ấm. Các cháu hát theo, tay phải đặt trên trái tim. Thành khẩn và an bình: “Let there be peace on earth and let it begin with me. Let there be peace on earth a peace that was meant to be. With every living creature, a family all are we. Let us live with each other in perfect harmony.

Let peace begin with me let this be the moment now with every step I take ...” (**)

Tự nhiên Kim nhớ Nick, khi ban sáng đến trường nghe tin chiến sự từ Iraq, người mẹ ngụy trang như mang thai cùng đứa con 5 tuổi quần bomb tự sát. Tiếng Nick xa xăm. Kim à, Mỹ đã già từ chiến trận Việt Nam và Salvador để lao vào một trận địa mới, với một kẻ thù vô danh nhưng đồng lúc có mặt ở khắp nơi. Vì an bình mà Mỹ đã tạo ra một tình trạng bất an ninh từ cuộc chiến Iraq và nước Mỹ đã đi trên con đường tạo ra rất nhiều kẻ thù quanh mình Kim nhi. Kẻ khủng bố lẫn người truy nã đều giống nhau không khác.

Giờ nghỉ sau khi ăn trưa, Kim đi ngang khu vườn nhỏ nơi cô giáo và các cháu tập gieo trồng và săn sóc cỏ hoa. Cơn giông đã quật ngã những gốc cây mảnh khảnh, non nớt. Những đoá hoa gãy gục, xác xơ nằm chồng lấp lên nhau. Một nỗi đau vô hình quặn thắt trong lòng. Kim như nhìn thấy hình bóng của đất nước mình ngày nào tả tơi sau cuộc chiến. Những người dân mỏng manh như cỏ hoa đã bao đợt rã rời vì giông bão, gục xuống rồi lại cố vươn lên để góp với đời những màu tươi thắm. Nơi đây, nàng cùng những đồng nghiệp vun xới nâng niu những tâm hồn để mong chúng nở thành những đoá yêu thương. Thì chỉ dăm bảy năm sau, cuộc đời sẽ khoác lên chúng những gai góc hận thù. Những bông hoa xinh tươi sẽ không kết tụ thành loài trái cây ngọt dịu mà sẽ thấm đượm vị đắng cay chua chát của những cuộc tương tranh. Khu vườn với những bóng cây sẽ không thắm màu xanh biếc của lá mà sẽ vàng dần khi những mầm hy vọng chột cằn khô. Và mùa thu lại về, như chưa từng bao giờ ra đi trong cuộc đời, khi nhận biết về thế giới quanh mình lại đến vào những phút giây khá muộn màng của mỗi con người.

* btthlm

*(*)How sad to hear the rain over the cardboard roof
How sad to leave my people in the cardboard houses
Here comes the farmer with his tired feet from suffering
Up he leaves his pregnant woman
Down is the city which is lost in the mist*

How sad to leave the children in the cardboard house when hope is coming

There is hope but suffering will never end

There are school for dogs training

But dogs keep abusing the farmers

How sad to hear the rain over the cardboard roof

How sad to leave my people in the cardboard houses

(**)“Let There Be Peace on Earth” is a song by Jill Jackson Miller and Sy Miller written in 1955

Nguyện bình an đến trên trái đất, khởi đầu đến từ lòng ta,

Nguyện bình an đến trên trái đất, bình an trong nghĩa thật thà,

Với mọi loài còn đang sống, gia đình chung của chúng ta,

Hãy sống với nhau hòa hảo, khởi đầu từ chính lòng ta,

Bắt đầu ngay từ lúc này, với từng việc làm nhỏ nhặt...

XANH

Q nhà lá vườn

Xanh là màu tôi yêu nhất. Màu này nhìn lúc nào cũng mang lại cảm giác dịu mát . Ngày xưa ai đó từng ca tụng màu xanh là màu của hy vọng mà. Nhưng tiếng Việt đa âm, ta phải nói rõ màu xanh gì , xanh biển hay xanh lá cây, không thì không rõ màu nào tượng trưng cho hy vọng , màu nào đưa đến . . . vô vọng. Tiếng Tây tiếng u đơn âm chỉ nói cô nàng blue eyes hay cô nàng green eyes là biết ngay cô nào, không cần thông thêm tính từ .

Bài này gõ rề rề từ xứ sở có nhiều người “mắt em màu trùng dương” nên xin nói về màu xanh biển trước. Vàng, 3/4 trái đất bị nước bao phủ nên xanh biển là cái màu to lớn, vĩ đại nhất. Nó bao trùm tất cả. Hình ảnh chụp từ không gian gửi về trái đất lúc nào cũng như viên bi màu xanh biển với những vệt nâu, xanh lá cây chen lẫn. Tâm lý màu sắc từng phân tích cho hay xanh biển là màu mang lại niềm tin nên khi xuất hiện trước công chúng, trên truyền thông, báo chí . . . các ông lớn, nhỏ luôn luôn diện com-lê màu xanh biển hay đậm hơn để thu hút niềm tin của mọi người. Com-lê màu nhạt hay nâu, vàng . . . thường do mấy ông gốc Tây-bán-nhà, Bồ-đào-nhà vùng nam Mỹ, hay các ông nghệ sĩ , hoặc dân chơi cầu ba cẳng, mặc.

Màu xanh biển tuy đẹp, đem lại niềm tin , nhưng cũng là màu đáng sợ lắm. Không tin bạn cứ hỏi những cư dân sống nơi ven biển hàng năm bị bão tố vùi dập triển miên. Nghe biển động

là họ khóc thét lên, cuốn gói bỏ chạy. Chưa kể đến những nạn nhân tàu bè gặp nạn trên biển. Lâu rồi khoảng sau năm 80, cuối tuần gia đình tôi rủ một chị bạn mới tới Mỹ đi picnic ngoài bãi biển. Mới nghe tiếng biển, chị đã lo sợ, dúm người lại như con tôm luộc, lắc đầu nguầy nguậy . Người nhà liền giải thích sang đây chị mãi bị ám ảnh, không bao giờ quên được những cơn sóng gió dập vùi trên biển xanh trong những ngày vượt biên trên biển Đông. Thành ra coi vậy chứ không phải vậy, đối với một số người, màu xanh biển cũng tượng trưng cho những khủng khiếp của biển cả.

Sang màu xanh lá cây mà nhiều người , trong đó cả tôi , yêu thích . . . thì tiện đây tôi xin thưa khúc rẽ nào đã khiến tôi phải mang mấy cái màu xanh này ra cả khịa và tại sao “bi giờ” nó lại được nhiều người dù không thích hay thích, cũng phải ôm chầm lấy mà hít hà ca tụng không ngừng.

Đó là một buổi chiều mùa đông u ám , mưa bay là tả vừa rồi, khi tôi đang xem ti-vi thì vài tiếng kêu “ộp, ộp ộp . . .” vang lên từ trên bàn. Quen rồi, tôi biết ngay đó là tiếng ễnh ương mình đã gài thế tiếng phone reo rồn rảng bình thường.

Tôi cầm điện thoại lên :

- Hello.

- Anh Tư , tui nè, rảnh hông, muốn lên nhờ anh chút xíu. Giọng Sáu từ bên kia đầu giây.

- À . . . Sáu mỗ lết , chuyện gì đó em ? Đi dạy học chưa?

- Đi rồi, cũng ô-kê không đến nỗi nào. Chủ nhật này Tư rảnh không, muốn nhờ Tư cho ý kiến “chiện” này vì bị chặn hỏi hoài.

- Lần trước mừng em vừa thất nghiệp đã bắt được cái job phụ tá dạy lớp computer, điện toán ở college. Được, cần anh sẽ giúp liền, nhưng em biết anh là thằng dốt đặc về điện toán, computer ill-literate, sao anh giúp nổi em ? Tôi đáp

- Phụ tá dạy, cắt nghĩa, giúp sinh viên về máy móc, kỹ thuật thì dễ như cơm sườn. Nhưng tụi nhỏ bây giờ hỏi sang thứ khác kỳ cục còn hơn hóc xương cá, phải có anh giúp mới được . Sáu phân trần

- Gì mà ghê gớm vậy? Em là kỹ sư cơ khí hành nghề trên 20 năm, trong khi anh chỉ theo mấy lớp về Bussiness Administration, Quản trị Thương mại, Địa ốc, Tài chính . . . vì công việc đòi hỏi , khi thất nghiệp anh bỏ luôn, trở lại mần cu-li, sao đủ tư cách giúp em?

- Dạy computer thì tạm xong, nhưng tụi trẻ bây giờ cắc có thắc mắc những chuyện đầu đầu ngoài đời . . .

- Thế tụi nhỏ hỏi gì ? Tôi hỏi tới

- Tụi nó chất vấn về vấn đề môi sinh, địa cầu hâm nóng . . .mới rắc rối, nhất là bây giờ tụi nó kết luận địa cầu hâm nóng do lỗi thể hệ già chúng ta. Sáu nhăn nhó

- Wow, đúng như vậy thì ghê lắm. Đây là vấn đề Xanh rộ lên khắp nơi từ Âu, Úc, Á, Mỹ, Phi châu . . . bây giờ. Rồi em trả lời thế nào?

- Em . . . à . . .thì anh biết tối ngày chỉ vọc

ba cái máy, trouble shooting, chỉnh, sửa máy móc . . . làm sao đỡ ba cái vụ thời tiết, xã hội . . . này được, nên mới kêu anh cứu bồ nè. Anh luôn theo dõi thời cuộc, bình luận, lại viết, gõ lung tung, biết hơn em về chuyện này. Anh suy nghĩ trước, cuối tuần em lên nhà bàn thêm và giúp em được không? Giọng Sáu nghiêm trọng

- Ô-kê. Chờ chút xíu. Tôi bước lại nhìn tờ lịch treo tường xem có hẹn ai, đi đâu, làm gì bữa đó . . . rồi trả lời:

- Được, chủ nhật em lên được, anh không có mục gì hết.

- Rồi, vậy mình gặp chủ nhật nghe. Bỏ phone xuống, tôi bắt đầu tập trung và "nhuộm" xanh đầu óc theo đề tài Sáu mới nói đến này.

Sáu mở lết là em Ba bù long, bạn nối khố cùng xóm từ nhỏ của tôi. Ba thằng chúng tôi cùng học trường Quốc vì cha đã bỏ mình trong cuộc chiến. Tôi lớn nhất, học phổ thông từ niên khoá 64, một năm sau khi trường khai trương. Lúc đó khu Nội trú và Kỹ thuật còn đang trong vòng xây cất. Vài năm sau tôi rời trường thì hai khu này mới mở cửa nhận học sinh. Đúng lúc cho Ba và Sáu nhào vô.

Sanh ra cái đít dính dầu, cái đầu dính mỡ nên tên Ba và Sáu lẫn lộn với xe đạp, gắn máy . . . từ nhỏ nên tên mới dính thêm hai chữ bù long và mở lết đằng sau.

Đầu đuôi khi Ba bắt đầu niên học lớp thợ tiện ở trường Q. Sau phần học lý thuyết, an toàn kỹ lưỡng của thầy về cách sử dụng các loại máy: tiện, khoan, mài . . . căn bản. Sau đó là phần thực tập, thầy đưa một cái bù long làm mẫu cho cả lớp tiện theo. Mọi người đo, tính toán rồi đem máy cưa sắt tới máy để mò mẫm thử tài. Nhanh, chậm lần lượt ai cũng làm xong, rồi đem tác phẩm đầu tay của mình lên nộp trên bàn giữa lớp. Đám bù long thô thiển bày ra: cái thì đúng sơ, suýt soát, cái thì sai, lệch hay thiếu sót . . . chờ thầy duyệt qua. Riêng Ba ạch đại mãi, cuối cùng cũng vác được một cái bù long lên. Thoạt nhìn bù long này hình dáng rất thô, méo mó, dị hợm như lấy từ tranh lập thể của danh họa Picasso, hay phim hoạt họa . . . quá tệ, không giống ai hết! Cả lớp được một trận cười vỡ bụng. Từ đó thầy kêu là Ba là Ba bù

long. Lũ bạn có dịp còn chọc thêm:

Bù long Ba vắn tới, lui

Ai nào vợ được sẽ dzui dài dài

Còn Sáu, trong lớp có hai đứa cùng tên này. Nghe kêu Sáu thì cả hai đều ngoảnh đầu lên nhìn. Để tránh trường hợp bị trùng tên thường xảy ra, bạn bè kêu Sáu kia là Sáu Bảy Hiên vì nhà ở khu ngã tư Bảy hiên. Còn Sáu này thường dặt cái cái mở lết ở túi sau nên chết tên là Sáu mở lết! Nó cũng bị bạn ghẹo nhiều vì tật nhát gái. Một thằng bạn sinh thơ nói ngày mày cưới vợ, tao sẽ tặng mày 2 câu thơ nè:

Sáu ơi đưa mở lại đây

Để em hun cái cho đời phê luôn

Sau 75, Ba bù long và tôi trôi dạt tới nam Cali, Mỹ mỗi thằng một nơi. Hai năm sau mới gặp lại qua trung gian tìm kiếm của Hội Hồng Thập Tự. Ba đi làm lòng vòng từ Riverside, sau về ở Pasadena. Tôi ở Oceanside rồi từ từ cũng dọn lên gần nó cho bạn bè bên nhau như hồi chung xóm. Mười năm sau, vợ và con gái Ba sang đoàn tụ. Ít lâu sau Sáu cũng qua Mỹ do Ba bảo lãnh diện anh em. Sáu số phận thật may mắn, không phải vừa đi học vừa đi cấy như chúng tôi, những người đến Mỹ đợt đầu. Nó ở chung với anh chị, thừa hưởng mọi tiện nghi, xe cộ sẵn có, vô luôn đại học cộng đồng - gọi tắt là JC, junior college, bên này gọi đùa là đại học nhí, khi mãn học ra thành chuyên viên hay cán sự. Châm biếm hơn thì gọi là "học đại" chứ không phải đại học vì một số người cứ học lung tung nhiều môn để lãnh thêm chút học bổng hay mượn nợ với lãi suất rất nhẹ để giúp sinh viên. Nhờ kiến thức căn bản vững vàng từ công lao dạy dỗ của các thầy cô ở trường Q ngày xưa, lại học hỏi thêm sau này ở JC, Sáu tiếp tục lên Fullerton State University, đại học chính qui, Sáu ra trường với mảnh bằng kỹ sư cơ khí sau 4 năm nữa vật lộn với tiếng Anh, sách vở, thực tập . . .

Gặp khi kinh tế đang lên, Sáu được một hãng sản xuất bóng đèn, đồ điện . . . ở Gardena mướn ngay. Đây là một hãng nhỏ có khoảng 50 công nhân, đa số là dân thiểu số như VN, Mễ . . . Sáu vừa làm kỹ sư cơ khí, nhưng khi cần kiêm luôn chức họa viên vẽ kiểu, rồi nhảy qua làm thợ tiện để giải quyết công việc cho lẹ. Vì vậy Sáu được lòng chủ, lâu dần lên kỹ

sư trưởng trông nom mọi việc.

Một năm sau đại đăng khoa, có job thơm thì cũng phải tiểu đăng khoa: Sáu về VN cưới Thi làm vợ qua mai mối của gia đình. Khác với Sáu thiên về máy móc, Thi lại thích sách vở, thơ văn. Hai năm sau Thi sanh liền một bé trai kháu khỉnh làm cửa nhà vui nhộn lên.

Hơn 15 năm, cuộc đời ở Mỹ của Ba bù long và Sáu mở lết đang êm đềm nhẹ nhàng như nước chảy trên sông Vàm Cỏ Đông thì cú sốc đầu tiên xảy đến: mừng sinh nhật thứ 60 xong thì Ba bù long bị một cơn đột quỵ quật ngã vào sáng mồng năm Tết. Xe cứu thương ở Mỹ tới ngay trong vòng 10 phút nhưng cũng quá muộn. Chỉ trong vòng 5 phút Ba đã ra đi. Cái chết thật thanh thản, nhẹ nhàng, không đau đớn. Sáu và cả nhà chết lặng, vợ và con gái Ba khóc ngất mấy ngày. Nghe báo tin tôi cũng buồn ghê, từ nay lại mất thêm một thằng bạn thân nữa.

Sáu tiếp tục đi cấy. Thi ở nhà lo cho con. Riêng vợ Ba bắt đầu đi học nghề làm móng tay rồi ra làm cho người ngoại nổi buồn. Từ 2008, kinh tế bắt đầu tuột dốc, hãng xưởng đóng cửa ầm ầm khắp nơi. Sau 4 năm chịu đựng, vượt qua những cắt giảm hãng ngon lành được vài năm nữa thì bỗng đầu năm ngoài đột nhiên hãng thông báo sẽ đóng cửa!

Xếp lớn cho hay một hãng Mễ sẽ mua lại tất cả cơ xưởng, trang bị, máy móc, bản quyền kỹ thuật đưa về Mễ. Ngày cuối, các công nhân lắp ráp, chuyên viên kiểm phẩm . . . buồn bã ra về sau khi kỳ lương sau cùng, cộng trọn gói tiền bồi thường mất việc gồm 2 tuần lương, tiền nghỉ phép . . . Riêng nhóm kỹ sư lại khác: tất cả phải nán lại thêm 3 tháng để huấn luyện kỹ sư từ Mễ lên học. Ai không đồng ý sẽ mất trọn gói tiền bồi thường.

Đó là cú sốc thứ hai xảy đến cho Sáu!

Đây là nạn outsourced, xuất cảng công việc. Thảm cảnh công nhân Mỹ mất việc vì hãng xưởng đưa công việc ra nước ngoài đã, đang xảy ra khắp nơi trên xứ Cờ huê từ cuối thập niên 90. Chuyện công nhân cũ phải nán lại dạy kẻ cướp việc làm của mình tương tự như thế vô gậy ông đập lưng ông của Mộ Dung công tử trong truyện kiếm hiệp Thiên Long Bát Bộ của Kim Dung. Trong truyện này, Mộ Dung Phục học lén võ công từ

an ninh, muốn tránh xa tầm đạn tranh chấp, tội ác, giết người, bắt cóc . . . của các băng đảng ma túy bên đó.

Thời gian là liều thuốc lú tự nhiên, nỗi buồn nào rồi cũng qua sau những đêm dài bóp trán trần trọc. Sau nửa năm ăn hết tiền thất nghiệp, cuối cùng Sáu xin được một chân phụ giáo trong một trường dạy nghề của chính phủ. Lớp Sáu phụ trách là kỹ thuật dùng computer, điện toán để sản xuất. Nhiệm vụ Sáu là kiểm soát, trông nom máy chủ, hệ thống điện toán trước sau giờ học. Trong giờ học đi quanh lớp phụ cất nghĩa cho những học viên chưa hiểu trọn bài giảng ; giúp họ sử dụng điện toán tìm tài liệu nghiên cứu ; design , phác họa bản vẽ máy móc . . .

Khúc sau đi mần thầy giáo của Sáu mỗ lết coi bộ êm xuôi thì . . . giờ lại có chuyện không ổn phải đi vấn kế.

Đúng hẹn, chủ nhật sau vừa 10 giờ sáng vợ chồng Sáu mỗ lết đã có mặt trước nhà với mấy bao khệ nệ trên tay :

- Chào anh chị.

Tôi mở cửa:

- Hello , hai em vô nhà, café K-cup nghe ? Anh làm cứ hồi 7 giờ rồi.

- Không, tụi em chỉ uống nước thôi. Thi cười tươi, đặt ba cái bao lớn lên bàn, lôi ra những món ăn quen thuộc như bánh mì, bánh giò, xôi chè . . .

- Tụi em ghé tiệm mua chút đồ ăn anh chị ăn cho vui nè .

- Trời ơi nhiều quá ăn sao đủ ? Tôi đùa.

- Giờ mới thăm chung cư mới của anh chị? Anh chị thích không?

- Mới đầu chưa quen hơi khó chịu vì thu hẹp từ nhà lớn xuống nhà nhỏ. Nhưng rồi cũng đâu vô đó. Vợ tôi cười.

Từ ngày nghỉ hưu, con cái đủ lông đủ cánh bay xa, ai lo phần nấy, vợ chồng tôi đã downsizing, thu hẹp đời sống : bán quách căn nhà lớn, chỉ giữ lại một chiếc xe, rồi trốn về cái chung cư nhỏ xa thành phố này. Ở đây gần núi, khá vắng vẻ thích hợp với tuổi già, đồng thời bớt đi việc dọn dẹp, lau chùi ; cắt giảm nhiều khoản chi phí : ga, điện , nhất là đỡ hẳn khoản tiền thuế thổ trạch nặng nề của căn nhà lớn mà dân Cali cứ ề cổ ra trả . . .

bí kíp của các phái khác do cha là Mộ Dung Bác ăn cắp đem về. Bây giờ những người lạ được chính mình cẩn rằng dạy sử dụng đao kiếm, xong họ cầm ngay lưỡi dao đó đâm mình. Rõ ràng độc hại hơn đòn gậy ông đập lưng ông đánh lên của Mộ Dung công tử rất nhiều !

Tối hôm đó Sáu về nhà trong lòng buồn giận đến mất ăn mất ngủ. Mờ sáng hôm sau nó gọi điện thoại cho tôi ngay. Nghe qua, tôi vội an ủi:

- Chia buồn với em nghe. Thôi ráng lên, nhìn quanh bạn bè nhiều người cũng thất nghiệp như vậy chứ không phải chỉ mình em. Ít ra em cũng còn trẻ, dân VN mình ai cũng có chút vốn dành dụm sau bao năm đi làm , sẽ chịu nổi ít nhất 5, 6 tháng nữa, không phải như dân Mỹ mới mất việc qua tháng đầu đã té xiểng niểng, chưa kể em còn được tiền thất nghiệp nữa.

- Dạ, nhưng cứ nghĩ hăng đang ngon lành trên 50 năm giờ bán cái rụp . . mà lại bán cho Mễ nữa . . . giọng Sáu hậm hực.

Tôi cắt nghĩa thêm:

- Hừ . . . một số người đã nhìn thấy viễn ảnh này từ năm 1999 khi Mỹ, Canada và Mễ ký NAFTA, Thỏa Ước Thương Mại Bắc Mỹ ở Seattle , Wa. Lúc đó công nhân đã ào ạt xuống đường chống đối mạnh mẽ, đập phá downtown . . . nhưng rồi cũng chẳng làm gì được. Để khỏi trả tiền nhân

công mắc mỏ ở Mỹ , bọn tài phiệt đã bỏ đường nhựa lựa đường mòn, từ từ đóng cửa hãng xưởng ở Mỹ, Canada . . . dọn sang Mễ, Tàu và các nước nhỏ với lương công nhân rẻ rúng. Bên Âu châu cũng tương tự. Sau đó các sản phẩm Made in Banana Republic này bán ra rẻ hơn để thu hút giới tiêu thụ. Kết quả là giới trung lưu sẽ từ từ biến mất, dân Mỹ càng ngày càng nghèo đi. Giờ chỉ còn những công việc tạm tạm qua ngày như tồn kho, phân phối, dịch vụ phục dịch . . . với đồng lương chết đói !

- Hồi đó mắc đi học, em không để ý ba cái vụ biểu tình lộn xộn . Như vậy là Mễ có lời, dân Mễ được thêm công ăn việc làm phải không ?

- Ủ đúng, hai chuyện này liên can với nhau. Thỏa ước Bắc Mỹ ký xong, công nhân Mỹ, Canada từ từ về vô vì việc làm bị đưa qua Mễ để giới chủ nhân tha hồ trục lợi. Như ta thấy . . . dù tỉ lệ thất nghiệp cao, nhưng thị trường chứng khoán vẫn ngon lành, mạnh mẽ ? Đúng là sống chết mặc bay, tiền thầy bỏ túi. Bây giờ khi tình trạng di dân Mễ thành vấn đề nan giải ở Mỹ mới biết thêm lúc đó tổng tông Clinton có ý định dùng thỏa ước NAFTA để đưa kinh tế Mễ khá lên, dân Mễ có việc làm tốt, đời sống cải thiện sẽ nán lại quê hương, không thêm vượt biên qua Mỹ nữa. Nhưng suy luận này đã sai bét, dân Mễ lậu vẫn vượt biên qua Mỹ để có đời sống cao hơn nhờ hạ tầng cơ sở tốt, và hơn nữa vì vấn đề

Sau brunch, ăn sáng máng luôn bữa trưa, hai bà mở Ti-vi coi mấy show nấu ăn tầm phào. Tôi lấy tập giấy và cây viết, dẫn Sáu ra khu vườn nhỏ đằng sau chung cư dưới những tầng cây mát mẻ.

Bầu trời cao, xanh lơ. Những sợi mây trắng bồng bênh trôi về hướng núi xanh thăm ngoài xa. Ngồi xuống cái ghế nhựa cạnh cái bàn bên cạnh, tôi bắt đầu hỏi :

- Nè em. Anh Năm, anh Tám là dân Luật khoa với Văn khoa hồi xưa sao em không kêu mấy ảnh giúp em lo cái chuyện xanh lè này ?

- Đúng. Hai ảnh học dữ thiệt nhưng tiếng Tây tiếng u của mấy ảnh lại u ám, họ nói và nghĩ theo giọng mấy ông già lẩm cẩm hồi xưa, không thích hợp với cuộc sống ở thế kỷ 21 nữa. Em nói ầu anh bỏ qua , đừng lập lại làm mấy ảnh giận em nghe. Sáu ngưng giọng như phân trần rồi tiếp :

- Em mới nhẩy vô nghề dạy học phải văn vẻ cho ra hồn không tụi sinh viên nó không phục . Tụi nhỏ bây giờ lơ mơ là chụp hình text tét lung tung bêu xấu một cách vô ý thức khắp nơi, khó đỡ lắm.

- Nhưng mà anh . . .anh . . . ngại mình không đủ sức kinh tụi nó sẽ làm hỏng chuyện em. Dạy học bây giờ là cái cần câu cơm của em, lạng quạng anh làm bể nổi cơm của em đâu có được.

- Em coi giò coi căng rồi. Trong mấy đại ca em biết, anh tuy học lung tung chẳng ra hồn, nhưng anh rất hip, biết khá nhiều về đời sống, những gì xảy ra chung quanh. Tuy anh bớt chỗ này một chút, véo chỗ kia một tí, luôn theo dõi thời sự , đọc thêm tài liệu để tìm hiểu trước khi lốc cốc trên keyboard nên em nghĩ anh là người có thể giúp em chuyện này nhất. Hi hi. Sáu cười nhẹ về tin tưởng.

- Em nói càng làm anh lo thêm, không biết có đủ sức không ? Tôi nói giọng lo lắng

- Thôi anh Tư đừng nghĩ ngợi. Dĩ nhiên em còn lo hơn anh, em sẽ phụ anh chứ đâu có khoán trắng cho anh. Mình bàn thảo rồi làm thử , tới đâu hay tới đó. Sáu nài nỉ

- Ô-kê, em nói vậy thì mình thử xem

- Ừ làm đại đi mà . . .

Tôi với tờ giấy trên bàn rồi hai anh em bắt đầu bàn thảo, phác họa sơ sài những điều phải trình bày, chia ra từng phần cần thiết . . .

- Trong khi anh nói em sẽ soạn ít hình ảnh phụ họa cho chương trình sống động thêm

- Yes and no .

- Sao vậy ? Sáu ngạc nhiên.

- Theo anh thì yes and no. Đây nhá : Yes là đồng ý đưa thêm hình ảnh từ slide hay video sống động hơn. Nhưng như vậy nó formal, serious, nghiêm chỉnh sẽ khó không hấp dẫn được tụi nhỏ và phần sợ mình không đủ khả năng làm như show lớn . No là không xài phim ảnh , ta nên làm casual, non formal, không cứng nhắc phải như cưới ngựa xem hoa, tiên vô từ từ trong không khí nhẹ nhàng , vui vẻ, thân thiện . . . , gây cảm tình từ từ , cho tụi nhỏ đỡ chán, buồn ngủ !

Một tuần trước ngày dự định, bà xã ở lại coi chừng nhà, tôi lái xe tới nhà Sáu. Vô xa lộ 91, con đường huyết mạch nối liền vùng trong khô cằn ra vùng ngoài phố biển xanh tươi của quận Cam và L.A, kẹt xe hơn xưa, dù là chưa tới giờ tan sở. Quen sống nơi vắng xe bấy lâu, tôi ngao ngán và cảm thấy tội nghiệp cho những người vẫn phải sáng xách xe đi, chiều ngán ngẩm lái về. Những xa lộ, đường cao tốc, freeway, highway . . . ở nam Cali bây giờ hầu như là một bãi đậu xe có bốn, năm lần dài vô tận, khói bụi bao trùm tứ tung. Nhưng nghĩ lại vì lời yêu cầu của thằng em thân thiết tôi hít một hơi lấy can đảm rồi đạp ga cho con ngựa sắt cũ lao vào dòng xe ì ầm .

Rồi . . . trước 4 giờ chiều tôi cũng lết tới trước nhà Sáu để hôm sau bắt đầu kế hoạch "xâm nhập" vô đám học trò của Sáu mô lết.

Enterprise là trường dạy bá nghệ của quận hạt cách nhà Sáu khoảng nửa giờ lái xe. Trường dạy nhiều nghề cho đủ loại học viên : sinh viên trẻ , công nhân lớn tuổi thất nghiệp cần chuyển nghề . . . Cả tuần, mỗi buổi chiều trước giờ tan học khoảng một tiếng tôi vô lớp Sáu ngồi đợi. Trong lớp bình thường Sáu chỉ là TA: teacher aid, phụ giáo cho vị giáo sư chính. Phần hành chính của Sáu là chuẩn bị , điều hành, gìn giữ , tu bổ mấy

đền toán, vi tính, nhất là làm sao cho hệ thống computer chạy đều. Nhưng tuần này ông John, giáo sư chính, nghỉ vacation, Sáu phải lên thế. Lớp có khoảng 30 bàn với computer . Nhưng hiện tại chỉ có 25 sinh viên tuổi từ 18 đến 48 theo học gồm đủ trắng, đen, nâu, vàng đúng mẫu melting pot của xứ sở Hợp-chúng-quốc. Chia kỹ tuổi tác, thành phần ra thì có khoảng 10 trẻ, số 15 còn lại là toàn người lớn tuổi. Trong số học trò già có 5 người tuổi từ 40 đến 50 mang vẻ khiêm nhượng như muốn tránh né mọi thách thức luôn ngồi ở hàng ghế sau cùng.

Tôi bắt đầu lặng lẽ vô ngồi xuống một bàn trống ở phía sau làm như mình car pool, đi chung xe tới đợi Sáu để cùng về. Sau mấy ngày xuất hiện tôi dần dần nhập bọn. Đến cuối tuần thì hầu như không ai buồn để ý đến sự có mặt của tôi nữa. Dần dà tôi thân hơn với 4 học viên gốc Á đúng tuổi ngồi cuối lớp gồm : Việt, Lào, Hàn, Tàu . Riêng Phong, người Việt nhiều tuổi nhất với bộ râu rậm rạp là tay hay hứng ầu nói những lời ngang xương, mạnh bạo nhưng cũng có lý lắm !

Sáng thứ sáu, ngày hành động Xanh, tôi vô lớp với Sáu . Đám học viên Á châu ngạc nhiên thấy tôi vô buổi sáng, nhưng không ai hỏi. Ở Mỹ lâu phe ta cũng lầy tính tốt, bỏ dần thói quen tò mò, hỏi han tuổi tác, tiền bạc, đời tư . . .mà người Mỹ rất kỵ. Tuy nhiên tôi cũng rào đón trước cho ổn, cắt nghĩa với họ hôm nay học nửa ngày hai anh em cần đi chung xe để sau đó sẽ có chuyện riêng.

TGIF, Thanks God It's Friday, ngày thứ sáu cuối tuần ai cũng mang cảm giác nhẹ người vì được 2 ngày thứ 7 và chủ nhật nghỉ xả hơi. Biết trước đám học viên bắt đầu tà tà ngày này, Sáu ra lệnh cho lớp:

- Hôm nay thứ sáu . . .

- TGIF

- Da . . hu . . .!

- Cho về . . cho về nghe . . .!

- Đóng cửa sớm, cho về đi !

- . . .

Cả lớp nhao nhao lên. Tiếng huýt gió, đập bàn kèm theo.

- Nghe đây. Sáu nói lớn. Mọi người ôn

được ngay ? Giọng Bob cũng vang lên câu nói đã nhắc từ trong lớp

- Tôi lặp lại, phải nghiêm chỉnh nghe?

Sáu nghiêm mặt nói lớn

- Đề tài quan trọng đối với tôi bây giờ là : Vấn đề môi sinh. James , một học viên trẻ bắn phát pháo đầu.

- Đúng . .đúng. Vài người khác phụ hoạ

- Cám ơn, cám ơn James. Sáu chìa tay về hướng James như ngợi khen, rồi tiếp. Câu hỏi rất hay, trúng giữa tim chúng ta . Nó là đề tài nóng nhất địa cầu bây giờ. Thú thật tôi về làm phụ giáo ở đây được một nửa lục cá nguyệt . Lâu lâu có người đã hỏi tôi chuyện này, nhưng ta phải hiểu làm sao ai có thể trả lời vấn đề trọng đại cần cả 1 cuốn sách , sao có thể thu gọn trong câu trả lời ngắn vài phút ngoài hành lang, giữa lớp học bận rộn được . . .

Ngưng một chút cho mọi người thẩm ý rồi Sáu tiếp:

- Nên hôm nay là dịp thuận tiện nhất để ta đem ra mổ xẻ, trao đổi. Gọi chung đây là buổi thảo luận màu XANH. Đã đến lúc mọi người phải có nhận thức rõ ràng về báo động môi trường, biến đổi khí hậu , địa cầu hâm nóng, hiệu ứng nhà kính . . v .v . Bây giờ ai có thể cho biết hiện tượng này xảy ra từ lúc nào và làm hại thế nào ?

George đưa tay phát biểu:

- Nó xảy ra từ sau cuộc cách mạng kỹ nghệ thế kỷ thứ 18, con người đã từ từ hủy hoại điều kiện thiên nhiên bình thường, tàn phá địa cầu . . . khi sử dụng nhiên liệu hóa thạch như than, dầu hoả, hơi đốt thiên nhiên . . . làm năng lượng cho xe cộ, nhà máy, kỹ nghệ canh tác qui mô, tiêu thụ . . . !

- Cám ơn anh Giọc. Thế hậu quả việc sử dụng này thế nào:

Hai, ba cánh tay đưa lên. Sáu chỉ John:

- À . .đúng . . đúng. . .tình trạng ô nhiễm từ sử dụng máy móc làm khí hậu biến đổi, tạo nên những cơn bão khốc liệt, mưa gió triển miên gây ra tổn thất nhân mạng, tài sản nặng nề. Chưa hết, vì địa cầu nóng dần trên 1 độ C, nên 42 % băng đá ở bắc và nam cực đã tan dần , trong tương lai mực nước biển

bài vở cũ, dọn dẹp trong vòng 1 giờ. Sau đó, cỡ 9 giờ chúng ta cùng mang laptop ra học ngoài trời tại công viên ngoài kia. Sáu chỉ tay ra công viên bên ngoài.

- Rồi làm cái giống gì ngoài đó. Jim, một học viên thuộc loại ồn ào hỏi.

- Đề tài thảo luận ngoài đó là : điều gì hiện đang làm phiền chúng ta ? Từ giờ tới 9 giờ tất cả có thì giờ suy nghĩ chuẩn bị

- David đây . . . ngồi cạnh tôi có câu hỏi: làm sao đỡ buồn khi bị bỏ đá ! He he. Một học viên áo xanh vừa bùm miệng cười, vừa nói lớn ghẹo thẳng bạn bên cạnh.

- Làm sao cua ghê trong vòng 5 phút là được ngay ? Giọng Bob léo nhéo từ giữa lớp

- Hey, be serious ! Sáu gõ lên bàn.

- Nghiêm chỉnh nghe . Nên nhớ có 3 vấn đề tôi từng dặn dò trong lớp không ai được nói bóng, nói gió hay đề cập đến là : chính trị, tôn giáo và tính dục. Sáu nhìn để đo lường và chờ xem phản ứng. Mọi người dụi xuống, lớp học vang đều những tiếng gõ trên keyboard như cơn mưa rào khô khốc vô tận.

Gần thời điểm "hành động" 9 giờ , Sáu lại gần nhìn tôi , đưa ngón tay cái chìa lên như hỏi ngầm : sẵn sàng chưa ? Tôi cũng hất ngón cái lên trả lời : tới luôn bác tài !

- Ô-kê , bi giờ cả lớp ra công viên nhen, chỉ cần mang theo laptop hay tập giấy ghi chép. Mọi thứ khác để lại lớp.

- Tôi không ra nắng về sớm được không ? Giọng Steve, một học viên luôn trầm lặng trong lớp, thều thào hỏi.

- Không , ai cũng phải ra, ngồi lại lớp làm gì.

- Go get some fresh air, dude .

- You need to be out for some tan, man .
..- Yea . . .yea . . .

Các học viên đứng lên, lần lượt xách máy ra khỏi lớp, rồi bước về hướng công viên.

Bên ngoài trong u ám, mặt trời hôm nay dường như đã bỏ trốn đâu đây. Mây nặng nề xuống thấp, xám xịt . Những giọt sương mai đã tan dần . Bãi cỏ xanh mướt uốn quanh công viên bên những bụi cây được tỉa cắt kỹ lưỡng phủ quanh những tảng đá đỏ nâu rải rác. Tượng đúc con gấu bằng đồng chồm lên như cố chống đỡ cho bang Cali .

Các học viên với kính mát, lần lượt ngồi xuống mấy dãy bàn ghế picnic. Một số ngồi bệt lên bãi cỏ. Sáu lựa cái bàn ngoài đầu nơi mấy ông học trò già ngồi, đặt laptop lên, tôi cũng ngồi xuống theo. Thấy lớp đông đủ rồi, Sáu đứng lên vỗ hai tay gây chú ý :

- Ô-kê, tốt lắm. Lâu lắm chúng ta mới có dịp sinh hoạt ngoài trời. Ai xài laptop nhớ vặn màn hình mờ xuống, hay để shade lên cho dễ đọc.

Chờ vài phút cho tất cả sẵn sàng. Sáu nhìn quanh hỏi:

- Bây giờ về đề tài thảo luận. Ai đề nghị gì ?

- David đây . . . y cần biết làm sao đỡ buồn khi bỏ đá ! George , nghịch ngợm trong chiếc áo xanh nhắc lại lời đùa rờn cũ hồi này.

- Làm sao cua ghê trong vòng 5 phút

dâng cao, các hải đảo, thành phố . . . ven biển sẽ chìm xuống ít nhất 1 thước.

Jeff thêm vào:

- Người ta mới báo động gần một triệu sinh vật trên bờ cũng như dưới nước đang từ từ biến mất!

- Hay lắm, John trả lời rất rành rõi. Ai muốn nói thêm, xin mời

Harry nhảy vào:

- Cũng nên nhắc về tình trạng con người xài nhiều phó sản dầu hỏa như plastic, nylon, nhiều rác rưởi xả tung bừa bãi, vô trách nhiệm. Hiện có hàng tấn rác lớn, nhỏ bằng nhựa, nylon . . . tràn lan trên biển, hải đảo . . . khắp nơi kể cả tại bắc và nam cực. Các sinh vật sống chung quanh nuốt vào, sau đó chúng ta vô tình mua những cá, tôm. . . nhiễm độc đó về ăn. What go around, comes around, cái gì ta thải ra, lại chạy vô bụng mình. Đó là vòng lẩn quẩn của cuộc đời, ta tự hại ta.

Trước khi ngừng, Harry khuyên nhủ:

- Ta nên giới hạn việc xài nylon, plastic. Từ nay đi chợ, chuyên chở nên xài bao vải, vật liệu tái sinh . . .

- Đó là dấu hiệu tận thế đến nơi, theo Thánh kinh. Bên Phật giáo thì nói đây là thời kỳ mạt pháp, đạo đức suy đồi, dấu hiệu báo trước ngày trái đất tanh tanh, tan rã!

Người cười, kể lể đầu nhìn về hướng có giọng nói. Đó là Phong, tay nổi tiếng phát ngôn phang ngang bữa cử.

Bình, một học viên người Việt góp ý:

- Còn tôi, tôi ghiền ăn cá lắm, mỗi miếng xương cá tôi nhai là cả một vùng thủy cung mê man, rộn rạo. Con bồ Mèo kêu tui là đồ fishy. Hi hi. Bình cười nhẹ rồi tiếp:

- Nhưng nè, nhưng hồng phải vì mê mọt đầu cá mà tui nhắm mắt bỏ qua "chiện" kỹ nghệ đi biển đang thẳng tay hốt cá với tàu to, lưới lớn trang bị đầy đủ những máy dò cá tối tân, thử hỏi làm sao nguồn thủy sản không cạn đến nơi! Họ ích kỷ không nghĩ đến chiến dưỡng ngư thì mai mốt ta ăn gì . . . ăn cá rô cây hả!?

Vài tiếng cười khúc khích vang lên vì câu

nói đùa của Bình. Tới phiên Miguel phát biểu:

- Là dân Ba Tây tôi phải nhắc mọi người về nạn đốt rừng chiếm đất canh tác cây kỹ nghệ như đậu nành để nuôi súc vật; bấp làm xăng pha cồn . . . ở quê tôi, rừng nhiệt đới Amazon rộng bát ngát, mà Tổ chức Bảo vệ Thiên nhiên LHQ luôn báo động. Bàn tay con người chúng ta đang cào xé, đâm nát trái đất, nơi nuôi dưỡng bao bọc chúng ta . . .

Miguel, một học viên gốc Mỹ lên tiếng:

- Đây là trách nhiệm của các thế hệ cha ông!

- Thế hệ đi trước đã để lại một trái đất vỡ vụn, mục rữa cho con cháu. Giọng phần nộ của James tiếp vào.

- Người lớn giờ phải có hành động sửa đổi tức thì không thì con cháu mất luôn tương lai!

Những lời trách móc, giận dữ bắt đầu nói lên. Không khí có vẻ căng thẳng không thua những cuộc biểu tình, xuống đường của những người trẻ từ 12, 13 trở lên khắp nơi: từ Nữ Ước, sang Luân Đôn, Paris, Stockholm . . . đòi hỏi các chính phủ áp dụng chính sách cấm hẳn năng lượng hoá thạch để chuyển sang năng lượng xanh!

Đến đây Sáu nhìn tôi nhắc nhở ra đỡ đòn đi. Tôi khê gặt đầu, gơ tay xin được phát biểu:

- Hello, xin phép nói vô ké chút xíu nghe. Tôi là Tư . . .

Sáu vội đỡ lời:

- Đây là anh Tư bạn thân gia đình tôi. Chúng tôi carpool hàng ngày, chắc mọi người thường thấy ảnh vô lớp đời tôi. Ảnh rất hip, biết khá rành nhiều chuyện đang xảy ra. Ba cái vụ này, ta để ảnh góp ý kiến cho cuộc nói chuyện của chúng ta phong phú, ý nghĩa hơn. Được không?

- Welcome, welcome . . .

- Nói đi, đây là xứ "tự ro" mà

- Tôi chịu ảnh lắm.

Vài giọng khích lệ của đám học trò già ngồi phía sau vang lên. Tôi dè dặt bắt đầu:

- Rất đồng ý với các bạn lớn, nhỏ ở đây và khắp nơi. Tôi không dám đại diện ai hết. Nhưng phải xác nhận đây là trách nhiệm nặng nề, không thể bỏ qua của những người lớn. Nếu làm được gì thì riêng tôi nguyện sẽ thi hành ngay. Vẫn biết thời giờ cấp bách, tuy nhiên các bạn ơi hãy thông cảm nghe . . . không phải muốn làm là được liền, phải không?

Nhìn quanh chờ phản ứng. Mọi người lắng nghe, phe trẻ có vẻ cool off chút đỉnh khi nghe lời "nhận tội" thẳng thắn thay vì tránh né lòng vòng. Tôi nói tiếp:

- Như ta biết cuộc cách mạng máy nổ bắt đầu từ 1775 tại mỏ than Iron Bridge, Anh quốc, khi họ bắt đầu đổi từ đường rầy gỗ cho xe tải than bằng đường rầy sắt lấy từ quặng sắt trong than đá. Và từ đó chiếc xe lửa thô sơ chạy bằng than ra đời, đưa luôn nhân loại vào thời kỳ máy nổ. Bụi khói, ô nhiễm từ đó bay đi khắp thế giới với những chiếc xe lửa lớn, nhanh tốt hơn . . .

Pulathong, một học sinh gốc Lào gơ tay, góp ý:

- Còn xe hơi, máy bay, tàu thủy . . . nữa nhé

- Đồng ý, kể cả các nhà máy khắp nơi sản xuất phun khói đầy trời . . .

- Xin nói thêm năm 1970, cách đây 49 năm, ở Mỹ đã tổ chức Ngày Địa Cầu, Earth Day, để kêu gọi ta để ý tới biến đổi khí hậu. Năm 90 thế giới bắt đầu làm theo, ngày Mẹ Đất, Mother Earth ra đời. Rồi Thoả ước Giảm Biến Đổi Khí Hậu Kyoto, Paris, Stockholm, Copa ở Ba Lan . . . lần lượt theo sau.

Phong nói lớn:

- Nè, người ta đã nói không ai được lộn xộn với ba bà mẹ là: Mother Earth, Mother in-law và Mother F. ker from Russia . . .!

Mọi người cười rộ.

- Cắt nghĩa thêm đi Phong

Phong hãnh diện cười toe, tiếp:

- Ai cũng biết lộn xộn làm hại đến Mother Earth thì hậu quả là bão tố, lụt lội, núi lửa phun tùm lùm. Lộn xộn với Mother in-law: má vợ, mẹ chồng thì mình sẽ xất bất sang bang với bà xã. He he

- Còn đừng chạm với Mother F..ker from Russia . . . , bọn băng đảng Nga ở đâu cũng là thứ dữ nhất, lộn xộn với chúng tiêu đời ngay !

Đám trẻ vỗ tay khoái chí. Sáu nhảy vô ghim “diễn đàn” lại trước khi nó biến thành sân khấu diễn hài.

- Ví von nghe vui vui. Nhưng thôi ta quay lại vấn đề đang thảo luận nghe. - James muốn nói thêm thì nói đi

James nhấp nhúm trở lại với câu hỏi khác

- Ông nói mãi cũng chỉ xác nhận những điều mọi người đã biết: thể hệ cha anh bắt đầu cuộc cách mạng máy móc và bây giờ chúng tôi : con cháu lãnh đủ

- Tôi muốn nói khi bắt đầu cuộc cách mạng máy móc thế trước không biết sẽ có ngày mang tội ô nhiễm thế này. Tôi ví trường hợp này như hoàn cảnh cô bé truyện “Cô bé choàng khăn đỏ.” Có ai nhớ truyện ngụ ngôn này không?

Chờ mọi người suy nghĩ, tôi tiếp:

- Dĩ nhiên ai mà chẳng từng đọc, nghe qua truyện ngụ ngôn này rồi. Xin nhắc lại tí nghe: ngày xưa có cô bé choàng khăn đỏ đi thăm bà ở trong khu rừng. Trên đường mòn, cô bé vốn tánh tò mò này lang thang, thơ thẩn cứ vừa đi, vừa nhìn ngắm cảnh vật chung quanh. Chợt cô gặp một con sói trên đường. Nó tới gạ chuyện làm quen, và hỏi thăm cô đi đâu. Cô bé dại dột cho sói biết nhà bà mình ở đâu. Sói liền chỉ cô đi lối khác xa hơn có nhiều hoa cỏ lạ lùng để ngắm . Cô nghe lời làm theo. Trong khi đó, sói đi thật lẹ tới nhà bà lão. Nó gõ cửa, giả giọng cô bé choàng khăn đỏ, nói là đem quà đến thăm bà. Bà lão tin lời mở cửa, sói xông vô nhà xơi tái bà lão luôn.

Mãi một lúc sau, cô bé choàng khăn đỏ mới tới nhà bà lão gõ cửa thì Sói đã lên giường chui vô trong mền chờ sẵn. Nó giả giọng bà lão nói vọng ra : vào đi , cửa mở . Cô bé nghe giọng khàn cũng hơi lấy làm lạ, nhưng vào trong thấy có người trùm mền kín trên giường cô tưởng bà mình đang bệnh nên giọng bị khàn. Cô bước lại kéo mền ra định hỏi thăm bà thì bị sói xơi tái luôn !

Đó phiên bản nguyên thủy : hai bà cháu khờ dại bị sói lừa ăn thịt hết. Người đọc không vui lắm vì kết quả bi thảm : người hiền lành bị kẻ xấu hãm hại ! Sau này, phiên bản hai được viết cho có hậu , vừa lòng người đọc hơn. Phần đầu đều như nhau. Nhưng phần hai thì ngay sau khi sói ăn thịt cô bé, một gã tiểu phu đồn củi gần đó thấy đã xông vào nhà dùng búa giết ngay con sói, rồi mổ bụng và lôi bà cháu ra. Hai bà cháu sống sót ! Kết quả có hậu làm người thoải mái, thiện đã thắng ác.

Tạm dừng uống miếng nước, tôi nói tiếp:

- Các bạn thấy truyện này có gì tương đồng với hoàn cảnh của chúng ta không? Theo tôi thì loài người ở thế kỷ 18 đang lần mò tìm đường thoát khỏi bóng đêm giống như cô bé choàng khăn đỏ lang thang trong rừng. Con người lần mò ra kỹ nghệ máy nổ giống như cô bé gặp con sói. Cách mạng máy nổ đưa con người đến những cải thiện, tiến bộ cho cuộc sống, giống cô bé được sói chỉ đi sang đường mòn khác đầy hoa lá cảnh đẹp để cho chuyến đi vui thú hơn. Nhưng hệ lụy tiếp theo là máy móc đã làm nhiễm độc địa cầu chúng ta , cũng sói sau đó

đã xơi tái hai bà cháu. Lúc thế kỷ 18 loài người đại khờ chìm đắm trong những máy móc , cô bé dại dột nghe lời sói chỉ chỗ ở của bà để rồi cả hai đều bị vong mạng. Chúng ta không tự cứu, không lo cho địa cầu thì tất cả cũng bị hủy diệt. Đó là phiên bản 1

Chờ mọi người thẩm ý, tôi tiếp:

Nhưng trong phiên bản 2, tiểu phu xách búa vô giết sói, kết quả cứu được hai bà cháu. Chúng ta bây giờ phải mạnh dạn hành động bỏ ngay những máy móc dùng nhiên liệu hoá thạch, để chuyển sang năng lượng xanh

Sáu cũng lên tiếng phụ họa:

- Dĩ nhiên chúng ta phải tự sửa đổi thói quen theo từng cá nhân. Trước tiên là hạn chế dùng bao bì, gói nylon, đồ nhựa . . . Câu hỏi là trước khi có đủ xe điện, solar power . . . cung cấp các bạn dám sống lùi lại sống kém văn minh đi, bỏ hết các phương tiện máy móc gây ô nhiễm như: xe hơi, xe lửa chỉ xài xe đạp, đi bộ hàng chục cây số không ? Xin hỏi bây giờ tất cả quyết định dẫn thân chưa?

Mọi người im lặng, phản ứng dẹt xuống. Sáu nhìn lên trời, nhìn đồng hồ:

- Hình như sắp mưa. Thôi ta đi vô lớp đi. Hôm nay cho lớp về sớm, ai có ý kiến gì nữa không?

Nghe được về sớm, tất cả la to, vui hẳn lên rồi đứng dậy quơ đồ đạc quay lại lớp để đi về.

Trời bỗng tối sầm, từng cuộn mây đen vùn vùn trên cao , hơi nước tỏa ra ẩm, mát lạnh trên da, tóc. Bỗng vài tia chớp nhoáng lên thật lẹ sau đám mây . Văng vẳng đâu đó tiếng sấm ầm ì rung động, hăm dọa. Cơn mưa chừng như sắp ập xuống bất cứ lúc nào.

Đi chơi xa nhà bỗng nhớ về bạn xưa

BỒ ĐÀO NHA - TÂY BAN NHA

Thưở nhỏ cứ nghe nói tới hai nước Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha...mà ta không thể tưởng tượng ra là hai nước này nằm ở đâu và có liên quan gì tới Việt Nam.

Chỉ biết là cây đàn guitar mà mình gọi là đàn "tây ban cầm" phát xuất từ xứ Tây Ban Nha, còn Bồ Đào Nha thì có địa danh Fatima, nơi có Đức Mẹ hiện ra, người ta gọi là "Đức Mẹ Fatima".

Tim hiểu thêm sau này thì Bồ Đào Nha có liên quan tới tiếng Việt Nam. Từ thế kỷ 15, 16; hai nước Bồ Đào Nha và Tây Ban Nha đã là hai cường quốc dùng tàu bè đi chinh phục và khám phá những vùng đất mới. Theo chân những con tàu này là các nhà truyền giáo đi truyền bá đạo Công giáo. Ở Á Châu các vị này có đặt chân tới Việt Nam và hai vị truyền giáo người Bồ Đào Nha nghe nói đã có công phiên âm ra tiếng Việt theo mẫu tự La Tinh như bây giờ. Sau đó Alexan de Rhodes một vị truyền giáo người Pháp đã dùng bản thảo của hai vị Bồ Đào Nha này và soạn ra quyển tự điển Việt - Bồ - Latinh.

Khi đặt vé máy bay đi Lisbon là thủ đô của Bồ Đào Nha thì mua được vé của hãng AirFrance, họ không có chuyến đi thẳng qua Lisbon mà đi quẹo qua Paris trước, sau đó mới qua Lisbon. Mà trước khi tới Paris lại còn phải ghé Minneapolis trước và phải chờ ở đó hơn 7 tiếng đồng hồ.

Thấy cũng hơi nản vì mất nhiều thời gian quá, nhưng chợt nghĩ dừng lại 7 tiếng ở Minneapolis mình có thể ghé thăm người bạn đồng môn 73 PVOanh, lần cuối cùng gặp Oanh và bà xã là vào năm 2009 nhân dịp hai vợ chồng qua San Jose tham dự đại hội QGNT 2009, năm đó Oanh làm MC cho đại hội và sau đó hai vợ chồng cùng lên Lake Tahoe chơi vài ngày cùng với nhóm 73.

Như vậy ngoảnh đi ngoảnh lại cũng đã là 10 năm không gặp rồi còn gì.

GẶP BẠN ĐỒNG MÔN

Biết là Oanh còn đi làm nên nghĩ vì ngày đi là ngày thứ bảy và có hơn 7 tiếng đồng hồ nên có thể gặp Oanh được, chứ nếu là ngày thường chắc cũng ngại lắm. Nghĩ vậy nên sau khi mua vé bèn email cho Oanh và hẹn chừng nào tới Minneapolis sẽ hủ bác một tiếng nhờ bác ra phi trường đón và tìm chỗ nào ngồi ăn phở uống cà phê chơi cho vui.

Tới ngày hẹn Oanh ra phi trường đón hai vợ chồng mình. Thời gian cuối tháng 9 San Jose không còn nóng nhưng không đến nỗi lạnh như khi vừa bước ra khỏi cửa phi trường Minneapolis. Tay bắt mặt mừng cả ba lên xe đi.

Xe đi qua những cánh đồng xanh tươi nhưng đượm một vẻ buồn của một buổi chiều không nắng và se se lạnh. Xe có đi qua khu bảo tàng của anh chàng ca nhạc sỹ Prince, người con yêu quý của vùng Mineapolis từ thập niên 80, mà bảo tàng này chiều nay cũng chỉ lác lác vài cái xe của khách thăm viếng...

Sau một hồi thì Oanh bảo sẽ chờ tụi này tới nhà ông bà nhạc của Oanh chơi. Hơi ngạc nhiên nhưng kệ cứ tới đâu cũng được. Tới nhà hai ông bà nhạc của Oanh rất là vốn vã, ông nhạc thì ngồi nói chuyện trong khi bà nhạc đang chuẩn bị đãi món bún bò.

Đang ngồi ăn bún bò thì thấy phone kêu, coi thì thấy số phone từ Mineapolis. Lạ mình mới tới đây mà đã có người địa phương gọi rồi. Thấy số lạ nên cũng không muốn trả lời và tiếp tục ăn uống trò chuyện. Ăn uống xong chưa kịp uống cà phê coi lại phone thì thấy có messages. Mở messages nghe thì hú hồn vì hãng máy bay gọi và kêu mình lại phi trường gấp để đáp chuyến máy bay đi New York trong vòng gần một tiếng nữa thôi. Qua New York chỉ chờ một tiếng là bay thẳng qua Lisbon chứ không ghé Paris nữa.

Hai vợ chồng Oanh, ngồi bên trái tại đại hội 2009, San Jose

Hơi hoảng và nói với cả nhà tin này và vội vã chào hai bác ông bà nhạc của Oanh xin phép tụi cháu phải trở lại phi trường liền. Đi ra gần tới cửa thấy có tượng Đức Mẹ ngay trên bàn gần cửa ra vào, bèn nói với hai bác là tụi cháu cũng sẽ ghé Fatima hai tuần tới.

Oanh lại chờ tụi này ra phi trường, cứ nghĩ sẽ có 7 giờ đồng hồ tha hồ nói chuyện với nhau, bây giờ lại sao vội vã quá, ngại nếu lỡ chuyến bay thì lại phiền.

Trên đường đi Oanh có nhắc về tình hình bệnh trạng của Oanh, (bà xã Oanh cũng cùng tên Oanh). Tụi này nghe mà xao xuyên trong lòng vì đây là lần đầu tiên nghe chuyện này của bà xã Oanh.

Khi xuống xe chia tay ở phi trường, tụi này chỉ nói được với Oanh là khi tới Fatima tụi này sẽ cầu nguyện Đức Mẹ Fatima cho hai vợ chồng và cầu chúc mọi sự bình yên.

LISBON:

Belem Tower được xây từ thế kỷ 15 để bảo vệ Lisbon.

Tới Lisbon lúc 10 giờ sáng, trời thật đẹp. Lisbon là thành phố nhiều đồi, chỉ có khu trung tâm là bằng phẳng thôi. Các con đường có độ dốc dốc hơn những con đường ở San Francisco nhiều. Có nhiều người so sánh Lisbon giống như San Francisco. Hai thành phố nằm sát biển, khí hậu giống nhau, có nhiều đồi dốc....và đặc biệt cả hai thành phố đều có cây cầu Golden Gate. Cây cầu ở Lisbon trông rất giống với cây cầu Golden Gate ở San Francisco vì công ty xây cây cầu này cũng là công ty đã xây cây cầu Golden Gate. Ở San Francisco có cable car thì Lisbon cũng có xe tram đi qua đi lại các vùng đồi cao của thành phố.

Cảm tưởng là dân Bồ Đào Nha rất là thoải mái, quanh khu trung tâm quán ăn quán cà phê bầy biện ngoài trời đầy đường, buổi tối bà con đi ăn đi chơi thật náo nhiệt.

Lisbon có những cổ thành chiến lũy cũ vài ba trăm năm, các nhà thờ, nhất là các tu viện. Các tu viện rải rác khắp vùng nước Bồ Đào Nha là những nơi di tích lịch sử có nhiều du khách tới thăm. Cách kiến trúc đồ sộ trang nghiêm và thực dụng khiến ta không tưởng tượng nổi là làm sao cách nay mấy trăm năm mà con người có thể làm được như vậy.

Có thể nói Bồ Đào Nha "chuyên trị" về tu viện và Tây Ban Nha về nhà thờ. (coi đoạn về Tây Ban Nha).

Nên nhớ từ thế kỷ 15, 16 cả hai nước Bồ Đào Nha và Tây Ban Nha đã dùng thuyền vượt biển đi chinh phục các nước rồi.

Thường khi đi du lịch tới một thành phố nào đó, tụi này thường đi những tours tới các thành phố chung quanh hay các địa điểm du lịch cách xa thành phố hai ba tiếng. Các tours này thường đi về trong ngày để ta có thể khám phá các thành phố và các địa danh lân cận mà ta khỏi phải tính toán tụi tụi đi. Các tours đi Sintra, Evora và các vùng lân cận Lisbon được các tour guide hướng dẫn cận kề những gì mình muốn biết.

Buổi chiều tối thì có thể dạo khu trung tâm hay các địa điểm du lịch gần gần. Còn muốn nhìn tổng quát thành phố ta có thể leo lên các xe bus hai tầng, không có mui. Xe bus này sẽ ngừng ở các địa điểm du lịch và ta có thể xuống xe đi bộ chơi một vòng, cà phê cà pháo ....sau đó lại ra đi tiếp xe khác đến các địa điểm du lịch kế tiếp.

Một điểm cũng nên nói về Bồ Đào Nha là giá sinh hoạt ở đây so ra là quá rẻ so với các nước Âu Châu khác. Có nhà hàng buffet ngay khu trung tâm có thịt, có cá, rau salad, soup, trái cây....mà giá là 8.99 Euro cho một người. Starbucks, Mc Donald và Burger King cũng có giá tương đương như ở Mỹ. Thường thì đi ra ngoại quốc ta chọn những nhà hàng buffet cho dễ ăn.

Bồ Đào Nha là nước nhỏ với dân số khoảng 10 triệu nên phần đông đều nói được tiếng Anh. Theo sự giải thích của người hướng dẫn viên du lịch thì các chương trình TV từ Mỹ nhập cảng qua Bồ Đào Nha, vẫn giữ nguyên phần nói tiếng Anh, chỉ có phụ đề bằng tiếng Bồ trên màn hình. Cho nên người dân Bồ Đào Nha nghe tiếng Mỹ mà vẫn hiểu qua phụ đề trên màn hình. Còn bên Tây Ban Nha thì cũng các chương trình này, đã được lồng tiếng Tây Ban Nha vào nên người coi chỉ nghe tiếng Tây Ban Nha.

Nếu Tây Ban Nha có nhạc Flamenco thì Bồ Đào Nha có nhạc Fado, một loại nhạc nghe rất là buồn. Bồ Đào Nha gắn liền với biển cả và những chiếc tàu ra khơi mang theo những người thủy thủ ra biển. Nghe nhạc Fado ta có cảm tưởng như đang nghe những lời ai oán của các thiếu phụ nghe ngóng mong chờ sự trở về của các người chồng thủy thủ của mình.

Một điểm khác biệt giữa Bồ Đào Nha và Tây Ban Nha cũng theo người hướng dẫn viên này mà tụi này thấy rất đúng là sự làm việc tà tà từ từ của dân Bồ Đào Nha, thí dụ khi vô một nhà hàng bên Tây Ban Nha, người bồi niêm nở chạy đến tiếp đón, sau đó cứ chút xíu lại chạy lại hỏi thăm xem có cần gì thêm

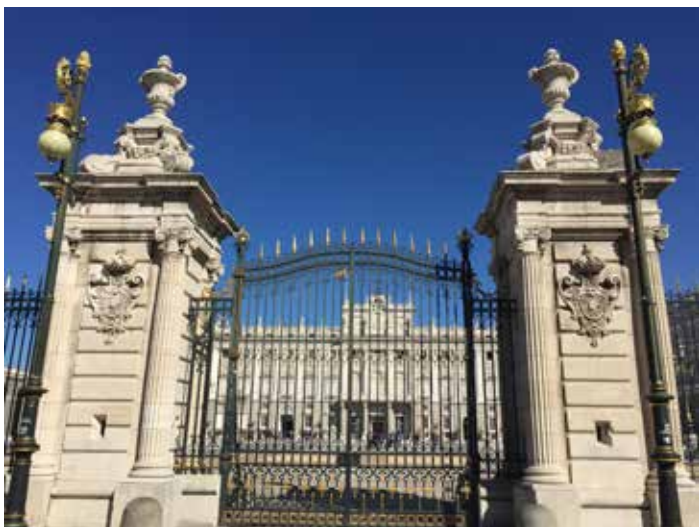

không? Còn bên Bồ Đào Nha thì khi ngồi vào bàn rồi phải có đến vài phút sau mới có nhân viên lại hỏi thăm. Sau khi order đồ ăn rồi rất là lâu mới thấy anh nhân viên xuất hiện trở lại, cũng như khi muốn gọi tính tiền các anh ấy cứ tà tà từ từ lướt qua lướt lại rồi sau đó mới mang giấy tính tiền lại, mang giấy tính tiền lại rồi các anh ấy lại biến đi đâu mất mà không chờ thu tiền luôn. Nếu ta vội vã dĩ nhiên là ta sẽ thấy rất khó chịu vì sự chậm trễ này, nhưng nếu ta dư thời giờ, là những "triệu phú thời gian" thì nhiều khi lại thích sự tà tà này, cứ tà tà từ từ sao cũng được...

Điểm khác biệt nữa rất là quan trọng cho những du khách cần sử dụng xe taxi Uber là bên Tây Ban Nha khi ta có nhu cầu gọi xe, họ sẽ yêu cầu ta đánh vào cell phone số passport của mình, điều này rất là bất tiện vì ta không nhớ số này trong đầu và cũng không mang theo passport trong mình. Không biết tại các thành phố khác của Tây Ban Nha Uber có làm như vậy không, nhưng tụi này đã gặp tình huống này và sau đó gọi taxi bình thường. Tài xế xe taxi tụi này đi rất là lịch sự và vồn vã hỏi thăm khi biết mình là du khách và nói chút tiếng Tây Ban Nha với họ.

Để ý là khi đi xe taxi hay đi Uber, đối với những ai thích học ngoại ngữ, là ta có thể thực tập nói chuyện bằng tiếng địa phương với người tài xế trong một tình huống thuận tiện nhất, cuộc xe cũng đủ dài hai hay ba mươi phút, người tài xế rất là vui vẻ giúp mình bằng cách khi nói chuyện, họ nói chậm rãi cho mình hiểu khi biết mình đang học ngôn ngữ của họ.

TÂY BAN NHA

Cung điện nhà vua ở thủ đô Madrid Tây Ban Nha

Trước khi đi tụi này đã mua một tour 7 ngày đi du lịch thủ đô Madrid và một số các thành phố nằm rải rác ở miền nam nước Tây Ban Nha. Tour này khởi hành đi từ Lisbon và cũng trở về lại Lisbon.

Ngày đầu tiên họ cho mình địa điểm hẹn lại đón. Khi lên xe ngạc nhiên đã thấy có một số hành khách đã ngồi sẵn trên xe. Phần đông các khách đến từ các nước Nam Mỹ như Mexico, Á Căn Đình, El Salvador...nói chung là các nước có cùng ngôn ngữ Tây Ban Nha. Các hành khách này đã du lịch qua các

thành phố ở Bồ Đào Nha trong những ngày qua và hôm nay đang trên đường trở lại Tây Ban Nha. Sau đó tùy theo group khi qua tới Tây Ban Nha họ sẽ tách ra, có group đi Morocco, có group đi về lại Madrid và tiếp tục đi Barcelona.

Từ từ mình mới biết là các tours du lịch họ du di ghép lại và chia ra từng nhóm theo các tours khác nhau tại những địa điểm dừng chân thường là các thành phố nhỏ bên Tây Ban Nha nằm gần biên giới giữa hai nước. Các thành phố nhỏ này cũng thuộc những thành phố cổ có những dấu tích lịch sử như các cổ thành kiên cố đứng sừng sững, bao bọc phía dưới là khu quảng trường rộng lớn và chung quanh quảng trường này là các dãy nhà cổ được sử dụng cho các nhà hàng, quán cà phê, các tiệm bán đồ kỷ niệm. Và thế nào ở một bên cũng có một ngôi nhà thờ lớn nằm như là một trung tâm điểm của cả thành phố.

Nói chung cách tổ chức của tour du lịch này cũng khá chu đáo, khách sạn tiện nghi và ở gần những nơi phố xá, để tối về bà con có thể đi ăn đi uống cà phê hay đi lòng vòng phố xá. Các bữa ăn cung cấp cũng ở những nhà hàng hay các phòng ăn ở khách sạn cũng tương đối ngon miệng, xe bus rộng rãi thoải mái. Chỉ có cái là họ cho nhiều free time thời gian tự túc quá và thường là vào buổi chiều, cho nên ta phải tìm chỗ đi chơi tự túc hay là xem họ có tour nào đi chơi cho buổi chiều hay không và dĩ nhiên phải trả tiền thêm cho những tour ngắn này.

Họ cũng thường tổ chức đi xem các chương trình văn nghệ và ăn tối ở các nhà hàng có show trình diễn nhạc Flamenco, là một loại nhạc đặc trưng của Tây Ban Nha. Có những chỗ trình diễn nhạc Flamenco nhỏ hơn ta có thể tự mua vé vào xem.

Tour 7 ngày này sẽ dẫn ta đi qua các thành phố của vùng nam nước Tây Ban Nha, còn gọi là vùng Andalucia: Caceres, Sevilla, Ronda, Marbella, Granada, Toledo, Madrid, Trujillo. Trong số này thì chính yếu là các thành phố Sevilla, Ronda, Granada và Toledo. So với các thành phố này thì Madrid không có gì đáng coi trừ khi nếu ta thích thưởng thức các bảo tàng viện mà ở Madrid thì có nhiều bảo tàng lớn nổi danh.

Khi ở Madrid hai ngày thì các tours thăm viếng các địa điểm ở Madrid do công ty địa phương tổ chức. Họ chở mình đi lòng vòng các đường phố và ngừng ở ba địa điểm, hai địa điểm đầu tiên là sân vận động đấu bò và sân vận động đá banh, là hai sân vận động nổi tiếng của Madrid. Nhưng họ cũng đậu xe bus ở parking và cho mình đi lòng vòng bên ngoài chứ chẳng cho vô trong sân vận động coi đâu.

Ngày thứ hai tại Madrid thì họ cho mình đi thăm viếng khu cung điện của vua và đối diện là ngôi nhà thờ lớn, cũng không có gì đặc biệt. Để ý ở Mỹ Tây Cơ và các nước chịu ảnh hưởng của Tây Ban Nha ở Nam Mỹ, khu trung tâm thành phố thường là các quảng trường lớn và bao bọc bởi tòa nhà của chính phủ một bên, bên đối diện là ngôi nhà thờ lớn nhất của thành phố.

Trở về tới Lisbon ông tour guide tốt bụng cũng cho mình xuống ngay ga xe bus đi Fatima. Ga này chính ra là ga xe lửa, ga xe bus thì ở ngay bên cạnh. Từ Lisbon đi Fatima chỉ khoảng 130 cây số và xe bus cứ một tiếng đồng hồ là có một chuyến đi và về.

FATIMA

Tối Fatima trời đã nhá nhem tối và có ông Joe ra đón. Ông Joe là ông có nhà ở Fatima và qua AirBnB tụi này mượn nhà của ông ta. Từ nhà này đi tới khu vực quảng trường chính của Fatima theo đường chim bay khoảng 750 mét, nhưng phải đi qua khu rừng rậm khoảng 500 mét, ban ngày thì OK nhưng ban đêm cũng thấy ớn ớn khi đi qua. Tuy nhiên ông Joe có nói là khu rừng này rất là an toàn. Nếu đi vòng chắc cũng chỉ hơn hai cây số chút xíu.

Khu vực Fatima với quảng trường chính giữa, hai đầu là hai nhà thờ, một nhà thờ với tháp cao nhìn đằng xa đã thấy, đầu kia là nhà thờ xây theo kiểu vòng tròn, nghe nói có sức chứa tới 9000 người. Còn hai bên là các khách sạn cũng như các cửa hàng buôn bán. Có thể nói quảng trường Fatima này lớn hơn quảng trường Vatican bên Rome và quảng trường Đức Mẹ Guadalupe bên Mỹ Tây Co.

Tụi này canh sẽ tới Fatima vào thời gian 13 tháng 10, là ngày lễ rất lớn. Những ngày lễ lớn này được tổ chức vào những ngày 13 mỗi tháng từ tháng 5 đến tháng 10. Theo lịch sử thì Đức Mẹ hiện ra lần đầu với ba em nhỏ vào ngày 13 tháng 5 năm 1917, sau đó cứ đúng vào ngày 13 các tháng kế lại hiện ra cho tới ngày 13 tháng 10 là ngày hiện ra sau cùng.

Nghĩ là sẽ đến Fatima một lần trong đời nên mượn AirBnB luôn bốn đêm để ngoài việc đi dự các buổi lễ còn có thời gian đi chơi các vùng chung quanh.

Chương trình lễ các ngày 13 có hai lễ chính, 9 giờ tối ngày 12 là buổi rước kiệu, bà con đứng ngồi chật cả quảng trường, mỗi người một cây nến. Buổi lễ cung nghinh rước tượng Đức Mẹ đi chung quanh quảng trường. Ngày 13 từ 10 giờ sáng là ngày có thánh lễ để tiễn Đức Mẹ đi, tại lễ này trước khi bế mạc, người ta cầm các khăn màu trắng vẩy vẩy khi tượng Đức Mẹ đi ngang qua như là một lời chào từ già.

Cả hai buổi có thể nói số người tham dự cả vài chục ngàn người hay tới một trăm ngàn người.

Rồi thì chuyển du lịch qua hai nước Bồ Đào Nha và Tây Ban Nha cũng chấm dứt. Về nhà được khoảng hai hôm đang ngồi nhâm nhi ly cà phê thì chợt nhớ tới Oanh và điện thoại hỏi thăm. Giọng Oanh buồn rầu cho biết bà xã đã ra đi được hai hôm. Oanh cũng kể các diễn tiến thời gian sau ngày tụi này chia tay nhau ở phi trường Minneapolis đã có những sự trùng hợp liên quan tới Đức Mẹ Fatima với sự ra đi của bà xã.

qngt73

Phạm Trung Thành lãnh phần thưởng năm 1973

PHẦN HÌNH ẢNH

“Monument To The Discoveries” được xây năm 1960 để ghi nhớ các nhà thám hiểm từ Bồ Đào Nha ra đi theo các đoàn tàu chinh phục thế giới. Đài tưởng niệm này có hình dáng như con tàu ra khơi.

Lisbon có những toa xe tram như vậy. Du khách có thể leo lên xe và xe sẽ chạy vòng vòng quanh các khu vực của thành phố và dừng tại các điểm du lịch. Ngồi trên xe tram này leo dốc và xuống dốc cảm giác rất là thích thú. Xe tram này cũng tựa như xe cable car ở San Francisco.

Ở trạm dừng của xe tram tại cổ thành Castelo de São Jorge, ngay bên khu vườn chơi có tượng của thánh S Vicente. Không biết thánh Vicente có liên hệ gì tới người bạn đồng môn: Cha Vicente Phạm Trung Thành.

LISBON

1. Cổ thành Sao Jorge Castle là điểm cao nhất Lisbon.

5. Đứng trên thành ta có thể nhìn ngắm được toàn thành phố Lisbon bên dưới

2. Lisbon có cây cầu treo giống y hệt cầu Golden Gate ở San Francisco. Cầu này cũng do công ty xây cất cầu Golden Gate thực hiện

3. Commerce Square là quảng trường lớn nằm sát bờ biển, còn ba mặt là nhà hàng, quán xá, các tiệm làm ăn buôn bán.

6. Con đường phố đi bộ sầm uất với các shopping lớn, nhà hàng, quán cà phê ngoài trời. Con đường này dẫn ra khu Commerce Square cách biệt bởi Arch of Triumph. (ngay giữa hình).) Đứng từ bên ngoài quảng trường nhìn vào, cổng này rất lớn và đẹp.

4. Cửa chính vào Monastery of Jeronimos và nhà thờ thuộc khu Belém. Kiến trúc rất là lớn và được xây cất cạnh một ngôi nhà thờ nhỏ nơi các các thủy thủ cầu nguyện trước khi đi ra đại dương chinh phục thế giới vào khoảng năm 1500.

7. Từ Lisbon ta có thể nhìn thấy tượng Chúa Cứu Thế dang tay như là để bảo vệ thành phố. Tượng này được dựng lên sau khi tượng tương tự nổi tiếng hơn được dựng ở thành phố Buenos Aires thuộc nước Ba Tây. Ba Tây từng là thuộc địa của Bồ Đào Nha và người Ba Tây nổi tiếng Bồ Đào Nha.

8

12

SINTRA - EVORA - LISBON

8, 12: Từ Lisbon ta có thể đi tour tới Sintra, một vùng nghỉ mát gần bờ biển cũng không cách xa Lisbon bao nhiêu. Nơi đây có khu công viên và lâu đài National Palace of Pena. Lâu đài này rất lớn được xây trên đỉnh núi. Vua chúa của Bồ Đào Nha đã từng sống ở đây.

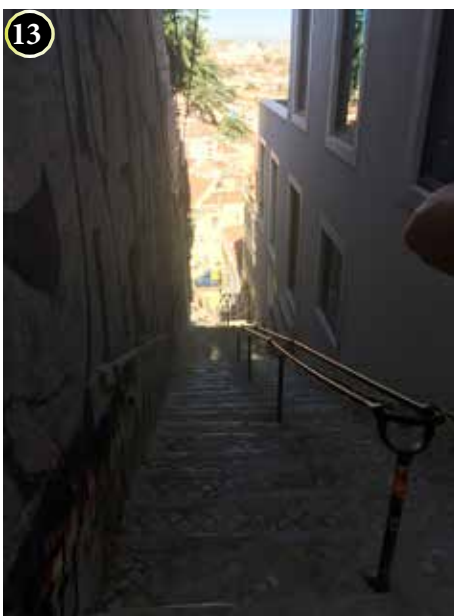

9

10. Khu bãi biển Cap de Roca là mũi biển nằm ở điểm cực tây của Bồ Đào Nha cũng như của toàn châu Âu. Điểm dừng chân cho ta có thể chiêm ngưỡng sự hùng vĩ của núi và biển, ngọn hải đăng và đài kỷ niệm.

10

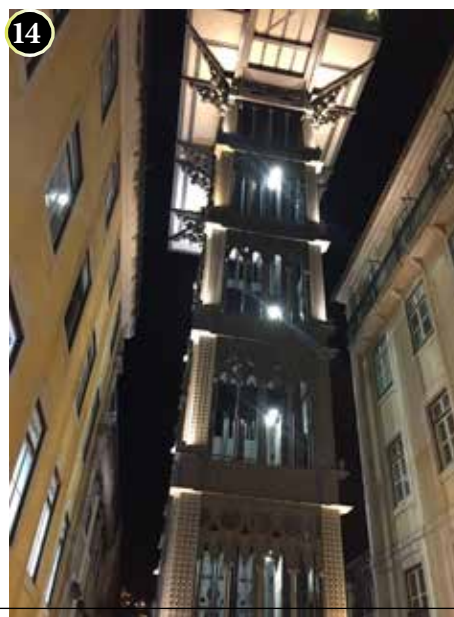

13

9, 11: Ta cũng có thể đi tour một ngày đến thành phố Evora là một thành phố nhỏ nhưng có nhiều điểm hấp dẫn như ngôi nhà nguyện bên trong được xây bằng các xương và sọ của con người gọi là Capela dos Ossos và tàn tích còn lại vẫn đứng vững của ngôi đền Templo Romano Evora được xây từ thế kỷ 1 trước công nguyên.

11

14

13: Lisbon là thành phố núi nên ta bắt gặp các con hẻm cầu thang như vậy nối liền các con phố với nhau.

14. Elevador de Santa Justa là cây cầu thang máy nối liền khu vực đường phố đồng bằng bên dưới lên khu vực phía bên trên.

Từ trên đỉnh ta có thể ngắm nhìn Lisbon bao quát 360 độ.

1

2

3

4

5

6

7

Serville

Nếu ta chỉ muốn đi thăm một thành phố ở Tây Ban Nha, thì Serville xứng đáng là thành phố đáng thăm viếng nhất.

1. Plaza de Espana rộng lớn như một quảng trường với toà kiến trúc vòng cung có các đền nhỏ đặc trưng cho từng thành phố của Tây Ban Nha

2,3,5,6: Ngôi nhà thờ chính tòa Serville là ngôi nhà thờ lớn thứ ba trên thế giới, chỉ sau nhà thờ ở Vatican và nhà thờ Đức Mẹ ở Ba Tây, nhà thờ này có ngọn tháp chuông nổi tiếng La Giralda và các kiến trúc bên trong rất là tuyệt tác như bức tượng bốn người khiêng quan tài của Columbus và trên cung thánh là các điêu khắc bằng đồng theo thánh kinh.

4, 7: Gần Plaza De Espana là một công viên rất lớn. Đầu tháng 10 ở đây có một hội chợ để giới thiệu các nền văn hóa nhất là văn hóa âm thực từ các khắp nước trên thế giới gọi là Festival Intercultural De Las Naciones .

Hoa Kỳ cũng có một gian hàng bán món hamburger.

Ronda - Granada

8, 9, 11: Thành phố Ronda đặc biệt nằm trên hai đỉnh núi. Hai đỉnh núi này nằm sát bên nhau và người ta xây một cây cầu bắc ngang qua hai đỉnh núi để thông thương qua lại.

Trong hình là các dãy nhà nằm sát triển núi, trong số này có nhà của thánh Don Bosco lúc còn sinh tiền.

Ở Việt nam trước 75 thấy có các trường học hay tu viện lấy tên Don Bosco.

Căn nhà cuối ở dãy nhà này theo tour guide cho biết là nơi văn hào Hoa Kỳ Hemmingway từng sống khi ông lưu trú Tây Ban Nha

12: Ở công viên cạnh dãy nhà sát triển núi này có tượng thánh Don Bosco

10: Ở Ronda này cũng có một đấu trường dành cho môn thể thao đấu bò. Nghe nói bây giờ họ không còn tổ chức môn thể thao này nữa. Chỉ còn lại những đồ vật kỷ niệm của một thời vàng son trưng bày trong khu bảo tàng. Hình chụp các trang phục mà dân đấu bò mặc khi ra lâm trận.

13: Tại Granada, buổi tối có những show do dân du mục thực hiện tại các hang động ở chân núi gọi là Flamenco show. Tây Ban Nha nổi tiếng với loại đàn guitar chơi theo kiểu Flamenco. Có ba nghệ sỹ, hai người chơi đàn guitar, một người hát. Có bốn vũ công nhảy theo các điệu nhạc và chính yếu là họ dậm chân với các đôi giày làm cho không khí rất rộn ràng với tiếng nện giấy và tiếng guitar lẫn tiếng hát quyện vào nhau.

Sau show này các du khách còn được các hướng dẫn viên dẫn đi quan sát những vùng chung quanh và đặc biệt tới địa điểm mà từ đó ta có thể quan sát cổ thành La Alhambra với ánh đèn ban đêm..

Madrid - Segovia - Toledo

1: Lâu đài của vua Tây Ban Nha tại thủ đô Madrid

2 và 3: Thành phố Toledo được Unesco công nhận là thành phố đẹp và có nhiều giá trị về lịch sử. Thành phố nhỏ đi thăm các di tích lịch sử và ngắm cảnh, ăn trưa, ngồi uống cà phê có thể gói trọn trong một ngày. Cảnh đồi cao, suối thấp với các kiến trúc một màu đỏ nhạt khiến cho thành phố nhìn như trong các post cards dù đứng ở bất cứ nơi đâu nhìn vào.

4: Đấu trường đấu bò ở Madrid. Nơi này hiện nay nghe nói được dùng cho các buổi trình diễn nhạc.

5 và 6: Cách Madrid một giờ lái xe là thành phố Segovia. Thành phố này cũng là một thành phố nhỏ, có bức tường với hàng gạch cao chạy ngang thành phố. Bức tường này được dân Rome xây dựng để dẫn nước từ các vùng cao về thành phố. Segovia cũng có một toà lâu đài được xây và thiết kế trong ngoài giống như lâu đài chuyện cổ tích. Không biết tên của Andres Segovia, tay classical guitar số 1 có liên hệ gì tới tên của thành phố Segovia này.

Fatima - Nazaré - Obidos

7: Buổi sáng và trưa ngày 13/10 hàng năm là ngày có Lễ Đưa Tiễn Đức Mẹ, theo như lịch sử ghi lại 13/10/1917 là ngày Đức Mẹ hiện ra lần cuối cùng với 3 em nhỏ tại Fatima.

8: Buổi tối ngày trước đó 12/10 khách hành hương đi rước nến tại quảng trường.

9: Cây sồi nơi Đức Mẹ hiện ra với 3 em nhỏ. Cây sồi này nằm sát với ngôi đền thờ nơi đặt tượng Đức Mẹ Fatima. Còn ngôi nhà thờ chính với tháp chuông cao vút (hình 7) thì nằm cách đó vài trăm mét. Trong nhà thờ này có mộ của ba em nhỏ. Cũng cần nói thêm là du khách có thể đi xe hop on hop off đến thăm ngôi làng và ngôi nhà của 3 em nhỏ, cách trung tâm Fatima khoảng 20 phút.

10 và 11: Từ Fatima ta có thể đi tới vùng bờ biển Nazaré ngắm cảnh và tắm biển. Vùng biển này có những ngọn sóng cao khiến cho dân chơi lướt sóng surf rất thích. Tại nơi này có tổ chức giải lướt sóng quốc tế và nghe nói tay surf giỏi nhất Hoa Kỳ đã về đây ở và luyện tập. Cảnh trí từ thành phố trên cao ngắm nhìn xuống dưới biển thật đẹp, thật hùng vĩ.

12: Ở thành phố nhỏ Obidos có món chocolate thêm tí rượu không biết là loại rượu gì nhưng khi cho vào miệng rất là ngon. Phải nói là chưa bao giờ được thưởng thức món chocolate với rượu này ngon đến thế. Vùng Obidos nổi tiếng với món này.

Recuerdos De La Alhambra

Tưởng Nhớ Về La Alhambra...

Nếu ai có nghe các bài nhạc classical guitar hay chơi đàn classic chắc đều biết đến bài nhạc Recuerdos de la Alhambra, một bài guitar rất nổi tiếng của Francisco Tárrega, người nhạc sỹ Tây Ban Nha. Bài nhạc này được cho là khó chơi, vì có phần tremolo đệm theo các nốt, khiến người nghe có cảm tưởng như là nghe hai cây đàn chơi một lúc.

Tremolo là một kỹ thuật dùng ba ngón tay đánh liên tiếp cùng vào một dây đàn, trong khi ngón tay cái thì gảy các nốt nhạc cho các dây đàn còn lại. Như thế thì cùng một lúc ta có thể nghe được hai âm thanh.

Tarrega soạn bài nhạc này sau khi ông viếng thăm "cổ thành" La Alhambra, một cổ thành do đế quốc Moorish xây dựng từ các thế kỷ 12, 13 tại miền nam nước Tây Ban Nha bây giờ.

Recuerdos de la Alhambra có nghĩa Tưởng Nhớ Alhambra. Không biết Tarrega khi viết bài này là để chia sẻ cảm xúc của chính ông sau khi viếng thăm Alhambra hay ông viết cho triều đại Moorish tưởng nhớ lại những ngày huy hoàng của mình trên cổ thành do chính mình tạo dựng. Hiện tại ở vùng phía nam Tây Ban Nha còn tồn tại rất nhiều công trình kiến trúc do người Moorish xây dựng khi họ chiếm đóng vùng này vào những thập kỷ trước.

La Alhambra nổi tiếng ngoài giá trị lịch sử (được Unesco công nhận) còn là những công trình kiến trúc rất độc đáo, phải nói là tinh xảo, nhất là những khu vực của người Muslim. Xin xem thêm về cổ thành La Alhambra tại đây.

Có dịp viếng thăm La Alhambra ta mới thấy

mới cảm được bài nhạc classical guitar này. Nói chung khi viếng thăm Tây Ban Nha ta sẽ cảm nhận được cái "hồn", cái "tinh túy" của các bài nhạc guitar phát xuất từ nước Tây Ban Nha.

...và nhớ về các người bạn thời đi học

Thuở đi học QGNT, còn nhớ từ năm đệ thất đến năm đệ ngũ, chương trình có môn Âm Nhạc. Trong ba năm chúng tôi còn nhớ có học giờ Âm Nhạc với cô Miêng, thầy Phúc và thầy Phạm Nghệ.

Không nhớ rõ lắm nhưng chắc thầy Phúc là thầy bắt đầu dạy cho đánh đàn guitar. Không nhớ là học sinh mang đàn guitar đi học hay trong lớp chỉ có một hai cây. Tuy nhiên đây là thời gian chúng tôi bắt đầu làm quen với cây đàn.

Cả bọn có bốn đứa chấp chững làm quen với cây đàn. Thời gian đó thì nhà đứa này có đàn, có đứa không. Đứa không có thì lại nhà đứa có để "đàn ké". Từ từ cũng ráng mỗi đứa đều có một cây đàn.

Lúc đầu học những ngón căn bản qua các bài tập của thầy Phúc, sau đó tập đánh những gam accord căn bản, rồi từ từ tập đệm accord cho các bài nhạc phổ thông, vừa đánh vừa hát theo. Rồi trong các buổi văn nghệ tất niên của lớp; "văn nghệ bỏ túi" tại nhà hay tại quán cà phê; đệm đàn cho các ca sỹ "gà nhà" hát. Rất đúng với thời học sinh "cuối đũa đàn địch xôn xao"...

Còn nhớ Đào Văn Hình hay đàn và hát những bài của ban nhạc Phượng Hoàng lúc đó. Nguyễn Đức Thành thì êm dịu hơn qua các bài chậm rãi của Phạm Duy hay Trịnh

Thành và Hinh hát bài "Cô Hàng Cà Phê" tại buổi văn nghệ Tất Niên 1973

Công Sơn hay Từ Công Phụng. Trần Quảng Nam cũng những bài của Phạm Duy, Trịnh Công Sơn, Phạm Đình Chương, v.v...Còn nhớ năm đệ tam hay đệ nhị, Nam đã bắt đầu sáng tác nhạc. Nhạc Lê Uyên Phương lúc đó cũng được cả bọn tập đánh vì các âm điệu rộn ràng và dễ hát, dễ đệm đàn.

Thuở đó vì cả bọn hay ngồi uống cà phê ở những quán có để nhạc Pháp hay nhạc Mỹ nên về nhà cũng tập tành đàn hát lại các bản nhạc của Pháp thì có Christophe, Adamo, Enrico Macias có bài L'amour c'est pour rien....Nhạc Mỹ dễ đàn dễ hát là của ban nhạc Creedence Clearwater Revival, gọi tắt là C.C.R, khó hơn là các bài của Bee Gees, Beatles, Carpenters, Bread, Lobo, Simon and Garfunkel.v.v..

Trong bốn đứa mày mò tập đàn thì ngoài Hinh ra còn ba đứa bắt đầu tập đánh classic. Khởi đầu qua cuốn Carulli, cứ coi bài nào đánh nghe hay hay thì tập bài đó. Còn nhớ bài số 14 Mi trưởng đứa nào cũng tập đánh vì nghe quá hay.

Rồi qua tập đến các bài tác phẩm, phổ thông nhất lúc đó là các bài "Romance", có hai bài Romance, "Adelita", "Valve

Adantino", "Feste Lariance", "Leyenda"...và một số bài khác đã quên tên. Còn nhớ phần lớn các bài là của hai tác giả Tarrega và Sor.

Mỗi lần gặp nhau tại nhà của đứa nào đó, là thằng nào cũng cầm đàn và đánh xem hôm nay bài này đã đánh được tới đâu rồi, bài kia có cần chỉ dẫn thêm không. Còn nhớ ở hai nhà của Thành và của Nam đều có căn gác lầu phía sau nhà nên việc đàn địch với nhau rất là thoải mái, cà phê cà pháo đều đều..

Rồi đến bài "Recuerdos de la Alhambra" của Tarrega, bài này nghe thì thấy khó và nhìn vào giòng nhạc thấy chỉ chút các nốt nhạc cho phần tremolo, nhưng không hiểu sao khi bắt đầu đánh thì thấy tremolo không khó lắm, có thể phần âm thanh của tremolo nghe chưa được "nổ" vì các ngón tay phải đánh còn yếu, khó là khó cho các nốt lên xuống của tay trái.

Từ từ cả ba chúng tôi đứa nào cũng đánh được toàn bộ bài Recuerdos này và đứa nào cũng hí hửng vì đã chinh phục được một bài coi như là rất khó.

Còn nhớ khi chia tay lên đại học thì cả bọn đang tập bài "Serenade" cũng là một bài khó, phải xuống giây đàn số 6, giống như bài Valve Adantino.

Cho tới nay sau gần 40 năm chưa một lần cả bọn có dịp ngồi lại đánh guitar classic với nhau. Rồi hôm nay nhân dịp ghé La Alhambra bỗng thấy cảm xúc về bài nhạc được viết về địa danh này cũng như nhớ lại như in những kỷ niệm thời còn đi học, thời tập tành đàn "Tây Ban Cầm" với các bạn, thời "cười đùa đàn địch xôn xao", thời tập tành "Recuerdo de la Alhambra"..

qgnt73

Tưởng nhớ về hương linh các bạn: Nguyễn Đức Thành, Đào Văn Bắc, Tăng Lý Công, Nguyễn Anh Phi, Mai Cao Tăng, Nguyễn Đình Sơn, Đỗ Ngọc Vinh.

Hàng trên từ trái: Đỗ Ngọc Anh - Nguyễn Đình Sơn - Tăng Lý Công - Hoàng Ngọc Phát - Mai Cao Tăng. Hàng dưới: Nguyễn Đức Thành - Đào Văn Hinh - Nguyễn Quốc Việt - Mai Viết Khánh - ? - Nguyễn Thiết Thạch - ? - Ninh Quốc Bảo - ? - Trần Quảng Nam. Hình chụp khoảng năm 1971 hay 1972.

Từ trái sang phải: Nguyễn Quốc Việt - Tăng Lý Công - Nguyễn Thiết Thạch - Hoàng Ngọc Phát - ? -

Bức Ảnh Cũ 50 Năm - Lớp Đệ Tứ - Niên khóa 1969-1970

Hàng 1 trên cùng, trái qua phải: Vũ Hữu Đình - Nguyễn Hoàng Hưng - Dũng - ? - ? - Phạm Văn Bỉ- Đào Văn Hinh- ? - ? - Trần Minh- Nguyễn Quốc Việt- Trần Quảng Nam- Đỗ Văn Tu

Hàng 2: Lê Dũng- Phạm Gia Nghiêu- Minh- Mai Viết Khánh- Nguyễn Đức Thành- Phạm Văn Oanh- ? - Nguyễn Ngọc Lân- Trịnh Ngọc Thanh- Đỗ Ngọc Vinh- Đèo Văn Bắc- Phong- Nguyễn Anh Phi

Hàng 3: Huỳnh Văn Nghê- Nguyễn Văn Điệp - ? -Nguyễn Trung Vinh- Ninh Quốc Bảo- Dũng (con bà giám thị Phú)- Thắng Bosaka - Nguyễn Tiến Nam- Trần Hùng- Ngô Thanh Tùng- ? - Phạm Trung Thành- Hà Văn Giang- Lê Văn Đức

Hàng 4: Trịnh Hoài Nam- Tôn- Nguyễn Thiết Thạch- Phạm Hùng Phi- Nam - Lê Văn Lăng- Cô Ngọc Nga- Hoàng Ngọc Phát- ? - ? - Nguyễn Đăng Hà- ? - Nguyễn Đức Dũng- Phạm Văn Song

Điểm danh: Tám hình chụp lớp đệ tứ này như vậy cho tới hôm nay là được đúng 50 năm. Thử điểm danh lại coi ai còn ai mất, làm gì, ở đâu? Người viết chỉ ghi những gì mình biết.

Hàng 1: **Vũ Hữu Đình** đã mất. - **Nguyễn Hoàng Hưng:** Lân chót gặp Hưng ở ngã tư xa lộ Thủ Đức, khoảng năm 1978, lúc đó nghe Hưng nói đang học về ngành thú y, ở khu đại học Thủ Đức.- **Phạm Văn Bỉ:** năm 1990 Bỉ và một người bạn từ Connecticut xách thùng đồ nghề cơ khí qua San Jose xin việc. Có chờ Bỉ đi phỏng vấn xin việc và được nhận vào làm ngay. Bỉ ở nhà tôi và đi làm khoảng 1 tuần thì lại quyết định về lại Connecticut, sau đó mất liên lạc luôn. - **Đào Văn Hinh:** Hinh qua Pháp định cư khoảng 1995 vì ba của Hinh là thương phế binh từ lính Pháp. Nghe nói đã qua Úc sống.- **Trần Minh:** ở Saigon, làm đại diện QGNT73 một thời gian.-**Nguyễn Quốc Việt:** ở San Diego, làm cho hải quân Huê Kỳ, cấp bậc tương đương đại tá, nên anh em cứ gọi là Đại Tá Việt Cổ, vì Việt rất cao và to con. Mỗi lần gọi hỏi thăm Việt thì được cho biết là mới đi về từ, hay sắp sửa đi Đại Hàn công tác.-**Trần Quảng Nam:** tác giả "10 năm tình cũ" ở San Jose, bắc Cali. Mới đây tại buổi dạ tiệc của Liên trường bắc Cali, có gặp anh Trần Văn Khang 70, là anh của Nam. Anh Khang cho biết Nam đang làm kinh doanh về thuốc tinh nghệ và anh ấy đang lo xin phép Bộ Thực phẩm và Thuốc men để kinh doanh dược phẩm này. - **Đỗ Văn Tu** ở Rạch Giá.

Hàng 2: **Lê Dũng** ở Saigon - **Phạm Gia Nghiêu** ở Sacramento, là em của Phạm Gia Trường, ban đại diện học sinh. - **Mai Viết Khánh** ở San Jose bắc Cali, được BTC đại hội QGNT 2019 giao làm ban Thông Tin và lo việc in ấn cho tờ Đặc San - **Nguyễn Đức Thành** đã mất - **Phạm Văn Oanh** ở Minesota và sẽ làm

ban kế hoạch và MC tại đại hội 2019 năm nay -**Nguyễn Ngọc Lân** mới định cư tại Hoa Kỳ - **Trịnh Ngọc Thanh** năm 1982 có phone nói chuyện với Thanh, sau đó mất liên lạc. - **Đỗ Ngọc Vinh** đã mất - **Đèo Văn Bắc** đã mất - **Nguyễn Anh Phi** đã mất.

Hàng 3: **Nguyễn Trung Vinh** năm 2018 có lên bắc Cali chơi nhân dịp qua Mỹ dự đám táng của anh ruột là Nguyễn Trung Thước 71 - **Ninh Quốc Bảo** ở Đan Mạch ngoài việc đang đi làm về software còn là một graphic designer rất giỏi, từng được giải thưởng. Bảo designed cho các banner của trang web quocgiang-hiatu.com cũng như vẽ bìa cho các tờ đặc san từ năm 2011 cho tới nay.- **Nguyễn Tiến Nam** ở Cần Thơ - **Trần Hùng** ở Texas - **Ngô Thanh Tùng** ở Saigon - Cha **Phạm Trung Thành** ở Saigon, là cựu Giám Tỉnh DCCT, lo cho các chương trình Thương Phế Binh VNCH - **Lê Văn Đức** ở VN

Hàng ngôi 4: **Trịnh Hoài Nam** ở nam Cali và đang làm TBTC của đại hội QGNT 2019 - **Nguyễn Thiết Thạch** ở Saigon - **Phạm Hùng Phi** ở Saigon - **Lê Văn Lăng** ở Saigon hiện đang làm đại diện cho QGNT73VN và Ban TTTT/VN - **Hoàng Ngọc Phát** ở Saigon - **Nguyễn Đức Dũng** tức Dũng đá banh ở Saigon.

Cô giáo trong hình là **Cô Nguyễn Thị Ngọc Nga** dạy môn Anh Văn, cô ở Canada, năm 2003 cô có qua San Jose dự đại hội QGNT và cho tám ảnh này.

Như vậy có 4 cựu học sinh trong hình này tham gia vào các tiểu ban trong BTC Đại hội QGNT : Hoài Nam, Oanh, Khánh, Bảo và ít nhất sẽ có ba học sinh tham gia đại hội 2019 năm nay..
qgnt73

NHẬT KÝ

ẢNH (77)

Tôi yêu Cần Thơ nơi có một ngôi trường cấp 2 đầu đời tôi đến, nơi có những người học trò chân tình, gần bó mà cả đời tôi luyện thương!...Đặc biệt nơi ấy có tình yêu cao cả của một người thầy.

❤️ 6 💬 2

Được gặp người thầy của trường cấp 3.QSG...khg thể tả được hết lòng biết ơn thầy,một người ngày xưa đã hết lòng chăm sóc,dạy dỗ chúng e...rồi bây giờ tóc đã bạc phơ vẫn tận tụy,yêu thương,lo lắng cho đại gia đình Q.chúng e và đặc biệt Q.CT...Thầy ơi! Làm sao diễn tả được hết công ơn của thầy? Chúng e kính chúc thầy luôn an vui,sức khoẻ và phong độ mãi mãi !

❤️ 6 💬 4

Hơn 40 năm mới được cơ hội thăm các e cấp 2 trường cũ (hàng đứng sau). XÚC ĐỘNG,THÂN THƯƠNG, CHÂN TÌNH VÀ ĐẮM ẤM... Luyện thương một thời tuổi trẻ bên nhau trong hỗn nhiên tình thầy trò,cảm ơn các e vì tất cả!

❤️ 5 💬 0

Nhận tin

Sơ Lược Các Hoạt Động của Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử Trong Hai Năm 2017-2019

Trong hai năm 2017-2019 kể từ sau đại hội QGNT lần thứ 10 tại San Jose, GĐQGNT đã có những hoạt động về tương thân tương trợ, thăm viếng các bà mẹ già yếu bệnh tật, thăm viếng vãn an các thầy cô với tình cảnh khó khăn, thăm viếng và giúp đỡ các đồng môn gặp các chuyện hiểm nghèo, bệnh tật, tổ chức những lần thăm viếng và chia buồn tới các gia đình có những người thân ra đi, cấp phát học bổng cho con em QGNT hiếu học, tổ chức ngày "Tri Ân Thầy Cô" theo truyền thống hàng năm v.v... cùng những sinh hoạt gặp gỡ thân mật của các cựu học sinh theo nhóm, theo vùng.

TƯƠNG THÂN TƯƠNG TRỢ

Về tương thân tương trợ, nổi bật nhất trong hai năm qua GĐQGNT đã tham gia chương trình " BỀN NHAU ĐI NỐT CUỘC ĐỜI" do LM Phạm Trung Thành, một cựu HS QGNT, Q73, tổ chức. Chương trình này đã được sự tham gia của cả quý thầy cô và cựu học sinh cũng như của các thân hữu hay người thân với GĐQGNT. LM Thành có gửi lời nhắn về chương trình này năm 2018:

"Kính gửi Quý Thầy Cô, Các anh chị và bạn hữu trong gia đình QGNT. Thành, Q.73 vừa nhận được số tiền 125.240.000 vnd do hai anh chị nhà Q. (một Q.71 và một Q.73) đến trao cho Thành. Xin cảm ơn tất cả những ai đồng góp, những ai đã nỗ lực thông tin và phụ giúp các dịch vụ, và cảm ơn các anh chị điều hành trang gia đình QGNT của chúng ta."

- Bên cạnh đó là các giúp đỡ cho các bạn đồng môn không may gặp tai nạn như chị Trần Thị Bường Q71 hay các QGNT bị bệnh hiểm nghèo cần sự ủi an giúp đỡ. Theo như thông báo của TTTT/QV về tình hình chị Bường:

" Hôm nay, Dũng và vợ chồng anh O Tạc Q72 về Củ Chi thăm chị Bường Q71 sau khi nghe tin chị bị tai nạn. Nhà chị khá xa, gần giáp với Trảng Bàng, nhà chỉ có hai mẹ con, con trai đi làm thợ hồ gần đó, nghe các cô chú đến thăm, tranh thủ tạt về nhà, rồi lại chạy ra chỗ làm, chị Trần Thị Bường Q71 bị phỏng gần như cả hai chân, do bất cẩn khi nấu ăn ở nhà, cũng còn chút may mắn, những vết bỏng không làm ảnh hưởng nhiều đến hệ cơ(chẩn đoán của bác sĩ), nhưng cũng còn chờ tái khám lần sau, vì sau khi nằm viện hơn 10 ngày, chị xin về, vì nhà khó khăn và neo đơn.."

VINH DANH MẸ

-Thăm viếng các Bà Mẹ QGNT như nhóm QGNT 73 và QGNT Tổng Hợp:

- Ngày 23/01/2019, nhóm bạn Q73 gồm : Trúc Bạch, Văn Lãng, Minh A, Thùy Liên, Bích Thọ và Hoài Bắc đã đến thăm và tặng quà cho mẹ của các bạn Bích Thọ, Hoài Bắc và Trần Hùng trong chương trình Vinh Danh Mẹ của QVN. Năm nay các mẹ đều mạnh khỏe, vui vẻ, nói chuyện rất nhiều, rất lâu với các bạn và kể cả những chuyện ngày nay, chuyện tình yêu ngày xưa nữa. Thật là vui.

THĂM VIẾNG - VẮN AN THẦY CÔ

- Ban Tương Thân Tương Trợ Q. VN (TTTT/QVN), mạnh dạn kêu gọi đến ace Q. 4 trường hợp khó khăn nhất:

1- Cô Đặng Thị Thanh Long (GS Kinh tế gia đình. Trường KT SG):

2-Cô Nguyễn Muội (giám thị):

3-Cô Châu Thị Minh Kim (GS Sứ địa):

4-Cô Ngô thị Xuân Hoà,

Ngoài ra các khóa các lớp cũng tổ chức thăm viếng các thầy cô vào các dịp Lễ Tết.

NGÀY HỌP MẶT TRUYỀN THỐNG Q75

Hàng năm QGNT75 có tổ chức buổi họp mặt. Năm nay được tổ chức vào đầu tháng sáu.

CHƯƠNG TRÌNH KHUYẾN HỌC

Cấp phát 4 học bổng đại học \$400/phần và 2 học bổng trung học (lớp 10,11, và 12) : \$300/phần.

Thơ Cảm Ơn của các con em QGNT đã nhận Học Bổng QGNT *"Cháu thật sự rất may mắn và hạnh phúc khi nhận được học bổng cao quý này, trong niềm vui chung của ngày tri ân Thầy Cô, cháu đã cảm nhận được nhân cách của các ông bà cựu giáo sư những người cao niên đầy khí phách và thân ái..."*

TRI ÂN THẦY CÔ

Hàng năm vào tháng 11, nhân Ngày Quốc Tế Nhà Giáo, QGNTVN có tổ chức Lễ Tri Ân Thầy Cô với sự tham dự của rất đông cựu giáo sư và học sinh QGNT.

THAM GIA CÁC SINH HOẠT TẠI ĐỊA PHƯƠNG

QGNT theo từng địa phương đã tham gia các hoạt động như: Picnic và dạ tiệc của các trường trung học tại VN trước 75; những buổi Lễ Tưởng Niệm 30 tháng 4; các buổi văn nghệ gây quỹ cho Thương Phế Binh VNCH.

-Trên đây chỉ sơ lược các hoạt động truyền thống, xin vào trang nhà quocgianghiatu.com/index.html để xem các hoạt động được tường trình đầy đủ hơn.

Tâm tình về việc Tổ Chức Đại Hội 2019

Nếu viết về diễn tiến việc tổ chức có lẽ ĐH nào cũng gần giống nhau, điển hình là khi định viết về đề tài này tôi đọc lại bài viết của năm 2017, thấy nếu mình viết theo khuynh hướng đó có lẽ hơn 80 phần trăm là mình sẽ phải lập lại những gì đã viết trong bài viết đã đăng trong Đặc san ĐH 2017...

Chính vì vậy tôi muốn viết về một đề tài khác đó là “suy nghĩ về những kỳ ĐH QGNT sắp tới”. Khởi đầu từ năm 1992 chúng ta đã có kỳ ĐH đầu tiên tổ chức tại Nam Cali, lúc đó tôi ở vào cái tuổi còn hăng máu, muốn làm cái gì đó có ý nghĩa cho danh xưng QGNT. Muốn để xứng chương trình này chương trình kia và làm sao tập hợp lại càng đông càng tốt để có sức mạnh cùng sinh hoạt với các tổ chức khác trong cộng đồng. Tới năm 1995 tôi mới chính thức tham gia, năm đó có tổ chức buổi họp mặt tại một văn phòng của cộng đồng để ra mắt tờ Đặc San QGNT 1995 với chủ đề ME. Rồi cứ thế mỗi 2 năm một lần chúng ta đã thay phiên nhau tổ chức ĐH ở những chỗ khác nhau. Năm 2005 ở Dallas Texas...Nhiều nhất vẫn là ở California, chúng ta đã thay phiên nhau hết Nam Cali (Little Saigon) lại đến Bắc Cali (San Jose) vì ở Cali có đông người Việt nhất. Ai ở xa cũng muốn về Cali cùng gia đình đi chơi trong dịp hè....Gần đây nhất là ĐH QGNT 2015 tổ chức tại Nam Cali và 2017 tại San Jose Bắc Cali. ĐH lớn hay nhỏ, đông hay không đông người tham dự là do công sức đóng góp của các ACEQ tại nơi tổ chức. Phải nói mạnh nhất và đông đảo nhất là các ACEQ Bắc Cali, họ mạnh vì qui tụ được rất nhiều QGNT tự nguyện tham gia đóng góp công sức với một tinh thần đoàn kết rất cao độ. Nam Cali chúng tôi tuy đông người Việt hơn nhưng thiếu tập hợp (xin tạm bỏ qua không đào sâu về vấn đề này) nên việc tổ chức đã không được thuận lợi như những chỗ khác...

Việc tổ chức ĐH 2019 lần này gần như là để khơi dậy ngọn lửa đang hiu hắt. Nhu cầu mạnh nhất là để trả lời câu hỏi từ khắp mọi nơi là “ĐH kỳ này ở đâu? Và bao giờ?, tháng mấy ngày nào? Ai tổ chức?”. Thậm chí khi tôi ghé VN mấy ngày vào tháng 12 vừa qua, gặp một Q hỏi tôi là kỳ này ông tổ chức phải không? Tháng 7 này phải không? Hẹn gặp dịp đó nhé! Thiệt tình tổ chức ĐH đâu có dễ như vậy. Trong những lần ĐH trước tôi đều có đóng góp công sức, nhiều nhất là 2007 (do Anh Đạt tổ chức) và 2015 (do Phụng tổ chức) nhưng chưa bao giờ làm TBTC. Càng lớn tuổi mình càng sợ gánh vác những việc chung vì việc nhà làm chưa xong mà lại đưa thân ra gánh việc chung rồi làm không xong thì sao?...

Trong lần họp tất niên 2018 của Nam Cali bất chợt có tiết mục bầu trưởng ban Tổ Chức ĐH 2019 và kết quả đương nhiên là tôi đã được Bầu (đắc cử). Không thể từ chối được tôi nói là sẽ về coi lại công việc nhà và sẽ làm để xem có thể làm được không? Và sẽ trả lời sau. Có Q nói là anh chỉ cần

đứng ra thôi em sẽ làm hết hoặc anh sai gì em sẽ làm hết anh đừng lo. Lúc quyết định nhận làm tôi cảm thấy như có một điều gì đó bùng lên như lửa trong bếp than sập tắt...

Mình phải làm chứ không thì năm nay sẽ không có ĐH. Ai cũng mong đợi và muốn có ĐH nhưng tôi tự nghĩ mình sẽ đồng ý làm vì một việc cao cả hơn, đó là khơi dậy tinh thần QGNT đang có trong chúng ta từ ngày cha chúng ta hy sinh. Không thể tắt được...

Trong kỳ tổ chức ĐH 2019 lần này, Nam Cali đã nhận được rất nhiều sự giúp đỡ từ các ACEQ Bắc Cali. Việc thủ quỹ cho tất cả các chi tiêu đã được Anh Mai Đức Phú đảm nhận một cách rất tích cực và chu đáo. Anh Phạm Minh Đốc đã hăng say quảng bá về ĐH cho tất cả các ACEQ khắp mọi nơi trên thế giới. Anh Mai Viết Khánh đã âm thầm làm việc ngày đêm trong việc quảng cáo và thông tin về ĐH trên website quocgianghiatu.com, đồng thời cùng sát cánh làm việc với Anh Phan Nhật Tân và Anh Nguyễn Thanh (Arizona) trong Ban Biên Tập được điều hợp bởi Anh Phạm Hữu Thừa. Việc thực hiện tờ Đặc San kỳ này tuy không gặp nhiều khó khăn nhưng vấn đề lớn nhất cần giải quyết là tài chánh cho việc ấn loát vì mình không có đủ người ra ngoài xin quảng cáo. Chúng tôi có ý định là sẽ vận động quyền góp trên các diễn đàn để đủ tiền in tờ Đặc San.

Về phía Nam Cali Ban Tổ Chức đã được thành lập với các Trưởng Ban như Ban Báo Chí: Anh Phạm Hữu Thừa. Ban Trật Tự: Anh Phạm Khắc Phụng. Ban Tiếp Tân: Chị Võ thị Minh Phượng. Ban Chuyên Chờ: chị Tường Vân và phu quân. Ban Văn Nghệ: Anh Phó Thịnh Việt. Ban Du Lịch và Khách Sạn: Chị Huỳnh Như. Chút nữa quên là anh Phó Thịnh Trương hiện là Tổng Thư Ký Cộng Đồng VN Nam Cali cũng đã tình nguyện giúp đỡ những việc cần thiết. Chị Bùi Nam cũng đã rất nhiệt tình làm việc chung với các Ban khác, rất sốt sắng trong việc đề nghị và thực hiện những tiết mục trong ngày ĐH. Những việc như sắp xếp chương trình, đặt nhà hàng, Tour, và tất cả những việc khác cần giải quyết là trách nhiệm của Trưởng Ban Tổ Chức. Chót là Ban MC do Chị Nguyễn thị Ánh Nguyệt, Chị Huỳnh Như và Anh Phạm Văn Oanh phụ trách.

Riêng tôi, dù đang phụ trách tổ chức ĐH năm nay, nhưng lại vẫn suy tư là làm sao có thể tiếp tục tổ chức ĐH QGNT trong những lần tới? Khi sẽ không có người tình nguyện đứng ra lãnh trách nhiệm tổ chức.

Tuy là lúc nào mình cũng phải sống lạc quan nhưng phải chuẩn bị sống sao cho phù hợp với tình trạng hiện tại, là tuổi tác trong tập thể QGNT chúng ta, trẻ nhất ra trường năm 75 giờ cũng đã ngoài 60 rồi. Còn các Thầy Cô thì cũng đã gần hoặc ngoài 80 rồi. Sức khỏe sẽ không còn như những lần ĐH trước... vì thế để việc tổ chức ĐH được dễ dàng hơn chúng ta cần điều chỉnh lại

cho thích hợp hơn. Điển hình là số người tham dự góp công sức cho ĐH kỳ này đã phần nào ít hơn so với những lần trước, tinh thần tự nguyện hy sinh đóng góp công sức cũng giảm đi khá nhiều. Mô hình cho ĐH từ trước tới nay vẫn là Tiền ĐH, ĐH, Hậu ĐH và Tour. Tiền ĐH đa số là để gặp mặt tâm sự sinh hoạt vui chơi. Ngày ĐH chính luôn luôn là ngày thứ bảy vì có thể kéo dài tới khuya vì mai sẽ không phải đi làm. Chủ nhật thường là picnic trong park. Và Tour sinh hoạt là 2 ngày sau đó... Đồng hành với việc tổ chức ĐH là việc ra mắt tập đặc san để tạo một cơ hội cho tất cả các ACEQ có dịp đóng góp bài viết cho tờ Đặc San, món quà đem về làm kỷ niệm cho người tham dự.

QGNT Nam Cali

.....Mô hình tổ chức ĐH QGNT trong tương lai xin được đề nghị như sau:

Sẽ tổ chức ĐH trong một ngày mà thôi và đó là ngày chủ nhật vào buổi trưa, điều này sẽ thuận tiện và đơn giản hơn rất nhiều nếu tổ chức ngày thứ bảy buổi tối vì đa số nhà hàng dành thứ bảy cho đám cưới với những thực đơn giá gấp đôi. Làm buổi trưa thay vì buổi tối vì chúng ta đều đã qua cái tuổi thích hưởng rồi, không phải là mình sẽ từ bỏ nhưng phải điều chỉnh lại cho thích hợp để có sức khỏe không phải làm phiền người khác nếu mình không để ý giữ gìn. Làm buổi trưa tới khoảng 2 giờ là xong, sau đó có thể về nhà tâm sự vui chơi theo nhóm. Tiền ĐH, hậu ĐH, và Tour sẽ không là trách nhiệm của BTC, sẽ tùy sự tổ chức của các cấp lớp. Việc ra mắt tờ Đặc San sẽ thay thế bằng việc làm Đặc San online.

Nói chung BTC sẽ chỉ có nhiệm vụ đặt nhà hàng và xếp đặt chương trình cho 1 ngày mà thôi vào buổi trưa ngày chủ nhật. Người tham dự sẽ phải tự liên lạc với các bạn cùng lớp hoặc người bảo trợ để thu xếp vấn đề ăn ở trong thời gian tham dự. Nếu được như vậy tôi tin là ai cũng có thể lãnh trách nhiệm tổ chức ĐH, ngay cả tổ chức tại những địa điểm không phải nơi mình cư ngụ. Tuy là đơn giản hơn mô hình hiện tại rất nhiều nhưng mình có thể thêm vào các tiết mục khác với mục đích để duy trì và quảng bá tinh thần QGNT cho các thế hệ sau thí dụ như sẽ có tiết mục cho con cháu của các QGNT phát biểu cảm tưởng hoặc tham dự ĐH miễn phí v.v.. Có thể hàng con cháu mình sau này vì yêu thương bố mẹ, chúng sẽ làm ĐH cho chúng ta. Biết đâu đấy. Nếu đơn giản như vậy mình có thể làm mỗi năm một lần thay vì hai năm....

Vài hàng tâm sự, đây chỉ là một suy nghĩ cá nhân, mong tất cả bỏ qua nếu có điều gì không vừa ý. Chúc tất cả sức khỏe và luôn nuôi dưỡng duy trì ngọn lửa QGNT cho các thế hệ sau.

Trịnh Hoài Nam

Lời Kết

Hơn năm mươi năm đã qua, chiếc cầu bắc qua hai thiên niên kỷ khởi đi từ những chiếc cổng trường đã gửi về biết bao nẻo đường của quê hương và thế giới những con người nhỏ bé với ước mơ bình thường nhưng không kém phần to tát: thành người hữu dụng cho gia đình và xã hội.

Những cô cậu học trò quần xanh áo trắng năm xưa, đã một thời là những viên gạch làm tường vách cho căn nhà Việt Nam thêm vững chãi, đã một thời làm rừng trầm rừng mấm trên những bãi đời sóng vui gió dập, để thế hệ tiếp sau kết trái đơm hoa trên những vùng đất mới thắm đẫm phù sa.

Những cánh cổng ngày xưa tuy đã khép, nhưng nhịp bước học trò vẫn còn vang vọng đến hôm nay; hình bóng của Thầy Cô Bạn Hữu có khi còn lưu lại trên nét bút trang thơ, nhưng chẳng bao giờ phai mờ trong ký ức của nhau: những người chung chia sẻ phận buồn vui của quê hương và thời thế.

Mùa hè lại sắp về! Mùa bãi trường, mùa lưu bút, mùa của tạm thời xa cách và hẹn hò gặp lại. Thấp thoáng đầu cành, những nụ hoa phượng bắt đầu tượng hình theo những giọt mưa của quê hương nhiệt đới. Trường Xưa tạm thời khép cửa nơi đây.

Và ước mong tất cả chúng ta: Thầy-Cô, Bạn Bè Ngày Cũ, sẽ gặp lại nhau trong Mùa Khai Trường Mới của Quê Hương.

Đặc San QGNT 2019

bbt-ds2019

iLOOKGOOD

Look Good. Feel Good. Live Confidently

www.ilookgood.co

NON-SURGICAL HAIR REPLACEMENT
CONTACT US

E: ilookgood.co@gmail.com

D: 408.601.0983

OUR MISSION

NON-SURGICAL HAIR REPLACEMENT

We might not know or realize it but the hair on our head plays an important part in the way we look and feel about ourselves, often times affecting our self-esteem. Hair loss is a concerning issue and is becoming more prominent in both men and women today due to many reasons. Whether it be stress overload from work and family life or hereditary it can certainly cause us to feel a lack of confidence or even depressed.

CINDY TRAN

Hair Replacement Specialist / Stylist

408 601 0983

265 Meridian #10

San Jose CA 95126

Thanh Hương Sandwichs

- DINE-IN
- TOGO
- PARTY TRAY

OPEN DAILY:
6:00AM - 9:00PM

Hai địa điểm phục vụ quý khách:

2050 N. Capital Ave.
San Jose CA 95132
408 719 1659

2593 Senter Road
San Jose CA 95111
408 297 0595

ĐẦU TƯ HƯU TRÍ

HỎI NGỌC THẢO & KIỀU HẠNH

401K - IRA- TAX
LONG TERM CARE
MEDICARE

ROLLOVER 401K & IRA

GET 7% TO * 22% BONUS

* LIFETIME INCOME

TIỀN LỜI CỐ ĐỊNH

3% - 5% - 7% NGẮN HẠN

408.401.1513

Ngọc Thảo

Kiều Hạnh
"Jasmine"

MEDICARE

“Hãy gọi ngay cho Ngọc Thảo và Kiều Hạnh”

408-401-1513

- * Medicare Part A & B
- * Medi-gap
- * Medicare Advantage = Part C
- * Part D

“Đề nghị danh cho mình một chương trình Medicare tốt nhất và rẻ nhất”

A Legacy of Quality |

KW SILICON CITY
KELLER WILLIAMS

Spring Into Action Now Before Spring Arrives!

Blooming flowers make homes more appealing, so lots of home will hit the market. The more competition there are the less money you get for your home.

3 REASONS WHY TO SELL NOW:

1. **MORE BUYERS THAN SELLERS:** Homebuyers are coming out of hibernation, and they're ready to make a move on the next available home for sell.
2. **INVENTORY IS LOW:** Sellers are still snoozing, so beat the crowd and not have to worry about any competition.
3. **DEMAND IS HIGH:** With the lack of homes listed in the cold winter season, homebuyers are more likely to make an offer quicker and easier.

**DON'T MISS THE CHANCE FOR YOUR HOME TO BLOSSOM.
LET OUR TEAM EARN YOU TOP DOLLARS FOR YOUR HOME BY
MAKING THE MOVE NOW.**

Dre: 01317941-01428954
Office BRE: 01965355
2221 Oakland Rd #268
San Jose, CA 95131

CALL US! 408-900-0009

Contact@TrungEvan.com

www.TrungEvan.com